

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

mardi

30-01-2001

30-01-2001

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
INTERPELLATIES	1
Samengevoegde interpellaties van	1
- de heer Filip De Man tot de eerste minister over "een eventueel cannabis-gedoogbeleid" (nr. 594)	
- de heer Jo Vandeuren tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het akkoord in verband met het drugbeleid" (nr. 655)	
- de heer Jacques Lefevre tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het drugsbeleid van de regering" (nr. 663)	
- Mme Dalila Douifi tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota drugs" (nr. 665)	
- de heer Vincent Decroly tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de drugsnota van de federale regering" (nr. 670)	
- mevrouw Simonne Leen tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota in verband met de drugproblematiek" (nr. 671)	
 <i>Sprekers: Filip De Man, Jo Vandeuren, Vincent Decroly, Jacques Lefevre</i>	
Verzoekschriften	12
INTERPELLATIES (VOORTZETTING)	12
<i>Sprekers: Dalila Douifi, Jo Vandeuren, Greta D'Hondt, Vincent Decroly, Yves Leterme, voorzitter van de CVP-fractie, Paul Tant, Simonne Leen, Bart Laeremans, Fred Erdman, Tony Van Parys, Gerolf Annemans, voorzitter van de VLAAMS BLOK-fractie, Daniel Bacquellaine, voorzitter van de PRL FDF MCC-fractie, Fientje Moerman, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, Thierry Giet, Daniel Féret, Patrick Moriau, Jef Tavernier, voorzitter van de AGALEV-ECOLO-fractie, Marc Verwilghen, minister van Justitie, Filip De Man, Jacques Lefevre, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, Jef Valkeniers</i>	
<i>Moties</i>	56
Vervanging van een Belgisch lid van het Europees Parlement	57
BIJLAGE	59

SOMMAIRE

Excusés	1
INTERPELLATIONS	1
Interpellations jointes de	1
- M. Filip De Man au premier ministre sur "la mise en oeuvre éventuelle d'une politique de tolérance à l'égard du cannabis" (n° 594)	
- M. Jo Vandeuren à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "l'accord intervenu concernant la politique en matière de drogues" (n° 655)	
- M. Jacques Lefevre à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la politique du gouvernement en matière de drogues" (n° 663)	
- Mme Dalila Douifi à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note de politique fédérale en matière de drogues" (n° 665)	
- M. Vincent Decroly à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 670)	
- Mme Simonne Leen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 671)	
 <i>Orateurs: Filip De Man, Jo Vandeuren, Vincent Decroly, Jacques Lefevre</i>	
Pétitions	12
INTERPELLATIONS (CONTINUATION)	12
<i>Orateurs: Dalila Douifi, Jo Vandeuren, Greta D'Hondt, Vincent Decroly, Yves Leterme, président du groupe CVP, Paul Tant, Simonne Leen, Bart Laeremans, Fred Erdman, Tony Van Parys, Gerolf Annemans, président du groupe VLAAMS BLOK, Daniel Bacquellaine, président du groupe PRL FDF MCC, Fientje Moerman, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, Thierry Giet, Daniel Féret, Patrick Moriau, Jef Tavernier, président du groupe AGALEV-ECOLO, Marc Verwilghen, ministre de la Justice, Filip De Man, Jacques Lefevre, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, Jef Valkeniers</i>	
<i>Motions</i>	56
Remplacement d'un membre belge du Parlement européen	57
ANNEXE	59

INTERNE BESLUITEN	59	DECISIONS INTERNES	59
COMMISSIES	59	COMMISSIONS	59
SAMENSTELLING	59	COMPOSITION	59
INTERPELLATIEVERZOEKEN	59	DEMANDES D'INTERPELLATION	59
INGEKOMEN	59	DEMANDES	59
INGETROKKEN	61	RETRAITS	61
VOORSTELLEN	61	PROPOSITIONS	61
TOELATING TOT DRUKKEN	61	AUTORISATION D'IMPRESSION	61
MEDEDELINGEN	62	COMMUNICATIONS	62
COMMISSIE	62	COMMISSION	62
VERSLAG	62	RAPPORT	62
SENAAT	62	SENAT	62
OVERGEZONDEN WETSONTWERP	62	PROJET DE LOI TRANSMIS	62
REGERING	62	GOUVERNEMENT	62
INGEDIENDE WETSONTWERPEN	62	DEPOT DE PROJETS DE LOI	62
UITGAVEN GEDAAN BUITEN DE BEGROTING	63	DEPENSES FAITES EN MARGE DU BUDGET	63
ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2000	63	BUDGET GENERAL DES DEPENSES 2000	63
VAST COMITE VAN TOEZICHT OP DE	63	COMITE PERMANENT DE CONTRÔLE DES	63
POLITIEDIENSTEN		SERVICES DE POLICE	
ONDERZOEK	63	ENQUETE	63
VARIA	63	DIVERS	63
OPMERKINGEN BETREFFENDE EEN WETSONTWERP	63	OBSERVATIONS CONCERNANT UN PROJET DE LOI	63

PLENUMVERGADERING

van

DINSDAG 30 JANUARI 2001

14:15 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 30 JANVIER 2001

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.17 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.17 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Magda Aelvoet, Marc Verwilghen.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Pierre Chevalier, Yvan Mayeur, buitenslands / à l'étranger.

**Interpellaties
Interpellations****[01] Samengevoegde interpellaties van**

- de heer Filip De Man tot de eerste minister over "een eventueel cannabis-gedooagbeleid" (nr. 594)
- de heer Jo Vandeurzen tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het akkoord in verband met het drugbeleid" (nr. 655)
- de heer Jacques Lefevre tot de minister van

Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het drugsbeleid van de regering" (nr. 663)
- Mme Dalila Douifi tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota drugs" (nr. 665)
- de heer Vincent Decroly tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de drugsnota van de federale regering" (nr. 670)

- mevrouw Simonne Leen tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota in verband met de drugproblematiek" (nr. 671)

[01] Interpellations jointes de

- M. Filip De Man au premier ministre sur "la mise en oeuvre éventuelle d'une politique de tolérance à l'égard du cannabis" (n° 594)
- M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "l'accord intervenu concernant la politique en matière de drogues" (n° 655)
- M. Jacques Lefevre à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la politique du gouvernement en matière de drogues" (n° 663)
- Mme Dalila Douifi à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note de politique fédérale en matière de drogues" (n° 665)
- M. Vincent Decroly à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 670)

- Mme Simonne Leen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 671)

Le **président**: Chers collègues, je vous rappelle ce qui avait été convenu lors de la séance plénière de jeudi dernier au sujet de l'organisation du débat sur la note du gouvernement relative aux drogues et à leur consommation.

Ik zal erover waken dat de spreektijden worden gerespecteerd. Ik weet dat u over genoeg discipline beschikt om het mij niet moeilijk te maken. Wij hebben rekening gehouden met oppositie en meerderheid. Ik geef u de spreektijden: VLD: 20 minuten; CVP: 30 minuten; ECOLO-AGALEV: 20 minuten; PS: 20 minuten; PRL FDF MCC: 20 minuten; Vlaams Blok: 25 minuten; SP: 15 minuten; PSC: 20 minuten en VU&ID: 15 minuten.

Et ce, quel que soit le cadre des interventions, qu'il s'agisse ou non d'interpellations.

De heer De Man was de eerste interpellant en krijgt als eerste het woord. Mijnheer Vandeurzen, ik zou graag de heer Lefevre als tweede spreker horen, om te kunnen alternen in zake taalgebruik. Vermits u het zo wenst, behoudt u echter de tweede plaats. De twee ministers zijn aanwezig en zullen op het einde van het debat antwoorden, met repliek. Om 18 uur eindigt het debat.

01.01 **Filip De Man (VLAAMS BLOK)**: Mijnheer de voorzitter, ministers, collega's, het gedoogbeleid van de CVP-SP-regering volstaat blijkbaar niet: paarsgroen wil een nog lakser beleid en stevent af op depenalisering. Dat is ook niet verwonderlijk als men de standpunten van de Franstalige partijen kent. De PS wil niet alleen cannabis legaliseren, mijnheer Moriau: als goede collectivist wil u de drugshandel ook laten organiseren door vaders Staat. Ook de fractieleider van de PRL diende vorig jaar een wetsvoorstel in om cannabis vrij te geven. Dat Ecolo voor vrije drugs is, dat weet iedereen. Zoals altijd in dit land krijgen de Franstalige partijen hun zin en komt er een aanpassing van de drugswet. Tegen heug en meug zal minister Verwilghen zijn handtekening moeten zetten onder een wijziging van de drugswet en onder een nieuw koninklijk besluit.

Dit alles gebeurt op een ogenblik waarop steeds

meer jongeren drugs gebruiken en daar op steeds jongere leeftijd mee beginnen. In de regeringsnota staat dat men tegenwoordig kinderen van 13 en zelfs 11 jaar in de hulpverlening krijgt omdat zij aan de drugs zitten. Dokter Beaucourt spreekt van een nationale ramp; hij is zelfs zo geschokt dat hij nu overal in Vlaanderen voordrachten zal geven tegen de regeringsplannen, onder meer voor een aantal Vlaams Blok-afdelingen. Maar de zelf verklaarde progressieven malen daar niet om. Hun betoog gaat in een heel andere richting: cannabis is niet erger dan tabak of alcohol; tabak maakt veel meer dodelijke slachtoffers; men kan hasj op een verantwoorde wijze gebruiken; tabak en alcohol zijn meer verslavend dan shit; enzovoort, enzovoort. Daarbij wordt niet op een leugen gekeken: THC is immers vele keren meer kankerverwekkend dan nicotine; baby's van gebruiksters zijn minder volgroeid; frequent gebruik leidt tot concentratie- en gedragsstoornissen, tot verminderde schoolprestaties en een apathische houding, en het staat onomstotelijk vast dat een deel van de cannabisgebruikers overstapt naar zwaardere spul. Dat raakt de drugsprofeten echter niet: zij willen de depenalisering.

Officieel is deze regering daartoe gekomen omdat de rondzendbrieven van de voormalige CVP-ministers van Justitie onduidelijk waren. In een landelijk arrondissement werd men al vervolgd voor enkele joints. In de grote steden liet men zelfs dealers lopen met 50 gram op zak. Volgens VLD, SP en Agalev is dit nu blijkbaar het grootste maatschappelijk probleem van het ogenblik: de shitroker weet niet hoeveel hij op zak mag hebben, omdat de parketten van mening verschillen. Het is eigenlijk ongelooflijk: dit alibi hebben de drugsprofeten aangegrepen om het gedoogbeleid van de regering-Dehaene-Tobback nog verder uit te breiden. Want wat is nu het concrete gevolg van de nieuwe regeling? Een dealer mag nu niet alleen meer in Brussel of Luik 50 gram op zak hebben, hij mag dat nu ook in Dendermonde. Dat is het gevolg van uw nota, mijnheer Verwilghen.

In het zogenaamde progressieve Nederland heeft men het toestaan van het bezit van 30 gram drugs moeten terugschroeven naar 5 gram, omwille van het exploderend drugstoerisme en omwille van het feit dat er ongeveer 700.000 regelmatige drugsgebruikers zijn. U gaat echter van een paar gram naar 50 gram.

Mijnheer Verwilghen, in 1999 bent u door de bevolking werkelijk geplebisciteerd om iets te doen aan de wantoestanden in dit land. U moest

de pedofielen en de andere criminelen aanpakken. Meer dan 300.000 mensen hebben u daarvoor verkozen. Wat zien we nu echter? Het snelrecht werkt niet; er komen geen gevangenisstraffen voor criminele jongeren; de gevangenis capaciteit wordt niet uitgebreid; de recidivisten zullen nog sneller worden vrijgelaten; enzovoort. Hiermee geef ik een algemeen beeld van u als minister van Justitie. Het toetje waar u nu toe komt, is de depenalisering van de softdrugs. U bent dus een groot aantal verkiezingsbeloften vergeten.

Ik denk en hoop dat u met de depenalisering niet echt gelukkig bent. U bent per slot van rekening de minister van Justitie in dit land. U zou op de tafel kunnen slaan. Op momenten als deze zou u ook uw portefeuille op tafel kunnen gooien. U doet dat echter niet. U bent dus geen 'witte ridder'.

Hoe zal het nieuwe beleid er volgens paars-groen uitzien? Volgens de nota bestaat er voortaan "een verantwoordelijk en niet-problematisch drugsgebruik". Dat geldt niet enkel voor softdrugs, maar ook voor harddrugs. Men leest tegenwoordig steeds meer artikels waarin cocaïne- en heroïnegebruik als niet-problematisch worden voorgesteld. Ik weet niet in hoeverre de auteurs van zulke artikels zelf gebruiker zijn; dat wordt er meestal niet bij vermeld.

Concreet wil de paars-groene regering het volgende. Wat cannabis betreft, wordt er geen proces-verbaal meer opgemaakt; er wordt geen beslag meer gelegd op de drugs. Om de ouders te sussen zegt u wel dat er zal worden ingegrepen bij problematisch gebruik en bij overlast. Volgens uw beleidsnota betekent problematisch gebruik dat men "het gebruik niet meer onder controle" heeft. Ik vind dat deze omschrijving erg vaag is. Een politiemann kan niet weten of een jongere zijn gebruik al dan niet onder controle heeft.

Bovendien schrijft u: "Volgehouden persoonlijk gebruik is niet noodzakelijk problematisch". Van de ene kant zegt u dus dat er mag worden opgetreden bij drugsafhankelijkheid, maar van de andere kant spreekt u dit even verderop in uw nota tegen. Welke politiedienst en welk parket zal zich met het problematisch drugsgebruik bezighouden? Volgens mij zal geen enkele inspecteur of substituut zich daar nog aan wagen om te vermijden zijn werk voor niets te doen of te worden terechtgewezen.

De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat overlast betekent dat men niet mag blowen in de aanwezigheid van minderjarigen. Maar, de

minister van Volksgezondheid zei in het tv-programma De zevende dag dat men ook niet noodzakelijk moet optreden wanneer men 17 of 16 jaar is. Mevrouw de minister, u leek behoorlijk opgepept en u beet bijna de neus af van de heer Van Parys. Door deze uitspraak weet niemand in dit land nog wat er van de drugsnota precies wordt.

Ik zou de zaak kunnen ridiculiseren en vragen stellen zoals: mag een VU&ID-senator al dan niet blowen in de koffiekamer van de Senaat; mogen de Agalev-mandatarissen allen een "toeter" opsteken tijdens hun nieuwjaarsreceptie; mag de redactie van De Morgen in groep hasj gebruiken; mag dat in de gangen van de VRT. Ik vermoed evenwel dat dat de ouders in Vlaanderen bitter weinig interesseert. Ik weet echter zeker dat een grote meerderheid onder hen zich heel wat belangrijke vragen stellen.

Vandaar dat ik van de minister een duidelijk antwoord wens op mijn vragen, zeker nu wij de verklaring van haar woordvoerder in de pers lezen dat blowen op 16-jarige leeftijd niet noodzakelijk een probleem is en het pas problematisch is wanneer vanaf 12, 13 of 14 jaar wordt gebruikt.

Mevrouw de minister, gelet op uw verantwoordelijkheid inzake volksgezondheid, stel ik u de concrete vraag of een scholier van 16 jaar al dan niet mag gebruiken.

Mocht de regering van oordeel zijn dat men vanaf 18 jaar hoe dan ook, elke dag – ik verwijs naar het "volgehouden gebruik – cannabis mag gebruiken, waar moet zulks dan gebeuren? Volgens uw woordvoerder mag zowel op straat, op een perron, in een herberg worden geblowd. Is dat juist, mevrouw de minister?

Meer algemeen had ik graag van u vernomen op welke plaatsen een 18-jarige of een groep 18-jarigen – de notie in groep gebruiken van soft- en harddrugs verdwijnt – iedere dag cannabis mag gebruiken. Is dat bijvoorbeeld toegestaan in een jeugdhuis, in de late uurtjes, wanneer er geen minderjarigen meer aanwezig zijn? Deze vraag werd gisteren nog in de krant gesteld door de verantwoordelijken van de jeugthuizen in Vlaanderen.

Mag men blowen in een rokerscoupé van de trein? En waar mag tegenwoordig een spacecake worden geconsumeerd? Mag men zelf softdrugs kweken? Zo ja, hoeveel en vanaf welke leeftijd?

Mijnheer de minister van Justitie, ook aan u zou ik

een paar vragen willen stellen. U zei dat de handel in cannabis wordt verboden, maar mag men een kleine hoeveelheid softdrugs delen met vrienden? Mag dat gebeuren in een jeugdhuis tijdens de late uurtjes als er geen minderjarigen meer aanwezig zijn, of in een discotheek?

De voorbije dagen zwaaide u – als oogverblindende voor de bezorgde ouders – met bepalingen uit de nieuwe gemeentewet, die handelen over het sluiten van bepaalde instellingen. Daarachter verstopt u zich, maar wat blijft ervan over als er vrij mag worden geblowd?

Wat is uw standpunt, mijnheer de minister van Justitie, met betrekking tot de problematiek van de achterdeur? U geeft thans het signaal dat het gebruik van cannabis toegestaan is, maar u weet zeer goed dat u op die manier alleen maar de markt vergroot voor de drugsbendes. Meer jongeren dan ooit zullen het proberen en ermee doorgaan en meer dan ooit zullen de drugsbendes profiteren van uw laks beleid. En die bendes herinvesteren hun winst niet alleen in softdrugs, maar, zoals bekend, ook in harddrugs en zelfs in wapens en mensenhandel.

Overigens, het is niet onze zaak, mevrouw de minister, mijnheer de minister, dat cannabisgebruik in Noord-Afrika is ingeburgerd. Ik vind het evenwel kras dat u de Marokkaanse bendes hier als het ware op hun wenken bedient; u slaagt erin hen nog meer miljoenen te laten verdienen. Ik verwijs naar uw nota, bladzijde 24 waar ik lees: "De cannabishandel is in handen van Marokkaanse criminele organisaties". Voor de troetelkinderen van de regering is blijkbaar niets te veel.

Dan zijn er nog de harddrugs. "Bij gebruik van cocaïne, XTC en heroïne zal een proces-verbaal worden opgesteld", lees ik. U zegt echter dat de opsporing zich moet toespitsen op het opsporen van harddrugsgebruik in de buurt van scholen en speelpleinen. Dat is toch het minste dat men kan vragen? Mijnheer de minister, u bezondigt zich aan dezelfde zonde als uw CVP-voorgangers, de ministers van Justitie De Clerck en Van Parys die in hun rondzendbrief eigenlijk zegden dat er geen maatschappelijke overlast zou zijn zolang men maar niet spuit aan de schoolpoort of naast een speelplein. Dan is er dus ook geen prioriteit voor politie en justitie.

Ik wil hier trouwens de volslagen hypocrisie van de CVP aan de kaak stellen. Ik weet het, in één zin spreken over hypocrisie en de CVP houdt een tautologie in. Ook in dit dossier doen ze nu al een

paar weken zeer verontwaardigd over het aanstaande gedoogbeleid en over de aanstaande depenalisering van softdrugs. Collega's van de CVP, u bent er verdorie mee begonnen. Twee van uw ministers van Justitie hebben drie jaar geleden aan de parketten laten weten dat de softdrugs de laagste prioriteit van vervolging kregen. Dit betekende, mijnheer Van Parys, dat er in de overbelaste parketten helemaal geen aandacht meer was voor cannabis, en dat er helemaal niet meer tegen werd opgetreden.

De gevolgen van dit beleid zijn nu al gekend, collega's van de CVP. In het World Drugreport 2000 van de Verenigde Naties staat dat België de laatste jaren een sterkere toename kende van het drugsgebruik dan het Europese gemiddelde. Dat is uw verdomde verantwoordelijkheid, dames en heren van de CVP. - en natuurlijk ook van de SP, maar zij protesteren op dit moment helemaal niet. In datzelfde rapport van de Verenigde Naties wordt de vrees uitgedrukt dat de nieuwe drugswet van de paars-groene regering het aantal cannabisgebruikers nog zal doen toenemen en dat ook de veel sterkere en dus veel gevaarlijker cannabissoorten in België hun intrede zullen doen. Niet ik zeg dit, maar een woordvoerder van de Verenigde Naties.

Collega's van de CVP, het waren ook uw ministers Stefaan De Clerck en Tony Van Parys die de richtlijnen rondstuurden volgens dewelke tegen harddrugs alleen moest worden opgetreden wanneer er sprake was van problematisch gebruik of maatschappelijke overlast. Alsof men heroïne kan gebruiken zonder dat dit problematisch is. Mijnheer Tant, ik heb anderhalf jaar de discussies gevolgd in de Kamerwerkgroep. Ik weet dus zeer goed wat er toen gebeurd is. De CVP heeft toen laten weten dat men kon slikken, snuiven en spuiten, zolang men maar niemand anders lastig viel. Men heeft toen een doos van Pandora geopend. Het enige wat men paars-groen nu kan verwijten is dat zij nog een stap verder gaan op een door de CVP geëffend pad. Dat is de waarheid. De lafheid van de CVP tijdens de vorige legislatuur heeft ervoor gezorgd dat hier een gedoogbeleid werd geïnstalleerd. De nieuwe regering verruimt dit beleid alleen maar. In de landelijke streken van Vlaanderen mag men nu dus met 50 gram rondlopen in plaats van met een paar gram. Dat is het verschil.

Ik kom bij het punt van de opvang van de verslaafden. Op bladzijde 55 schrijven de ministers dat repressieve actie zijn beperkingen heeft en dat er meer opvang moet komen. Dat zeggen wij al jaren. Dat zeggen ook de

hulpverleners, de politie, justitie, al jaren. Het heeft inderdaad weinig zin om verslaafden stuk voor stuk in de cel te stoppen.

Temeer omdat deze en de vorige regering, met de CVP, erin zijn geslaagd om een toestand te creëren waarin een groot deel van de gevangenisbevolking drugs blijft gebruiken binnen de gevangensmuren. Dat is toch onwaarschijnlijk. Er zijn te weinig opvangplaatsen, waardoor veel verslaafden niet kunnen worden geholpen. Daardoor belandt een deel van hen in de cel, waar ze die drugs blijven gebruiken. Duizenden gevangenen zitten aan de drugs en als ze dan dankzij mijnheer Verwilghen, meestal vervroegd, vrijkomen zijn het vogels voor de kat. Zij belanden meteen opnieuw in het drugsmilieu. Het gaat hier niet over 10 of 20 man, maar misschien wel 1000 man per jaar. We spreken over verslaafde gedetineerden die zondermeer op de maatschappij terug worden losgelaten. Het is een vicieuze cirkel zonder weerga. We zullen er alleen uit geraken als de traditionele partijen eindelijk geld uittrekken voor voldoende opvang.

Collega's, de aanpak van deze en vorige regering zit ook op een aantal andere cruciale punten volledig fout.

Men helpt drugsverslaafden niet door ze jarenlang gratis methadon te geven. Men helpt heroïneverslaafden niet door ze jarenlang gratis injectienaalden te geven. Men helpt die mensen door ze een behandeling te geven die hen van de verslaving afhelpt. Volgens het Vlaams Blok vormt alleen de verplichte ontwenning op korte termijn en de maatschappelijke herintegratie op middellange termijn de oplossing. U doet het anders en de gevolgen daarvan zijn dag in dag uit te zien.

Mijn volgend punt gaat over de preventie. Deze linkse tot extreem-linkse regering zegt dat voorkomen beter is dan genezen. Dat is een oude, conservatieve waarheid, waarachter paars-groen evenwel zijn ware bedoelingen probeert te verbergen. Men laat uitschijnen dat voorkomen het beste is. Men begint dus best niet met drugs.

Maar mevrouw Aelvoet, mijnheer Verwilghen, de eigenlijke boodschap luidt dat men vanaf nu vrij cannabis mag gebruiken. Men mag zijn gang gaan, want het gebruik is niet meer strafbaar. Dat is de boodschap. U moet mij niet geloven, maar de krantenkoppen liegen er niet om. Ik heb er een aantal meegebracht. Ik citeer het Belang van Limburg: "Cannabis vrij"; De Standaard: "Cannabisgebruik niet langer strafbaar"; Gazet

van Antwerpen: "Gebruik cannabis is nu volledig vrij"; het Belang van Limburg: "Joints roken op café mag" en De Morgen triomfeert helemaal: "Het Belgisch gedoogbeleid toleranter dan het Nederlandse". Dat is de boodschap die u meegeeft en niet het zogenaamde voorkomen is beter dan genezen. U maakt de ouders wat wijs. Ik vraag mij af voor wanneer een massale voorlichtingscampagne is gepland die duidelijk zegt dat cannabis ongezond en gevaarlijk is. U zegt dat daarvoor 500 miljoen frank wordt uitgetrokken. Dat geld dient in de eerste plaats voor hulpverlening, niet alleen voor preventie. Bovendien ben ik er zeker van dat men nergens een paars-groene boodschap zal kunnen lezen die zegt dat cannabis ongezond en gevaarlijk is. Ik weet dat zeker omdat men de gevaren langs alle kanten probeert te minimaliseren.

Mevrouw Aelvoet, in uw beleidsnota probeert u de laksheid te verbergen achter vele bladzijden over preventie en preventieve maatregelen. Ik lees over structurele preventie, persoonsgerichte preventie, primaire preventie, secundaire preventie, tertiaire preventie en bovenlokale overlegcoördinatie. Dat lees ik allemaal in die nota, maar u verbergt wat er nu gaande is. U geeft de drugshandelaren een reuzengeschenk omdat meer jongeren dan ooit met de nu vrije drugs zullen experimenteren en omdat meer jongeren dan ooit zullen blijven hangen in die drugsfeer.

Het is allemaal oogverblindend wat u uitkraamt over preventie en ik geloof er niets van.

De grofste vorm van oogverblindend was toen minister Aelvoet fulmineerde tegen tabak en zelfs zover ging om van de fabrikanten van chocoladesigaretten te vragen om de productie hiervan te stoppen. Ik geef toe: het was mooi gespeeld, de zogenaamd bevlogen minister van Volksgezondheid die onze scholietjes van de tabak wou houden door ze niet meer in contact te laten komen met chocoladesigaretten. De chocoladesigaretten die volgens minister Aelvoet leiden tot het echte tabaksgebruik. Geef toe: het lijkt op de stepping stonetheorie, mevrouw de minister. Als de dreiging bestaat om van chocoladesigaretten over te stappen op echte sigaretten, waarom zouden softdrugs dan niet leiden tot harddrugs? Geeft u mij daar eens antwoord op.

Het was mooi gespeeld, maar eerlijk gezegd bent u bijzonder inconsequent en eigenlijk zelf een gevaar voor de volksgezondheid. Iedereen weet dat junkies die creperen aan een overdosis nagenoeg altijd begonnen zijn met een joint. Dat u

in het bijzonder deze ministeriële functie van volksgezondheid mag bekleden van Verhofstadt is een echte schande.

Ik besluit met het ultieme argument van de drugsprofeten: de linksen stellen dat we moeten leren leven met drugs en ook dat de war on drugs toch niet te winnen is. Ik ben het hier niet mee eens. Het is de veel te grote permissiviteit die het drugsgebruik liet toenemen. Twintig jaar geleden zei niemand dat we moesten leren leven met drugs. Er was een grote maatschappelijke drempel en er was nauwelijks drugsgebruik. Nu neemt u de drempel helemaal weg en gaan er meer drugs dan ooit gebruikt worden. Dat is de sociologische realiteit.

Het is trouwens onwaar dat de war on drugs niet te winnen is. In de pers was zo pas nog te lezen dat de productie van heroïne en cocaïne wereldwijd fors is gedaald. Een vaststelling gedaan door de VN. Een ander voorbeeld is de daling in de VS van het cocaïnegebruik met 70%. Het is dus boosaardig van deze regering om te beweren dat de drugsplaag onvermijdelijk is en dat wij ermee moeten leren leven, maar dat is voor deze linkse tot extreem linkse regering natuurlijk helemaal geen punt. In plaats van de jeugd tegen drugs te beschermen wordt het signaal gegeven om te blowen. Ook bij de ouders is de perceptie dat drugs vrijgegeven wordt. Erger nog is dat die ouders het moeilijker dan ooit gaan hebben om hun kinderen van de drugs af te houden. Want hoe kunnen ouders volhouden dat drugs schadelijk zijn als niemand minder dan de regering van dit land zegt dat het mag, dat cannabis niet meer wordt vervolgd en dat er in groep mag geblowd worden?

Nogmaals, van een groene minister kan zoiets verwacht worden - de helft van Agalev hangt tenslotte aan de waterpijp - maar van een witte ridder als Verwilghen verbaast dit niet alleen, het is eveneens schokkend. Zoals ik aan het begin al zei weten de ouders en grootouders in Vlaanderen - die in grote meerderheid tegen het gedoogbeleid zijn - alweer wie de baas in België is.

01.02 **Jo Vandeurzen** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, we kunnen maar beter met de deur in huis vallen in het korte debat over een regeringsbeslissing die op maatschappelijk vlak wellicht de meest belangrijke beslissing van de legislatuur zal zijn en waarvan de burgers van het land de gevolgen het sterkst zullen aanvoelen.

De CVP wenst geen zwart-wit verhaal op te

hangen. Het drugprobleem is complex. Het is meer dan de vraag naar de illegale drugs, het is meer dan de vraag inzake cannabis. De nota heeft een aantal heel goede voorstellen terug opgevoerd. De federale drugnota bouwt immers verder op een aantal initiatieven die in de vorige legislatuur werden genomen. Dat het drugbeleid moet vertrekken vanuit de bekommernis voor de volksgezondheid is een open deur intrappen. Dat is een verworvenheid die in de vorige legislatuur in de Kamer met een octopusbrede meerderheid werd goedgekeurd.

De hoofdstukken preventie en hulpverlening bevatten een aantal positieve initiatieven waarvan in de Kamer reeds voorstellen en resoluties werden ingediend. Wat verbaast vragen we ons af waarom er geen werk van werd gemaakt en deze prioriteiten nog niet aan de orde gesteld. De CVP-fractie heeft bijvoorbeeld reeds voorstellen ingediend inzake substitutieproducten en de coördinatie van het drugbeleid.

Wat preventie en hulpverlening betreft, wens ik drie bedenkingen te maken. De nota heeft het onder meer over trajectbegeleiding en een beter gestructureerd kader voor het hulpverleningsaanbod. Alhoewel de CVP dat een goede zaak vindt, hebben we vragen over de uitvoerbaarheid ervan. U weet heel goed dat een aantal arresten van het Arbitragehof u het op dat vlak absoluut niet gemakkelijk maken. In uw nota verwijst u naar de zorgcircuits, maar in het wetgevend arsenaal is dat begrip verdwenen wegens een arrest van het Arbitragehof.

Samen met ons stelt u vast dat er inzake substitutieproducten en de registratie in ons land nog heel wat moet gebeuren. Ik ben benieuwd naar de uitvoering van uw plannen terzake. Tijdens de vorige legislatuur is immers gebleken dat de Franstalige leden van het Parlement heel wat weerstand bieden als wettelijke initiatieven terzake moeten worden goedgekeurd. Ondanks een aantal initiatieven werd een reglementering inzake substitutieproducten nog nooit goedgekeurd.

Ik wens eveneens wat dieper in te gaan op de financiering. Hoeveel zullen de gemeenschappen betalen? Voor de CVP kan het niet door de beugel dat de grote boodschap van deze nota erop neer zou komen dat de gemeenschappen hun verantwoordelijkheid inzake preventie niet opnemen. Ik stel vast dat de provisie van 500 miljoen frank moet dienen voor de financiering van de samenlevings- en preventiecontracten. Hoeveel middelen blijven er over?

In het federaal parlement gaat heel veel aandacht naar het justitieel deel van de drugnota. Dat deel wordt voorgesteld op een ogenblik dat de politiediensten in volle hervorming zijn. U neemt verregaande beslissingen, terwijl u heel goed weet dat zij een enorme impact zullen hebben op de ontradringsstrategie die de basis van het beleid moet zijn. U neemt de beslissing op een ogenblik dat ons land nog niet over een behoorlijke coördinatie inzake drugbeleid beschikt en er nog geen goede relatie is tussen de hulpverlening en de justitie. U neemt een beslissing op een ogenblik dat ons land nog niet over een goed registratiesysteem beschikt en er – in tegenstelling tot Nederland – van duurzame preventie nog geen sprake is.

Op dit ogenblik weet u trouwens dat ook voor het opsporen van drugs in het verkeer we absoluut nog niet aan een goed systeem toe zijn. Op dat ogenblik, met deze randvoorwaarden, zonder registratie, zonder preventie, zonder behoorlijke coördinatie, zegt u als regering dat cannabis geen enkele reactie vanwege Justitie meer kan veroorzaken. Het jointje zal dan de geschiedenis ingaan als de groene sigaret, als het wapenfeit van de minister van Volksgezondheid, die daarmee de boodschap heeft gegeven dat cannabisbezit voortaan ook vanwege de overheid bij de maatschappelijk aanvaarde drugs wordt geklasseerd. Dat is de stelling die de overheid inzake cannabis heeft willen innemen. De CVP vindt dat de overheid de ambitie moet hebben de levenskwaliteit te bewaken en te bevorderen. Dat kan wat ons betreft alleen betekenen dat wij het risico op verslaving terugdringen. Dat kan alleen betekenen dat de overheid consequent kiest voor een ontmoedigingsbeleid ten opzichte van maatschappelijk aanvaarde drugs en ten opzichte van illegale drugs. Het is voor ons verbazingwekkend dat men hier, na afweging tussen de vermeende rechtszekerheid voor de gebruiker en de fundamenteel ontmoedigende boodschap die de overheid moet geven, koos om het cannabisgebruik niet langer te bestraffen. Gebruik in groep, collega's, verdwijnt als strafbaar feit. Er zal geen proces-verbaal meer opgesteld worden als het gaat om cannabisbezit. Dit roept bij ons de volgende vraag voor de minister van Justitie op. Is dit mogelijk in ons land? Kunnen wij het openbaar ministerie verbod opleggen om een proces-verbaal op te stellen als er een strafbaar feit wordt vastgesteld? Kunnen wij in een koninklijk besluit prioriteiten in het vervolgingsbeleid vastleggen?

01.03 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Mijnheer

Vandeurzen, ik heb daarnet gezegd dat de situatie met betrekking tot de grote steden onder de nieuwe regeling niet verandert. De rondzendbrief van de vorige regering, van CVP ministers van Justitie, heeft ertoe geleid dat in de grote agglomeraties, waar overbelaste parketten aan het werk zijn, er tot bezit van 50 gram niet meer wordt vervolgd. Ik neem aan dat men diezelfde hoeveelheid min of meer als norm zal aanhouden in het nieuwe beleid. Kan u mij dan eens, met betrekking tot deze stedelijke agglomeraties, het verschil tussen het CVP-beleid en de CVP-rondzendbrief van drie jaar geleden, enerzijds, en hetgeen de huidige paars-groene regering voorstelt, anderzijds, uitleggen?

01.04 **Jo Vandeurzen** (CVP): Mijnheer de voorzitter, de heer De Man weet natuurlijk zeer goed dat in de rondzendbrief uitdrukkelijk is bepaald dat elke vaststelling van cannabisbezit aanleiding moet geven tot een vereenvoudigd proces-verbaal. Met andere woorden, op elk ogenblik is de herinnering aan die norm in het strafrechterlijk verleden in die circulaire opgenomen.

Voorzitter, u telt de onderbrekingen van de heer De Man bij mijn tijd.

Omwille van de vermeende rechtszekerheid van de gebruiker, wordt de ontradringsboodschap over de hele lijn onderuitgehaald. Ik spreek over vermeende' rechtszekerheid, omdat de vragen aan de minister van Justitie voor de hand liggen: wat is bezit voor eigen gebruik? Wat is teelt voor eigen gebruik? Wat doet men met iemand die voor vrienden cannabis meebrengt? Uit het verslag van de heer Cassiman blijkt dat het probleem van de rechtsonzekerheid nu is verschoven naar het koninklijk besluit of naar het oordeel van de politiemann die moet uitmaken wat nu eigenlijk bezit voor eigen gebruik is. Wat is overlast? Hoe zit het met gebruik op school of op de trein? Naarmate de interviews toenemen, krijgen we meer antwoorden op praktische en pertinente vragen die ouders, schooldirecties en opvoeders stellen. Wat is ten slotte problematische gebruik? Hoe zal de politiemann die met deze belangrijke opdracht wordt belast, weten of er al dan niet sprake is van problematisch gebruik, als men het gebruik niet langer registreert? Men zal niet weten of men het cannabisgebruik een tweede of een vijfde keer bij iemand vaststelt, daar men alleen anoniem mag registreren.

Collega's, de verslaggever van de Verenigde Naties heeft gezegd dat het gedogen en het

depenaliseren van het bezit leidt tot een grotere vraag naar cannabis. Cannabisbezit wordt door de overheid maatschappelijk aanvaardbaar geproclameerd en dat betekent allerlei vragen over hoe men cannabis verkrijgt. In de kranten spreekt men van een rush in Antwerpen. Een Nederlandse schepen heeft al gesuggereerd om aan de grens een aantal coffeeshops te openen, omdat de Belgische cannabisgebruiker zich daar zal moeten bevoorraden. Er is ook goed nieuws voor de heer Van Eetvelt, want als we de kranten van vandaag moeten geloven, zal de eerste Belgische coffeeshop zich in zijn gemeente vestigen. Het aanbod van cannabis creëert de vraag naar cannabis.

01.05 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, j'interviendrai sur deux points. Premièrement, monsieur Vandeuren, après tant d'années de débats et de questions parlementaires, comment pouvez-vous toujours être persuadé que la dissuasion passe toujours par la répression et la voie pénale? Pourriez-vous imaginer l'hypothèse selon laquelle il peut y avoir des formes de dissuasion sociale, culturelle, éducative ou autres qui ne sont pas strictement liées à l'aspect pénal?

Deuxièmement, à la lecture des rapports d'évaluation tout à fait officiels du gouvernement des Pays-Bas, je m'inscris en faux quant à l'assertion que vous venez de faire, en vertu de laquelle toute politique de tolérance entraîne de facto une augmentation de la consommation. Ce n'est pas vrai pour le cannabis. Depuis 1977, il est toléré aux Pays-Bas. Ce n'est pas notre modèle mais pour ce qui est de votre affirmation, elle est formellement démentie par tous les rapports officiels hollandais en la matière.

01.06 Jo Vandeuren (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik zal op de vragen van collega Decroly in mijn conclusie antwoorden. Wanneer wij het bezit van cannabis depenaliseren, verhogen wij de vraag ernaar. Dat is een evidentie. De verklaringen vanuit Nederland bevestigen dat. Wie met zo'n beleid begint, weet dat de volgende logische vraag is hoe de kleinhandel van cannabis moet worden georganiseerd. Met de logica die vandaag in het juridisch arsenaal ingang vindt, met name dat het bezit van cannabis niet meer wordt geregistreerd en er geen gevolg aan wordt verbonden, komen we onverbiddeijk tot de vraag naar de Belgische coffeeshop. De weg naar de voorkeur is nu geplaveid. Aan de achterkant van de coffeeshop legt de regering een autostrade voor het aanbod aan en de vraag is welke deuren zij zal openzetten.

Illegale drugs worden niet via gescheiden circuits verspreid. Inderdaad, als ouders merken dat hun kinderen met soft- en harddrugs – het gaat niet uitsluitend om cannabis –, in aanraking komen, moeten ze ook bezorgd zijn over de vraag "hoe komt mijn kind aan deze illegale drugs?". We kunnen dan niet om de vaststelling heen dat drugscircuits niet gescheiden zijn en dat de georganiseerde criminaliteit er een groot aandeel in heeft. Als we iets hebben geleerd van het Nederlandse gedoogbeleid, dan is het wel dat het functioneert als een enorme aantrekkingspool voor georganiseerde criminaliteit. Aan de achterkant van de coffeeshop zijn de circuits van cannabis en andere illegale drugs in elkaar verstrengeld. Wanneer aan de voorkant cannabisgebruik gedoogd wordt, is de achterkant de uitgelezen plaats voor de georganiseerde criminaliteit om er zich te nestelen en verder te gedijen.

Dat is onze grote kritiek op de beslissing van de regering. Zij opent een poort naar een weg waarvan het einde niet te zien is. Zij creëert een situatie waarbij de georganiseerde criminaliteit een extra-voedingsbodem krijgt in ons land.

Ik besluit, mijnheer de voorzitter, met een beschouwing over mijns inziens de werkelijke redenen die de regering ertoe heeft aangezet onderhavig standpunt in te nemen. Ik kan me niet voorstellen dat het haar ging om de rechtszekerheid van de druggebruiker. Neen. Er moest de afweging worden gemaakt tussen het principe van de vrijheid en dat van de bescherming van kwetsbare personen, een vraag die de politieke partijen in het halfroond verdeelt. De regering moest kiezen of ze een ontradend beleid zou voeren om hiermee kwetsbare personen te beschermen, dan wel of ze de absolute vrijheid in alle omstandigheden als hoogste doel voorop zou stellen. Welnu, mevrouw de minister, u hebt als minister van Volksgezondheid een afweging gemaakt, die historisch genoemd zal worden. U hebt gekozen voor de vrijheid van enkelen en u hebt geoordeeld dat de bescherming van de kwetsbaren daaraan ondergeschikt moest worden gemaakt.

Ik sta overigens niet alleen met die stelling. Ik verwijs daarvoor naar wat minister van Maatschappelijke Integratie, de heer Vande Lanotte destijds als voormalig minister van Binnenlandse Zaken in de vorige legislatuur in de Drugscommissie op de vraag of cannabis niet gelegaliseerd of gedepenaliseerd moest worden – ik heb er de verslagen nog eens op nagelezen –

heeft geantwoord: "Alhoewel druggebruik ongetwijfeld belangrijke gezondheids- en veiligheidsproblemen genereert, is het in de eerste plaats een element van sociale ongelijkheid en onvrijheid die wij met alle middelen moeten bestrijden. Het banaliseren van het druggebruik..." – wat doet de huidige regering anders dan het druggebruik banaliseren – "...is tegelijkertijd het banaliseren van sociale ongelijkheid en onvrijheid".

Collega's, het is voor ons onbegrijpelijk dat groene, socialistische en liberale partijen met betrekking tot een maatschappelijk probleem zoals dat wat hier thans aan de orde is de keuze maken voor meer absolute vrijheid en minder bescherming van kwetsbare mensen. Dat is een keuze die met de christen-democraten nooit gemaakt zou zijn.

01.07 Jacques Lefevre (PSC): Monsieur le président, madame et monsieur les ministres, chers collègues, dans sa récente interview au journal "Le Soir", Mme la ministre de la Santé publique met l'accent sur les deux grands messages que le gouvernement a voulu donner dans son approche de la problématique de la drogue:

- "toute consommation de drogue – que ce soit l'alcool, le tabac ou le cannabis – comporte d'abord des risques pour la santé;
- ensuite, une société sans drogue n'existe pas".

Comment pourrions-nous ne pas nous féliciter de cette vision enfin partagée de la problématique de la drogue: depuis de longs mois, voire de longues années, le PSC n'a pas cessé de défendre cette approche qui constitue les prémisses d'une politique cohérente et efficace en matière de drogue.

Nous avons en effet très tôt affirmé et répété que nous sommes radicalement opposés à toutes les formes de dépendance physique et psychique. Notre volonté a toujours été et reste de mener une politique active à l'égard de toutes les formes de dépendance, en ce compris à l'égard du tabac et de l'abus d'alcool.

Le droit à la santé et la promotion plus générale et primordiale d'un "bien vivre", qui ne passe pas par des dépendances et des plaisirs artificiels, doit être au centre d'une politique globale de prévention et de gestion de la problématique des drogues.

Le principe de précaution, cher à nos collègues écologistes, doit par ailleurs s'appliquer également à

des drogues dites douces. Il serait absurde, par souci de pseudo-modernité, de ne pas appliquer au cannabis, à l'égard duquel il existe des incertitudes majeures liées à sa nocivité et à son facteur de dépendance, le même principe de précaution qu'à l'égard des GSM, OGM, viandes et autres matières "à risque".

La question n'est pas de savoir si un produit est plus nocif qu'un autre. Le signal qui doit être donné est celui de la nocivité de l'ensemble de ces produits, en ce compris les drogues légales. Ce n'est pas parce que culturellement, nous avons eu une approche trop laxiste à l'égard de l'alcool qu'il faut faire un nivellement par le bas. Pour lutter contre ce nivellement par le bas, nous prônons l'interdiction de toute publicité pour l'alcool et l'interdiction de boissons alcoolisées au-delà d'un certain nombre de degrés dans les magasins automatiques ouverts 24 heures sur 24.

Parallèlement, il faut réitérer la volonté d'amplifier les politiques de prévention, de réduction de la consommation et de réduction des risques – sanitaires et sociaux – liés à l'usage de ces produits.

Une approche globale et intégrée de la question qui mette surtout l'accent sur la prévention et la thérapie, telle est bien notre préoccupation.

Nous ne pouvons qu'adhérer aux déclarations de Mme la ministre de la Santé lorsqu'elle prône: "Mieux vaut prévenir que guérir et mieux vaut guérir que punir".

Nous restons néanmoins inquiets par rapport aux effets pervers et désastreux en ce domaine que pourrait avoir le message qui est venu du gouvernement et qui était largement diffusé dans la presse. Confusion et ambiguïté sont entretenues à l'envi: qui, de parler de dépénalisation, qui, de décriminalisation, qui encore, de maintien de la norme.

La confusion est telle que les services de première ligne présents sur le terrain, tels Infor-Droque et Prospective Jeunesse qui se sont exprimés dans la presse, ont été assaillis de demandes d'information et de précisions tant est grande l'incertitude qui règne actuellement.

Le gouvernement annonce une modification législative qui conduira à opérer dans la loi une distinction entre le cannabis et les autres drogues illicites et qui dépénalise la consommation en groupe de drogues illégales.

Quelle est la portée de cette distinction? Son objectif est-il de permettre l'adoption d'un arrêté royal comme le prévoit le gouvernement, ne traitant que de la problématique du cannabis ou la distinction a-t-elle d'autres objets?

Quant à la dépénalisation de la consommation en groupe de drogues illégales, on peut s'interroger sur la pertinence de dépénaliser l'usage en groupe pour tous les types de drogues illégales alors que, dans le même temps, le gouvernement insiste pour qu'une attention particulière soit accordée aux jeunes afin d'éviter qu'ils entrent en contact avec des drogues légales et illégales à un âge malheureusement de plus en plus jeune et de leur apprendre à appréhender ces substances de façon responsable.

Nous savons pourtant que pour les jeunes, la consommation en groupe est un terrain d'apprentissage de prédilection. Le message qui est donné est loin d'être clair.

Or, nous avons toujours estimé que la fixation d'une norme claire était primordiale: elle doit donner un point de repère aux citoyens en général, aux jeunes en particulier et aux institutions chargées d'assurer le respect de cette norme. Il importe de donner aux jeunes en priorité un signal clair de comportement et de pouvoir justifier et fonder des actions de prévention et d'accompagnement en cas de consommation de drogues.

Notre présidente l'a encore récemment rappelé au cours d'une conférence de presse, le rôle de la loi n'est pas d'entériner les évolutions de l'opinion mais d'infléchir les évolutions sociales en énonçant des valeurs et des repères. Tel n'est manifestement pas le cas du message donné actuellement. Le seul message qui est véhiculé est un message de banalisation qui risque d'induire des effets pervers en matière de prévention, alors que justement, l'accent veut être mis sur la prévention.

Comment le gouvernement compte-t-il concrètement rendre crédible un tel message contradictoire? Comment envisage-t-il de concilier ce message de banalisation avec son souci de protection des mineurs? Comment pense-t-il véhiculer ce message au sein des écoles, des maisons de jeunes, des clubs sportifs, des associations de jeunes, voire des familles dans lesquelles se côtoient quotidiennement des mineurs d'âges et de jeunes adultes qui, hors les cas de consommation problématique, pourront, en toute impunité, au regard de ces mineurs,

consommer leur dose de cannabis?

Le gouvernement ne craint-il pas qu'une partie de la population adulte ne se désintéresse du travail de prévention et d'éducation et ne réduise son investissement dans ce domaine, face à une telle contradiction dans le message?

Une autre question se pose également, celle de la quantité de drogue qui sera ainsi tolérée à des fins de consommation personnelle. Le gouvernement a-t-il l'intention de fixer des quantités dans l'arrêté royal qu'il se propose de prendre? A défaut, ne verra-t-on pas se développer une répression non uniforme et particulièrement dommageable comme ce fut le cas pour l'application de la directive des procureurs généraux?

Notre ministre de la Justice défendra-t-il le "forum shopping" à l'égard des tribunaux? On pourrait voir évoluer les statistiques de consommation de drogue selon les régions en fonction de l'évolution des décisions des autorités judiciaires en la matière. Une manière comme une autre de communautariser cette problématique. La récente enquête publiée par le journal "Le Soir" laisse pourtant entrevoir des sensibilités fort identiques dans le Nord et le Sud du pays en cette matière.

D'autres interrogations subsistent. Qu'entend-on par "consommation problématique" et "nuisance sociale"? Le flou qui entoure ces notions ne conduit-il pas irrémédiablement à consacrer la discrimination qui existe déjà à l'égard des couches les plus défavorisées de la population? Il a en effet été constaté, dans l'application de la circulaire de 1998, que les facteurs socio-économiques étaient déterminants dans l'appréciation de la "nuisance sociale" (travail, intégration sociale,...) et que l'on avait tendance à stigmatiser les populations les plus fragiles et les plus défavorisées.

Le directeur d'Infor-Drogue, Philippe Bastin, relève à juste titre que l'on est très loin des principes d'égalité, de solidarité et de non-discrimination. En instaurant ce principe d'usager problématique, seuls les usagers les plus malins s'en sortiront. Les autres, les plus faibles, seront poursuivis. Tel quel, le projet instaure une relation malsaine et perverse entre l'Etat et le citoyen.

Nous avons toujours été partisans d'une application adéquate de la norme. Appliquer adéquatement une norme signifie qu'une norme, dans certaines circonstances, ne nécessite pas nécessairement des sanctions pénales pour être

légitime, mais peut impliquer un modèle de comportement sociétal consacré dans une loi, dont la transgression n'appelle pas une répression ou une criminalisation susceptible de marginalisation mais une intervention judiciaire fondée sur la relation d'aide, d'accompagnement et de prévention, qui renvoie vers les services de première et deuxième lignes.

Il en va de même pour l'obligation scolaire légale, qui est une norme importante, sans sanction pénale mais avec une intervention des services de décrochage scolaire. Pour nous, l'application adéquate de la norme doit être précisée clairement et uniformément.

L'application de la norme ne doit pas obligatoirement donner lieu à des sanctions pénales; j'insiste là-dessus. La transgression de la norme doit susciter d'autres types de réaction que ces réactions pénales. Lorsque la consommation devient problématique, c'est avant tout d'aide, d'assistance, de réduction des risques pour la santé et de réinsertion dans la société qu'ont besoin les usagers. La prison n'est pas une solution pour ceux qui sont victimes d'un désenchantement de la vie.

Nous nous interrogeons également sur l'absence de mesures envisagées par les gouvernements en matière de contrôle de la qualité des produits, dès lors que la détention et la consommation de cannabis sont autorisées. L'absence de mesure est totalement contraire à une politique cohérente en matière de santé publique.

Philippe Bastin, directeur d'Infor-Drogue, partage cette inquiétude. On dit aux consommateurs: "Vous pouvez détenir du cannabis pour votre usage personnel, mais pour vous en procurer, débrouillez-vous; la vente reste interdite en Belgique." Les observations de l'ASBL Prospectives Jeunesse sont tout aussi pertinentes. Je cite: "Si le commerce du cannabis reste illégal, n'est-ce pas justement amener les jeunes à prendre des risques, d'une part, pour se procurer des produits, d'autre part, sans le moindre contrôle sur la qualité de ceux-ci?"

Enfin, nous avons été pour le moins surpris de lire dans la note de Mme la ministre de la Santé qu'en matière de politique pénitentiaire – je cite – "les traitements de substitution seront surtout réservés aux femmes enceintes, aux détenus devant exécuter des courtes peines, aux détenus séropositifs, aux porteurs du virus de l'hépatite." Quelle est la raison d'être de cette discrimination dans l'accès aux traitements de substitution au

sein de la population carcérale?

Si nous attendons les réponses à ces questions qui portent sur des points essentiels, nous nous réjouissons de voir rencontrée notre préoccupation en matière de prévention. Un premier pas est enfin fait vers une réelle politique de prévention, qui implique tous les acteurs, à chaque niveau de pouvoir, qui soit dotée des budgets nécessaires et d'un organe de coopération et de coordination.

La création d'une cellule politique en matière de drogues et d'un observatoire belge des drogues et des toxicomanies est un réel pas en avant. Nous serons attentifs à ce que les moyens nécessaires y soient consacrés.

Vous l'aurez compris, si nous partageons certaines propositions du gouvernement, qui ne font que reprendre les positions que nous défendons depuis de longs mois, nos inquiétudes restent grandes et nous attendons des réponses claires et précises aux questions posées. Nous serons également très attentifs à l'élaboration des textes légaux et exigerons que toutes ambiguïtés et contradictions dans les termes en soient écartées, afin d'assurer l'efficacité de la politique menée en matière de lutte contre les assuétudes. La santé et la liberté de nos concitoyens en dépendent.

Je ne terminerai pas sans rappeler qu'en se positionnant dans ce débat, le PSC a voulu contribuer à répondre à ceux qui croient avoir des solutions miracles à un problème complexe. A ceux qui pensent que la pénalisation de l'usage du cannabis ne résout pas les problèmes suscités par cette drogue, nous répondons que sa dépénalisation ne permettrait pas plus de résoudre ces problèmes. Au contraire, elle donnerait un mauvais signal aux consommateurs potentiels, et en particulier aux plus vulnérables. Si la répression extrême n'est pas une solution, la libération extrême n'en est pas une meilleure.

A ceux qui disent qu'il n'y a pas de raison de traiter différemment le cannabis d'autres drogues dites douces, qui sont autorisées, comme le tabac et l'alcool, nous répondons qu'il ne faut pas procéder à un nivellement par le bas. Ce n'est pas le cannabis qui doit être aligné sur le tabac ou l'alcool, mais le tabac et l'alcool qui doivent être alignés sur le cannabis. Il faut protéger la santé des citoyens en tentant de limiter la consommation de toutes les drogues.

A ceux qui estiment que la pénalisation du

cannabis entraîne la clandestinité et le contrôle de son marché par des filières criminelles, nous répondons que la dépénalisation du cannabis n'entraînera pas l'arrêt du trafic des drogues, puisque ces réseaux de trafiquants n'arrêtent pas de mettre au point de nouvelles drogues, de plus en plus sophistiquées; je pense notamment à l'ecstasy.

A ceux qui affirment qu'il n'y a pas de liens directs entre la consommation de drogues douces et de drogues dures, nous répondons que la majorité des consommateurs de drogues dures ont commencé par une drogue douce (cannabis, par exemple), même si les recherches montrent clairement que c'est une minorité de consommateurs de cannabis qui passent à des drogues dures et que 5% des usagers de cannabis connaissent déjà d'énormes effets de dépendance.

A ceux qui veulent mener une guerre sans quartiers aux drogués, nous répondons que ces derniers ont avant tout besoin d'aide, d'assistance, de réduction des risques pour leur santé et de réinsertion dans la société. La prison n'est pas une solution pour ceux qui en sont les victimes.

A ceux qui estiment que le maintien d'une interdiction est séduisant et incite à sa transgression, nous répondons que la notion d'interdit reste un outil indispensable d'éducation et que la facilité d'accès ainsi que la banalisation des drogues sera tout aussi, voire beaucoup plus séduisante.

A ceux qui disent que le cannabis n'est pas un produit dangereux, nous répondons que plusieurs experts ne sont pas de cet avis. Je cite notamment le professeur Noïrfalise qui a démontré tant sa toxicité que ses effets de dépendance. Il existe en tout cas une incertitude scientifique nécessitant la plus grande prudence et donc l'application du principe de précaution.

A ceux qui disent qu'il est hypocrite qu'une norme ne soit pas appliquée pénalement, nous répondons qu'une norme a avant tout un rôle de conduite indispensable et que sa transgression peut susciter d'autres types de réactions que des réactions purement pénales (intervention en vue de la prévention).

A ceux qui disent de manière pertinente que légaliser la vente de cannabis permet de contrôler sa qualité, nous répondons que si cet argument en matière de santé est appréciable, il ne faut pas négliger le fait que la libéralisation risque

d'entraîner une augmentation réelle de l'usage de la drogue tout aussi problématique en matière de santé.

Pour résoudre le problème, il ne faut pas en créer d'autres. Notre responsabilité est d'apporter des solutions crédibles, cohérentes, efficaces et adéquates aux problèmes de société que nous rencontrons.

Nous entendons y prêter toute notre attention et y consacrer toute notre énergie.

02 Verzoekschriften

02 Pétitions

Verschillende verzoekschriften over de cannabisproblematiek werden ingediend. Diverses pétitions sur la problématique du cannabis ont été introduites.

Overeenkomstig artikel 95*bis*, 1, 2° van het Reglement worden die verzoekschriften bij de Kamer ter tafel gelegd teneinde bij het debat over het beleid van de regering inzake drugs te worden gevoegd.

Conformément à l'article 95*bis*, 1, 2° du Règlement ces pétitions sont déposées sur le bureau de la Chambre afin d'être jointes au débat sur la politique du gouvernement en matière de drogues.

Interpellaties (voortzetting)

Interpellations (continuation)

02.01 Dalila Douifi (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer en mevrouw de minister, collega's, de SP-fractie maakt zich zorgen over het problematisch gebruik van drugs door vele politici. Daarmee bedoel ik de problematische manier waarop vele politici omgaan met het thema drugs. Wij maken ons ook zorgen over de overlast die zij daardoor veroorzaken. Blijkbaar zijn vele politici in de eerste plaats nog steeds bekommerd om het signaal. Het gaat dan om het signaal in de media, het signaal aan de bevolking en het signaal over wat mag en wat niet mag. Veel politici zijn in eerste instantie bezig met de vraag hoe zij zich het best kunnen profileren. Blijkbaar zijn wij nog steeds niet in staat om onze rol bescheiden te vervullen en denken wij dat het drugsvraagstuk in grote mate wordt bepaald door het signaal dat wij geven. Hebben wij nu echt de pretentie te denken dat de mate van drugsgebruik, laat staan de mate van het problematische drugsgebruik, in de eerste plaats afhangt van ons signaal? De studies van het Europees Waarnemingscentrum voor Drugs

en Drugsverslaving bewijzen nochtans het tegendeel. Ik vermeld tussen haakjes dat dit centrum het drugsvraagstuk op een wetenschappelijke manier tracht te bestuderen en zich niet laat leiden door kruistochtaspiraties zoals sommige VN-instanties. Uit hun cijfers blijkt dat er nauwelijks enig verband bestaat tussen de mate van het drugsgebruik, het problematisch drugsgebruik en het hanteren van een streng of soepel beleid. Ik citeer bijna letterlijk uit het jaarverslag over 2000. Het zijn sociale en culturele trends en economische factoren die een invloed hebben op de mate van het gebruik en het problematisch gebruik. Een sociaal en welzijnsgericht beleid met aandacht voor opleiding, leef- en werkomstandigheden en het bestrijden van sociale achterstelling vormt een onmisbare basis. Het rapport zegt verder dat het drugsbeleid zelf wel van belang is voor het inperken van de schade ten gevolge van problematisch gebruik, zowel voor de gebruiker en diens omgeving als voor de samenleving in haar geheel. Laten we ons nu eindelijk eens concentreren op het efficiënter aanpakken van het werkelijke drugsprobleem.

Collega's, volgens de SP-fractie is dat nu juist de verdienste van deze beleidsnota. Voor de eerste keer wordt er vanuit de regering werk gemaakt van een globale benadering van het drugsvraagstuk met aandacht voor alle facetten en knelpunten inzake preventie, zorgverlening en repressie. Deze drugsnota is dan eigenlijk ook niets meer of niets minder dan de concrete uitwerking van de conclusies en aanbevelingen van de Kamerwerkgroep Drugs van 1997. Die conclusies en aanbevelingen werden met een grote meerderheid goedgekeurd in de Kamer, ook door de CVP.

De pagina's over het vervolgingsbeleid, waar iedereen zo door geobsedeerd is, zijn ook niets meer of niets minder dan de concrete uitwerking van die conclusies. Ik citeer letterlijk uit het Kamerrapport van 1997: "De strafrechtelijke interventie ten opzichte van de drugsgebruiker is maar aangewezen wanneer bijkomend door de betrokkene misdrijven werden gepleegd die de maatschappelijke ordening verstoren". De richtlijn aan de parketten die daarop volgde beantwoordde echter niet aan die aanbevelingen, zoals ook bleek uit het evaluatieonderzoek en het universiteitsrapport Het Belgisch drugsbeleid anno 2000. Noch inhoudelijk, noch als instrument is de vorige richtlijn erin geslaagd te zorgen voor de gevraagde rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De richtlijn slaagde er evenmin in om een aanzet te geven tot het door de Kamer gevraagde andere

vervolgingsbeleid.

De commotie en verwarring in de media en de publieke opinie waren toen zeker zo groot als nu. Dat is blijkbaar eigen aan een gevoelig thema zoals drugs, waarbij men hoopt dat zwart-wit-antwoorden een oplossing kunnen bieden, maar waarbij iedereen weet dat dit niet het geval is.

Wij hopen dan ook dat bij de concrete uitvoering van de huidige nota wel de wil zal primeren om de echte problemen op een pragmatische en efficiëntere wijze aan te pakken in plaats van schrik te hebben om een verkeerd signaal te geven, ook op het vlak van het vervolgingsbeleid. In de meeste Europese landen bestaat er trouwens al een vorm van gedoog- of niet-vervolgingsbeleid ten aanzien van de gewone gebruiker. Men durft dit alleen zelden zo te noemen. Zelfs in de Verenigde Staten gaan er stemmen op om een voorbeeld te nemen aan de pragmatische Europese aanpak, juist omdat deze aanpak meer resultaten behaalt. Laten wij dus ook de politieke moed hebben om deze pragmatische aanpak consequent te verdedigen en uit te leggen.

De jongste dagen horen wij een aantal oppositieleiden beweren dat naast alcohol en Tobback...en tabak... (*Hilariteit*)

De **voorzitter**: Lapsus calamitatis.

02.02 Dalila Douifi (SP): Ik herpak mij, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Ten gronde, mijnheer Vandeurzen.

02.03 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, ten gronde wens ik te verklaren dat als het om de heer Tobback gaat, wij het hier met hem eens zijn.

02.04 Dalila Douifi (SP): Mijnheer de voorzitter, ik herpak mij. Wij horen de jongste dagen door collega's van de oppositie beweren dat deze regering naast alcohol en tabak een nieuwe drug, met name cannabis, zou hebben toegevoegd. Hoe kan een vertegenwoordiger des volks niet weten dat deze drug al bestaat en dat het gebruik ervan een realiteit is? We moeten uiteraard in eerste instantie het accent leggen op het ontraden. Dat geldt ook voor alcohol en tabak. Laten we echter de ogen niet sluiten voor de realiteit. De realiteit, collega's, is dat 30% van de jongvolwassenen wel eens cannabis gebruikt, maar dat 90% er na een tijdje mee stopt. Een grote meerderheid van deze gebruikers doet dat op een, bij wijze van spreken, geïntegreerde manier, zonder dat studies of werk

eronder lijden. Ook dat is een realiteit.

De **voorzitter**: Mevrouw Douifi, mevrouw D'Hondt wenst u te onderbreken.

02.05 Greta D'Hondt (CVP): Mijnheer de voorzitter, uit de vorige legislatuur herinner ik mij nog de pleidooien van collega Vanvelthoven in het kader van het ontradingsbeleid voor tabak. Ik wens aan de collega te vragen of zij de stevige poten waarop het ontradingsbeleid stoelt, kan aanwijzen in deze beleidsnota.

02.06 Dalila Douifi (SP): Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'Hondt, sta mij toe mijn uiteenzetting voort te zetten. Ik hoop en meen dat ik daardoor een antwoord zal geven op uw vraag. Wetten die niet meer toepasbaar zijn moeten aangepast worden.

Het aanpassen van het beleid aan deze maatschappelijke realiteit is geen capitulatie, maar maakt het ons mogelijk er op een meer normale manier mee om te gaan en dat is nog altijd de beste preventie. Op die manier kunnen we ook op een meer geloofwaardige manier aan preventie doen. Deze preventie is gebaseerd op echte argumenten waarbij op de echte risico's wordt gewezen zoals we dit ook voor legale drugs moeten doen. We kunnen ons daarbij niet langer verstoppert achter doodoeners zoals: "Gebruik het niet want het mag niet".

02.07 Jo Vandeurzen (CVP): Mevrouw Douifi, u zegt dat wetten die niet meer worden nageleefd, moeten worden afgeschaft. Dit is een sterke uitspraak. Er zijn nog een aantal wetten in ons land – ik denk onder meer aan de stemplicht – die niet altijd zo nauwgezet worden nageleefd. Is het uw bedoeling om alle wetten die niet volledig worden nageleefd af te schaffen? Dit lijkt mij een grote zuivering van het strafrecht te gaan worden.

02.08 Dalila Douifi (SP): Mijnheer Vandeurzen, u weet zeer goed dat ik het niet zo algemeen bedoel. Mijn betoog heeft uiteraard betrekking op het drugsbeleid. Een wet die dateert van vóór de tweede wereldoorlog moet worden aangepast om nog toepasbaar te zijn op de maatschappelijke realiteit.

Mijnheer de voorzitter, er zullen nog steeds mensen in de problemen komen. Die mensen moeten dan ook worden geholpen, zoals dit ook vandaag het geval is voor diegenen die te kampen hebben met alcoholproblemen. Het is op dat vlak evenmin de strafwet die er een alcoholist van zal weerhouden om alcohol te drinken.

We moeten echter geen problemen zoeken waar er geen problemen zijn. De Vereniging voor Alcohol- en andere Drugsproblemen, die preventiewerkers en hulpverleners verenigt, beweert in haar Cannabisrapport dat cannabisgebruik minder gevaarlijk is dan de vervolging ervan.

Voor de SP-fractie is dit precies de verdienste van deze beleidsnota. De hoop bestaat immers dat de middelen en de energie zich nu eindelijk zullen focussen op de echte drugsproblemen. De politiediensten zullen zich niet meer moeten bezighouden met het opsporen van gebruikers die voor geen problemen zorgen. De zorgverlening moet zich niet langer bezighouden met door de parketten - die zich op hun beurt moeten bezighouden met het opstellen van processen-verbaal die toch worden geseponeerd - doorverwezen niet-problematische gebruikers terwijl hulpbehoevende verslaafden moeten wachten.

Mijnheer de voorzitter, we mogen ons niet meer laten verlammen door de schrik voor een verkeerd signaal. We moeten wel werk maken van een pragmatische en efficiënte aanpak. Op het werkveld bestaat er al heel wat ervaring en expertise. Ook vanuit het beleid zijn er al veel plannen gelanceerd en verwezenlijkt. Denken we maar aan de MSOC's, de medisch-sociale opvangcentra. Al te vaak werden deze plannen en projecten afgeremd door verlammeende bevoegdheidsdiscussies tussen de verschillende ministers op de verschillende bevoegdheidsniveaus. Hopelijk zal dit nu anders zijn.

De oprichting van een cel-Drugsbeleid zoals door de Kamer in 1997 werd gevraagd om een globaal drugsbeleid te coördineren, zal op dat vlak al een eerste test zijn. In dat verband, mijnheer en mevrouw de minister, willen wij graag weten hoe ver het staat met de onderhandelingen en de concrete afspraken inzake de bevoegdheidsverdeling. Pas als iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt, kunnen we in ons opzet slagen.

Volgens ons is deze beleidsnota een goede aanzet om te komen tot een normaliseringbeleid zoals dit in 1997 door de Kamerwerkgroep Drugs werd gevraagd. Toen is dit beleid echter blijven steken in angst en bevoegdheidsdiscussies.

Een normaliseringbeleid moet ons in staat stellen om op een normalere manier om te gaan met het

drugsgebruik in de samenleving en op een efficiëntere manier het drugsmisbruik aan te pakken. Er zullen vanop deze tribune nog veel hoogdravende woorden worden gesproken. Er zijn zelfs via de media al kruistochten gelanceerd. Kruistochten hebben nog nooit iets goeds opgeleverd, dat weten we allemaal. Angst is altijd al een slechte raadgever geweest. Als een groot deel van de bevolking er wel in slaagt om op een verstandige manier met legale en illegale drugs om te gaan, waarom zouden wij, politici, dat niet kunnen?

De **voorzitter**: U zal het uw fractiecollega Erdman wat moeilijk maken qua tijdslimiet, maar in beknoptheid herkent men de meester.

02.09 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, mesdames et messieurs, sur cette question des drogues qui nous a souvent conduits à des débats sans fin mais à peu de décisions concrètes, je pense que nous pouvons dire clairement aujourd'hui qu'un véritable tabou politique est enfin levé.

Après 80 années d'aveuglement persistant et de répression croissante – Mme Douifi nous rappelait à l'instant que notre législation remonte à 1921 – le politique répond à l'appel urgent d'acteurs de plus en plus nombreux de nos sociétés.

Ce ne sont pas seulement les usagers, mais aussi des éducateurs, des criminologues, des parents, des douaniers, des magistrats, des médecins, des psychologues, des économistes, des directeurs de prison et même, rendons à Patrick ce qui revient à Moriau, des parlementaires, autant d'acteurs qui se sont progressivement estimés de plus en plus confrontés à des missions impossibles tant que prime, en matière de drogues, un impératif politique strictement axé sur la répression.

Le gouvernement – et j'espère dans quelques heures le parlement – accepte de travailler sur l'hypothèse que la réponse légale prohibitionniste au défi de la drogue conduit à un échec et même à des résultats opposés à ceux poursuivis. Quant aux deux objectifs fondamentaux qu'elle s'était assignés, à savoir le maintien de l'ordre public – dans ce domaine nous constatons l'emprise persistante des mafias de la drogue sur une série de mécanismes de notre société – et la préservation de la santé publique, le problème croît et ne se résorbe pas.

On peut discuter sur la timidité des avancées. On peut regretter, et je le ferai, la subsistance de certains flous voire de certaines contradictions. Si

un gouvernement évolue en ce genre de matière en faisant toujours plus de la même chose, se précipitant et précipitant l'ensemble de notre société dans des impasses prévisibles, aujourd'hui comme hier, dans la majorité comme dans l'opposition, il faut dire stop et voter contre.

En revanche, si dans certains domaines, on rompt enfin avec des tabous et si on s'engage à ne pas se limiter au discours, ponctuant comme c'est le cas dans cette note, les orientations politiques de budgets et d'échéanciers, alors il faut pousser l'exécutif à transformer les faits. Car ce n'est pas rien de faire évoluer un cadre d'analyse intellectuelle aussi verrouillé idéologiquement, philosophiquement et politiquement et depuis si longtemps.

En ce qui concerne les points politiques positifs, qui probablement font consensus parmi nous, citons l'accent mis sur la prévention – pouvait-on attendre autre chose du ministre de la Santé publique qui a opportunément été nommé pour coordonner l'évolution et la préparation de ce dossier? – et la volonté simultanée de ne pas laisser coloniser le champ de la prévention, précisément, par des initiatives strictement policières et sécuritaires et de lancer dans cet esprit avec la cellule "drogue" une concertation dynamique et respectueuse des attributions et des compétences de chacun, de chaque niveau sur cette prévention dont on voudrait aujourd'hui qu'elle soit encore davantage tournée vers les facteurs sociaux, économiques, psychologiques de l'entrée en toxicomanie bien plus que vers la cristallisation obsédante sur le produit et la répétition incantatoire d'un interdit qui n'en devient que plus tentant.

La mise en parallèle, autre point positif dans plusieurs chapitres de cette note, des drogues légales et des drogues illégales, au moins sur le plan de la prévention, ne va pas de soi.

Elle ne va pas de soi vu les intérêts commerciaux immenses en jeu et les résistances colossales de divers secteurs économiques, à commencer – vous vous souvenez des débats homériques soulevés à ce sujet à la fin de la précédente législature – par l'industrie du tabac ou l'industrie pharmaceutique.

La réaffirmation enfin de l'inadéquation de la prison en réponse à la toxicomanie lorsque seuls des faits relevant de la loi de 1921 sur les stupéfiants causent une condamnation.

La dépénalisation de l'usage et de la détention de

cannabis sera donc mise en application et – ce n'est pas le point le moins important de cette note d'engagement – elle le sera sur des bases légales et réglementaires propres à faire émerger usagers policiers et magistrats du triangle juridique des Bermudes dans lequel la méthode de gouvernement appliquée jusqu'ici les avait plongés. Je parle de la méthode de gouvernement par circulaires ministérielles ou circulaires des procureurs généraux.

Toutes les évaluations convergent enfin aujourd'hui pour le reconnaître, tout cela n'a pu mener qu'à des divergences d'interprétation flagrantes par les acteurs policiers et judiciaires, par une difficulté persistante d'évaluation. En effet, comment évaluer objectivement si cette recommandation de mise au dernier rang des priorités dans la politique des poursuites est bel et bien respectée?

Enfin, «last but not least», cet immense inconvénient de la circulaire de mai 1998 de ne pas être contraignante pour les policiers et magistrats censés l'appliquer et d'être encore moins opposable en justice par les usagers censés en bénéficier?

Alors, mesdames, messieurs, en dépit de ce qui pourrait passer jusqu'ici pour un bombardement de roses et de violettes sur le gouvernement arc-en-ciel, je voudrais quand même, au nom des écologistes, attirer son attention sur un élément qui ne va pas cesser dans les semaines et les mois qui viennent, madame la ministre, monsieur le ministre, de nous préoccuper au plus haut point.

Si à elle seule, une note de politique gouvernementale comme celle que vous venez de présenter ne peut évidemment comporter que des orientations somme toute encore assez générales – c'est normal et légitime –, il est urgent que ces intentions se traduisent rapidement.

Nous avons déjà suffisamment parlé du malaise, des questions, des flous qui subsistent. Tranchons rapidement, s'il vous plaît, tranchons clairement, formulons enfin ce message lisible que chacun appelle de ses vœux vis-à-vis de ceux que nous avons livrés au brouillard des interprétations à géométrie variable et à la quadrature du cercle des recommandations non contraignantes depuis la circulaire de 1998.

Pour parvenir à cette clarté, à cette cohérence, à cette loyauté aussi de chaque composante du gouvernement quant à la manière dont cet accord va être traduit, il ne faudrait pas pour nous que

l'exécutif finisse par reprendre de sa main droite ce qu'il aurait offert de l'autre. Ainsi, nous estimons que les notions d'ordre public, de nuisance sociale, de consommation problématique doivent être traduites en termes extrêmement clairs. Nous nous interrogeons encore aujourd'hui sur la façon dont l'arrêté royal en gestation va insérer ces notions dans des textes applicables par les cours et tribunaux comme par les policiers.

02.10 **Yves Leterme** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik onderbreek om zeker te zijn dat ik de heer Decroly goed heb begrepen – want soms is dat niet evident van mijn kant, en ook van zijn kant niet wellicht. Ik wil er toch eens de nadruk op leggen want ik vind het belangrijk uw woorden goed te begrijpen, mijnheer Decroly. Terwijl minister Verwilghen met zijn fractieleider aan het spreken was, hebt u – dacht ik – een sneer gegeven: het kan volgens u niet dat men met de rechterhand terugneemt wat men met de linkerhand – en het beeld is hier zeer letterlijk te interpreteren – heeft gegeven. Klopt het dat u een vingerwijzing deed aan het adres van de liberale coalitiepartner?

02.11 **Vincent Decroly** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, j'ai compris les nuances de monsieur Leterme.

Les notions qui ont été proposées les années précédentes, comportaient les mêmes intérêts, les mêmes atouts, mais aussi les mêmes lacunes. Je souhaite donc que ces notions, qui peuvent voir leur contenu et leur interprétation varier, soient discutées et précisées dans des termes qui n'aboutissent pas au résultat que le gouvernement reprenne d'une main ce qu'il dit vouloir concéder de l'autre.

Je constate que dans le texte, il existe beaucoup de choses qui n'ont jamais été dans le moindre texte gouvernemental depuis des années. Selon moi, le principal message de ce document est la levée du tabou ou un changement d'orientation.

Je voudrais, monsieur Leterme, lancer un appel sincère à tous ceux qui, notamment sur certains bancs de l'opposition, pourraient exhorter le gouvernement à une lutte plus déterminée, volontariste contre la criminalité organisée.

Je fais aussi appel à la cohérence. Celle-ci devrait vous guider afin de lutter contre la criminalité organisée et afin de remplir des objectifs de santé publique qui nous sont assignés par les conventions internationales. Aussi faut-il accepter

le principe d'une discussion à propos de l'idée de réglementation. La notion de dépénalisation est très modeste, très petite.

Cette notion signifie «retirer un comportement du Code pénal». Réglementer signifie «encadrer d'une série de conditions précises le comportement et ce qu'il englobe», c'est-à-dire ce qui nous préoccupe le plus, ce qui pose des problèmes d'ordre public et de santé, je sous-entend la criminalité organisée, le marché mafieux des drogues, et c'est cela qu'il faut attaquer.

Et donc, monsieur le ministre de la Justice, vous qui prétendez souvent qu'il faut attaquer la criminalité organisée à son point faible, c'est-à-dire engager des procédures visant à confisquer les bénéfices de la criminalité organisée, je soutiens qu'en ce qui concerne les drogues, nous ne devons pas nous limiter à confisquer ces bénéfices mais aussi à confisquer le marché de cette criminalité organisée. Nous devons réglementer ce marché.

Est-ce laxiste pour autant? Est-ce laxiste d'organiser les choses afin que demain, on puisse interdire la publicité sur ces produits, afin que demain, on puisse réglementer le prix de ces produits?

En bref, il faut que ces gens qui génèrent, à l'heure actuelle, des bénéfices incommensurables grâce à la criminalité organisée ne puissent plus le faire. Dans ce domaine-là, l'Etat aura repris la part de responsabilité qu'il a indûment laissé échapper entre les mains des mafias depuis 80 ans. Et ce, comme si on pouvait encore croire en 2001 qu'à ce sujet, la main invisible d'un archer clandestin pouvait assurer la protection de la santé publique.

Si vous continuez à le croire, prenez vos responsabilités mais ne bloquez pas par des tabous idéologiques, confessionnels et politiques un débat sur des questions de réglementation et sur des options que tout le monde commence à considérer, en dehors de ce parlement, comme les seules options cohérentes et complètes si l'on veut pouvoir lutter contre la criminalité organisée, qui tire son profit des drogues, et enfin assurer les objectifs de santé publique en matière de drogues.

02.12 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, graag zag ik in de Handelingen genoteerd dat ik twijfel of het moraliserend naar ons opgestoken vingertje van de heer Decroly wanneer hij het heeft over de organisatie door de overheid van de bevoorrading in cannabis en wellicht ook andere drugs, niet misplaatst is. Ik

nodig hem zijn partijgenoten uit de meerderheid op te roepen om zijn weg te volgen. Ik denk, mijnheer Decroly, dat u beter andere personen terechtwijst.

02.13 Paul Tant (CVP): Hij is het noorden kwijt, mijnheer Leterme. Daardoor komt dat.

02.14 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je mets beaucoup d'espoir dans le débat parlementaire qui aura lieu à l'occasion de l'examen, par cette Chambre, du projet de loi et au cours duquel nous discuterons peut-être des modalités d'élaboration de l'arrêté royal en question. Ces notions ne sont pas laxistes. Elles permettent de réglementer un marché, autrement dit de retracer une frontière claire entre ce qui est permis et ce qui est interdit. Nous avons donc là une option d'avenir qu'il faudrait au moins envisager d'expérimenter à titre d'exemple pilote.

Mesdames, messieurs, dans ce combat qui est également celui de milliers de jeunes et de parents en lutte contre la toxicodépendance, chaque mois de retard pèse comme une hypothèque sur notre responsabilité politique collective mais aussi sur la capacité des démocraties de contrer efficacement certaines stratégies d'infiltration, de manipulation, voire de mise sous tutelle de l'Etat par des intérêts qui le tirent vers le néant. Nous en avons eu, dans cette assemblée, des intuitions lumineuses mais aussi dramatiques au cours de ces dernières années.

Voilà, monsieur le président, monsieur, madame les ministres, chers collègues, les raisons pour lesquelles le groupe Ecolo-Agalev votera la confiance au gouvernement sur cette note de politique fédérale. Parce que nous ne brisons pas ici tous les jours un tel tabou, parce que nous faisons le pari de la diligence, de la clarté et de la loyauté de chaque composante du gouvernement sur les points qui viennent d'être passés en revue.

02.15 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, de grote meerderheid van gebruikers van verboden drugs wordt noch verslaafd noch asociaal, crimineel of ziek. Verslaving is te genezen, zowel vanuit klinisch als sociaal oogpunt beschouwd. Dit zijn woorden van Lucien Nouwinck, adviseur-generaal voor het strafrechtelijk beleid van het ministerie van Justitie.

Drugs en genotsmiddelen zijn er altijd geweest: de mens heeft ze altijd gezocht, zelfs wanneer aan

het gebruik ervan risico's waren verbonden. Koffie was als genotsmiddel ook ooit verboden. Hetzelfde geldt voor alcohol. Een drugsvrije samenleving nastreven is niet realistisch. Toch maken drugs heel wat los in onze samenleving. Drugs zijn niet onschadelijk. Het drugsgebruik kan drugsmisbruik worden en dat kan levens ruïneren en gezinnen kapot maken. Alles heeft te maken met de wijze waarop men met drugs omgaat en binnen welke maatschappelijke context dit gebeurt. Lang niet alle drugs zijn even schadelijk voor de gezondheid. Verbod en repressie leiden nochtans niet tot het gewenste resultaat. De drooglegging van alcohol in de jaren dertig in Amerika is daarvan een duidelijk voorbeeld. Wij, de Agalev-Ecolo-fractie, steunen ten volle de nieuwe filosofie van de regering: voorkomen is beter dan genezen en genezen is beter dan straffen.

De federale regering heeft terecht gekozen voor een normaliseringsbeleid. Ze bevestigt dat het drugsmisbruik een probleem van volksgezondheid is. De verschuiving van de coördinatie van het drugsbeleid van Justitie naar Volksgezondheid is geen symbolische regeringsoptie geworden, maar integendeel een duidelijke keuze om eerst te helpen en slechts dan wanneer het absoluut onvermijdelijk is, op te treden. Het beleid is gericht op rationele risicobeheersing. De beleidsnota bevat zowel legale als illegale drugs. Ze bevat een evaluatierapport over het huidige drugsbeleid en heeft tot bedoeling de aanbevelingen van de werkgroep Drugsbeleid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers in de praktijk om te zetten. Ze maakt hiervoor 500 miljoen frank vrij voor de uitvoering van deze nota, meer bepaald voor de preventie en de zorgverlening. Ze stelt dat het drugsgebruik moet ontmoedigd worden, dat een groot aantal mensen drugs gebruiken en dat elk drugsgebruik risico's inhoudt. Indien men toch drugs gebruikt, moet men de gezondheidsrisico's kennen en beperken.

Belangrijk is de oprichting van de cel-Drugsbeleid. Ook belangrijk is de oprichting van het Belgisch Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving. Het heeft de opdracht betere gegevens over drugsgebruik in België te verzamelen, te analyseren en de effecten van verschillende beleidsdaden te onderzoeken en onderling te vergelijken.

Om een beleid te voeren, heeft men nood aan correcte gegevens in plaats van de slogans en veronderstellingen die we te dikwijls horen.

In verband met de preventie vraagt de federale

regering aan de gemeenschappen om hun inspanningen op het gebied van preventie voort te zetten. Hoewel zij de autonome bevoegdheid van de gemeenschappen in deze materie erkent, neemt zij ook preventiemaatregelen. Aangezien bijvoorbeeld gebleken is dat er een grote afhankelijkheid bestaat van bepaalde medicijnen die kalmerend, opwekkend of slaapverwekkend werken – medicijnen overigens die meer door vrouwen dan door mannen worden ingenomen –, zal de controle op het voorschrijfgedrag van dokters en de reglementering terzake worden verbeterd.

Per dag sterven al vijftig mensen aan de gevolgen van tabaksgebruik. Er zullen bewustwordingscampagnes volgen. De controle op de toevoeging van verslavende producten in de sigaretten zal toenemen. Het openbaar vervoer is grotendeels rookvrij; op de trein kan de situatie nog worden verbeterd. In de horeca wordt de reglementering al beter nageleefd. De resultaten kunnen echter nog verbeteren. Dat zal gebeuren door de controle-inspectie.

Er moet voldoende aandacht gaan naar de adolescenten, die moeten leren omgaan met alcohol. Het preventiebeleid moet niet alleen gericht zijn tot de jongeren, maar ook tot de adolescenten.

Er komt een integraal drugsbeleid met aandacht voor de hulpverlening. Wij vinden het zeer goed dat er lokale netwerken en zorgcircuits worden opgericht in samenwerking met de minister van Sociale Zaken. De financieringskanalen worden beter op elkaar afgestemd. Ook is het zeer belangrijk dat de ouders bij het hulpverleningsaanbod worden betrokken. De nazorg moet eveneens uitgebreid worden. Ex-verslaafden moeten alle hulp krijgen om zich in de maatschappij te herintegreren.

De groenen willen absoluut de drugsgebonden criminaliteit terugdringen. Vandaar dat er ook een repressief beleid is. Hierbij zijn de federale programma's inzake de georganiseerde misdaad en de witteboordencriminaliteit belangrijk. In het kader van het Europees beleid dringen wij erop aan dat er gestreefd wordt naar een uniform beleid inzake preventie, hulpverlening en repressie, wat heel wat problemen kan oplossen. Daar kan werk van worden gemaakt tijdens het Europees voorzitterschap van België.

Wij zijn zeer bezorgd over de problemen rond jongeren en drugs. Voor minderjarigen gelden geen nieuwe strafrechtelijke maatregelen. Er kan

geen uitzondering worden gemaakt op de wet over de strafrechtelijke bescherming van de minderjarigen.

02.16 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, sta me toe mevrouw Leen even te onderbreken, omdat zij hier zo uitdrukkelijk pleit voor preventie voor minderjarigen. Zij doet dat nu al voor de tweede keer in haar korte toespraak.

In een artikel uit De Morgen van 20 januari over de tegenstellingen tussen de minister van Justitie en de minister van Volksgezondheid lees ik echter dat volgens de heer Geerts, woordvoerder van mevrouw Aelvoet, jongeren van 16 à 17 jaar met een beperkte hoeveelheid cannabis op zak niets hoeven te vrezen. Precies de categorie die de meeste problemen heeft en die het meest in aanraking dreigt te komen met cannabis, hoeft niets te vrezen. Zij mogen doen wat ze willen. U stelt daartegenover dat de preventie voor minderjarigen moet toenemen. Hoe rijmt u uw stelling met die van de minister?

02.17 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, wij willen de preventie voor minderjarigen versterken, omdat minderjarigen in de fleur van hun leven beschermd moeten worden.

(Protest van de heer Bart Laeremans)

De **voorzitter**: Mijnheer Laeremans, de minister zal uw vraag straks beantwoorden. Op het ogenblik heeft mevrouw Leen het woord.

02.18 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, de wetswijziging wil op geen enkele manier het signaal geven dat we het gebruik van drugs aanmoedigen. Integendeel, we willen het gebruik ervan bij de jeugd voorkomen en degenen die drugsproblemen hebben, willen we zo snel mogelijk helpen.

Voor meerderjarigen daarentegen, wordt het persoonlijk gebruik van cannabis niet meer gestraft; er wordt geen proces-verbaal opgesteld als er geen aanwijzingen zijn van problematisch gebruik of maatschappelijke overlast, maar als dit wel het geval is dan wordt er wel een proces-verbaal opgesteld.

Deze maatregelen zullen slechts in werking treden zodra het wetsontwerp is goedgekeurd, het koninklijk besluit is uitgevaardigd en de circulaire is verzonden.

Uit de nieuwe rondzendbrief op basis van de wetswijziging en het koninklijk besluit, blijkt dat de maatregelen in het hele land op dezelfde wijze zullen worden toegepast. Dat is pas een vooruitgang!

Zodra deze wet in werking treedt weet iedereen waaraan zich te houden.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, Agalev-Ecolo steunt het federaal drugsbeleid. Er werden belangrijke inspanningen geleverd en het is jammer dat cannabis te veel aandacht krijgt en de beleidsnota te weinig.

Wij zijn zeker geen drugspromotoren en wij zijn van oordeel dat de zaken niet moeten worden geminimaliseerd, maar evenmin gedramatiseerd. Tabak en alcohol vormen nog steeds een groter probleem dan cannabis.

Tot slot nog een paar woorden omtrent jongerenpreventie. Laten wij, vaders en moeders, meer aandacht schenken aan onze kinderen en laten wij eerlijk praten over roken, drinken en drugs, om alzo onze kinderen te helpen zich weerbaar te maken zodanig dat zij zich goed voelen en kunnen genieten zonder de grenzen van de gezondheid te overschrijden.

02.19 Fred Erdman (SP): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, professor De Ruyver bracht gisteren hulde aan de geschreven pers voor de sereniteit waarmee zij de drugsnota vertaalde. Ik vrees evenwel dat de communicatie verkeerd liep, gelet op de wijze waarop sommige passages ervan worden geïnterpreteerd.

Mevrouw Douifi maakte daarnet de reden duidelijk waarom wij de drugsnota steunen. In de trilogie van preventie, hulpverlening en repressie – in sommige omstandigheden repressie als ultimum remedium – zal ik mij beperken tot een paar concrete vragen van technisch-juridische aard.

Eerst wens ik een dagblad te parafraseren dat geregeld aankondigt dat het niet volstaat antwoorden te geven, maar dat ook de juiste vragen moeten worden gesteld.

Een eerste moeilijkheid terzake is dat er vaak geen onderscheid wordt gemaakt tussen strafwet en strafvervolgning. De strafwet bepaalt wat niet mag. Dat betekent dat wat niet in de strafwet staat toegelaten en mogelijk is, maar dat eventueel hieromtrent ontradringsmaatregelen kunnen

worden genomen. Er moet evenwel rechtszekerheid bestaan over al wat door de strafwet wordt verboden.

Mijnheer de minister, in de drugsnota wordt onder andere het volgende gestipuleerd.

Ten eerste, dat wij niet zullen afwijken van onze verplichtingen in de internationale verdragen vastgelegd en evenmin van het VN-sluikhandelsverdrag van 1988. Er zal een juridische reactie komen op het bezit van drugs, ook van cannabis.

Ten tweede, wij zullen geenszins de strijd tegen de handel in verdovende middelen stopzetten, verminderen of verzwakken.

Mijnheer de minister van Justitie, het enige dat we hier dringend zullen moeten doen, is de bijzondere politietechnieken wettelijk vastleggen. Ik wil niet vervallen in een operatie Rebel. Wij moeten in ieder geval duidelijk weten op welke manier de strijd tegen de drugshandel kan gebeuren. Wij zullen dus geen duimbreed toegeven aan de verkoop van drugs.

Mijnheer de minister, als derde punt kondigt u een wijziging aan van de Drugswet van 1921. Ik moet tussen haakjes de collega tegenspreken die zei dat de wet van net voor de Tweede Wereldoorlog dateert. Ze werd sindsdien wel al een paar keer aangepast. Ik wil hierover verder echter een droge, technische analyse houden.

Mijnheer de minister van Justitie, mevrouw de minister van Volksgezondheid, ik wil u vragen om de principes te herlezen die u vastlegt op pagina 61 van uw nota. In de Nederlandstalige versie schort er iets aan. Ik heb de Franstalige tekst moeten lezen om hem te verstaan. Als u de passage herleest, zult u wel begrijpen waarom ze onleesbaar is.

02.20 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik geloof dat voorzitter Erdman van de commissie voor de Justitie terecht dit probleem aanhaalt. In de Drugsnota wordt inderdaad gezegd dat de wet van 1921 zal worden gewijzigd op twee punten. Enerzijds, wordt er een onderscheid gemaakt tussen cannabis en andere illegale drugs. Anderzijds, lees ik in de nota dat het gebruik in groep van illegale drugs niet langer strafbaar wordt gesteld. Ik geloof dat hier dus de vraag moet worden gesteld aan de minister van Justitie of dit betekent dat bijvoorbeeld het roken van opium of van crack, of het injecteren van cocaïne, niet langer strafbaar zullen zijn? Ik geloof

dat collega Erdman terecht vragen stelt bij een aantal fundamentele onduidelijkheden in de tekst. Ik zou heel graag een antwoord krijgen van de minister van Justitie over deze punten. Deze onduidelijkheid moet hoe dan ook weggewerkt worden.

02.21 Fred Erdman (SP): Mijnheer Van Parys, wij hebben dezelfde vorming. Bijgevolg willen wij blijkbaar dezelfde vragen stellen.

Mijnheer de minister, u zegt inderdaad dat u in de toekomstige wetgeving een onderscheid maakt tussen cannabis en andere illegale drugs. Ik leid hieruit af dat cannabis een illegale drug blijft. Klopt dit, mijnheer de minister?

Professor De Ruyver zegt dat wat het gebruik in groep betreft, het gaat over een oude wet op de opiumhuizen van destijds. Excuseer me, maar ik heb ook recent de reactie gezien van de Vereniging van Jeugdhuisen. Het gebruik in groep zou niet langer strafbaar worden gesteld. Heeft dat dan alleen betrekking op cannabis, of ook op andere drugs? Heeft het niet veeleer te maken met een element dat niet gewijzigd wordt in deze wet, namelijk dat gebruik in groep in de aanwezigheid van minderjarigen strafbaar blijft? Dat hoop ik toch. Mijnheer de minister, op dit punt had ik graag een zeer duidelijk antwoord.

Mijnheer de minister, denkt u niet dat het veel eenvoudiger zou zijn om duidelijk te stellen dat privé-gebruik en gebruik in het openbaar iets anders is? Mijnheer de minister en mevrouw de minister, u hebt hier reeds herhaaldelijk vragen gekregen over gebruik in de trein en op andere plaatsen. Laten wij nu eens duidelijk de lijn trekken. Het gaat hier over strafrecht. Strafrecht vergt een duidelijke norm.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik de tekst niet altijd goed begrijp. Hier moet dus toelichting bij komen. U zegt dat er een "bindende directieve" komt die zal worden omgezet in een koninklijk besluit. Collega Decroly verheugde zich hier al over. Toen ik de tekst voor het eerst las, dacht ik dat het ging om een richtlijn van de procureurs-generaal die eventueel in een koninklijk besluit zou worden omgezet.

Dat blijkt het niet te zijn, want er komt nadien nog een richtlijn van de PG's. Wat is het dan wel?

Het is mogelijkerwijze een omschrijving van de wijze waarop eventuele maatregelen met betrekking tot cannabis zouden worden genomen, maar in een koninklijk besluit kan het in geen

geval een afbreuk zijn van een in een strafwet bepaalde overtreding. Dit moet men verduidelijken, anders krijgen we een contradictie.

Ik heb u reeds gezegd dat er, volgens mij, een duidelijk onderscheid is tussen strafrecht en strafvordering. Het strafrechtelijk beleid is reeds in 1998 aangepast. Het is de lijn die we volgen, zelfs voor wetten die eventueel kunnen worden toegepast. Wij schrijven ons in de benadering ultimum remedium in, maar dat vereist duidelijkheid en organisatie.

Het volgend punt vind ik zeer essentieel. U zegt dat bij bezit van cannabis voor eigen gebruik geen proces-verbaal wordt opgemaakt en evenmin in een beslag wordt voorzien. Mevrouw de minister, ik heb destijds die discussie gevoerd met uw collega Boutmans. Ik heb zijn tekst van het congres over drugsbeleid in 2000 bij me. Hij wilde niet weten van strafbemiddeling als oplossing omdat de procureur niet mag oordelen, want dan mist men de garanties van een rechtszaak. Door te zeggen dat er geen proces-verbaal wordt opgesteld, gaat u de politieambtenaar verantwoordelijk stellen bij de beoordeling van bepaalde elementen. Over welke elementen, welk problematisch gebruik of welke vorm van overlast spreken we? De definities zullen moeten worden gegeven, want het is niet voldoende om te refereren aan artikel 135.

02.22 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, het is altijd gevaarlijk om de voorzitter van de commissie voor de Justitie een juridische vraag te stellen.

Mijnheer Erdman, u gaat er nogal gemakkelijk overheen dat men via dat miraculeuze koninklijk besluit, dat een vermenging is van prioriteiten in het vervolgingsbeleid en verduidelijking van begrippen, zou kunnen bepalen dat men geen proces-verbaal meer kan opstellen.

02.23 Fred Erdman (SP): Mijnheer Vandeurzen, ik heb duidelijk gezegd dat men door dit koninklijk besluit geen afwijking van de in de strafwet bepaalde kwalificaties van misdrijven kan regelen.

02.24 Jo Vandeurzen (CVP): Meent u dat de regering via een koninklijk besluit of een circulaire kan verbieden een strafbaar feit te verbaliseren, wat men met deze circulaire wil doen? Men wil verbieden dat men een proces-verbaal opstelt. Alleen een geanonimiseerde registratie is toegelaten. Is dat juridisch mogelijk?

02.25 Fred Erdman (SP): U stelt vragen. Ik stel

vragen. Ik zeg in ieder geval dat men niet aan de politieambtenaar de verantwoordelijkheid kan opleggen om in alle juridische zekerheid het onderscheid te gaan maken. In welk geval stelt hij een proces-verbaal op en in welk ander geval niet? Dit is de taak van het openbaar ministerie, die dat proces-verbaal krijgt.

Zo kom ik tot mijn bijkomende vraag over problematisch gebruik of overlast. Tussen haakjes, als we de gemeentewet regionaliseren, moeten we oppassen dat die overlast naargelang het gewest niet anders wordt geïnterpreteerd.

Zal dit in de strafwet gespecificeerd worden als verzwarende omstandigheden of als constitutieve elementen? Wij weten allebei dat hiertussen een hemelsbreed verschil bestaat. Een verzwarende omstandigheid is een basismisdrijf dat zwaarder wordt gekwalificeerd. Bij constitutieve elementen gaat het om een afzonderlijk misdrijf. Dit onderscheid moet zeer duidelijk zijn.

Hier bovenop komt dat het proces-verbaal niet alleen problematisch wordt, maar dat bovendien de registratie ervan anoniem wordt, zoals collega Vandeurzen zonet al opmerkte. Dit houdt in dat er geen terugkoppeling is. Als het onderzoek verder aanleiding geeft tot het omschrijven van bepaalde elementen dan kan dit niet meer want de registratie is zelfs geen proces-verbaal van inlichting. Op een proces-verbaal van inlichting wordt een naam vermeld. Hier is de registratie eigenlijk voor de statistieken en wordt het risico gelopen dat noch de drugsafhankelijkheid, noch de drugsgelateerde criminaliteit teruggeschoefd kunnen worden.

De voorzitter: Mijnheer Erdman, ik laat de heer Vandeurzen onderbreken, maar wil u hierna afronden?

02.26 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Erdman is een zeer sluw politicus. De hele nieuwe justitiële aanpak van de regering staat of valt met de gedachte dat bij het vaststellen van een misdrijf de politie niet meer verplicht is om een proces-verbaal te maken. Dit is in strijd met artikel 29 van het wetboek van strafvordering.

Is het juridisch mogelijk dat een politieman geen proces-verbaal mag maken bij de vaststelling van een misdrijf?

Hieraan koppel ik nog een vraag: hoe kan de handel prioritair aangepakt worden als er geen proces-verbaal mag opgemaakt worden van de

verbruiker?

Hoe kan de hiërarchie van de distributie blootgelegd worden als de verbruiker niet gevraagd mag worden waar hij het product haalde?

Mijn algemene vraag luidt als volgt: Is het technisch mogelijk een politieman systematisch te verbieden om een proces-verbaal op te maken bij vaststelling van een misdrijf? Is het mogelijk om de handel op te sporen als er zelfs geen verhoor hierover georganiseerd kan worden?

02.27 Fred Erdman (SP): Mijnheer de voorzitter, de vraag in verband met de terugkoppeling heb ik zelf zonet gesteld.

Als antwoord op de eerste vraag van de heer Vandeurzen, zal nader onderzoek moeten nagaan of er geen wijziging van artikel 29 vereist is. Ik heb inderdaad ook de vraag gesteld of het de verantwoordelijkheid van een politieman kan zijn om zonder recht op verdediging of tegenspraak een oordeel te vormen?

Als laatste punt wil ik erop wijzen dat het niet vermelden van een straf met uitstel – zie bladzijde 65 van uw nota – kan leiden tot discriminatie. Indien een straf met uitstel bij cannabis niet vermeld wordt op een attest, waarom dan wel een gelijkaardige vermelding bij winkeldiefstal? In geval van discriminatie zal het Arbitragehof tussenkomen.

In geen geval mogen wij de weg opgaan van een negatieve injunctie. Is het zo, mijnheer de minister van Justitie, dat een magistraat die in strijd met de gegeven kwalificaties toch verder gaat, bestraft zal worden?

Wat de minderjarigen betreft, verandert er niets. Mijn vragen terzake werden beantwoord door de heer De Ruyver. Hij stelt dat er inzake minderjarigen niets verandert.

02.28 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter van de commissie voor de Justitie, ik begrijp dat u verwijst naar een artikel van de heer De Ruyver. We hebben het echter over strafrecht. Ik zie u in uw pleidooi in de rechtbank al verwijzen naar het artikel van professor De Ruyver om deze of gene interpretatie aan de drugsnota van de regering te geven.

Mijnheer Erdman, met uw vragen hebt u, mijns inziens, heel terecht het justitieel deel van de drugnota gekraakt.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat dit debat niet eindigt met meer vragen dan het al begonnen was. De minister van Justitie moet al de vragen beantwoorden. Een cruciale vraag handelt over het gebruik in groep van cocaïne, crack en opium. Mag dat of mag dat niet? Stel u voor dat terzake volledige onduidelijkheid heerst en de minister van Justitie niet onmiddellijk reageert.

De **voorzitter:** Ik stel voor het antwoord van de minister van Justitie af te wachten. Ook ik verwacht duidelijke antwoorden.

02.29 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer Erdman, u verwijst naar professor De Ruyver. Ik stel voor dat u het verslag van de Kamerwerkgroep Drugs erop naleest. Inzake het Nederlands gedoogbeleid stelt professor De Ruyver, ik citeer: "Het is echter zeer de vraag of een systematisch toepassing van het opportuniteitsbeginsel – wat het geval is in Nederland – wel kan in het licht van de internationale verdragen". De heer De Ruyver stelt onomwonden dat een systematisch gedoogbeleid niet mogelijk is. Bent u van oordeel dat de drugsnota van de regering niet in strijd is met de internationale verdragen?

02.30 Fred Erdman (SP): Mijnheer de voorzitter, ik meende duidelijk te zijn geweest. Mijn eerste vraag handelt precies over de overeenstemming met de internationale verdragen. Ik verwacht een duidelijk antwoord.

Ik herhaal dat inzake minderjarigen niets verandert. Er verandert niets aan de strafbaarheid als minderjarigen aanwezig zijn. Er verandert niets als minderjarigen auteur zijn. Op dat ogenblik zal de jeugdrechter geval per geval oordelen welke maatregelen moeten worden genomen. De jeugdrechter kan echter slechts optreden als de feiten strafbaar zijn. Ik beklemtoon dat er geen amalgaam mag worden gemaakt van enerzijds de strafwet – wat mag niet - en, anderzijds van de strafvervolgingen – wat doet men met vastgestelde feiten.

Mijnheer de voorzitter, ik ga niet zo ver als de heer Tobback. Ik zeg niet dat ik wetten terzake niet zal goedkeuren. Ik wil ze eerst analyseren. De ondertekening van een eenvoudige motie impliceert dat de regering duidelijke antwoorden geeft op de gestelde vragen.

Ik wens eveneens te beklemtonen dat ik geen handleiding nodig heb van de heer Van Quickenborne. Ik heb wel een duidelijke wet nodig.

02.31 Paul Tant (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik vind het ontoelaatbaar dat parlementsleden de "casiers", de normale manier om onder parlementsleden informatie uit te wisselen, misbruiken om commercieel reclame te maken voor een bepaald blad. Om van de rest nog te zwijgen! Dat is echt te ontraden.

De **voorzitter:** De Senaat is niet meer wat hij geweest is.

02.32 Fred Erdman (SP): Mijnheer de voorzitter, men heeft daarnet gealludeerd op een uitspraak van minister Vande Lanotte. Het is inderdaad een sociaal probleem en ik wil hieromtrent geen sociale discriminatie. Ik wil geen sociale discriminatie tussen het rijkemanszoontje dat met een Mercedes naar Nederland gaat om zich te bevoorraden en eventueel de sukkelaar op straat die wordt opgepakt omdat hij een misdrijf heeft gepleegd. De sociale discriminatie behoedt ons hiervoor.

Ten slotte is dit geen materie waar we politiek moeten scoren. Dit is een materie waarin ieder zijn verantwoordelijkheid moet opnemen.

02.33 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik moet u toch bedanken dat u mijnheer Erdman langer hebt laten spreken dan de voorziene spreektijd. Ik heb hem leren kennen in 1982. Hij was toen mijn Eerste Stafhouder. Hij dwong toen al mijn bewondering af. De wijze waarop hij echter hier op het spreekgestoelte, na eerst te zeggen dat hij de regering zal steunen, de volledige ruggengraat van de Drugsnota heeft gekraakt, lokt andermaal mijn bewondering uit. Ik dank u dan ook dat u hem langer liet spreken.

02.34 Daniel Bacquelaire (PRL FDF MCC): Monsieur le président, madame la ministre, monsieur le ministre, chers collègues, la consommation et l'abus de drogues sont de toutes les époques, de toutes les sociétés et de toutes les cultures. Une politique exclusivement prohibitionniste s'est avérée à la fois inopérante et incapable de garantir une maîtrise suffisante du phénomène majeur de société que sont les assuétudes et la toxicomanie. Ce constat d'échec ne peut toutefois nous inviter à adopter une attitude laxiste ou à plaider pour une politique exclusivement anti-prohibitionniste qui se contenterait d'une dépénalisation de toutes ou de certaines substances. Défendre ce point de vue serait faire preuve d'irresponsabilité.

Il est essentiel de rappeler et de souligner que les drogues, qu'elles soient légales ou illégales, sont des substances dangereuses, que leur consommation abusive est à éviter car elles comportent effectivement des risques. Ce principe doit nous guider dans toutes les actions que nous entendons mener en la matière. Nous devons absolument éviter de suggérer l'idée que la consommation de ces substances puisse être considérée comme évidente ou banale. Ce principe de départ doit se traduire avec force pour ce qui concerne notamment la discussion relative à la dépénalisation éventuelle de la détention de certaines quantités de cannabis pour consommation personnelle. Je répète, le cannabis, tout comme l'alcool ou le tabac, n'est pas un produit inoffensif.

La problématique des drogues est un phénomène complexe et multidimensionnel qui nécessite une approche globale et intégrée. C'est la voie qu'a suivie le gouvernement. Il serait vain d'axer ou de focaliser le débat sur la seule détention du cannabis pour usage personnel. Je me réjouis donc que le gouvernement ait abordé la problématique dans son ensemble, en adoptant une stratégie intégrée globale et coordonnée des différents niveaux de pouvoir à l'égard de toutes les drogues, qu'elles soient légales ou illégales: cocaïne, héroïne, drogues de synthèse, alcool, tabac, médicaments psychotropes ou encore cannabis.

Il convient d'organiser un dispositif d'ensemble qui permette de mener une politique intégrée en vue d'agir efficacement sur l'offre et la demande et de limiter les conséquences de la consommation sur la santé et la sécurité publique. Cette politique doit être basée sur trois axes: la prévention pour les consommateurs comme pour les non-consommateurs d'ailleurs, l'assistance pour les consommateurs dépendants et la répression pour les producteurs et les trafiquants. On a toujours dit qu'on ne s'était jamais donné les moyens d'organiser une politique autour de ces trois axes. Or, pour la première fois, des moyens sont prévus dans la note du gouvernement. C'est la première fois que des sommes aussi importantes sont prévues. Je rappelle qu'en Communauté française, jusqu'à présent, on utilisait 52 millions par an pour la prévention des toxicomanies. On parle maintenant d'un ordre de grandeur dix fois supérieur pour le pays. Cela me semble être un pas extrêmement important.

Je me réjouis donc que le gouvernement consacre ce demi-milliard à la prévention et à l'assistance. Un accord est intervenu pour qu'une

partie des produits des accises sur le tabac et l'alcool soit affectée à la prévention qui est une des compétences des communautés et des régions. La toxicomanie est considérée comme un problème avant tout d'ordre de santé publique. Il nécessite la concentration d'une part importante de notre énergie sur la prévention et l'assistance.

Pour ce qui est de la prévention, elle doit donc viser les consommateurs et les non-consommateurs. C'est elle qui est bien entendu responsable de la dissuasion. La politique pénale et la prohibition en cette matière n'ont jamais permis de rencontrer des objectifs de dissuasion. Il faut rappeler que tous les problèmes rencontrés aujourd'hui en matière de drogue le sont dans une situation de prohibition. Ceux qui critiquent la situation actuelle critiquent donc le cadre dans lequel elle s'organise.

Il me paraît tout à fait incohérent d'à la fois critiquer le fait que la problématique de la drogue, et du cannabis en particulier, s'aggrave dans notre pays et de conserver le cadre dans lequel cette augmentation se produit. Si l'on veut combattre la situation actuelle en matière de drogue, il faut convenir qu'il est indispensable de revoir le cadre. Si l'on se résigne à accepter la situation telle qu'elle est aujourd'hui, notamment sur le plan pénal, on se résigne à accepter en même temps que la problématique de la drogue s'aggrave dans notre pays. Je tenais à rappeler cette incohérence de la part de ceux qui à la fois se plaignent de l'augmentation du phénomène, mais souhaitent que l'on maintienne une politique de prohibition.

Le développement d'une politique de prévention doit intéresser prioritairement la famille, le milieu scolaire et toutes les structures ouvertes à la jeunesse. L'école est vraisemblablement le lieu idéal de prévention car elle permet de rassembler les différents acteurs en la matière, notamment la famille via les associations de parents. Elle permet également de développer une prévention efficace et précoce, en touchant un maximum de jeunes. Parents, éducateurs, enseignants, moniteurs de mouvements de jeunesse sont autant d'acteurs qui peuvent œuvrer dans le sens d'une véritable prévention éducative. Je plaide pour une réelle éducation au bien-être, qui permettrait d'accroître les moyens de l'individu, de sensibiliser les adolescents aux effets des drogues légales ou illégales, de leur donner les moyens de s'épanouir, de défendre une position personnelle, d'apprendre à opérer des choix, à évaluer les risques vis-à-vis de toutes les dépendances, qu'elles soient légales ou illégales.

Une véritable structuration de la prévention doit être opérée pour que l'on cesse de considérer comme une prévention efficace les conférences ponctuelles dans l'une ou l'autre école de ce pays. Cela n'a aucun sens; cela ne sert qu'à se donner bonne conscience. Il faut au contraire, comme cela se passe dans plusieurs pays, notamment la France, que l'on organise et que l'on intègre dans le cursus scolaire, dès l'enseignement fondamental, les cours d'éducation à la santé et à la responsabilité.

Pour ce qui concerne le volet de l'assistance ou de la prise en charge des consommateurs dépendants, je me réjouis de constater que le gouvernement entend organiser une offre d'assistance spécifique, globale, intégrée pour le groupe cible que constituent les consommateurs toxicomanes. Nous devons mettre en place un cadre qui permet d'assurer au consommateur dépendant, via un réseau performant, des soins sur mesure et continus.

En ce qui concerne plus particulièrement les traitements de substitution, nous devons supprimer l'infraction prévue à l'article 3 de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic de stupéfiants lorsque les praticiens de l'art de guérir prescrivent ou délivrent des produits de substitution à des toxicomanes qui résident en Belgique et dont l'état de dépendance aux opiacées est établi. Les traitements de substitution à la méthadone recueillent maintenant un consensus de la part du monde médical et comportent de nombreux avantages, à la fois pour la santé publique et aussi pour la qualité de vie des patients concernés.

Les médecins généralistes et les pharmaciens doivent disposer d'une réelle sécurité juridique pour assurer le traitement et le suivi de ces toxicomanes. Je rappelle que j'ai déposé il y a maintenant six ans une proposition de loi visant à assurer cette sécurité juridique aux médecins et aux pharmaciens en matière de traitement de substitution. Malheureusement, rien n'a encore bougé en cette matière. Je suppose, madame la ministre, qu'à présent le gouvernement va enfin passer des intentions aux concrétisations.

Troisième volet après la prévention et l'assistance: la répression contre le trafic et la criminalité organisée. Là aussi, je voudrais que l'on sorte des simples intentions et que l'on aille plus loin en matière de répression. Je pense notamment aux saisies et aux confiscations des biens des organisations criminelles liées à la drogue. Elles pourraient être employées utilement pour

organiser la prévention et l'assistance en cette matière. Il faut se poser la question de l'utilité du renversement de la charge de la preuve pour les fonds d'origine suspecte et pour les personnes, faisant partie d'organisations criminelles, qui ont déjà été condamnées dans le cadre du trafic de stupéfiants. Je sais que le renversement de la charge de la preuve peut poser problème aux juristes. Mais je pense que si en cette matière on ne se donne pas les armes pour lutter contre la criminalité organisée, on en restera aux procès d'intention et on n'avancera guère.

Par contre, je serai plus réservé sur les termes utilisés par M. Decroly. Je ne pense pas qu'il faut reprendre le marché de la criminalité organisée. Tout au plus, faut-il le casser, mais le reprendre me paraît donner à l'Etat un rôle pour le moins suspect. Je crois, au contraire, qu'en menant à la fois une politique de répression intelligente avec des armes suffisantes et une politique de dissuasion et de prévention, on peut en arriver à faire en sorte que le marché diminue en volume. Tel est le but que l'on doit poursuivre.

J'en arrive à la répression de la consommation. L'adaptation de la politique pénale à l'égard des usagers de drogue est nécessaire. Je pense que nous sommes tous d'accord pour dire qu'il convient maintenant d'éviter l'emprisonnement des consommateurs qui n'ont pas commis de délit en dehors de la détention de drogues. Il me paraît peut-être utile aussi de rappeler que pour ceux qui ont effectivement commis des délits, le fait de consommer de la drogue ne leur donne aucune immunisation en matière de traitement pénal et que cela n'est pas une circonstance atténuante.

Donc, s'il convient d'éviter l'emprisonnement pour les consommateurs de drogue, il va de soi qu'il s'agit de consommateurs qui n'ont pas commis d'autres délits ou infractions qui, pour tout citoyen, pouvaient entraîner des peines de prison.

La détention de drogue pour consommation personnelle doit bénéficier de la priorité la plus faible dans la politique des poursuites. En ces termes, on exprime clairement la différence entre une consommation personnelle et des activités de trafic. Des peines d'emprisonnement ne sont pas adaptées pour les usagers de drogue qui n'ont commis d'autre infraction que la détention de stupéifiant pour usage personnel.

La presse nationale et internationale et, par voie de conséquence, la population, ont focalisé toute leur attention sur un point d'action du gouvernement relatif à la détention de cannabis et

de ses produits dérivés pour usage personnel. Permettez-moi, chers collègues, d'insister quelque peu sur cette question particulière. En cette matière, le gouvernement a posé un acte clair qui va dans le sens de l'égalité de tous sur le plan judiciaire. La directive De Clercq était pour le moins insatisfaisante.

Pour rappel, je tiens à repréciser les termes de cette directive: "Les détenteurs de cannabis pour consommation personnelle doivent faire l'objet d'un procès-verbal simplifié, repris dans un listing mensuel adressé par les forces de police au parquet qui, en principe, classe le dossier sans suite. Toutefois, le parquet peut évoquer les dossiers pour lesquels il estime devoir agir. Un procès-verbal ordinaire est rédigé lorsque les forces de police estiment qu'elles se trouvent face à un consommateur problématique ou que la consommation s'accompagne de nuisances sociales".

Outre le fait que ces critères ne sont pas définis de manière satisfaisante, ils laissent la porte ouverte à l'arbitraire. La directive De Clercq, en permettant aux forces de police d'opérer un tel choix, leur confie une des prérogatives du parquet: juger de l'opportunité des poursuites.

Paradoxalement, cette directive, plutôt que d'assurer une certaine harmonisation au niveau des arrondissements judiciaires, permet aux forces de police de définir leur propre politique au niveau des communes, au niveau local, et d'influencer, par ce biais, la direction de l'action publique.

Bref, cette directive est un échec. Les concepts qu'elle utilise ne sont pas opérationnels. Elle manque de clarté. Elle constitue, à l'évidence, une réelle source d'arbitraire.

Une étude d'évaluation a d'ailleurs confirmé ces craintes et a révélé qu'une répression non uniforme de la consommation de drogue, plus particulièrement de cannabis, par les différents parquets demeure tant les mesures prévues par la directive du 8 mai 1998 que les critères vagues et le cadre conceptuel susceptible d'interprétations différentes se sont avérés insuffisants.

Face à un tel constat, il est donc nécessaire que le gouvernement prenne le problème à bras le corps et installe, dans notre pays, une politique pénale différente.

A l'instar de la loi sur l'opium adoptée en 1976 par les Pays-Bas, le gouvernement entend déposer un

projet de loi, qui modifie la loi du 24 février 1921, qui vise à opérer une distinction entre le cannabis et les autres drogues illégales et à sortir du champ pénal strict, la consommation en groupe des drogues illégales.

Sur le plan de la santé publique, le cannabis n'entraîne pas de dépendance physique. Par conséquent, cette substance ne provoque, en général, pas d'état de manque de nature à inciter son consommateur à commettre des infractions en vue de financer sa consommation. Par ailleurs, le prix du cannabis est relativement peu élevé. Et la distinction entre le cannabis et les autres drogues est justifiée. Elle l'est d'autant plus lorsque l'on sait qu'elle procède d'une réalité sociologique.

Sur base de l'article 1er de la loi de 1921, le gouvernement entend prendre un arrêté royal consacré à la problématique du cannabis et déterminer les cas dans lesquels il n'y aura plus de poursuite pour détention de cannabis. En partant des principes posés par cet arrêté royal, le ministre de la Justice et le Collège des procureurs généraux pourront élaborer une directive déterminant la politique en matière de recherches et de poursuites. S'il s'agit d'un détenteur adulte, s'il n'y a pas de lien avec un mineur d'âge et s'il n'y a pas de nuisance sociale ou d'indices de consommation problématique (sur laquelle je reviendrai), il n'y a plus de procès-verbal, ni de saisie. Seule une registration anonyme policière sera rédigée.

En cas de consommation problématique, il reviendra aux forces de l'ordre et aux magistrats du parquet d'en apporter la preuve.

Les critères et les concepts utilisés dans cette nouvelle directive devront être définis clairement et de manière opérationnelle, afin de ne laisser aucune place à l'arbitraire et d'établir enfin une réelle harmonisation des pratiques des parquets en la matière. A chaque catégorie prédéfinie devra correspondre une procédure particulière impliquant, dans la mesure du possible, le secteur de l'assistance.

Quant aux mineurs, je tiens à apaiser la crainte exprimée par certains. A la lecture de la note du gouvernement, la situation reste inchangée: la détention de cannabis reste interdite aux mineurs. Si on appréhende un mineur en possession de cannabis et que l'on constate dans son chef une consommation problématique, des mesures d'aide et de protection pourront être prises à son égard.

Nous devons être clairs et éviter toute banalisation. Le cannabis n'est évidemment pas un produit inoffensif – je le répète – et sa consommation comporte des risques.

Pour ce qui concerne la consommation des autres drogues illégales, une distinction claire doit être faite entre la détention en vue de trafic, par pur appât du gain, et la détention pour consommation personnelle. Il faut de nouveau éviter que le simple consommateur soit emprisonné. Les prisons n'ont pas été conçues pour l'accueil de catégories particulières de détenus à problèmes, tels que les toxicomanes.

La proposition de loi instaurant une peine de travail ou une peine de formation comme peine autonome en matières correctionnelle et de police, que j'ai déposée et qui est actuellement examinée en commission de la Justice, pourrait aussi permettre aux juges répressifs de remplacer des peines de prison par des peines plus judicieuses.

A mon sens, la note du gouvernement relative à la problématique de la drogue n'apporte pas tous les apaisements quant à l'interprétation des concepts utilisés. Je pense notamment à des notions telles que la consommation problématique ou les nuisances sociales. Dans un souci de cohérence politique, il importe de ne pas retomber dans les mêmes travers que la directive De Clercq. A cette fin, j'invite évidemment le gouvernement à associer, dans la plus large mesure possible, le Parlement à la définition des concepts qui seront contenus dans la directive ou dans l'arrêté royal traitant de la problématique du cannabis.

Il est essentiel que cette dépénalisation partielle soit, certes, effective, mais il faut surtout qu'elle soit claire et précise, et que tout risque d'arbitraire soit écarté.

Par ailleurs, la note du gouvernement n'apporte aucune réponse aux interrogations soulevées par le problème de la distribution. Dépénaliser la détention de cannabis pour consommation personnelle mais continuer à sanctionner sa vente, est une position qui, sur le plan intellectuel, est difficilement défendable. Même si l'importation d'une certaine quantité de cannabis destinée à la consommation personnelle n'était plus punissable, il faut bien admettre que tous les consommateurs n'auront pas la possibilité de se rendre aux Pays-Bas. Une partie des consommateurs resteront contraints de s'adresser aux dealers locaux.

La réglementation que nous avons souhaitée aurait eu l'avantage d'éviter des contacts avec les

milieux mafieux et d'assurer une distribution d'un produit se conformant à des exigences minimales de qualité et d'éviter ainsi que certaines substances, telles que pneu, caoutchouc ou goudron, ne soient ajoutées à la composition des produits.

On ne peut pas continuer à tolérer qu'un produit qui concerne autant de citoyens soit laissé aux mains de la mafia et du crime organisé. Je reconnais que les conventions internationales nous laissent une marche de manœuvres extrêmement réduite et constituent sans doute un obstacle actuellement à la réglementation ou à la distribution éventuelle de cannabis et de ses dérivés. Toutefois, dans le cadre de la présidence belge de l'Union européenne, le gouvernement pourrait jouer un rôle d'initiateur et susciter un réel débat au niveau international et européen en la matière, débat qui m'apparaît même comme inévitable lorsqu'on considère les chiffres avancés par l'observatoire européen des drogues et des toxicomanies en matière de consommation de cannabis.

Le **président**: Monsieur Bacquelaine, M. Leterme souhaite vous interrompre un instant.

02.35 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, uit wat de heer Bacquelaine zonet heeft gezegd, meen ik te begrijpen dat hij betreurt dat de overheid omwille van internationale afspraken niet in staat is om op dit ogenblik zelf een initiatief te nemen in de distributie van cannabis. Dat was letterlijk wat hij heeft gezegd. Ik wil mij ervan verzekeren dat ik zijn woorden juist begrijp.

02.36 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur Leterme, je considère effectivement qu'il serait utile de réglementer davantage la possibilité pour un consommateur de se fournir en produits dérivés du cannabis. Actuellement, la simple dépénalisation de l'usage, de la consommation personnelle ne règle pas tous les problèmes liés au cannabis. Nous avons fait un pas en avant par rapport au consommateur et à sa liberté strictement individuelle. Cela précise aussi le rôle de la loi, mais cela ne règle évidemment pas tous les problèmes. On a souvent dénoncé l'hypocrisie d'autoriser la consommation et d'interdire la détention, il me semble que dans ce cas-ci, on autorise la détention sans permettre la réglementation, ce qui est tout aussi hypocrite.

02.37 Yves Leterme (CVP): Mijnheer Bacquelaine, dat betekent dat logischerwijs de volgende stap – al dan niet tijdens deze

legislatuur – inhoudt dat de overheid op initiatief van de regering de distributie van cannabis in handen tracht te nemen, voor zover dat volgens de internationale afspraken mogelijk is.

02.38 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Monsieur le président, je pense que le gouvernement doit prendre une initiative pour faire en sorte que la problématique soit étudiée de manière globale au niveau européen. Il est impossible de prévoir une distribution du cannabis dans un pays entouré de frontières comme le nôtre parce que se poserait effectivement le problème du narco-tourisme de manière beaucoup trop aiguë, et sur un plan pragmatique, il me paraît souhaitable d'envisager le problème au niveau européen.

02.39 Fred Erdman (SP): Monsieur le président, n'y a-t-il pas confusion? Il ne s'agit pas du plan européen, mais du plan des Nations unies, et je ne crois pas qu'il y ait beaucoup de manœuvres possibles indépendamment des éventuelles discussions sur le plan Schengen/Europe. C'est sur le plan Nations unies que le traité de 1988 interdit effectivement de prendre des libertés...

02.40 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik wijs de heer Erdman, die zonet het woord heeft genomen, erop dat, indien straks een eenvoudige motie wordt goedgekeurd, hij er eigenlijk mee akkoord gaat dat de federale regering internationaal op de wijziging van de internationale akkoorden zal aandringen, want zo staat het in de federale drugsnota. Laten we elkaar goed begrijpen: als de meerderheid straks bij de stemming over de gewone motie, de groene stemknop indrukt, dan is het dat wat de regering op internationaal vlak zal doen.

02.41 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het belangrijk is in dit debat goed in te zien dat de heer Bacquelaine namens zijn fractie, de Franstalige liberalen, duidelijk zegt dat wat hem betreft op zo kort mogelijke termijn de overheid – met het oog op de mogelijkheden die op internationaal vlak moeten worden gecreëerd – een initiatief moet nemen om de distributie van cannabis te verzekeren.

02.42 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur Erdman, sur le plan des conventions internationales, que ce soit les conventions des Nations unies ou des accords de Schengen, il n'y a pas d'unanimité par rapport aux pouvoirs contraignants de ces conventions internationales. J'ai reçu des avis donnés par des juristes de haut niveau dont l'interprétation n'est

pas tout à fait la même. J'ai rarement vu des juristes unanimes. Il y a certainement matière à discussions sur le sujet.

Je pense qu'il faut initier ces discussions sur le plan européen. Ce message me semble important à porter à ce niveau et nous avons de toute façon avantage et intérêt à mener une politique harmonisée au niveau européen en matière de drogues, que ce soit le cannabis ou d'autres drogues, de telle sorte qu'une politique beaucoup plus efficace, également sur le plan de la répression, puisse être menée au niveau européen.

Dans l'ensemble des problèmes, que ce soit sur le plan de l'adaptation de la politique pénale ou de la répression, nous avons intérêt à porter le problème au niveau européen, et une réglementation ne peut être envisagée que dans un espace plus grand que le nôtre.

Le problème que la Hollande a connu en matière de réglementation et de distribution est dû au narco-tourisme essentiellement. C'est ce qui a fait reculer la Hollande dans ces matières. Nous ne devons pas commettre la même erreur: une réglementation ne peut être envisagée que dans un cadre plus large.

Nous pouvons affirmer qu'enfin, un gouvernement présente un plan d'action cohérent en matière de problématique des drogues. Nous nous réjouissons que ce gouvernement prenne ses responsabilités, se penche de manière pragmatique et constructive sur ce dossier mais j'ajoute et répète qu'il est indispensable, sinon l'effort aura été nul et sans intérêt, que les concepts de consommation problématique, de nuisance sociale, soient clairement identifiés, précisés et clarifiés.

Dans le cas contraire, nous retomberions dans une situation d'arbitraire et d'inégalité devant la loi. A cet égard, il est impératif que le parlement, par sa commission de la Justice par exemple, puisse être associé à la confection de cet arrêté royal et d'une directive qui précise ces différents paramètres.

Chacun peut y participer dans la majorité ou l'opposition et définir une politique cohérente. S'il devait arriver que la directive qui suit celle de M. De Clerck soit une directive qui n'apporte pas de précision ou de clarification par rapport à celle-ci, ce débat n'a pas de sens ni d'intérêt. Je vous demande, monsieur le ministre de la Justice, madame la ministre, de faire en sorte que les

concepts soient clairement précisés, que nous soyons associés à cette précision et que nous puissions faire valoir les points de vue des différents groupes en la matière.

02.43 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, collega's, vandaag krijgt het Parlement de gelegenheid om zijn eerste reactie op de beleidsnota van de federale regering in verband met de drugsproblematiek te geven. Hierna zal ik ze de federale beleidsnota Drugs noemen. Dit Parlement lag trouwens met het verslag van de werkgroep Drugsbeleid van de Kamer in de vorige legislatuur mee aan de grondslag van de beleidsnota. De federale beleidsnota Drugs beweert enerzijds een stand van zaken te willen geven en anderzijds aan te geven op welke wijze een aantal niet gerealiseerde aanbevelingen in de praktijk kan worden omgezet.

Wat de stand van zaken betreft - een inventaris van wat bestaat inzake drugsbeleid en wat ontbreekt - is de nota, voortbouwend op het parlementaire verslag en op het ter zake verrichte wetenschappelijk werk aan de universiteiten van Gent en Leuven, in haar opzet geslaagd, enkele tegenstrijdigheden niet te na gesproken. Het is de eerste keer dat namens de regering een uitgebreide status questionis inzake drugsbeleid wordt gegeven. Het is nochtans een beleidspunt dat vele gemoederen beroert en waar de emotie het soms haalt op de ratio en dit in alle delen van het politieke spectrum. De analyse van de stand van zaken laat zien dat het beleid tot op heden weinig coherent was. Het ontbreekt aan bruikbare gegevens - epidemiologische zowel als andere - en de disparate financiering verhindert dat het geld van de belastingbetaler op de meest efficiënte manier wordt besteed. Inzake de kostprijs van de strafrechtelijke reactie op het drugsgebruik - zo stelt de nota op pagina 17 - ontbreekt zelfs elk cijfer. Is kennis van dit gegeven dan niet essentieel in het uitwerken van een coherent en een efficiënt drugsbeleid?

Dat is trouwens een algemene bemerking op de nota. Er bestaat inzake de vooropgestelde begroting van wat de maatregelen gaan kosten een zeer grote waaier van exactheid, gaande van precieze bedragen tot educated guesses, maar ook totale onderschattingen van de kosten en uneducated guesses. Een voorbeeld van dat laatste ligt waarschijnlijk aan het totale gebrek aan gegevens ter zake. De begroting van sommige door de minister van Justitie uit te voeren maatregelen is zo'n voorbeeld. In een nota wordt onder de voorgestelde maatregelen waarvoor de

minister van Justitie verantwoordelijk is, tot drie maal toe – op pagina's 65, 66 en 68 – droogweg onder financiering gesteld: "De minister van Justitie heeft een ruim budget om dat te realiseren". Ik vind dat wat mager, te meer daar de betrokken actiepunten het uitwerken van een penitentiair drugsbeleid betreffen, het op punt stellen van beleid inzake straftoemeting met ruim gebruik van de maatschappelijke enquête – ook niet gratis – en de invoering van het therapeutisch advies waarbij de opgepakte gebruiker van illegale drugs onder toezicht van het openbaar ministerie in contact wordt gebracht met de hulpverlening. Dat vereist toch ook een hoop man- en vrouwkracht. Mijns inziens zijn hier nauwkeuriger ramingen nuttig en nodig om tot een optimale ex ante-evaluatie van de vooropgezette beleidsinstrumenten te komen en om te verhinderen dat verantwoorde beleidsinitiatieven of –opties niet of slechts ten dele uitgevoerd worden wegens gebrek aan middelen.

Een voorbeeld van de totale onderschatting van de kostprijs is die van het beleidsdoel 'preventie in het onderwijs'. Het in de nota als voorbeeld geciteerde preventiepakket is verre van gratis en een degelijk preventiebeleid in het onderwijs, niet alleen inzake drugs, maar inzake risicogedrag in het algemeen, zal wel degelijk budgettaire meerkosten met zich brengen, als men het tenminste ernstig meent.

Ik dacht dat we hier naar een geïntegreerd beleid streefden. Het punt onderwijs staat wel degelijk in de nota uitgewerkt. Ook inzake epidemiologie bestaan te veel disparate en te weinig concrete gegevens. De preventie laat te wensen over - ik beschrijf nu de huidige toestand -, net als de samenwerking tussen hulpverlening en justitie. Er is te weinig aangepaste residentiële opvang voor methadonpatiënten die uit crisisprogramma's komen en voor drugsverslaafden met een psychiatrisch ziektebeeld. Drugshandel en drugstoerisme nemen toe en de beginleeftijd waarop jongeren voor het eerst met drugs in aanraking komen, daalt: 13 en 11 jaar worden in de nota geciteerd.

Kortom, wat het in kaart brengen van de huidige toestand betreft, is de drugsnota een nuttig instrument. Ik heb echter wel enkele vragen in verband met de nauwkeurigheid ervan als ik op bladzijde 13 lees dat een inhaalbeweging nodig is met betrekking tot het ratificeren van rechtshulpverdragen terwijl op bladzijde 25 wordt gesteld dat dit onlangs is gebeurd. Dat is pas snel.

Ik ga nu over naar het meest interessante deel

van de nota, namelijk de vooropgestelde beleidsmaatregelen. De gestelde prioriteiten en hun volgorde sluiten aan bij die van de parlementaire werkgroep en ook bij degene die de VLD vorig jaar in haar drugsnota heeft vooropgesteld. Het gaat om een geïntegreerd beleid, in de eerste plaats gericht op preventie en vervolgens hulpverlening. Pas in laatste instantie – althans waar het de gebruiker betreft – komt er repressie. Hierbij dient men zich ten volle in te schrijven in het Europese en internationale beleid terzake. Er komt eindelijk een beleidsondersteunende cel-Drugsbeleid die zal worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende beleidsniveaus en die het globale geïntegreerde drugsbeleid zal moeten realiseren. Er komt een samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten om de afstemming van het drugsbeleid op die niveaus waar te maken. Ook dat valt toe te juichen. Hier en daar betreft men ook de provincies bij de uitwerking van het beleid. Ik zou dat misschien ontraden want op dat beleidsniveau wordt elke rol die moet worden gespeeld in een geïntegreerd beleid, of het nu monumentenzorg of het drugsbeleid is, gezien als een excuus om de belasting te verhogen. Dit echter terzijde. De Cel Drugsbeleid wordt ook belast met het opstellen van een driejarig beleidsverslag en een jaarlijks activiteitenverslag.

Hiermee beland ik meteen bij mijn eerste vraag. Betekent dit nu dat het aangekondigde beleid voor de eerste keer tegen eind 2005 zal worden geëvalueerd? De cel wordt immers pas tegen eind 2002 opgericht. Drie jaar lijkt mij te lang voor een eerste beleidsevaluatie, temeer daar er op sommige vlakken ingrijpende en gecontesteerde ommezwaaien gerealiseerd worden. We moeten dus voor eind 2005 een evaluatie van het beleid krijgen.

Een tweede prioriteit is het opstellen van duidelijke afspraken tussen Justitie en hulpverlening. In elk justitiehuis moet er een case-manager komen. Er wordt gewerkt met concrete lokale samenwerkingsakkoorden. Ook dat is een beleidsdoelstelling die onze goedkeuring wegdraagt, hoewel wij ons afvragen waarom dit uitsluitend onder de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid valt en er niet gezamenlijk met Justitie wordt gewerkt. Ook in dit verband heb ik een opmerking in verband met het pecuniair aspect. De uitbouw van regionale zorgcircuits zal ook geld kosten. Deze regering heeft voor de hele drugsnota 500 miljoen frank uitgetrokken. In Nederland alleen wordt aan laagdrempelige 24 uur-opvang 300 miljoen frank besteed.

Een derde prioriteit zijn contracten met de gemeenten. Ook hiervoor ontbreken concrete budgettaire inschattingen, weze het dat ook deze doelstelling perfect past in wat wij voorstaan.

We komen vervolgens echter bij prioriteit 4.1.4, namelijk de inschakeling in het internationale drugsbeleid. Ik meen dat hier toch een en ander moet worden verduidelijkt. De nota stelt dat België zich blijvend zal inschakelen in het EU-drugsbeleid in de Pompidou-groep en zelfs wat actiever zal gaan optreden in de VN-context. Dat is duidelijk. Men verzekert ons dat het nieuwe opsporings- en vervolgingsbeleid ten aanzien van cannabis binnen de relevante internationale verdragen kadert. Ik begrijp echter niet waarom op bladzijde 46 van de nota wordt gesteld: "De door België ondertekende internationale verdragen zijn niet bevorderlijk voor een innovatief verslavingszorgbeleid. Niet alleen een realistische reactie op het gebruik van cannabis, ook initiatieven om de schade van drugsgebruik te beperken zijn voornamelijk te weinig expliciet voorzien in de internationale verdragen". Verder staat er: "De regering zal in overleg met andere gelijkgezinde Europese landen pleiten voor een heronderhandeling van de VN-verdragen". Wat is het nu?

Past wat de regering van plan is inzake vervolging en opsporing in de relevante internationale verdragen of past het daarin niet? Wij wensen op deze vraag een ondubbelzinnig antwoord te krijgen. Indien het antwoord positief is en het inderdaad in de relevante internationale context past, dan hadden wij graag vernomen waarom over deze internationale verdragen, zondig samen met gelijkgezinde Europese landen, opnieuw moet worden onderhandeld. Als men zich in de lijn van de internationale context opstelt, dan lijkt ons dit vrij overbodig.

02.44 Jo Vandeurzen (CVP): Ik ben uiteraard zeer benieuwd welke conclusie collega Moerman op het justitiële vlak zal trekken. Als men eerst vaststelt dat er te weinig registratie, hulpverlening en preventie is, wat zijn dan de consequenties om inzake drugs de normen los te laten?

Mevrouw Moerman, over de internationale verdragen hoeft u geen vragen te stellen. De drugsnota is immers heel duidelijk. Als de meerderheid de eenvoudige motie goedkeurt is de regering gemachtigd om op het internationale vlak de zeer duidelijke intentie van de nota uit te voeren, met name lobbyen om de verdragen te wijzigen. Dat staat in de tekst en ik begrijp niet

goed waarom u daar een vraag over stelt, tenzij wilt vernemen dat de regering dit standpunt niet inneemt. In dat geval hoop ik natuurlijk dat, als de regering antwoordt in de zin van de nota, uw stemgedrag daaraan zal beantwoorden.

02.45 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer Vandeurzen, precies omdat de nota op dat punt niet volledig duidelijk is, stel ik de vraag aan de regering. Voor het overige nodig ik u uit om naar mijn volledige toespraak te luisteren, dan zal een en ander u wel duidelijk worden.

Ik beland meteen bij het politieke pijnpunt van deze beleidsnota, met name het opsporings- en vervolgingsbeleid ten aanzien van cannabis. De beleidsnota beschouwt ten aanzien van de individuele gebruiker en voor zover er geen sprake is van andere misdrijven, het strafrecht als de ultieme oplossing. Dat was de aanbeveling van de parlementaire werkgroep en is ook de stelling van de VLD. Het was bovendien ook het uitgangspunt van de desbetreffende rondzendbrief van de vorige minister van Justitie die dateert van 1998. Voortbouwend op de evaluatie van de daarin gegeven richtlijnen, waarbij als voornaamste kritieken de vaagheid van het gehanteerde begrippenarsenaal, de te grote appreciatiebevoegdheid en de daaruit voortvloeiende rechtsonzekerheid worden geciteerd, stelt de regering nu voor om het bezit van cannabis voor persoonlijk gebruik niet meer te vervolgen. Er zal geen proces-verbaal meer worden opgesteld. Er zal geen beslag meer worden gelegd. Er zal alleen nog een anonieme politionele registratie plaatsvinden voor statistische doeleinden, om de evolutie op het terrein te kunnen volgen. De gegevens moeten immers maandelijks aan de procureur des Konings worden doorgegeven. Vervolging zal alleen plaatshebben bij aanwijzing van problematisch gebruik of gebruik met overlast en het opsporingsbeleid zal zich prioritair richten naar risicosituaties.

Precies door het gebruik van de begrippen problematisch gebruik en gebruik met overlast had de vorige rondzendbrief te lijden van vaagheid. Bij de evaluatie zelf van problematisch gebruik, zoals die tot nu gehanteerd wordt door de parketten is er volgens de nota sprake bij "doorgaans" voortdurend gebruik, bij gebrek aan sociaal-economische integratie en bij de aanwezigheid van andere inbreuken. Voor maatschappelijke overlast was de aanwezigheid van drugsgerelateerde criminaliteit het meest gehanteerde criterium en, zo stelt de tekst van de regeringsnota cursief, ik vermoed dus met de

nodige nadruk, lopen de overige criteria sterk uiteen met als belangrijkste de openbare orde en de zichtbaarheid van het gebruik. Precies deze twee begrippen worden opnieuw bovengehaald om te bepalen wanneer cannabisbezit of –gebruik nog zal worden vervolgd. Ik verheer niet dat de meerderheid van mijn fractie hier verbaasd bij opkeek.

Waartoe zal dit alles leiden? In de praktijk zal het neerkomen op de niet-vervolgving van eenvoudig cannabisgebruik en bezit ongeacht de hoeveelheid, tenzij de overheid zelf bewijst dat het drugsgebruik problematisch is of overlast veroorzaakt. Na het debat tussen de heren Vandeuren en Erdman ben ik ervan overtuigd dat we cannabis cosmetisch strafbaar houden om niet buiten het kader van het VN-sluikhandelsverdrag van 1988 te vallen en omdat een administratieve sanctie – terecht – niet als optie wordt weerhouden maar dat we het niet langer vervolgen. Daarbij sluiten we ook onze ogen voor de herkomst van die cannabis.

Om de volgende redenen zijn wij daar niet echt gelukkig mee. Ten eerste, het signaal dat alle drugs schadelijk zijn en dat het gebruik ervan moet worden teruggedrongen, wordt hiermee vrij onduidelijk. Grenzen zijn misschien vrij arbitrair maar ze hebben het grote voordeel dat ze duidelijk zijn. Wij zouden de strafbaarstelling willen behouden maar dan in het kader van een efficiënt vervolgings- en opsporingsbeleid.

De overheid waarschuwt ons voor de gevaren van het roken. Misschien kan daar terzake in de regering ook rekening mee worden gehouden tijdens vergaderingen. We worden ook aangemaand niet of niet te veel te drinken. De overconsumptie van geneesmiddelen moet eveneens aan banden worden gelegd. Daarnaast wordt ook de boodschap gegeven dat drugs in het algemeen slecht zijn. Maar als iemand met cannabis wordt gepakt, zal men hem in principe met rust laten. De betrokkene zal als "voorval" worden geregistreerd, niet als persoon. Het verboden spul wordt zelfs niet in beslag genomen. Eigenlijk wil de overheid ook niet weten waar het spul vandaan komt want telen mag niet en drugstoerisme bevorderen mag ook niet volgens het Schengen-verdrag. Op bladzijde 57 van de nota staat te lezen dat artikel 76 van dit verdrag ons tot goed nabuurschap verplicht, ik citeer: "Schengen-lidstaten die een toleranter drugsbeleid wensen te voeren dan hun aangrenzende lidstaten dienen erover te waken dat de aangrenzende landen geen nadelige effecten – drugstoerisme en bijhorende overlast – ondervinden." Als in ons

systeem wordt ingebakken dat het gebruik van cannabis, behoudens de twee uitzonderingen, niet wordt vervolgd, dat telen niet mag en dealen evenmin, dan moet men het spul wel in Nederland gaan halen. Pleegt men dan geen inbreuk op die verplichting tot goed nabuurschap die in het verdrag is opgenomen? Dit is dan ook ons tweede bezwaar. Kan in het kader van onze internationale verplichtingen, meer bepaald het Schengen-verdrag, deze nieuwe vervolgings- en opsporingsoptie worden genomen?

Het derde en volgens ons meest heikele punt is wat er gebeurt of niet gebeurt voor minderjarigen. In principe verandert er voor hen niets. Dit heeft in de krant gestaan. Het strafrecht is immers enkel van toepassing op meerderjarigen. Ten aanzien van jongeren wordt er een proces-verbaal opgemaakt. Zij plegen een als misdrijf omschreven feit en de jeugdrechter kan ten aanzien van hen een aantal specifieke maatregelen nemen. We hadden graag geweten wat dit in de praktijk betekent. Op bladzijde 26 van de nota staat een beschrijving van de huidige praktijk terzake, ik citeer: "Zaken waarin minderjarigen betrokken zijn, worden overgemaakt aan de jeugdsecties. Meestal worden de ouders gehoord en wordt de doorverwijzing naar de hulpverlening beter opgevolgd dan bij volwassenen. Verkoop, gerelateerde criminaliteit en verslaving maken het voorwerp uit van een verwijzing naar de jeugdrechter."

Wat betekent dit in concreto voor minderjarigen? Cannabisbezit blijft weliswaar als een misdrijf omschreven maar we kunnen niet ontkennen dat dit een feit zal zijn van een andere orde dan voorheen. Eens de wet van 24 februari 1921 zal zijn gewijzigd, zal er een onderscheid worden gemaakt tussen cannabis en andere illegale drugs.

Dat zal dan nog worden vervolgd door een koninklijk besluit dat alleen over cannabisgebruik handelt. Wat wordt de inhoud ervan? Zal cannabisgebruik daarin als een misdaad worden omschreven? Wordt daarin voldoende rechtszekerheid aan de minderjarigen gegarandeerd? Worden er instructies voor het opsporings- en vervolgingsapparaat ten aanzien van de minderjarigen in opgenomen of niet? Of evolueren we naar een situatie waarbij een jongere van veertien jaar, die met een paar joints op zak wordt opgepakt, verwordt tot een statistiek die maandelijks aan de procureur des Konings zal worden meegedeeld?

We vinden dat niet verantwoord. Onzes inziens moet hierover duidelijkheid worden geschapen, niet alleen in het debat dat wij vandaag voeren, maar ook tegenover de parketten en de minderjarigen zelf. Kan voor de minderjarige die drugs gebruikt, niet de notie van vermoeden van problematisch gebruik worden ingevoerd, waarbij bevoegde personen ten minste onderzoeken of het inderdaad om problematisch gebruik gaat, dan wel om experimenteel gedrag. Disproportionele reacties op dat laatste zouden volgens de nota negatieve gevolgen hebben. Mevrouw de minister, mijnheer de minister, ook de minderjarige die zijn booster opfokt om sneller te kunnen rijden en dus blijk geeft van experimenteel gedrag, ontsnapt evenmin aan de consequenties. Waarom staat dan een deel van links weldenkend Vlaanderen op zijn achterpoten als het om drugs gaat?

Kortom, en tot besluit, de nota is een begin. We wensen echter duidelijkheid over het vervolgings- en het opsporingsbeleid, namelijk over drie punten: rechtszekerheid, het beleid ten aanzien van de minderjarigen en onze verplichtingen in het kader van de internationale verdragen.

We willen klare, duidelijke en ondubbelzinnige antwoorden op deze drie punten. We herinneren de regering aan haar regeringsverklaring waarin zij onder de noemer 'ethische vraagstukken' stelt: "Op basis van dit rapport" – en bedoeld wordt een evaluatierapport over het huidige drugsbeleid – "zal de regering in samenspraak met het Parlement een coherent drugsbeleid uitwerken." Wij hopen dan ook dat de regering oor zal hebben naar de in het debat geformuleerde opmerkingen en zien met belangstelling uit naar de juridische teksten die uiteindelijk bij het Parlement zullen worden ingediend.

02.46 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, nadat wij de heer Erdman hebben gehoord namens de SP en tevens als eminent voorzitter van de commissie voor de Justitie en ook mevrouw Moerman, die beiden het luik Justitie van de nota hebben gekraakt, zou het dan niet passend zijn de vergadering even te schorsen? Dit laat de regering toe de drugsnota zo aan te passen dat zij de goedkeuring kan wegdragen van de Vlaamse socialist en liberalen. Ik heb de indruk dat eigenlijk niemand de drugsnota tot nu toe onderschrijft en dat men slechts fundamentele vragen heeft, behalve uiteraard de groenen en de Franstalige partijen naar ik veronderstel. Het is echter zeer duidelijk dat de Vlaamse partijen, zij het met uitzondering van de groenen, werkelijk helemaal niet akkoord gaan met de drugsnota als dusdanig. Voorkomen

is misschien beter dan genezen, daarom zou een schorsing de heer Verwiltghen en mevrouw Aelvoet kunnen toelaten om wat dichterbij elkaar te komen dan zij nu zitten.

De **voorzitter**: Laat mij het gezegde "wait and see" vervangen door "wait and hear".

02.47 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dat de Gentenaar Tony Van Parys even van zijn melk werd gebracht door de schitterende toespraak van Fientje Moerman. Wij hebben echter niet alleen de gewoonte vragen te stellen, wij zijn zelfs bereid naar de antwoorden te luisteren. Na die antwoorden zullen wij beslissen.

02.48 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik ga akkoord met de heer Coveliers. Ik denk dat wij de uitdaging moeten aandurven te luisteren naar de antwoorden. Laten wij dan straks afspreken om ten eerste te zien of de antwoorden er wel komen en ten tweede of zij inderdaad zo zullen zijn, dat zij ook zijn fractie zullen kunnen overtuigen.

02.49 Thierry Giet (PS): Monsieur le président, madame, monsieur les ministres, chers collègues, depuis quelques années, le regard que pose notre société sur la problématique de l'usage de drogues a grandement évolué.

La toxicomanie est un phénomène complexe et multidimensionnel, suscitant des points de vue souvent contradictoires. Mais une évolution conceptuelle s'est fait jour récemment comme l'expression d'une volonté d'humaniser le consommateur de drogues en dépassant l'attitude moralisatrice qui stigmatise l'usager, avant tout, comme un délinquant ou une victime.

Certes, de nombreuses études ont déjà porté sur les aspects sociaux, médicaux, juridiques, économiques ou culturels de l'usager et du commerce de drogues mais, suscité il y a près de cinq ans par notre collègue Moriau, un débat inédit et novateur s'est produit pourtant, au sein des instances politiques et de ce parlement.

Nous avons tous été conscients qu'il s'agissait d'un problème éminemment politique auquel, désormais, on ne pouvait plus répondre par une répression qui a échoué partout.

Le bilan est, en effet, édifiant. Après de nombreuses années de combat ininterrompu, la production, le trafic et la consommation se sont continuellement accrus, pour ne prendre que l'exemple des drogues illégales.

De multiples tendances dans l'analyse du phénomène ont été observées, allant du prohibitionnisme basé sur des considérations morales ou sanitaires aux théories libertaires basées sur le principe de l'autocontrôle social des drogues par les consommateurs, en passant par les systèmes de distribution contrôlée.

D'une manière générale, une société peut réagir par rapport à chaque produit psychotrope, en adoptant des attitudes polarisées entre la liberté totale et la contrainte absolue.

La note politique du gouvernement relative à la problématique de la drogue a évité cet écueil et a opté pour une approche «globale et intégrée», dont la portée dépasse d'abord les promesses inscrites dans la déclaration gouvernementale de 1999, et ensuite le simple cadre d'une dépénalisation du cannabis dans lequel, d'ailleurs, on a voulu enfermer les positions des uns et des autres, et singulièrement la position du Parti socialiste.

Car, par-delà le cannabis, la note embrasse l'ensemble de la problématique des drogues dans une politique équilibrée, visant plusieurs objectifs: prévention, assistance, réduction des risques, réinsertion et répression.

Cette approche nouvelle de la gestion des risques, permettant le développement de politiques plus efficaces en termes de santé publique, de sécurité, de bien-être individuel et d'intégration sociale, méritait assurément d'être tentée. Il s'agit là, bien sûr, d'un compromis politique qui s'inscrit au crédit de l'actuel gouvernement dont les engagements éthiques et sociétaux caractérisent, plus que par le passé, la philosophie d'action.

Une philosophie qui entend préférer l'accompagnement thérapeutique à la répression pénale considérée comme ultime recours, car comme l'a souligné Mme la ministre: «mieux vaut prévenir que guérir et mieux vaut guérir que punir». Avec les deux considérations de fond qui animent cette note, à savoir qu'une société sans drogue est illusoire et que l'utilisation de drogues peut engendrer des risques pour la santé.

Le gouvernement annonce ainsi vouloir débloquer une enveloppe de 500 millions pour développer de nombreux programmes de prévention et l'aide médicale aux usagers de drogues. Et ce, en étroite collaboration avec les autorités fédérées. Pénalement, la ligne de conduite consiste à donner la possibilité à chacun, à chaque étape de

la procédure judiciaire, de recevoir, en priorité, une aide thérapeutique appropriée.

Ici encore, il s'agit d'une douce révolution dans l'angle d'approche, toute symbolique dans son optique mais qui sera déterminante dans les années futures. C'est, en tout cas, notre conviction.

J'épinglerai maintenant quelques aspects essentiels développés dans la note.

Tout d'abord, la création d'une cellule Drogue chargée d'étayer la politique menée. Elle sera composée de représentants de toutes les autorités compétentes et aura comme objectifs, notamment, d'optimiser l'offre de soins et de développer des plans stratégiques concertés dans la perspective globale et intégrée en matière de drogues et aussi la répression des productions illégales et du trafic.

Autant d'objectifs ambitieux auxquels nous souscrivons mais qui pourtant, au regard des multiples missions assignées à la cellule Drogue, posent manifestement le problème du financement.

Certes, la cellule politique de santé drogue qui préfigure la création de la cellule générale sera financée à raison de 7 millions par an, mais sera-ce suffisant? Et ce n'est qu'un exemple parmi d'autres.

D'autre part, le budget afférent à la cellule générale doit être prévu à partir de 2002 et doit être libéré par les autorités signataires de l'accord selon une clé de répartition semblable à celle utilisée pour le financement de l'enquête sur la santé. Ici aussi, l'interrogation subsiste, d'autant plus que si certaines autorités ne désiraient pas participer à l'initiative, les montants des parties contractantes seraient revus. Nous attendons alors, dans un premier temps, que des propositions concrètes soient annoncées, le 1er juillet prochain, à la suite de la réflexion menée dans le secteur de la Santé publique.

Autre point essentiel: la création d'un Observatoire belge des drogues et des toxicomanies ainsi que la mise au point d'un système d'alerte précoce. Il est clair qu'un enregistrement uniforme des données relatives au traitement clinique s'avère indispensable. L'Observatoire devra étudier notamment les effets des différentes décisions politiques et les comparera entre eux pour proposer des adaptations de la politique menée.

Nous sommes convaincus que cet outil est d'une importance capitale dans un domaine aussi évolutif que celui de la consommation des drogues en général et doit aboutir à l'implémentation d'indicateurs standardisés européens. D'où également la mise au point d'un système d'alerte précoce pour les nouvelles drogues synthétiques.

La transformation du point focal national en un Observatoire belge des drogues et des toxicomanies permettra de perfectionner ce système. Mais ici aussi, on peut s'interroger sur le fait que le gouvernement fédéral ne fera pas développer des systèmes de testing qui permettraient aux usagers de drogues récréatives un contrôle de la qualité des produits utilisés et constitueraient également un outil de communication adapté à l'attente des consommateurs, comme en France, aux Pays-Bas, en Autriche ou en Grande-Bretagne.

Il y a là un manque de clarté et de transparence qui semble être engendré par un certain sentiment de défiance à l'égard des usagers. Il pourrait aboutir, en tout état de cause, à de graves dangers en matière de santé publique.

Avant de revenir sur l'aspect important de la prévention que je développerai tout à l'heure, permettez-moi d'aborder ici la dépénalisation de la détention de cannabis pour usage personnel, point crucial de l'accord pour de nombreux observateurs.

Aujourd'hui, deux textes légaux interdisent la vente et la détention de cannabis (mais, paradoxalement pas sa consommation). Il s'agit, d'une part, de la loi répressive de 1921 sur les stupéfiants et, d'autre part, de la circulaire de 1998 qui disposait que «la détention de cannabis pour usage personnel est un délit auquel il convient de donner la priorité la plus faible dans la politique des poursuites», faisant ainsi écho aux recommandations du groupe de travail constitué à la Chambre en 1996.

De l'avis quasi général, ces textes n'étaient plus en phase avec la réalité sociale - nombre de citoyens fument du cannabis sans que cela pose de problème pour l'ordre social -, étaient juridiquement scabreux - qu'est ce qu'une détention pour usage personnel? - voire discriminatoires - l'application de la circulaire par les parquets n'était pas homogène.

Cet arbitraire avait été dernièrement combattu par le dépôt de plusieurs propositions de loi dont celle

que j'avais déposée, le 19 juin dernier, avec mes collègues Moriau, Lalieux et Mayeur et qui avait pour objectif de dépénaliser et de réglementer l'usage du cannabis sans limitation de quantité.

Au terme d'un accord équilibré, il a donc été décidé de respecter nos obligations européennes et internationales: Convention des Nations unies, accords de Schengen. Ces actes sont pourtant susceptibles d'interprétations divergentes et l'on peut douter qu'ils ne permettent pas d'aller plus loin. Des discussions plus approfondies pourraient d'ailleurs être menées à cet égard.

En conférant à la prochaine directive sur les drogues une valeur normative, il a été décidé que l'incrimination spécifique de "l'usage en groupe" de stupéfiants disparaîtra du Code pénal. La détention, par un adulte, de cannabis pour usage personnel n'est plus passible de poursuites pénales, sauf s'il est démontré, par les forces de l'ordre, qu'il existe une nuisance sociale ou un usage problématique.

En pratique, on ne pourra éventuellement plus poursuivre les citoyens que pour vente, publicité ou trafic. L'usage, qui n'a jamais été pénalisé, et l'usage en groupe ne seront plus affaires de tribunaux.

Il ne sert pas la société, en effet, de remplir les prisons avec des personnes dépendantes ou qui ne troublent pas l'ordre public. Il convient absolument pour cela de dissocier le volet psychomédico-social du volet répressif. Des garde-fous sont, par ailleurs, prévus puisque chaque parquet désignera un magistrat travaillant sur le volet "drogues" et que, par le biais des maisons de justice, une personne fera le lien entre la justice et le secteur social.

La loi belge, par ailleurs, à l'instar de "la loi sur l'opium" adoptée en 1976 par les Pays-Bas, introduira une nette distinction entre le cannabis et toutes les autres drogues illégales. Le seul usage régulier de cannabis est donc explicitement banni des usages problématiques. Demeurent évidemment punissables, les circonstances répréhensibles comme la cession à des mineurs, le trafic international, etc.

Cependant, si l'arbitraire s'atténue, grand est le risque qu'il se perpétue en matière de consommation dite "problématique" ou "créant des nuisances sociales".

Et il faut bien avouer que ni nos policiers, ni nos magistrats ne sont suffisamment formés à ce

genre d'évaluation.

La distinction entre bons et mauvais fumeurs de cannabis pourrait aboutir à une discrimination ethnique ou sociale susceptible d'applications arbitraires. Ceci serait évidemment pour nous tout à fait inacceptable. C'est pourquoi nous serons attentifs à la rédaction de l'arrêté royal, monsieur le ministre de la Justice, et aux textes encadrant l'application quotidienne par les forces de l'ordre de cette notion de "consommation problématique et de nuisance sociale".

Autre hypocrisie potentielle si elle n'est pas rapidement levée, la question du commerce et de la distribution de ces substances. Là, rien n'a été décidé et on reste dans le domaine de l'interdit. Autrement dit, fumer, oui, acheter et vendre, non...

La contradiction continue donc à avoir la peau dure. Le débat parlementaire qui s'annonce devrait, s'il veut susciter des améliorations majeures au texte de loi, également se focaliser sur une véritable réglementation de la production et de la distribution de cannabis pour non seulement s'attaquer réellement aux trafiquants et dealers mais aussi assurer un contrôle sanitaire complet sur toutes les substances.

A cet égard, dois-je rappeler que pour le PS, cette réglementation de la distribution, de la production et de la commercialisation passent par:

1. la création d'un Institut de belge de certification et de contrôle qui aurait pour mission l'agrément et le contrôle des personnes et établissements qui pourraient vendre, importer, fabriquer et distribuer le cannabis, qui procéderait à la certification des produits et donnerait l'assurance de la collecte, de la circulation et de la publication d'informations;
2. la création d'un Observatoire fédéral du cannabis qui serait un organe de réflexion;
3. l'interdiction de la publicité et de la consommation dans les lieux publics;
4. l'interdiction de la distribution aux mineurs de moins de 16 ans.

Cette réglementation spécifique au cannabis aurait à nos yeux les avantages de pouvoir mettre sur un marché contrôlé des produits de qualité à des prix raisonnables. Elle sortirait ainsi le consommateur de la clandestinité, éviterait la stigmatisation sociale et permettrait une meilleure analyse épidémiologique du phénomène.

Cela dit, nous saluons le point de vue du gouvernement de traiter, en toute objectivité, le cannabis de la même manière que l'alcool ou le

tabac.

De nombreux pays limitrophes ont d'ailleurs unanimement admis le courage politique de l'actuelle majorité qui a mis fin à une certaine politique de l'autruche. Le sujet n'est désormais plus tabou.

Enfin, le débat peut maintenant s'ouvrir sur des bases saines au sein de la famille, des écoles et de la société.

Soyons donc, madame, monsieur le ministre, le fer de lance au niveau européen pour mener ce débat avec nos partenaires. Nous devons profiter de notre prochaine présidence de l'UE - on l'a déjà dit à cette tribune - pour réfléchir à une renégociation des conventions et des autres actes internationaux et européens en particulier.

Je reviendrai maintenant sur quelques autres aspects capitaux de la note. Outre la nécessaire évaluation des maisons d'accueil socio-sanitaires et la révision de leur système de financement étant donné les besoins d'accords de coopération précis entre elles et les autres structures ambulatoires et résidentielles, il me faut encore souligner toute l'importance accordée à l'organisation de l'offre de soins par le biais de la mise en place de circuits de soins permettant d'optimiser ceux liés à la dépendance ou encore l'assistance aux toxicomanes par "case management".

Celui-ci vise à garantir des soins sur mesure et une continuité pour les usagers de drogues fortement dépendants et présentant des problèmes de réinsertion. Une excellente initiative qui doit être complétée par la création des centres d'accueil résidentiels devant donner une autre possibilité aux toxicomanes qui ne peuvent ou ne veulent pas recourir à d'autres institutions au sein du circuit de soins.

Un mot encore sur l'accentuation donnée aux traitements de substitution. Les effets positifs de ces traitements ne sont plus à démontrer et le Parti socialiste y accorde une attention toute particulière depuis de nombreuses années. C'est pourquoi nous nous réjouissons que ceux-ci soient désormais intégrés à une législation contraignante prévoyant un enregistrement uniforme et centralisé des prescriptions et une formation obligatoire et continue des médecins.

Une remarque toutefois et dans le même ordre d'idées, je comprends mal l'assertion péremptoire de la note qui veut que, je cite: "le gouvernement

fédéral ne lancera et ne financera pas d'expériences en matière de délivrance contrôlée d'héroïne".

Bien évidemment, il faut encore évaluer les expériences menées en la matière, comme il est proposé dans la note, mais il n'est pas douteux qu'elles aient eu d'ores et déjà un effet favorable sur la diminution du nombre de cas de contagion par le HIV ou le virus de l'hépatite.

Les expériences déjà réalisées dans plusieurs pays comme la Suisse, les Pays-Bas ou la Grande-Bretagne démontrent encore en suffisance qu'elles favorisent l'intégration familiale et sociale et diminuent la délinquance. Ce type d'offre de soins, et j'insiste sur le mot "soins", rencontre les besoins d'une population très marginalisée que les autres institutions ne parviennent pas à toucher. Nous ne pouvons pas l'ignorer.

Enfin, et en guise de conclusion, monsieur le président, madame, monsieur le ministre, chers collègues, je terminerai en mettant l'accent sur la priorité à accorder au volet préventif de cette note et c'est là sans doute l'essentiel.

Aux niveaux national et international, les préoccupations portent le plus souvent sur les drogues illégales alors que la consommation de drogues dites légales occasionne de nombreux problèmes de santé. La professionnalisation de la prévention des problèmes liés à la consommation de tabac, d'alcool et d'autres drogues bute encore sur les mêmes pierres d'achoppement, notamment une attention surtout ciblée sur la prévention de l'usage de drogues illégales, sur l'évaluation difficile de l'efficacité des différentes stratégies, sur les problèmes de coordination au niveau institutionnel ou encore sur le manque de stabilité financière et de continuité professionnelle pour les intervenants dans ce domaine.

La part belle est encore trop faite à la prévention primaire par rapport à la prévention secondaire, sans parler de la prévention tertiaire.

Une négociation plus poussée devrait dès lors être menée avec les communautés, notamment sur la dépendance aux médicaments, sur les dangers de l'usage des drogues chez certains conducteurs, sur la prévention du tabagisme et de l'alcoolisme.

Pour cela, il faut évidemment renforcer la formation des intervenants de l'aide et des enseignants et l'information des jeunes et des

parents. Tout ceci suppose en matière de prévention une meilleure coordination entre les parties concernées et un suivi régulier des politiques menées.

Monsieur le président, madame, monsieur le ministre, chers collègues, la réalité apparaît souvent plus nuancée que les théories ou les bonnes volontés qui cherchent à en rendre compte. Le fait que la discussion soit engagée aujourd'hui à propos d'un sujet longtemps considéré comme tabou doit être apprécié comme le signe d'un changement crucial dans l'attitude de la société vis-à-vis de ses membres.

Nous tenterons, au Parti socialiste, d'être l'aiguillon d'autres propositions. Nous serons aussi vigilants à l'application des mesures proposées car cette importante problématique mérite pour nous une évaluation permanente de ses conséquences en matière de santé publique mais aussi à l'attitude des forces de l'ordre et des parquets.

Le **président**: La parole est à M. Féret pour une intervention de cinq minutes.

02.50 Daniel Féret (FN): Monsieur le président, madame et monsieur les ministres, chers collègues, la note qui nous est livrée a au moins le mérite de nous confirmer la place qu'occupe notre pays dans la lutte contre la drogue – nous ne sommes nulle part – et de nous révéler les intentions bonnes et mauvaises du gouvernement.

Nous ne sommes nulle part parce qu'en Belgique, le problème de la drogue n'est pas seulement de compétence nationale mais surtout communautaire et régionale, alors qu'il s'agit d'un fléau de dimension planétaire, ce qu'ont bien compris tous les autres pays européens et extra européens.

Il est aussi frappant de constater que le groupe de travail prétend vouloir ignorer l'usage du cannabis, tout en incluant dans son étude la dépendance au tabac, considéré comme une substance extrêmement dangereuse. Plus personne ne nie aujourd'hui la nocivité du tabac pour les fumeurs et pour leur entourage et qu'il faille faire du combat contre le tabagisme une des priorités de la politique de la santé. Mais je ne peux pas m'empêcher de sourire quand on sait qu'en Belgique, on fume dans tous les hôpitaux, on fume dans les écoles en Communauté française, pas dans les cours de récréation mais dans des locaux fermés, non aérés où des enfants de six ans sont victimes quotidiennement du tabagisme

de leurs éducateurs, sans que le ministre écolo ait trouvé le temps, depuis 18 mois, de prendre les mesures qui s'imposent à l'évidence.

Quant à vouloir isoler l'usage du cannabis dans les débats, cela relève d'une grande ignorance car si cette drogue est moins pathogène que l'héroïne ou la cocaïne, elle n'en reste pas moins toxique pour les cellules cérébrales et sa banalisation en la qualifiant erronément de "douce" procède d'une attitude qu'il faut bien qualifier de criminelle. On ne peut raisonnablement espérer réduire le nombre de sujets dépendants d'une ou de plusieurs drogues sans mettre en œuvre une politique d'incitation positive dans les pays producteurs et sans manifester une attitude ferme à l'égard des pays dont la législation laxiste a généré une nouvelle forme de narco-tourisme.

Le nombre de pays alléchés par les formidables retombées économiques que procure la production de drogue ne cesse d'augmenter. Il faut les dissuader de cultiver ces poisons mortels par tous les moyens et toutes les contraintes. Il est pour le moins paradoxal que l'on trouve des raisons de lever des puissantes armées pour anéantir à coups de bombardements le peuple irakien qui ne nous a fait aucun mal ou pour écraser les civils serbes qui se seraient bien passés des effets de l'uranium appauvri, alors que l'on n'envisage pas la moindre mesure coercitive à l'égard des pays producteurs de drogue, avec qui nous entretenons au contraire d'excellentes relations diplomatiques et commerciales.

Plus près de nous, les Pays-Bas voient débarquer des centaines de nos compatriotes et des milliers de citoyens français qui viennent y faire leur provision de drogue dans les coffee-shops. La Belgique doit pouvoir exiger avec la plus grande fermeté de son voisin du nord une politique de découragement du narco-tourisme. Les moyens de pression ne manquent pas mais c'est la volonté qui fait défaut.

Enfin, je pense qu'il serait opportun de s'interroger sur les raisons qui poussent nos jeunes à se réfugier dans les paradis artificiels. La société matérialiste, enfant adultérin du libéralisme sauvage et du socialisme "rousseauiste" que nous leur imposons, avec son cortège d'injustices et d'exclusions, la négation des valeurs intemporelles qui ont fait la grandeur de notre civilisation, comme l'attachement à la famille et l'amour de la patrie, terre de nos parents mais aussi de nos enfants, la démission des parents dans le processus d'éducation, l'échec des projets pédagogiques, tant dans l'enseignement

fondamental que dans le cycle secondaire rendent beaucoup de nos enfants déboussolés devant les exigences de la vie d'aujourd'hui. Il appartient aux hommes politiques de gauche et de droite de faire leur examen de conscience et d'en tirer au plus tôt les conclusions.

02.51 **Patrick Moriau (PS):** Monsieur le président, aujourd'hui, dans notre pays, plus d'un jeune sur deux reconnaît avoir fumé un joint et ce, de plus en plus tôt. C'est une évidence. Pourtant, une chose est sûre: depuis plus de 80 ans, toute la politique basée sur la répression accrue sans cesse, sur la prohibition n'a fait que dynamiser le système clandestin, puisque interdit et parce qu'évidemment, la clandestinité rapporte énormément d'argent.

Un seul exemple: aux USA, depuis 1981, avec Jimmy Carter, qui avait déclaré la guerre à la drogue avec des moyens financiers, juridiques ou autres, comme nous ne pouvons les imaginer, l'échec est patent et reconnu par tous.

Dès lors, reconnaissons-le, la note de gouvernement brise un tabou: celui de la recette miracle, basée sur la prohibition/répression. Cette note, ce n'est pas du prosélytisme pour la drogue, comme le disent certains. Personne d'ailleurs dans cette enceinte ne l'a jamais fait. Au contraire, le gouvernement a fait preuve de courage, car il s'agit, avant tout, d'une autre approche en matière de drogue qui, en outre, a le mérite d'être globale et intégrée, celle pour laquelle j'ai toujours plaidé et à ce titre, l'exécutif bénéficiera de tout mon soutien ainsi que de celui de mon groupe.

Car c'est hier et aujourd'hui, tant que la note fédérale n'aura pas été traduite en force de loi, que l'on baigne dans le laxisme et l'hypocrisie, parce que c'est aujourd'hui que nos rues sont de vrais "coffee shop", car c'est aujourd'hui que l'on peut se fournir de n'importe quel produit n'importe où. Il suffit d'y mettre le prix et encore! Le gouvernement nous propose une approche dissuasive face à une approche prohibitive qui a lamentablement échoué. C'est exactement ce que fut la loi Vandervelde pour l'alcool qui a sorti pour bonne part la classe ouvrière de son fléau, alors que les USA connaissaient les affres de la prohibition avec sa délinquance inouïe et ses cortèges de morts, de malades, victimes d'une politique qui a dû admettre son échec.

Madame, monsieur le ministre, le vrai problème reste la distribution. Sans aborder ce problème, on risque de passer à côté de la cible qui est pour tout produit légal ou illégal la consommation dure

à opposer à la consommation douce. Et, je dois le reconnaître, il n'en a pas été beaucoup question aujourd'hui.

Car si la théorie de l'escalade, que j'ai encore entendue à cette tribune, alors que l'on sait qu'elle a été inventée par un journaliste américain pour diaboliser les musiciens noirs de jazz de Harlem qui fumaient de la marijuana, n'a aucun sens sur le plan pharmacologique ou autre - on ne devient pas non plus alcoolique à deux litres de whisky par jour parce qu'on boit une bière ou un verre de vin de temps en temps -, l'escalade, elle, existe sur le plan commercial dans le chef des marchands de mort, des mafias qui recherchent sans cesse des clientèles captives, dépendantes pour faire du fric.

Avec un renforcement réel de la lutte contre le trafic, le problème de la distribution contrôlée devient crucial, a fortiori en permettant également le contrôle sur la qualité du produit, car ces marchands de mort évidemment vendent n'importe quoi afin de monopoliser leur clientèle et ont une dynamique très efficace, ce qui explique d'ailleurs la diminution de l'âge moyen des consommateurs.

Dès lors, organiser le contrôle de la distribution - je le répète - est essentiel et ne signifie d'ailleurs pas légalisation qui, elle, pose problème en fonction des conventions internationales. Elle existe pourtant déjà en milieu hospitalier avec la morphine. Cela existe aussi en Californie pour le cannabis et les USA sont signataires des conventions internationales. Mais cela se fait toujours avec une certaine hypocrisie. En effet, derrière tout le jeu de l'arène politique, derrière les différentes arguties juridiques, se jouent des drames humains et sociaux. Tous ceux qui ont été confrontés au problème le reconnaissent et savent que la répression et la prohibition ne servent à rien, y compris pour la distribution. Au contraire.

C'est pourquoi une large majorité de notre population s'est prononcée dans une récente enquête de l'ULB parue dans "Le Soir" sur la logique adoptée par le gouvernement. Et on remarque d'ailleurs, pour briser un tabou, qu'il n'y a pas de différence communautaire par rapport à ce problème.

Le rôle des pouvoirs publics est de garantir la sécurité du citoyen. Depuis tant d'années de répression, on n'a rien garanti du tout; ni le consommateur par rapport aux produits sur le marché, ni ceux qui risquent d'être victimes de la délinquance issue de l'argent de la drogue. Au

contraire, des jeunes qui ont pour seul délit d'avoir consommé un joint sont des criminels aux yeux de la loi, dans une société où l'on vante une célèbre marque de bière comme la boisson de l'homme le plus fort et dans une société qui essaye de nous faire prendre toutes sortes de médicaments qui devraient, paraît-il, nous permettre d'accéder au bonheur.

Mes chers collègues, je suis convaincu que lorsque nous pourrons procéder à une évaluation de la politique du gouvernement en la matière, nous n'échapperons pas à aborder la problématique de la distribution contrôlée. Mais j'ai toujours dit qu'il fallait laisser le temps au temps.

En conclusion, je vous dirai que la note dont nous discutons aujourd'hui constitue un pas très important dans la bonne direction, et attendu par une majorité de citoyens. Mais il reste beaucoup à faire, notamment continuer à combattre les lieux communs, les préjugés, les tabous culturels, tels que cette fameuse théorie de l'escalade - absurde et fausse -, ou la soi-disant différence communautaire, ou les effets d'une dépénalisation qui entraînera une augmentation accrue, sans compter les arguments aux relents racistes. Et je pourrai poursuivre en constatant qu'à force d'utiliser ce genre d'argument, mon collègue Lefèvre a fini par plaider pour la prohibition de l'alcool. Ce sont les arguments des ignorants en la matière ou de ceux qui feignent encore de croire, par obscurantisme, que la prohibition reste une solution.

"Le progrès de la raison est long", disait déjà Voltaire. C'est vrai quand je vois les réactions passionnelles aux propositions introduites il y a cinq ans. Néanmoins, je constate quand même que si certains campent sur leurs tabous, d'autres se sont un peu mieux documentés et se sont rendu compte qu'il était temps de changer de politique en la matière. C'est un bien, mais, je le répète, il reste à faire. Encore une fois, il ne s'agit pas de banaliser mais de dédramatiser, afin que notre jeunesse et ses parents aient enfin confiance en ceux qui décident des lois et donc de leur vie. Car, voyez-vous, il n'y a pas de recette miracle. Et, comme le disait le professeur Zarifian, "Tant qu'on n'aura pas découvert le gène du mal-être, les hommes prendront des substances qui mènent vers des paradis artificiels, dussent-ils les voler aux dieux."

02.52 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, op voorhand verwittig ik u dat dit een uiteenzetting is van de oppositie. Ik zal mijn

uiterste best doen om even kritisch te zijn als de grootste Vlaamse meerderheidspartijen.

Tijdens de vorige legislatuur ontstond er in deze Kamer een brede consensus over het feit dat alleen een evenwichtig en hooggehouden driesporenbeleid van krachtige ontrading, doeltreffende hulpverlening en zorgvuldig afgewogen repressie positieve resultaten kan opleveren in de strijd tegen drugs. Dat is daarnet ook al aangehaald. Het terugdringen van het drugsgebruik via de vermelde drie sporen is afhankelijk van een goed samenspel tussen alle actoren die met de reële of potentiële drugsgebruiker in contact zijn en die er een positieve invloed op kunnen uitoefenen.

Volgens onze fractie is de preventieve en hulpverlenende hoofdrol weggelegd voor diegenen die dagelijks met die potentiële of reële drugsgebruikers samenleven en hen omringen. Het gaat om de partners, de ouders, de leraars, de leiders van jeugdbewegingen en sportclubs, de vrienden en vriendinnen. Precies deze mensen moeten zich in hun zorgen en hun afwijzende houding met betrekking tot het drugsgebruik, gesteund weten door de samenleving en de overheid. Precies deze mensen kunnen, veel meer dan om het even welke professionele preventie en hulpverleningsdienst, de oorzaken van het drugsprobleem bestrijden.

Elk van u staat dicht genoeg bij de bevolking om te weten wat haar beroert. De ouders, opvoeders en jeugdleiders hebben de moed en de persoonlijkheid om zich op te stellen tegen drugsgebruik; ze zijn bekommerd om jongeren voor wie zij verantwoordelijkheid dragen. Deze mensen ervaren de bekendmaking van de federale drugsnota als een klap in het gezicht. Deze regering, met de groene minister van Volksgezondheid op kop, dient door deze nota en de communicatie errond een nekslag toe aan allen die inspanningen leveren om het gebruik van drugs te ontraden. Mevrouw Aelvoet en, in mindere mate, mijnheer Verwilghen, met deze nota en met alle tegenstrijdige verklaringen errond hebt u al die mensen in de rug geschoten en verraden.

02.53 **Jef Tavernier** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, hetgeen de heer Leterme vertelt, vind ik pure demagogie. Ik daag u uit om in deze nota één zin te vinden waarin wordt gezegd dat drugs niet schadelijk zijn en dat het gebruik ervan wordt aangemoedigd. Bovendien wil ik u aanraden om het terrein te verkennen en te spreken met mensen die in jeugdbewegingen of

scholen staan. Zelf heb ik 15 jaar ervaring als leider in een jeugdbeweging en 18 jaar ervaring in het onderwijs voor leerlingen van de betrokken leeftijd. Wie een dergelijke ervaring heeft, weet wat het is om te gaan met jongeren die met drugs worden geconfronteerd. Op de eerste plaats gaat het om alcohol en sigaretten, daarnaast ook om cannabisgebruik. Vanzelfsprekend raadt men de jongeren aan om er zoveel mogelijk van af te blijven of er verantwoord mee om te springen. Op dat moment zijn wetten overbodig; een pedagogische en didactische manier is aangewezen om deze uitleg te verschaffen.

In deze nota staat nergens dat het gebruik van drugs wordt aangemoedigd of geminimaliseerd. Integendeel, er staat heel duidelijk in dat de verschillende drugs schadelijk zijn voor de gezondheid.

02.54 **Yves Leterme** (CVP): Mijnheer de voorzitter, de heer Tavernier leeft met zijn hoofd in de wolken. Misschien zelfs in groene wolken. Zelf ben ik vader van een veertienjarige zoon. Gisteren nam ik afscheid van mijn functie als schepen van jeugdbeleid, welke functie ik zes jaar vervulde. Ik laat me niet de les lezen over wat er rond dit probleem bij jeugdleiders of bij jongeren leeft.

Collega's, de nieuwe drugsnota is 68 bladzijden lang. Er staan zeker een aantal positieve elementen in.

Trouwens - en de heer Vandeuren verwees ernaar in zijn betoog - alle elementen van de drugsnota, die overigens niet nieuw zijn, en alle goede voornemens ten opzichte van de samenleving, werden ontkracht door die ene, overheersende en doelbewuste aankondiging, mijnheer Tavernier, over de banalisering en het bagatelliseren van softdrugs in ons land.

Onze fractie beschouwt dit als een onbegrijpelijke, maar tevens bijzonder schadelijke beslissing die indruist tegen het streven naar een kwaliteitsvolle samenleving, streven dat ons zou moeten verenigen. Bovendien zal een dergelijke beslissing ons land isoleren op internationaal vlak. De interessante en pertinente vragen die in de loop van deze namiddag hieromtrent werden gesteld verdienen een duidelijk antwoord.

Die beslissing, collega's, staat vooral haaks op de huidige wens van de bevolking, met name een norm die krachtig wordt gehanteerd om kinderen en jongeren te behoeden tegen het gebruik van drugs.

De redenen die de regering, al dan niet met de steun van de meerderheidspartijen, aanzet om deze dijkbreuk tot stand te brengen, om het vrij gebruik van softdrugs toe te laten, zijn eenvoudiger dan zij ons wil wijsmaken. Immers, in wezen heeft het niet zoveel te maken met het wegwerken van het gebrek aan eenvormigheid omtrent de toepassing van de befaamde circulaire. Tijdens dit debat wezen heel wat leden van de meerderheid erop dat de dubbelzinnigheid en het gebrek aan eenvormigheid nu wellicht nog veel groter zullen worden.

In dat verband sluiten wij ons met overtuiging aan, niet alleen bij de vragen, maar ook bij de waarschuwingen die onder andere de collega's Erdman en Moerman ten aanzien van de regering hebben gericht. Na twee jaar intern debat – de vraag is wat terzake intern betekent – wijzen de neuzen van de regeringsleden niet eens in dezelfde richting.

Vorige week nog, op de vraag of men op de trein of op café een jointje mag roken, knikte minister Aelvoet bevestigend, terwijl minister Verwilghen voorbehoud maakte. Volgens mij had minister Verwilghen het bij het rechte eind. Gisteren nog, in de uitzending "De Laatste Show" op de VRT, verklaarde minister Aelvoet dat een jointje roken op het perron van een station toegelaten is, tenzij er jongeren in de buurt zijn. Welnu, minister Durant – weliswaar minister zonder portefeuille, maar qua titel bevoegd voor het spoor – voorzag in een en ander in haar spoorplan, maar wellicht niet in twee of zelfs drie soorten perrons in de stations: een perron voor meerderjarigen die een jointje mogen roken, een ander perron voor jongeren waarover iedereen het eens is dat zij niet mogen worden geconfronteerd met jointrokers en ten slotte nog een derde perron voor meerderjarigen die geen jointje willen roken.

Maak de bevolking maar wijs, mevrouw, mijnheer de minister, dat uw drugsnota, qua duidelijkheid en rechtszekerheid, een grote stap vooruit is.

En dan wil ik niet eens dieper ingaan op het probleem waarmee de heer Van Eetvelt in zijn gemeente wordt geconfronteerd. Ik ben trouwens benieuwd wat de minister van Justitie straks zal antwoorden op de vraag wat zijn standpunt is met betrekking tot de opening van een eerste van – wellicht – een hele reeks coffeshops.

Collega's, de regeringsbeslissing om softdrugs vrij te maken, heeft niet veel uitstaans met het oogmerk om de stap naar de hulpverlening gemakkelijker te maken. De echte reden voor die

immense stap – voor de banalisering van het drugsgebruik – is dat een bepaalde elite, die vooral binnen de groene partij gehoor vindt, haar eis om volledig ongestoord, in de grootste rechtszekerheid drugs te kunnen gebruiken, wist door te drukken. De rechtszekerheid van die elite wordt belangrijker geacht dan de zorg om het behoud van een verbod als duidelijke norm en basis voor de noodzakelijke ontrading. Dit alles verklaart het soms heftige debat, vooral in de media, dat de laatste weken door leden van de meerderheid wordt gevoerd. Het debat bestond er op een bepaald moment vrijwel uitsluitend in te weten welke dosissen nu precies ongestraft mogen worden gebruikt of in bezit zouden mogen zijn. Het was potsierlijk om vast te stellen hoe uitgerekend de minister van Volksgezondheid – nu het eens niet ging over chocoladesigaretten of over de boodschap op de sigarettenpakjes dat roken schadelijk is – aan de kant stond van degenen die de vrij en straffeloos te bezitten dosis zo hoog mogelijk wilden krijgen en die uiteindelijk ook hun slag hebben thuisgehaald, mijnheer de minister van Justitie.

Mevrouw de minister, ik ga eerlijk zijn met u. Wij zijn van uw kant inzake het uitkramen van onzin op anderhalf jaar tijd al een en ander gewend. U hebt een quasi feilloos gevoel voor flaters en foutieve communicatie. Als we eerlijk zijn, waren uw flaters tot nu toe niet echt een fundamenteel probleem. De historische scène in uw veranda en uw afgang in het becijferen van het effect van de fiscale voordelen inzake woon-werkverkeer hebben wat bijgedragen tot de arbeidsvreugde in het soms dorre politieke landschap. De uitschuivers en de standpunten die u zich in dit dossier permitteert, als minister verantwoordelijk voor de volksgezondheid, zijn jammer genoeg wel zeer ernstig op te nemen. Wij nemen ze, samen met de bevolking, ernstig op. Mede door de lankmoedige houding van de socialistische en liberale regeringsleden – wat de parlementsleden betreft is het afwachten – slaagt u erin met deze nota het drugsgebruik in onze samenleving te banaliseren en veroorzaakt u in brede lagen van de bevolking, bij de mensen waarover ik het in het begin van mijn betoog had, ontgoocheling en verbijstering.

Collega's, de regering-Verhofstadt heeft anderhalf jaar geteerd op een primair anti-CVP-gevoel, een stortvloed van ongeloofwaardige, onbetaalbare beloften en een aantal in dure communicatie verpakte leugens. De gebeurtenissen van de laatste weken versnellen de onvermijdelijke ontmaskering. Ik denk aan de onbekwaamheid en de desorganisatie in het vluchtelingenbeleid, die

tot onmenselijke toestanden leidt en de vreemdelingenhaat aanwakkert. Ik spreek over de naturalisatie en regularisatie, die onder deze regering voorwerp van corruptie en georganiseerde criminaliteit zijn geworden. Ik denk aan het vastlopen van het mobiliteitsdossier en de politiehervorming, die in de gemeenten in de grootste verwarring verloopt. Mijnheer Valkeniers, ik verwijz naar het onderwijs, dat een zelden geziene sociale onrust kent. Ik denk ook aan het communautair dossier, waar Vlaanderen voor eens en voor altijd alle hefboomen voor een rechtvaardige en volwaardige autonomie riskeert kwijt te spelen. Zo kan ik nog even doorgaan.

Collega's, de regering levert de laatste weken, dag na dag en uur na uur, het bewijs dat ze onvoldoende moed, samenhang en slagkracht heeft om de problemen van deze tijd, waaronder het drugsbeleid, doeltreffend en evenwichtig aan te pakken. Tegen deze achtergrond valt de drugsnota van de regering niet uit de toon. Immers ook in deze drugsnota herkennen wij het gebrek aan verantwoordelijkheidszin, de ingebakken neiging tot desorganisatie van het beleid en onbehoorlijk bestuur.

Welnu collega's, meer nog dan in sommige andere dossiers willen wij, als CVP-fractie, in deze kwestie recht tegenover de paars-groene coalitie staan. Het ontluisterende vertoon van de laatste weken in het algemeen, maar vooral de extreme regeringsbeslissing om het drugsgebruik vrij te laten en te banaliseren, maken onze oppositie stilaan meer dan draaglijk.

De regeringsaanpak stemt ons vooral triest. De bestrijding van de drugsverslaving, die zoveel mensen ontwricht, verdient een andere en betere aanpak waartoe deze coalitie blijkbaar niet in staat is. Dit laatste is de enig mogelijke en zwaarwichtige conclusie die de bevolking uit dit debat zal trekken. De regering Verhofstadt zal geboekstaafd blijven als die regering die te zwak was om het drugsprobleem kordaat aan te pakken, en als die regering die het drugsgebruik - en al het menselijk leed dat hiermee gepaard gaat - op een hooghartige manier tegen de bevolking in heeft gebanaliseerd.

De **voorzitter**: Daar de sprekerslijst is uitgeput geef ik het woord aan de regering, eerst aan de minister van Justitie en daarna aan de minister van Volksgezondheid. Indien nodig zal ik korte replieken toelaten binnen de tijdsspanne die we onszelf hebben opgelegd.

02.55 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de

voorzitter, collega's, er werden heel wat kritische vragen gesteld over een onderwerp waarvan op zijn minst kan worden gesteld dat het de bevolking beroert. Dit onderwerp verdient in de Kamer op een ernstige manier te worden afgehandeld.

In mijn betoog wil ik vijf punten aanhalen. Het eerste heeft betrekking op het regeerakkoord, het tweede op de beleidsnota en het strafrechtelijk beleid dat eraan gekoppeld werd, het derde heeft betrekking op het repressief aspect waar ik een niet te onderschatten verantwoordelijkheid draag. Het vierde punt handelt over de elementen die gewijzigd moeten worden en de manier waarop. Het laatste punt handelt over het gebruik van cannabis dat de debatten sterk heeft beroerd. Mijn collega Aelvoet en ikzelf zullen de soms moeilijke vragen die terzake werden gesteld niet schuwen.

Ten eerste, het regeerakkoord. In het regeerakkoord wordt twee maal over drugs gesproken. Een eerste keer gebeurt dit in het licht van de veilige samenleving, meer bepaald het veiligheidsplan. Een van de 9 weerhouden prioriteiten is, ik citeer: "de drugsoverlast en de drugscriminaliteit inperken". Drugs worden een tweede maal vermeld. Het regeerakkoord stelt dat de regering 6 maanden na haar aantreden een evaluatierapport zal maken gebaseerd op de drugsrichtlijn van mijn voorganger, het rapport van de werkgroep "Drugs" en de ervaringen uit het buitenland om een coherent drugsbeleid af te spreken in nauwe samenwerking met het Parlement.

Ten tweede, de beleidsnota drugs is een onderdeel van het veiligheidsplan. Alhoewel de drugsproblematiek uit het veiligheidsplan werd gelicht, past de nota terzake volledig in de filosofie van het veiligheidsplan. Dit betekent een geïntegreerde, globale aanpak, gebaseerd op de veiligheidsketen. Deze kan worden samengevat als preventie voor repressie, repressie als het moet en nazorg met betrekking tot de daders, de slachtoffers en de maatschappij. De regering heeft uitdrukkelijk gekozen om de drugsproblematiek jaarlijks door het Parlement te laten evalueren omdat het een zeer gevoelige materie is en men kort op de bal moet spelen.

Ten derde, het strafrechtelijk beleid. Ik som de prioriteiten op in orde van belangrijkheid. De regering wenst in de eerste plaats de strijd tegen de productie van de drugs aan te binden. Onze bekommernis gaat in de eerste plaats naar de aanmaak van synthetische drugs en de precursoren. De strijd tegen de handel in de verdovende middelen zoals cocaïne, heroïne en

synthetische drugs en de precursoren is een tweede prioriteit. Een derde prioriteit heeft betrekking op het gebruik.

We willen een dubbele doelstelling bereiken. We willen de vraag naar verdovende middelen tegengaan. Als dit niet onze wens zou zijn, had de regering andere maatregelen genomen die onder meer geleid hadden tot het uit het strafrecht lichten van de huidige kwalificaties.

Een tweede zaak die we wensen te bekomen is de maximale beperking van het individuele gebruik. Het is vanzelfsprekend dat, indien we deze opties kiezen wij ook ons vervolgingsbeleid, het werk van de parketten, en het opsporingsbeleid, het werk van onze politiediensten, daarop zullen afstemmen.

Ik kom zo tot het repressieve gedeelte. Sta me toch toe te vermelden dat de strafrechtelijke reactie het leeuwenaandeel van de aandacht in deze Drugsnota kreeg. Vooral het al of niet legaliseren van cannabis is blijkbaar het politieke pijnpunt dat diende besproken te worden. Hierdoor werd er eigenlijk teveel belang aan cannabis toegekend. Geloof me vrij, er zijn een reeks andere problemen die we zullen moeten behandelen. Daar kom ik echter later op terug. Ik vind in elk geval drie kenmerken in dit repressieve onderdeel terug. Ik antwoord dan ook meteen op een reeks van vragen die verschillende interpellanten hebben gesteld.

Blijft België binnen zijn internationale en Europese verplichtingen? Jazeker. Ik denk dat een minister van Justitie onmogelijk kan afwijken van de doelstelling van de Europese en internationale verdragen die België heeft gesloten. Zowel in 1961, het VN-verdrag van New York, dan het Schengen-akkoord, dan het internationaal akkoord van 1988. Wat stellen deze drie akkoorden als algemene regel voorop? Dat men een strijd voert tegen de drugshandel en het drugsgebruik en dat men hiervoor de nodige middelen vrijmaakt, in eerste instantie de strafrechtelijke middelen, in tweede en mindere mate de middelen die betrekking hebben op administratieve maatregelen. Ik beklemtoon nog steeds dat, hoewel wij op dit ogenblik geen beslissing hebben genomen om welke drug ook uit het strafwetboek te lichten, in elk geval alle gegevens voorhanden zijn om te stellen dat drugs en drugsgebruik hoe dan ook binnen het strafrecht blijven. Dit is een eerste vaststelling.

Een tweede kenmerk is dat er rekening wordt gehouden met de aanbevelingen van de

parlementaire werkgroep-Drugs en met de evaluatie van de richtlijn, met dien verstande dat we een aantal aanpassingen voorstellen. Ik weet wel dat dit soms wordt voorgesteld als een strijd tussen de oppositie en de meerderheid, of tussen deze legislatuur en de vorige legislatuur. Ik zal u proberen overtuigen van onze pogingen om ons in dezelfde lijn op te stellen als de beslissingen die in het verleden door onze voorgangers werden genomen. Deze beslissingen werden in het rapport geëvalueerd en moeten worden aangepast. Ik zal dat ook straks met een aantal voorbeelden proberen te illustreren.

Het derde kenmerk is dat we hoe dan ook met een maatschappelijke realiteit moeten blijven rekening houden, of we dit nu willen of niet. Zelfs indien we een verbod op drugs opleggen verdwijnen deze drugs nog niet uit ons maatschappijbeeld. Ik denk dat we de zaken dus moeten durven bekijken zoals ze zijn. Er komt geen aanmoediging tot drugsgebruik. Laat dit duidelijk zijn. Er is niet gekozen voor de weg van de depenalisering, ook niet wat drugsbezit betreft. Er blijft dus strafrechtelijke vervolging, er blijft ook het opportuniteitsbeginsel, dat kan gehanteerd worden door onze parketten. We kiezen niet voor administratieve afhandelingen zoals nochtans Italië, Spanje en Portugal het met betrekking tot deze materie hebben gedaan. We kiezen ook niet, of men dit nu graag hoort of niet, voor een gedoogbeleid dat op Nederlandse leest is geschoeid. U zal in ons land geen coffeeshops aantreffen. U zal ze ook niet krijgen in Bornem. Met betrekking tot het gedoogbeleid hebben wij ook niet gekozen voor maximaal toegelaten hoeveelheden omdat die juist aanleiding kunnen geven tot een gebrek aan houvast.

Wij ook niet geopteerd voor het vrij kweken en bezitten van een aantal planten.

De conclusie is dat de regering heeft gekozen voor een derde weg, voor een model dat men ondertussen het Belgisch model heeft genoemd. Als ik er de internationale pers van de laatste dagen op nasla, stel ik vast dat men vindt dat de weg die België wenst te bewandelen getuigt van realiteitszin.

02.56 **Yves Leterme** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik stel kort een louter informatieve vraag. Mijnheer de minister, we hebben duidelijkheid over de coffeeshop in Bornem. Dit belangt niet alleen de burgemeester van Bornem aan, maar belangt ook ons aan.

Dezelfde initiatiefnemers hebben evenwel ook

aangekondigd dat er voor de handel van cannabis via internet een bijzondere marketinginspanning zal worden geleverd. Het aanbod loopt, men breidt op dit ogenblik de handel via internet uit. Wat bent u daarmee van plan?

02.57 Minister **Marc Verwilghen**: Daar kan ik zeer kort en duidelijk op antwoorden. Indien mensen zich geroepen voelen om via internet cannabis aan te prijzen om het te kunnen verkopen en verhandelen, vallen zij onder de actueel geldende wetgeving en behoren zij niet tot de gebruikers voor persoonlijk gebruik. Hoe dan ook zullen daartegen alle mogelijke maatregelen moeten worden ondernemen.

02.58 **Yves Leterme** (CVP): Mijnheer de voorzitter, wij hadden begrepen dat er in de huidige stand van de wetgeving een probleem is. De vraag is dan of u zult optreden. De minister spreekt over de actuele stand van de wetgeving. Mag ik veronderstellen dat er zich ook in de toekomst geen probleem in de wetgeving zal stellen om hiertegen op te treden?

02.59 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer Leterme, het volstaat om de rapporten over drugs van de Verenigde Naties te lezen. Ik heb het rapport van 1995 bij me. Daarin wijst men twee landen met de vinger: Nederland en het Verenigd Koninkrijk, omdat in deze landen gebruik wordt gemaakt van internet om een handel op te zetten. Men vraagt in het rapport uitdrukkelijk om daar maatregelen tegen te nemen. Ik zie dus niet in waarom ons land niet op dezelfde wijze zou kunnen opereren, temeer daar wij een wetgeving ter bestrijding van informaticacriminaliteit hebben. Ook de transmissie van de gegevens via internet en e-mail worden daardoor strafbaar.

02.60 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u zegt zonet dat deze regering geen vaste hoeveelheid vastlegt. Zult u dat dan ook niet doen in het koninklijk besluit en in de directieven die naderhand volgen? Ik vrees immers dat de situatie dezelfde zal zijn als de huidige, waardoor op basis van de omzendbrief van de voormalige ministers De Clerck en Van Parys in de stedelijke agglomeraties tot 50 gram wordt vrijgegeven. Dat is wat u nu volgens mij bepleit. Ik hoop dat u mij zult tegenspreken.

02.61 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik heb er geen probleem mee dat men mij onderbreekt, maar het is een beetje gek dat men hic et nunc een antwoord over dat ene punt wil horen. Anderen hebben er immers daarnet ook

naar gevraagd en mijn antwoord zal volgen. Ook zal ik u mededelen op welke wijze dit naar mijn oordeel moet worden opgevolgd.

Mijn bekommernis en die van de regering, mijnheer de voorzitter, is dat we in elk geval voor een aantal categorieën speciale aandacht hebben, zoals voor de bescherming van de minderjarigen. Ik kom daar later op terug. Ook hebben wij aandacht voor de meerderjarigen die zich in een probleemsituatie bevinden en die hulp, opvang en bijstand behoeven. Wij willen de strijd tegen de drugsoverlast aanbinden. Het is belangrijk dat dat wordt onderstreept. Wij kiezen voor de individuele aanpak van het probleem, wat wil zeggen dat wij onze referentiemagistraten zullen vragen om zich specifiek met deze drugsmaterie bezig te houden. Ook zullen er casemanagers komen om de individuele dossiers op te volgen en zal de begeleiding en de behandeling ook in de straffen worden vertaald.

Er komen case managers die individuele dossiers van nabij zullen volgen. Verder zien we de begeleiding en de behandeling ook in de straffen vertaald.

Mijnheer de voorzitter, ik kom hiermee bij het vierde aspect dat ik wil behandelen, namelijk de vraag wat er gewijzigd wordt en hoe dat gebeurt. Wij zullen dit in drie stappen doen. De eerste stap is dat we twee onderdelen van de drugswet van 1921, die intussen bijna 80 jaar oud is, zullen aanpassen. Een aantal vragen had hier betrekking op. Een eerste aanpassing is dat het gebruik in groep verdwijnt als strafbaarstelling. Mijnheer Van Parys, om te vermijden dat hier onduidelijkheid over bestaat, meen ik dat even moet worden verwezen naar de ratio legis van dit deel van de strafbaarstelling. Dit werd namelijk in de wet opgenomen op een ogenblik dat er opiumhuizen bestonden. Men wou het gezamenlijk gebruik in die huizen bestrijden. Ik heb mij de moeite getroost de dienst Strafrechtelijk Beleid te laten nakijken hoe vaak deze kwalificatie in de laatste vijftig jaar werd toegepast. Men heeft echter geen enkel voorbeeld kunnen vinden. De regering heeft er dan ook voor gekozen om niet zozeer het groepsgebruik te viseren, maar in elk geval het gebruik te individualiseren, zelfs als het in groep gebeurt. Met andere woorden, als men denkt dat door het verdwijnen van het gebruik in groep uit de strafbaarstelling de hele kwalificatie verdwijnt, dan vergist men zich. De individuele aanpak blijft gelden in het dossier, zelfs als men met verschillende personen gebruikt heeft.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Parys, u kunt straks

repliceren. Ik laat eerst de minister zijn betoog afmaken. U hebt het woord niet. U kunt niet steeds onderbreken, dat is geen manier van handelen. U hebt straks recht op een repliek.

02.62 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik kom dan bij het tweede onderdeel van de wet van 1921 dat zal worden gewijzigd. We zullen namelijk een onderscheid maken tussen drugs en cannabis. Dit zal in een wetsontwerp moeten worden vertaald. Ik heb de heer Vandeurzen zo-even horen zeggen dat het jammer is dat er slechts een eenmalig debat zal worden gehouden over dit zo belangrijke thema. Mijnheer Vandeurzen, vergis u niet, dit is slechts de aanzet. Naar aanleiding van dit wetsontwerp zullen wij in elk geval de parlementaire toets in Kamer en Senaat moeten doorstaan. Uiteraard zal deze aangelegenheid op dat ogenblik ter sprake komen.

De tweede stap die we willen zetten als de drugswet gewijzigd is, houdt in dat we een koninklijk besluit opstellen. Dit koninklijk besluit moet instaan voor het verlenen van een aantal zekerheden voor de burger - al dan niet gebruiker -, de parketten, de politiediensten, de lokale beleidsverantwoordelijken, de preventiewerkers en de hulpverleners. Dat is geen spectaculaire nieuwigheid, want in de wet van 1921 hadden we opgenomen dat de regering met betrekking tot een aantal materies dit soort koninklijk besluit kon uitvaardigen. Een koninklijk besluit valt onder de verantwoordelijkheid van de uitvoerende macht die op dat vlak haar verantwoordelijkheid zal moeten opnemen. Over deze maatregel zal in het Parlement hoe dan ook geïnterpeleerd kunnen worden.

De derde stap die we zullen zetten is het opstellen van een circulaire voor een eenduidig vervolgingsbeleid en het gebruik van de brede waaier aan mogelijkheden die wordt aangeboden aan het openbaar ministerie. Ik kan niet duidelijk genoeg zeggen dat er intussen niets verandert. Het beleid zoals dat tot op heden werd gevoerd op basis van de wettelijke bepalingen zal dus worden voortgezet. Er is slechts één uitzondering, namelijk dat de inspanningen die op preventief vlak worden gedaan - en die uiteraard geen uitstaans hebben met de wettelijke basis van de strafrechtelijke aanpak - intussen zullen worden voortgezet door de regering.

Ik kom dan tot het vijfde en meest netelige thema dat vandaag besproken is, met name de beslissing die werd genomen inzake cannabis. Mijnheer de voorzitter, collega's, eerlijkheidshalve

moet ik zeggen dat ik niet behoor tot degenen die tabula rasa willen maken van al hetgeen hun voorgangers gepresteerd hebben. Het is niet omdat een andere meerderheid een maatregel genomen heeft, dat ik er niet van wil weten.

Mijn uitgangspunt is dat de richtlijn van 1998 niet geleid heeft tot een eenvormigheid in het vervolgingsbeleid ten aanzien van de aanbevelingen van de parlementaire werkgroep. Dat is een vaststelling die we moeten durven maken; ik ben er zelfs van overtuigd dat mijn voorganger tot dezelfde bevinding komt. Het is daarom aangewezen dat ik de aanbeveling van de parlementaire werkgroep herhaal. Ik citeer ze letterlijk: "De strafrechtelijke interventie ten overstaan van de drugsgebruiker is maar aangewezen wanneer bijkomend door de betrokkene misdrijven worden gepleegd die de maatschappelijke ordening verstoren".

Men steunde toen op drie pijlers, meer bepaald de aard van het gebruikte product, de ernst van de gepleegde feiten en de aanwezigheid van drugsgerelateerde criminaliteit. Op deze basis heeft men toen beslist dat het bezit van cannabis met het oog op het eigen gebruik de laagste prioriteit moest krijgen. Het is de verdienste van de vorige regering de inspanning te hebben geleverd om met de maatschappelijke realiteit rekening te houden en een antwoord te geven op een aantal problemen. Nu zullen we de richtlijn van 1998 proberen te verduidelijken. We mogen toch niet vergeten dat Justitie momenteel overbevraagd is. Dat komt niet alleen door de drugsproblematiek, maar door de talrijke wetgeving die op het strafrechtelijk gebied tot stand komt. Daardoor moeten er noodzakelijkerwijze prioriteiten worden gesteld en het strafrechtelijk beleid geniet deze prioriteit.

Ik wil hier wel onderstrepen dat de regering volgens mij een vrij streng en stringent standpunt inneemt, in elk geval een strenger standpunt dan hetgeen de werkgroep Drugs indertijd voorstelde. De parlementaire werkgroep stelde immers dat niet-problematisch gebruik mogelijk moest zijn voor alle drugs. Wij volgen deze weg niet en kiezen bij niet-problematisch gebruik uitsluitend voor maatregelen ten aanzien van cannabis. Geen enkel ander verdovend middel komt dus in aanmerking voor deze maatregel. We blijven met andere woorden bij onze strenge houding.

Wat cannabis betreft, zijn drie principes belangrijk. Ten eerste, zal er bij persoonlijk gebruik geen proces-verbaal worden opgesteld, op drie uitzonderingen na. De eerste uitzondering heeft

betrekking op de aanwijzingen van problematisch gebruik, waarbij als criterium gehanteerd wordt het al dan niet onder controle hebben van de consumptie. Ik denk dat dit principe voldoende bekend is bij het parket en de politiediensten. Voorts zullen we ook vervolgen in geval van maatschappelijke overlast. Wat is maatschappelijke overlast? Twee categorieën komen hiervoor in aanmerking, met name het gebruik van cannabis in aanwezigheid van minderjarigen en het gebruik met openbare overlast als gevolg. Wat het begrip openbare overlast betreft, kan verwezen worden naar artikel 135, paragraaf 2, 7°, van de gemeentewet. Met betrekking tot deze wet wens ik te verklaren dat ingevolge de indeling van ons land deze wet op een soortgelijke wijze moet worden geïnterpreteerd. Het verbaast me bovendien dat men hierover zoveel onduidelijkheid heeft laten bestaan. Het is nochtans een wet die vrij recent, in 1999, is goedgekeurd. Het is een van de laatste daden van de vorige regering. Ik mag er toch van uitgaan dat we geen masochisten zijn, die zich niet meer zouden herinneren wat er op dat ogenblik met openbare overlast bedoeld werd.

De derde uitzondering is het gebruik in risicosituaties. Dit betekent dat er altijd zal worden vervolgd wanneer men te maken heeft met cannabisgebruik in het verkeer, dealen in de buurt van scholen voor minderjarigen en het dealen en gebruiken van drugs op een ogenblik dat er belangrijke concentraties van jongeren zijn. Voor het overige verandert er niets! Dat wil zeggen dat voor alle andere drugs de handelwijze voldoende bekend is en dat daarin geen enkele uitzondering wordt gemaakt.

Ik kom dan tot de vraag of deze nieuwe regeling voor cannabis ook van toepassing is voor minderjarigen. Eerlijkheidshalve moet ik u zeggen dat deze vraag mij het meeste wakker heeft gehouden. Voor mij gaat het daarbij om de bescherming van jonge mensen tegen iets dat hen niet per definitie in het verderf stort maar waarbij de kans zeer groot is dat er een aantal schadelijke effecten kunnen zijn. De cannabisregeling zoals deze voor de meerderjarigen werd uitgewerkt, is niet van toepassing op de minderjarigen. Als ik spreek over een minderjarige dan ben ik consequent met wat in deze Kamer werd afgesproken en goedgekeurd, namelijk de wet op de strafrechtelijke bescherming van de minderjarige. De internationale verdragen op dat vlak zijn duidelijk: een minderjarige is een persoon van minder dan 18 jaar. Dit wil zeggen dat hij onder de bevoegdheid valt van een jeugdrechter indien hij feiten pleegt die gelijk staan met een

misdrijf. De regering heeft niet willen opteren voor het verwijderen van drugsgebruik en cannabisgebruik uit de wet van 1921 omdat we deze situatie wilden vermijden.

(Onderbreking door de heer Tony Van Parys)

Neen, het gebruik gaat niet uit de strafwet!

De voorzitter van de commissie voor de Justitie heeft duidelijk gemaakt dat er een verschil bestaat tussen de strafwet en de strafvervolgning. Met betrekking tot de strafvervolgning voor de meerderjarigen zal men slechts optreden in de gevallen die leiden tot problematisch gebruik of ...

02.63 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de minister, zal het gebruik van cannabis en het gebruik in groep van andere illegale drugs – cocaïne, opium en crack – al dan niet uit het strafrecht worden gehaald?

02.64 Minister Marc Verwilghen: Neen, dit wordt niet uit het strafrecht gehaald! Het verdwijnt met andere woorden niet uit de wet van 1921. Laat dat duidelijk zijn.

02.65 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de minister, dit is volledig in strijd met wat in de drugsnota van de regering staat.

02.66 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer Van Parys, u haalt enkel dat ene kleine zinnetje aan dat in de opiumwet was opgenomen om te zeggen dat het gebruik van cannabis en het gebruik in groep van andere illegale drugs niet langer strafbaar is. Het is strafbaar en het is zelfs een geïndividualiseerde strafbaarheid. Ik geef echter toe dat we de wet van 1921 zullen moeten aanpassen.

02.67 Fred Erdman (SP): Mijnheer de minister, gebruik of individueel gebruik staat niet in de wet van 1921. In de wet staat wel bezit en gebruik in groep.

Begrijp ik u goed? Gaat u voor illegale, individuele gebruikers strafrechtelijke maatregelen voorzien met daarbij een geïndividualiseerde aanpak?

Voor cannabis wordt het bezit voor individueel gebruik anders geregeld. Is dat de draagwijdte van uw toelichting?

02.68 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik zou me willen aansluiten bij wat collega Erdman zegt. De minister verwijst naar de federale werkgroep Drugs waarin zou gezegd zijn

dat individueel gebruik niet strafbaar is. Individueel gebruik is echter niet in de wet vermeld. De werkgroep Drugs heeft op dat moment enkel vastgesteld wat de wettelijke regeling was. De enige vorm van gebruik waarover in de wet wordt gesproken is het gebruik in groep. Dat schrappt men als strafbare bepaling, ook voor de drugs waarvan de minister zopas beweert dat ze niet zou verdwijnen. Het is de enige plaats in de wet waar gesteld wordt dat gebruik in groep strafbaar is. Dat verdwijnt als strafbare kwalificatie voor alle vormen van drugsgebruik.

02.69 Minister **Marc Verwilghen**: Collega Vandeuren, ik zal met uw vraag beginnen want het is dat gebruik in groep dat zo bijzonder storend is. Door uw vragen wekt u de schijn dat er enorm veel vervolgingen zijn. Ik heb het laten nakijken: in de laatste vijftig jaar is deze kwalificatie voor de strafrechter nooit meer gebruikt. In het artikel 1 spreekt men niet over gebruik, maar over bezit. Het bezit wordt verboden voor alle soorten drugs, behoudens voor cannabis. Daarvoor is er een andere regeling die bepaald wordt door problematisch gebruik en sociale overlast. Dat zal ik nu proberen uit te leggen.

Ik begin met het problematisch gebruik. Wie beslist daarover en in welke omstandigheden? Ik moet u zeggen dat het problematisch gebruik eigenlijk genoegzaam bekend is op het terrein en ik zal andermaal naar de werkgroep-Drugs verwijzen. Op het ogenblik dat zij zich over het thema "problematisch gebruik" hebben gebogen, hebben ze verwezen naar een Amerikaanse studie, de DSM, Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. Dat zijn de psychische afhankelijkheden, die bij een persoon worden vastgesteld en als problematisch worden gecatalogeerd. Problematisch gebruik betekent dat iemand niet meer in staat is om zijn gebruik onder controle te houden. Neem van mij aan dat de politiediensten weten welke verschijnselen dan optreden. Die aanwijzingen zijn van doorslaggevend belang om een proces-verbaal op te stellen, vermits ze in dit geval een proces-verbaal moeten opstellen en het overmaken aan de parketten.

Wie zal dat problematisch gebruik vaststellen? We hebben afgesproken dat de professionele zorgverleners in de eerste instantie de procureur des Konings zullen inlichten en het is juist via de case manager dat men in contact zal komen met die professionele zorgverlener. Die zal vaststellen of er inderdaad sprake is van problematisch gebruik. Laten we daarin eerlijk zijn: noch een politieman, noch een parketmagistraat heeft de

opleiding om te bepalen of de persoon die voor hem komt inderdaad een persoon is die aan problematisch gebruik lijdt. Hij kan alleen aanwijzingen hebben en die moeten we maximaal proberen verstrekken in de richtlijnen.

De tweede zaak die van belang is, is deze met betrekking tot de maatschappelijke overlast. Wie beslist hierover? Ook hier is er een duidelijke keuze gemaakt. Ik heb al gezegd dat maatschappelijke overlast ontstaat wanneer er aanwezigheid is van minderjarigen en, in tweede instantie, wanneer er sprake is van openbare overlast. Hiervoor verwijs ik echter naar de uiteenzetting die men terugvindt in de wetswijziging van 1999. Nu kom ik tot de vraag wanneer dit zal worden gerealiseerd. Immers, omdat er ondertussen niets wijzigt moet er toch een perspectief voorhanden zijn. Ik denk niet dat we overdrijven wanneer we zeggen dat, om deze wetswijziging tot een goed einde te brengen we wellicht op zes maanden moeten rekenen om het parcours – de voorbereiding van het wetsontwerp, de goedkeuring in de Ministerraad, het advies van de Raad van State en de behandeling in de Kamer – tot een goed einde te kunnen brengen. Ondertussen blijft de toestand ongewijzigd. Degenen die denken, of de media die menen te moeten lanceren dat het debat ondertussen vrij is, dat er geen enkel probleem meer bestaat, vergissen zich. Het is niet de eerste keer dat ik moet vaststellen dat, wanneer men aan iets probeert te werken, men in de publieke opinie niet meer kan wachten. Zo kan men geen beslissingen nemen.

Ik geef toe dat daarbij zelfs onverantwoorde aangelegenheden aan het licht zijn gekomen, waar ik mij absoluut niet achter kan scharen.

Ik wil nog twee belangrijke thema's aansnijden vooraleer af te ronden. Het eerste is of men onder invloed van cannabis een voertuig mag besturen. Laten wij duidelijk zijn: neen, het sturen onder invloed van illegale drugs en geneesmiddelen is expliciet strafbaar gesteld door de zeer recente wet van 16 maart 1999. Daar is trouwens nog een koninklijk besluit uit gevolgd dat door mijn voorganger werd genomen. Ik heb dat aangevuld met een richtlijn die ik bij de politiediensten heb laten verspreiden op 22 december 2000. Met andere woorden, een weggebruiker zal niet alleen kunnen worden gecontroleerd op alcoholgebruik achter het stuur, maar ook op drugsgebruik. Dat gebeurt in een drietrapsstelsel: aanvankelijk waarneembare tekenen van drugsgebruik vaststellen, indien nodig een urinetest die daarop volgt en, indien nodig, een bloedproef om te

kunnen concluderen.

02.70 Jacques Lefevre (PSC): Monsieur le président, c'est un problème très concret. On ne peut pas conduire lorsqu'on a fumé un joint ou du cannabis. Comment le contrôler? Dans les urines, le cannabis laisse des traces jusqu'à 6 semaines après...

02.71 Marc Verwilghen, ministre: Monsieur Lefevre, nous – par nous je veux également dire vous – avons voté une loi le 16 mars 1999; donc cette incrimination existe. Un arrêté royal met cette loi en exécution. J'ai rédigé une circulaire pour demander aux procureurs généraux et aux procureurs du roi de donner les moyens aux services de police de détecter les personnes: d'abord le test de l'urine et, si celui-ci s'avère positif, le test sanguin. Ainsi, nous disposons d'un instrument pour combattre cette forme de criminalité.

Nog een vraag die meermaals te berde werd gebracht is of men nu eigenlijk geen maatregelen mag verwachten waarbij ook wordt opgetreden tegen de leveranciers. Laat ik duidelijk zijn: de internationale verdragen staan ons dat niet toe. Zolang die niet zijn gewijzigd, moet België zich houden aan de verplichtingen die het is aangegaan. Het is trouwens zeer de vraag of een initiatief terzake van België alleen ooit tot een goed einde zou kunnen worden gebracht. Dienaangaande werd absoluut geen enkele beslissing genomen, precies omdat wij drugsgebruik ook wensen te ontraden en dus geen extra inspanning wensen te doen om het te bevorderen.

Men heeft vaak gevraagd of men dan zichzelf moet bevoorraden uit eigen kweek. Wat dat betreft, verandert er niets ten opzichte van vroeger. Die aangelegenheid werd niet geregeld bij wet en werd niet verboden. Ik verwijs naar een arrest van het hof van beroep van Antwerpen in dat verband dat als precedent kan gelden.

02.72 Jo Vandeuren (CVP): Mijnheer de voorzitter, de minister heeft verwezen naar internationale verdragen. Wil hij nog eens duidelijk zeggen of de Belgische regering, wanneer de Kamer de eenvoudige motie naar aanleiding van de drugsnota goedkeurt, enig initiatief op internationaal vlak zal nemen? Hij zegt dat zo'n initiatief weinig kans op slagen heeft. Moet ik uit de drugsnota afleiden dat de Belgische regering zich op een lijn gaat stellen met de Nederlanders en dat zij naast vele andere initiatieven tijdens het Europees voorzitterschap ook stappen zal doen

om de internationale verdragen te laten wijzigen of niet?

02.73 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, ik vind dat een belangrijke vraag. Ik kan alleen maar zeggen dat in de huidige stand van zaken – mijn kennis van het dossier is up to date – België terzake geen initiatief zal nemen. Of dat in de toekomst nog zo zal zijn, weet ik niet, maar nu is het in elk geval niet zo.

Mijnheer de voorzitter, ik besluit. Ik heb het laatste, repressieve deel van de nota toegelicht. De bepalingen terzake werden overbelicht door de ons bekende problematiek. Desalniettemin was een reeks van vragen zeker pertinent. Ik heb ook begrepen dat de heer Erdman en mevrouw Moerman weliswaar een aantal kritische vragen hebben gesteld, maar dat ze de drugsnota toch als een positief instrument beschouwen. Welnu, een regering heeft dan ook de plicht om de nodige verduidelijkingen te geven. Ik meen dat ik dat wat het repressieve aspect van de nota betreft ook heb gedaan. Natuurlijk blijf ik ter beschikking van de Kamer, mocht men daarover nog meer vragen wensen te stellen.

02.74 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wil ik duidelijk maken dat de regering heeft voortgebouwd op drie inbrengen. Het gaat, ten eerste, om de aanbevelingen van de Kamer uit 1997, ten tweede, om de beleidsmemoranda van mensen uit de sector die wij van verschillende kanten ontvingen ter gelegenheid van de regeringsvormingen en, ten derde, om buitenlandse beleidsnota's. Met vertegenwoordigers uit verschillende Europese landen is er intensief overleg geweest over hun beleid, hun visie enzovoort. Op basis van al deze documenten is de Federale Werkgroep Drugs aan de slag gegaan.

Ik wil even stilstaan bij de omschrijving van drugs. Een van de grote uitgangspunten van de nota luidt als volgt. Het is een kunstmatig onderscheid te zeggen dat alcohol en tabak geen drugs zijn en cannabis, cocaïne, heroïne en XTC wel drugs zijn. Dit klopt niet. Het zou pas volksmisleiding zijn als we deze illusie in stand houden.

02.75 Jef Valkeniers (VLD): Mijnheer de voorzitter, volgens mij is er een zeer groot verschil tussen tabak, alcohol en drugs.

02.76 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer de voorzitter, namens de regering zeg ik dat alcohol, tabak, cannabis, cocaïne, heroïne en XTC drugs

zijn, maar alle drugs hebben niet dezelfde eigenschappen; ze zijn niet allemaal even gevaarlijk.

Ik verwijs naar de werkdocumenten van het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid van België en naar verschillende documenten uit onder andere Duitsland, Frankrijk en Nederland, om het volgende resultaat bekend te maken. Wetenschappers, die niet absoluut één bepaalde thesis willen bewijzen, hebben de zaken naast elkaar gelegd. Bij de analyse van de problemen met alcohol en tabak blijkt duidelijk dat tabak problemen creëert die er bij alcohol niet zijn en omgekeerd. Op alle vlakken scoren heroïne en cocaïne slechter dan alcohol en tabak.

Uit die gegevens komt ook naar voren dat cannabis wel degelijk schadelijke effecten heeft. De impact ervan is beperkt wat afhankelijkheid betreft; de schade aan onder meer lever en hart is praktisch nihil; voor de luchtwegen is de impact zwaar - even zwaar als tabak -; het rijden onder invloed van alcohol en cannabis houdt duidelijk gevaren in. Het is te wijten aan uw ideologie als u niet gelooft dat de impact van cannabis en tabak op de luchtwegen even zwaar is.

Nooit heb ik deze gegevens onder stoelen of banken gestoken. Ook in de toekomst zal ik dit niet doen, want naar aanleiding van deze nota zijn we van plan zeer gerichte en objectieve informatie te geven over de inhoud ervan.

Uiteraard zal orde op zaken worden gesteld in verband met commentaren die de inhoud van de drugsnota volledig scheefftrekken.

Wat de uitgangspunten betreft, wil ik twee punten duidelijk maken. Ten eerste, het gebruik van drugs, weze het alcohol, tabak of al het overige, houdt steeds en zonder uitzondering gezondheidsrisico's in en dat is trouwens de reden waarom het gebruik ervan niet mag worden aangemoedigd. Ten tweede, een samenleving zonder drugs bestaat niet en alle samenlevingen opteerden voor een reglementering op het gebruik van drugs. Uit ervaring weet men immers dat het gebruik van drugs eveneens leidt tot positieve belevingen, tot genotervaringen die de mens niet aan de kant wenst te schuiven. Kiezen voor een totaal verbod aan drugs is bijgevolg niet haalbaar.

Vandaar dat onze keuze erin bestaat de zaak te beperken en niet alles drugs over dezelfde kam te scheren. Dat is de reden waarom wij opteren voor een gedifferentieerd beleid, waarbij een apart statuut wordt toegekend aan de oude vertrouwde

drugs, die weliswaar zeer schadelijk zijn in geval van misbruik, enerzijds, en een verschuiving plaatsvindt in de kwalificatie van cannabis, anderzijds.

Het zou elkeen sieren, rationeel te blijven tijdens dit debat. De federale beleidsnota Drugs is gebaseerd op drie elementen, namelijk preventie, zorgverlening en repressie als laatste remedie. Dat is de leidraad doorheen de nota, die wij wensten te volgen en waaraan wij in de toekomst gestalte willen geven.

Na amper een jaar komen wij naar voren met een geïntegreerd beleid; Ik vind het dan ook grof dat de heer Leterme durft te zeggen dat wij afstevenen op een desorganisatie van het beleid, wetende dat de resultaten van de werkgroep-Drugs van 1997 nooit tot een geïntegreerde aanpak hebben geleid.

02.77 **Yves Leterme** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, deze uitlatingen rechtvaardigen niet dat u het woord vraagt voor een persoonlijk feit. Op die manier zou ik om de haverklap het woord geven voor een persoonlijk feit.

02.78 Minister **Magda Aelvoet**: Vandaar dat de actiepunten die wij ontwikkelen eerst en vooral zijn gebaseerd op een integrale en globale aanpak. In verband met dat laatste weten wij hoe lang het duurt om alle beleidsverantwoordelijken om de tafel te krijgen, zeker indien verschillende beleidsniveaus erbij betrokken zijn. Het is evenwel uitdrukkelijk onze bedoeling in 2001 reeds samen te werken met een cel-Gezondheidsbeleid-Drugs, vertegenwoordigd door gemeenschaps- en gewestministers. De cel-Drugsbeleid zou in 2002 daadwerkelijk moeten worden opgericht.

Op de vraag of hierover reeds werd overlegd met de gemeenschappen en de gewesten, of deze hierbij worden betrokken en of er afspraken zijn gemaakt in verband met de gemeenschappelijke werkwijze, kan ik antwoorden dat in de praktijk, voor de aanloop van de beleidsnota Drugs, wel degelijk werd samengewerkt met de gewesten en de gemeenschappen, in die zin dat zij begin juli een eerste ontwerp ontvingen en later, in augustus, de volledige nota.

Begin juli hebben zij een eerste ontwerp gekregen en in augustus de volledige nota, zodat de opmerkingen, die vooral betrekking hadden op

preventie voorzover het de bevoegdheid van gewesten en gemeenschappen aangaat, door hen zelf voor een stuk zijn ingevuld. Zij hebben hun wensen kunnen uiten.

We konden het uiteraard niet maken om over preventie niet te spreken. Het is wel degelijk een zeer essentieel element dat in de praktijk vruchten zou moeten afwerpen. Precies omwille daarvan is aan de gemeenschappen en gewesten gevraagd – en daarmee ga ik in op een vraag van mevrouw Moerman – om op te geven welke uitgaven zij nu al doen inzake hun eigen bevoegdheden. Het Waals Gewest, bijvoorbeeld, beschikt over een aantal bevoegdheden op het vlak van volksgezondheid. Dat is daar anders dan aan Vlaamse kant, waar dat uiteraard alleen gemeenschapsmaterie is.

Over de bedragen die zij niet hebben doorgegeven, bijvoorbeeld de kosten van de hele aanpak in het onderwijs, waar zij zelf hebben aangegeven op welke punten zij actie wensten, kunnen wij geen cijfers produceren. Voor alles wat de federale bevoegdheid aangaat, hebben wij zeer duidelijk aangegeven wat een bepaald beleid zou kosten en op welke manier wij dat op termijn ingevuld wensen te zien. Ook dat is voor mij een zeer duidelijk signaal.

Wij willen wel degelijk van een preventie- en zorgbeleid werk maken. In dat zorgbeleid is de aandacht voor de zwakheid van mensen die in de aanloop van een verslaving zitten, een essentieel element. Op dit ogenblik hebben wij immers te weinig instrumenten om dat op een goede manier te ondersteunen. Als deze regering heeft beslist dat daar 500 miljoen voor wordt uitgetrokken, is dat ook een duidelijk signaal, even duidelijk als het feit dat wij van oordeel zijn dat cannabis bij gebruik door meerderjarigen een andere kwalificatie moest krijgen.

02.79 **Jo Vandeurzen** (CVP): Mevrouw de minister, misschien kunt u een technische verduidelijking geven over die 500 miljoen. De uitgaven van de federale regering in het kader van de samenlevings- en preventiecontracten zijn, volgens uw nota, goed voor ongeveer 310 miljoen. Zijn die 500 miljoen frank vervat in het luik drugspreventie in deze contracten of komen die daar nog eens bij?

Ik wens daaraan nog een tweede vraag toe te voegen. Het is natuurlijk ook interessant om de vooruitgang in uw nota's in de voorbije maanden in uw nota's te zien. Op een bepaald ogenblik werd in de federale drugsnota uitdrukkelijk

bepaald dat het deel van de middelen in die samenlevingscontracten bestemd voor gezondheidszorgen en zorgvoorzieningen onder uw hoede zou komen en niet meer onder de hoede van de minister van Binnenlandse Zaken zou blijven. Het is heel merkwaardig dat dit in de laatste tekst is verdwenen. Dat verwondert mij want als het probleem een gezondheidsprobleem is had ik meer verwacht dat u terzake het laken naar u toe zou trekken.

Dat zijn dus mijn twee vragen. Zijn die 500 miljoen frank supplementair en waarom is het luik gezondheidsvoorzieningen en preventie niet weggetrokken van de hoede van de minister van Binnenlandse Zaken en onder uw gezag geplaatst?

02.80 Minister **Magda Aelvoet**: Mijnheer de voorzitter, wat de 500 miljoen aangaat is het duidelijk dat dit supplementair geld betreft.

Naast de 320 miljoen frank, voorbestemd voor acties in het kader van de samenlevingscontracten, wordt nog 230 miljoen frank op federaal niveau betaald. Via de RIZIV-conventies worden de MSOC's en dagcentra met federaal geld betaald, wat op zich al een half miljard bedraagt.

Over de laatste schijf van die 320 miljoen zijn momenteel nog besprekingen aan de gang. Hierover werd nog geen beslissing genomen.

Zo kom ik tot de globale aanpak van deze nota. Inzake het belang van preventie wil ik erop wijzen dat ik verschillende initiatieven genomen heb naar aanleiding van werkbezoeken op het terrein waar ik alle tijd heb genomen om over alles te praten, behoudens over het repressieve luik. Een aantal parlementsleden was daarbij aanwezig. De genomen initiatieven zijn in de sector duidelijk en goed aangekomen. Hier dus suggereren dat wij de communicatie eenzijdig en alleen rond cannabis hebben opgebouwd, moet ik formeel tegenspreken. Ik heb op verschillende plaatsen, zowel bij Brugmann, in Tienen als in Boechout zeer uitdrukkelijk over de totaalaanpak van het drugsbeleid gesproken.

Naar aanleiding van de noodzaak om samen te werken met de verschillende departementen en beleidsniveaus, start in 2001 de cel Gezondheidsbeleid en in 2002 willen we klaar zijn met de rest.

Inzake epidemiologie, evaluatie en onderzoek hechten wij veel belang aan het oprichten van een

Belgisch waarnemingscentrum. Dit centrum zal onder meer de verdere uitwerking van het National Focal Point voor zich nemen. Dit instituut zal in alle Europese landen actief zijn. In dat verband zal "Early warning" zorgen voor een snelle detectie en ruime communicatie van nieuwe producten. Er is eveneens beslist dat de regering zal doorgaan met de controle op verschillende drugs zoals cannabis, cocaïne, heroïne en dies meer, dit om bij het opduiken van een probleem onmiddellijk te kunnen optreden, zoals recent nog bij de ecstasy-pil "olifant".

Na de samenwerking en integratie wil ik even stilstaan bij de preventie. Zoals gezegd hebben de gemeenschappen in deze een bijzonder grote verantwoordelijkheid, maar dit betekent niet dat het federaal niveau hier ook geen verantwoordelijkheid heeft. Het gaat hier onder meer over de federale verantwoordelijkheid inzake het verstrekken van algemene beleidsinformatie, het groeiende probleem van de psychoactieve geneesmiddelen, het sturen onder invloed en alles wat samenhangt met de aanpak van tabak en alcohol.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, ik sta de heer Valkeniers toe u even te onderbreken.

02.81 Jef Valkeniers (VLD): Mevrouw de minister, zal het waarnemingscentrum evaluaties uitvoeren zodat het duidelijk wordt of we er dankzij deze wet op vooruitgaan of niet?

02.82 Minister Magda Aelvoet: De evaluatie zal niet worden toevertrouwd aan het early-warning-systeem. De regering wenst niet te wachten met een evaluatie tot 2005 maar een jaarlijkse evaluatie invoeren. De verschillende departementen zullen terzake gegevens moeten verzamelen.

02.83 Jef Valkeniers (VLD): Is de regering bereid op haar beslissingen terug te komen als na 2 jaar mocht blijken dat het signaal dat wordt gegeven door cannabis niet langer strafbaar te houden tot gevolg heeft dat het aantal drugsverslaafden bij de jeugd toeneemt?

02.84 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer Valkeniers, de regering zal een beleid voeren, het evalueren en zo nodig conclusies trekken. Een evaluatie is geen spelletje. Een evaluatie moet au serieus genomen worden.

Op dit ogenblik loopt een evaluatie inzake de MSOC's, de meest laagdrempelige hulp. De resultaten zullen binnenkort beschikbaar zijn.

Wat de zorgverlening, de risicobeperking en herintegratie betreft, beklemtoont de regering het belang van integratie en differentiatie van het aanbod in de zorgcircuits. De financiering van het zorgaanbod moet gestroomlijnd worden. We willen meer aandacht besteden aan case management omdat werd vastgesteld dat mensen die verslaafd geweest zijn gemakkelijk hervallen. Als men wacht op reactie na contact met politie of rechtbank komt de hulp veel te laat en helpt men de betrokkene niet uit zijn verslaving.

Er worden middelen vrijgemaakt voor crisisopvang en voor dubbele diagnose. Dubbele diagnose handelt over psychiatrische patiënten die niet alleen psychische maar ook verslavingsproblemen hebben. Tot op heden pendelden deze patiënten tussen verschillende instellingen. Er moet werk gemaakt worden van gespecialiseerde instellingen die zich met deze doelgroep bezighouden.

Ik wens dieper in te gaan op de cannabisproblematiek. De regering maakt een onderscheid tussen meerderjarigen en minderjarigen. Wat het opsporings- en vervolgingsbeleid betreft, zullen meerderjarigen die cannabis gebruiken maar geen overlast berokkenen anders aangepakt worden en niet voor de strafrechter moeten verschijnen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, in heel Europa wordt vastgesteld dat cannabis de derde meest gebruikte drug is. Heel Europa zoekt een antwoord op deze problematiek. Bepaalde landen zoals Spanje en Italië hebben een administratieve straf ingevoerd. De praktijk wijst uit dat deze lineaire maatregel niet toelaat een opportuniteitsbeginsel te hanteren. Onze regering heeft resoluut gekozen voor het opportuniteitsbeginsel dat moet toelaten te onderscheiden wat een probleem is en wat niet.

Die aanpak wordt dan voorgesteld als een nekslag geven aan de sector, als de grond onder de voeten van de ouders weghalen. Ik zou in alle duidelijkheid willen zeggen dat ik ook een ouder ben. Ik heb ook kinderen grootgebracht en heb niet gewenst dat ze in de verslaving zouden terechtkomen. Het is niet met het wettelijk verbod als dusdanig dat dit wordt verhinderd. Dat is het probleem. De insinuatie die hier permanent wordt geuit is dat als men het wettelijk verbod toepast, in termen van wat ik rond wijziging van opsporing en vervolging aanhaalde, dan geeft men een signaal alsof er niets aan de hand is. Dit is niet zo. Dit is niet hetzelfde als drugs promoten. Het spijt me als u dat zo niet ziet, maar in ieder geval is niet

wettelijk verbieden absoluut niet hetzelfde als promoten. U had destijds ook dezelfde analyse in verband met abortus. Als het niet in alle omstandigheden wettelijk verboden was, dan zou er een explosie komen. Dit is niet gebeurd. Het is dezelfde grondhouding. U valt altijd opnieuw terug in datzelfde patroon.

02.85 Yves Leterme (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik wil kort, zonder passie, even ingaan op de vergelijking die mevrouw Aelvoet maakt. Mevrouw de minister, waar het ons om gaat is dat u als minister van Volksgezondheid verantwoordelijk bent voor de gelijkschakeling van cannabis met een pint bier en een sigaret. U brengt deze onder in dezelfde categorie. U kan er nog een enorm intellectueel discours rond houden en verbanden leggen naar preventie, die soms terecht worden aangehaald. Ik denk echter dat u het nefast effect van het banaliseren, van het gelijkschakelen van cannabis, tabak en drank voor de maatschappij onderschat. Vooral het effect op het ontmoedigingsbeleid onderschat u volgens mij. Uiteraard is het niet enkel een wet die kinderen en jongeren zal afhouden van drugs. Het stellen van een norm is echter wel cruciaal. Het feit dat u als minister van Volksgezondheid tegen heug en meug, tegen onder meer uw liberale coalitiepartner in, de verantwoordelijkheid hiervoor neemt, vinden wij bijzonder erg.

02.86 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer de voorzitter, ik ben het daar uiteraard niet mee eens en wel om twee zeer goede redenen. Ten eerste is het niet waar dat door wat wij nu op papier hebben gezet cannabis hetzelfde statuut krijgt als tabak en alcohol. Dat is niet waar! Het is hier reeds in het lang en in het breed uitgelegd, ik ga dat niet nog eens herhalen.

Ten tweede is het steeds de opdracht van de mens om vrijheid, verantwoordelijkheid en zekerheid met elkaar te verbinden. Als u een van die factoren isoleert, dan zit u altijd op een dood spoor.

J'ai dit à la suite d'une interview au "Soir", qu'il m'apparaissait tout à fait indiqué de ne pas omettre les potentialités de joie et de détente que pouvait créer une utilisation rationnelle de l'alcool et du tabac. Le cannabis garde lui un statut spécial, cela reste une drogue illégale. C'est par rapport à la réaction pénale que les choses changent.

Malheureusement, je constate que certains groupes politiques ne veulent pas admettre qu'il faille rechercher l'équilibre entre ces différentes

valeurs. Je pense très honnêtement qu'avec la politique que nous mettons en place, nous pourrions créer une plus grande sécurité juridique dont M. Verwilghen nous a donné tous les éléments.

Deuxièmement, la protection des mineurs reste textuellement inchangée.

Troisièmement, nous voulons vivre avec notre temps. Ignorer que, dans toute l'Europe, le cannabis a une place à part, c'est ne pas voir la réalité en face. Si le cannabis a une place à part, c'est qu'il n'a pas le même statut que le tabac ou l'alcool, mais en ce qui concerne la politique de poursuite et la réaction pénale pour les adultes, les choses changent.

02.87 Jo Vandeuren (CVP): Mevrouw de minister, ik wil u dezelfde vraag stellen als diegene die ik de minister van Justitie gesteld heb. Als deze nota de goedkeuring van het Parlement krijgt, is de regering dan van plan om gelegitimeerd op internationaal vlak een wijziging van de verdragen te vragen? Wat is uw perceptie hiervan?

De **voorzitter:** De regering zegt niets.

02.88 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, nodig de minister dan toch tenminste uit om te antwoorden.

De **voorzitter:** Als mevrouw de minister wil antwoorden, dan kan ze dat doen. Als zij dat niet wil, dan doet zij dat niet.

02.89 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, dat is toch een essentieel punt? Zal men al dan niet initiatieven nemen om de internationale verdragen aan te passen samen met Nederland?

De **voorzitter:** Mijnheer Van Parys, ik ben geen regeringsbeul of geen parlamentsbeul. Ik kan niemand verplichten een verklaring af te leggen.

We zijn nu toe aan de replieken. Collega's, ik verzoek u om het kort te houden. We hebben een mooi debat gehad en ik verzoek u om uw replieken tot drie minuten te beperken. We hebben nu al vijf uur uitstekend gedebatteerd, laten we het nu uitstekend beëindigen.

02.90 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Collega's, er worden duidelijk een aantal signalen gegeven aan de bevolking. Ten eerste is het niet langer strafbaar om in groep te gebruiken. Men kan

stellen dat dit niet langer aanleiding gaf tot effectieve strafvervolgning, maar het is een formidabele boodschap dat het niet langer strafbaar is om soft- en harddrugs in groep te gebruiken, vooral voor de ouders wiens kinderen aan de heroïne zitten. U weet dat men bij gezamenlijk heroïnegebruik elkaar besmet via bebloede injectienaalden. Dit is dus een mooi signaal. Het zal de ouders van de AIDS-slachtoffers plezieren.

Een tweede signaal is dat mevrouw de minister net zegt dat men moet être à l'écoute du temps. De heer Verwilghen zegt dat men de maatschappelijke realiteit onder ogen moet zien. De minister van Justitie klaagt dat Justitie overbevraagd is. En waarom zou men het argument niet aanhalen dat minister Verwilghen hier ook al gebruikt heeft, namelijk het feit dat de gevangenen vol zitten. Dat argument wordt hier ook steeds naar voren gebracht. De regering zegt dat we dus moeten depenaliseren. Als men dit soort logica hanteert, moet men dat ook doen voor diefstal, inbraak, vandalisme, corruptie en ga zo maar door. Ook daar hebben we immers met de maatschappelijke realiteit te maken. Het aantal inbraken en diefstallen is enorm. Ook corruptie is dit land niet echt vreemd. Mijnheer Valkeniers, het is schandelijk dat een minister dergelijke argumenten gebruikt om zijn beleid te rechtvaardigen. Ik geef nog een voorbeeld van een dergelijke logica. Men zegt hier dat tabak en alcohol sociaal aanvaard zijn. Maar, aangezien tabak en alcohol drugs zijn, moeten wij cannabis ook sociaal aanvaarden. Wij hebben twee plagen en we gaan er dus nog een derde bijnemen.

Dat is ook de logica van de meerderheid waarvan u deel uitmaakt, mijnheer Valkeniers. Ik geef een ander, nog krasser voorbeeld. Mevrouw Aelvoet beweert dat er met betrekking tot abortus ook gezegd werd dat dit tot een explosie zou leiden. Mevrouw Aelvoet, u hebt gezegd dat op het eind van de jaren '80 abortus een maatschappelijke realiteit was en het daarom, zoals nu met betrekking tot de drugs, gelegaliseerd werd. De tegenstanders verklaarden toen dat dit tot een explosie van abortussen zou leiden. Mevrouw Aelvoet, u moet niet hoog van de toren blazen. Er zijn nog altijd evenveel abortussen als twaalf jaar geleden en daar moet u helemaal niet fier op zijn. In 1989 ging u werk maken van preventie en het aantal abortussen zou daardoor spectaculair dalen. Dat was een van de argumenten van de liberalen, maar u deelde deze logica. Het gevolg van deze preventie is dat het aantal abortussen nog altijd even hoog ligt.

Tot slot, mijnheer de voorzitter, het cruciale punt in dit debat draait over de vraag hoe een politiemann op het terrein moet beoordelen of er al dan niet sprake is van probleemgebruik. Hoe kan hij dit beoordelen? Hij kan geen rekening houden met het criterium van een bepaalde hoeveelheid. We zullen dus in een zeer eigenaardig systeem belanden. De heer Erdman heeft 100% gelijk wanneer hij zegt dat de politiemann als het ware verplicht zal worden om te oordelen of hij een feit al dan niet doorgeeft aan het parket. Mijnheer de minister, hier rijzen enorme problemen die u niet kunt oplossen omdat u weet dat de bevolking dan zou vernemen wat u hier aan het bekokstoven bent, met name de depenalisering van de softdrugs.

02.91 Jo Vandeurzen (CVP): Mijnheer de voorzitter, het gebruik in groep van illegale drugs wordt niet langer strafbaar gesteld. De wet zal hiervoor gewijzigd worden. De illegale achterdeur van de geplaveide weg naar de voordeur is een gigantische aantrekkingspool voor de georganiseerde criminaliteit. Als er iets is wat we van Nederland kunnen leren, dan is het de verwevenheid van alle soorten drugs aan die illegale achterdeur. Wanneer er een legale voordeur wordt gecreëerd, dan rijzen er onnoembare problemen voor jonge, kwetsbare mensen en iedereen die met drugs in aanraking komt. De minister heeft hierop niet geantwoord.

De cannabisgebruikers zijn gewaarschuwd. Ze zullen weken achter het stuur moeten wegblijven, want als we de zero tolerantie in het verkeer invoeren – de heer Lefevre heeft uiteengezet hoe lang cannabis in het lichaam blijft – dan zal iemand wekenlang niet achter het stuur kunnen zitten. Dit is een onhoudbare toestand. Ik ben zeer benieuwd wat de collega's Erdman en Moerman met de antwoorden van de regering zullen doen.

Collega Erdman, de minister heeft immers niet echt geantwoord op de vraag of een politiemann die het bezit van cannabis vaststelt, inderdaad een proces-verbaal zal opmaken. Wat de minderjarigen betreft, zal hij een proces-verbaal opmaken, maar de minister heeft niet geantwoord op de fundamentele kritiek of dit verzoenbaar is met ons wetboek van strafvordering.

Collega Moerman, laat ons heel duidelijk zijn. De regering heeft de intentie om op internationaal vlak, samen met Nederland, te bepleiten dat cannabis uit de internationale verdragen wordt gehaald. De minister van Volksgezondheid krijgt het niet over haar lippen om neen te zeggen. Dit kan enkel betekenen dat er terzake een beslissing

is genomen. Als u voor de gewone motie zult stemmen, weet u dat deze regering die intenties heeft.

Collega's, dit drugsdebat en deze drugsnota leiden tot een conclusie. Onze partij zal deze conclusie met veel overtuiging uitdragen naar ouders, jongeren, jeugdorganisaties en scholen; namelijk dat deze regering drugsgebruik banaliseert. Het is een verkeerde stap in een verkeerde richting!

02.92 Jacques Lefevre (PSC): Monsieur le président, en écoutant la réponse des deux ministres, j'ai entendu l'expression de sensibilités relativement différentes.

J'ai ressenti M. Verwilghen comme voulant se situer dans le prolongement de la politique de ses prédécesseurs et de ce qui a été réalisé après le groupe de travail, avec quelques accents nouveaux bien entendu, et je le comprends parfaitement.

J'ai entendu Mme Aelvoet, plus émotive, nous dire que l'interdit ne sert à rien et qu'elle est prête, elle, à faire sauter la norme. C'est cela qui me pose problème. S'il est interdit de ne pas aller à l'école, par exemple, on ne met pas les gens qui ne vont pas à l'école en prison. Pour ma part, il faut continuer à maintenir un interdit mais je suis tout à fait d'accord avec vous, il ne faut pas poursuivre. Ce n'est évidemment pas une solution de poursuivre des gens qui fument de temps en temps un joint.

Là où je rencontre un véritable problème, c'est que je n'ai pas compris en quoi vos nouvelles mesures vont conduire à plus d'uniformité dans l'application de la directive 98 que vous allez actualiser, même sous la forme d'une modification de la loi, d'arrêtés royaux, etc.

Je ne comprends pas en quoi vous allez apporter plus d'uniformité, au contraire. Dans le premier rapport qui circulait dans les associations, vous disiez vous-même, madame, que certains parquets poursuivaient pour 5 grammes, d'autres pour 50 grammes.

Aujourd'hui, vous ne donnez plus de chiffres et vous dites qu'il faut laisser faire. A mon avis, cela va créer une diversité encore bien plus grande. Je puis vous assurer que dans certaines villes, comme on l'a dit tout à l'heure, on sera plus tolérant parce qu'il y aurait trop de gens à poursuivre. Ce n'est donc pas une solution.

Vous ne m'avez pas répondu sur l'utilisation de la

méthadone en prison. Lorsque je faisais partie du groupe de travail, j'ai entendu de nombreuses personnes plaider, y compris des directeurs de prison, en faveur de l'utilisation de la méthadone en prison. Je crains que les détenus à qui l'on refuse la méthadone continuent à fumer des drogues dures. Je trouve qu'il faudrait ouvrir plus largement le projet que vous proposez.

02.93 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, trois points afin de faire un constat.

Primo, le cannabis est un produit qui ne doit être ni banalisé ni diabolisé. En effet, il est souvent associé à la consommation de tabac et il engendre, en outre, une série de problèmes et de dispositions personnelles, au retrait, lorsqu'on en abuse.

Personne n'a jamais souhaité banaliser le cannabis. Mais je me demande si nous vivons dans le même pays ou dans la même société lorsque j'entends certaines personnes crier à la banalisation aujourd'hui, parce que c'est aujourd'hui qu'il y a banalisation et qu'on vend, un peu partout, n'importe quoi à n'importe qui sous n'importe quelle forme et à n'importe quel prix. C'est bien à cette question que veulent répondre les changements de régime qui sont envisagés par le gouvernement et, plus singulièrement, des idées de combinaisons différentes, de la prévention de la dépénalisation, voire même de réglementation.

Deuxièmement, comment peut-on réduire la demande de ce produit? Quelqu'un, parmi nous, croit-il que c'est en poursuivant dans la même voie qu'on y arrivera? Cette voie qui - et cela est confirmé par des certitudes scientifiques et des constats convergents - aboutit à une augmentation de la consommation et à un abaissement de l'âge moyen d'entrée en toxicomanie. Cette voie qui conduit le cannabis à devenir un produit générant plus ou moins 50% du chiffre d'affaires européen, et probablement belge, en ce qui concerne le trafic de drogue.

Cette voie conduit à une banalisation de facto incontestable.

L'idée mise en avant par le gouvernement, non pas de changer radicalement de cap mais de réorienter un certain nombre de choses en fonction de marges de manœuvre disponibles, est une idée porteuse tant du point de vue de l'usager que des acteurs policiers et judiciaires.

Le principe de précaution est effectivement d'application quand des scientifiques ou des juristes divergent sur les marges de manoeuvre, les possibilités d'action politique disponibles. Mais ce principe doit aussi être d'application dans le cadre de projets dont l'incidence est mal connue ou inconnue. Nous savons qu'aux Pays-Bas, qui ont lancé autre chose, même si ce n'est pas notre modèle, en matière de dépenalisation ou de tolérance de l'usage de cannabis, l'usage du cannabis n'a pas augmenté. Nous avons aujourd'hui suffisamment de recul pour faire ce constat avec le gouvernement hollandais. De plus, et c'est pour moi le plus important, nous connaissons aujourd'hui le coût social, sanitaire et économique du statu quo. Il est selon moi bien plus important de prendre cet élément en considération plutôt que d'éventuels problèmes qui pourraient se poser si nous changions de régime légal en matière de drogues ou de régime des poursuites.

Voilà les raisons pour lesquelles nous accorderons notre confiance au gouvernement tout en émettant, comme je l'ai dit tout à l'heure, un certain nombre de réserves, et en ayant la certitude qu'un pas important est fait aujourd'hui. Ce pas doit être poursuivi, traduit et mis en réalisation.

02.94 Fred Erdman (SP): Mijnheer de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, collega's, eigenlijk was het niet fair u hier te komen ondervragen zonder voorafgaande kennisgeving en uw scriptie te gaan analyseren, uw mondeling examen te doen afleggen nadat we het schriftelijk al hadden ontleed. Er zijn antwoorden gegeven en daaruit kunnen bepaalde zaken duidelijk worden gesteld, zeker wat internationale verdragen en minderjarigen betreft. Er zijn bepaalde zaken waarbij, op basis van teksten die nog moeten worden voorbereid, wij zullen moeten kijken naar de juiste omschrijving van bepaalde kwalificaties.

Ik heb er mijn persoonlijke twijfels over of het voldoende is om te verwijzen naar noties die vandaag op een ander vlak worden gebruikt. Zo bijvoorbeeld behandelt artikel 135 paragraaf 2.7, dat pas is toegevoegd, de politionele bevoegdheid van gemeenten, die bevoegd zijn om regels op te stellen. Laten we liever, wanneer we de strafwet omschrijven, de notie omschrijven hoe een stevig houvast kan worden gegeven.

Ik betwijfel nog steeds dat de politieman bevoegd zal zijn om die noties als dusdanig te evalueren. Laten we dat bekijken als uw tweede scriptie binnenkomt, wanneer u daadwerkelijk de teksten

zult voorleggen. Dit is een politiek en maatschappelijk debat en er zijn inderdaad vandaag meer mensen die zich afvragen hoe het nu moet en wat de juiste draagwijdte is. We hebben de plicht om te communiceren en zaken duidelijk te stellen. Het is niet de handleiding van de heer Van Quickenborne die ons moet leiden. Er moet een duidelijke berichtgeving zijn en er moeten duidelijk signalen worden geven. Als er onduidelijkheid is, moet men antwoord geven.

Maar de definitieve beslissing inzake de repressieve maatregelen zal pas worden genomen, zoals de minister van Justitie heeft gezegd, nadat de teksten terzake in het Parlement zijn ingediend en erover is beraadslaagd. Op dat ogenblik zullen wij duidelijkheid hebben over de strafrechtelijke draagwijdte.

Ik ben overigens erover verheugd dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen wat in de strafwet als misdrijf behouden blijft en de eventuele strafvervolgproblematiek en de wijze waarop in bepaalde gevallen zal worden gehandeld.

Mijn goedkeuring van de eenvoudige motie betekent enkel – ik richt mij specifiek tot collega Vandeuren – dat ik met belangstelling uitkijk naar de uitwerking van de federale drugsnota op het terrein, zoals die in het antwoord van de ministers werd toegelicht. In ieder geval zal de regering er daarbij rekening mee moeten houden dat wij, zoals collega Douifi terecht opmerkte, zeer veel belang hechten aan preventie en opvang en dat we rechtszekerheid willen inbouwen wat het repressieve gedeelte van de nota betreft. Van dat laatste zullen we samen werk kunnen maken bij de bespreking van de wetteksten terzake.

02.95 Daniel Féret (FN): Madame la ministre, je vous ai entendu déclarer tout à l'heure que vous vouliez placer le cannabis sur un plan différent de celui du tabac et de l'alcool. Cependant, le gouvernement et vous-même continuez à prétendre que le tabac et l'alcool doivent être considérés comme des drogues à part entière. C'est une opinion respectable mais qui est sujette à caution. Tous les médecins s'accordent à dire que deux ou trois verres de bourgogne ou de bordeaux consommés quotidiennement, c'est excellent pour la circulation cardiaque et cérébrale. C'est ce qu'on appelle le "French paradox".

Partons du postulat qui nous est imposé par le gouvernement. Le fumeur sait le risque qu'il prend, celui qui picole aussi et ils veillent tous à

payer les accises liées à leurs achats. Le gouvernement envisage-t-il de lever des accises sur le cannabis? Vous allez me répondre que, de toute façon, la vente continue à être interdite. Mais j'entendais tout à l'heure le chef de file des libéraux francophones qui nous disait que la vente devrait être organisée par l'Etat. Si demain, le kilo de cannabis devient moins cher que ma bouteille de bourgogne, je dis que c'est tout à fait injuste. Si vous contredisez les propos tenus par M. Bacquelaine, il règne alors une grande cacophonie au sein du gouvernement sur ce sujet.

02.96 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister en geachte collega's, de regering stelde zelf voor om dit probleem aan te pakken in samenspraak met het Parlement. Het is zeker nuttig en nodig dat het Parlement de nodige kanttekeningen en kritische bemerkingen maakt bij een beleidsverklaring van de regering

Wij hebben een aantal duidelijke, kritische vragen gesteld, waarop we de volgende antwoorden kregen.

Er komt een jaarlijkse parlementaire evaluatie. We moeten hierop dus niet wachten tot 2005. Zonodig komen er bijstellingen.

Ik neem ook nota van het feit dat de minister van Justitie verklaart dat er momenteel in internationale context geen initiatieven worden genomen. Ook dat beantwoordt aan onze verzuchting. Wij zullen dat als dusdanig acteren.

Vervolgens vernam ik dat er geen open kweek komt van een aantal plantjes, dat handel via het internet strafbaar is en dat het gebruik van drugs in groep als strafbaar feit uit de wet van 1921 wordt gelicht. Mijnheer de minister, in uw repliek gaf u als reden daarvoor op dat die wetsbepaling de jongste vijftig jaren niet werd toegepast. Het komt me dan ook voor dat deze wetsbepaling in onbruik is geraakt. Hierin geloof ik u tot het tegendeel bewezen is. Ik heb in u dus meer vertrouwen dan de heer Van Parys. Het lijkt me dan ook het beste dat met deze wet komaf gemaakt wordt. Dat past ook in het concept van de ex-post wetsevaluatie. Enkele collega's in de Senaat hebben zich hierover recentelijk al gebogen.

Als het drugsbeleid in samenspraak met dit Parlement tot stand komt, dan ga ik ervan uit dat het koninklijk besluit eveneens in het Parlement wordt besproken. Er zijn trouwens precedentes: er zijn collega's aanwezig die in de commissie voor

de Financiën zetelen. De minister van Financiën heeft voor bepaalde gevoelige materies al aangeboden om KB's in de commissie voor te leggen. Deze manier van werken heeft dus al eens plaatsgevonden.

Ik ga ervan uit dat zulks ook hier het geval zal zijn, gezien de cruciale en toch niet onomstreden materie die wordt behandeld.

Wij kregen een duidelijk en ondubbelzinnig antwoord van beide ministers, met name dat het voorgestelde beleid niet van toepassing zal zijn op personen jonger dan achttien jaar. Dat stemt eveneens overeen met het antwoord dat wij verwachtten.

Ik ben ook een juriste en naar verluidt, eens jurist steeds jurist. De heer Leterme noemt dat zelfs een verslaving en als dat zo is, dan ben ik er niet zeker van dat het een onschuldige verslaving is. Hoe dan ook, alle juristen wachten met ongeduld op de teksten via dewelke het nieuw beleid zal worden gerealiseerd. Pas dan zullen wij ten gronde kunnen debatteren.

De beleidsintenties werden duidelijk gemaakt en volgens mij is het een degelijk werkstuk dat een goede basis vormt voor een efficiënt beleid. Immers, alle kritiek van de oppositie ten spijt, het is de eerste keer dat zo'n uitgewerkt document wordt voorgelegd, waarvoor mijn felicitaties.

Tot slot wil ik even terugkomen op de verklaringen van minister Aelvoet met betrekking tot de samenwerking met de gewesten en de gemeenschappen. Samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus is steeds het moeilijkste element. Bewijs hiervan is het verschil in informatie die deze nota reeds inhoudt, naargelang deze afkomstig is van federaal, gewestelijk of gemeenschapsniveau.

Mevrouw de minister, mijnheer de minister, wil u dat het preventiebeleid waarachter iedereen zich schaaft, succesvol wordt, dan zullen in de samenwerking op de verschillende beleidsniveaus prioritaire accenten moeten worden gelegd, ook van budgettaire aard.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Jo Vandeurzen, Yves Leterme en Jacques Lefevre en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre, mevrouw Dalila Douifi, de heer Vincent Decroly en mevrouw Simonne Leen

en het antwoord van de minister van Justitie en de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu,

gelet op de vaststelling dat er manifeste onduidelijkheden blijven in verband met de verzoenbaarheid van de nota van de regering inzake drugs met de internationale verbintenissen en in verband met de rechtszekerheid, inzonderheid van minderjarigen, in het nieuwe drugbeleid,

verzoekt de regering:

- het drugbeleid consequent te baseren op een ontradringsstrategie;
- de Gemeenschappen aan te sporen de noodzakelijke middelen vrij te maken voor het preventie- en hulpverleningsbeleid inzake drugs;
- geen enkele stap te doen in de richting van een gedoogbeleid met betrekking tot illegale drugs, waaronder cannabis;
- af te zien van de intentie om op het internationale vlak een wijziging van de bestaande verdragen na te streven;
- derhalve de federale drugsnota aan deze aanbeveling aan te passen.”

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Jo Vandeurzen, Yves Leterme et Jacques Lefevre et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre, Mme Dalila Douifi, M. Vincent Decroly et Mme Simonne Leen

et la réponse du ministre de la Justice et de la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, constatant qu'il subsiste manifestement des imprécisions à propos de la compatibilité de la note du gouvernement relative à la drogue avec les engagements internationaux contractés par la Belgique et les problèmes de sécurité juridique liés à la nouvelle politique en matière de drogue, en particulier en ce qui concerne les mineurs, demande au gouvernement:

- de faire preuve de cohérence en fondant sa politique en matière de drogue sur une stratégie de la dissuasion;
- d'inciter les Communautés à dégager les moyens nécessaires à la politique de prévention et d'aide en matière de drogue;

- de n'entreprendre aucune initiative dans le sens d'une politique de tolérance en ce qui concerne les drogues illégales et, en particulier, le cannabis;
- de renoncer à son intention d'œuvrer, à l'échelle internationale, en faveur d'une modification des traités existants;

- par conséquent, d'adapter la note fédérale relative à la drogue à cette recommandation.”

Een motie van wantrouwen werd ingediend door de heer Filip De Man en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre, mevrouw Dalila Douifi, de heer Vincent Decroly en mevrouw Simonne Leen

en het antwoord van de minister van Justitie en de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu,

dringt er bij de regering op aan de ministers van Justitie en Volksgezondheid te vervangen. Geen van beiden draagt bij tot de rechtszekerheid of de volksgezondheid in dit land.”

Une motion de méfiance a été déposée par M. Filip De Man et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre, Mme Dalila Douifi, M. Vincent Decroly et Mme Simonne Leen

et la réponse du ministre de la Justice et de la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, insiste auprès du gouvernement pour qu'il procède au remplacement des ministres de la Justice et de la Santé publique, qui contribuent nullement, l'un à la sécurité juridique, l'autre à la santé publique dans ce pays.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Dirk Van der Maelen, Thierry Giet en Jef Tavernier en mevrouw Martine Dardenne.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Dirk Van der Maelen, Thierry Giet et Jef Tavernier et Mme Martine Dardenne.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

03 Vervanging van een Belgisch lid van het Europees Parlement

03 Remplacement d'un membre belge du

Parlement européen

De heer Freddy Thielemans werd op 13 juni 1999 verkozen tot vast lid van het Europees Parlement. Bij koninklijk besluit van 12 januari 2001 werd hij benoemd tot burgemeester van de Stad Brussel. Hij heeft de eed in die functie afgelegd op 17 januari 2001.

M. Freddy Thielemans a été élu le 13 juin 1999 membre effectif du Parlement européen. Par arrêté royal du 12 janvier 2001, il a été nommé bourgmestre de la Ville de Bruxelles. Il a prêté serment dans cette fonction le 17 janvier 2001.

Gelet op de onverenigbaarheid van het mandaat van Europees parlements lid met het mandaat van burgemeester van de Stad Brussel heeft de heer Freddy Thielemans ontslag genomen als Europees parlements lid met uitwerking op 17 januari 2001 bij brief van 30 januari 2001 gericht aan de voorzitter van het Europees Parlement.

Le mandat de député européen étant incompatible avec le mandat de bourgmestre de la Ville de Bruxelles, M. Freddy Thielemans a démissionné en qualité de parlementaire européen avec effet au 17 janvier 2001, par lettre adressée le 30 janvier 2001 à la présidente du Parlement européen.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen is de heer Jacques Santkin. De verkiezing van deze laatste als plaatsvervangend lid van het Europees Parlement werd tijdens de plenaire vergadering van 1 juli 1999 goedgekeurd. Le suppléant, appelé à le remplacer est M. Jacques Santkin. L'élection de ce dernier comme membre suppléant du Parlement européen a été validée au cours de la séance du 1er juillet 1999.

In de plenaire vergadering van de Senaat op 25 januari 2001 werd meegedeeld dat de heer Jacques Santkin bij brief van 24 januari 2001 met ingang van 31 januari 2001 aan zijn mandaat van gecoöpteerd senator verzaakt.

En séance plénière du Sénat du 25 janvier 2001, il a été communiqué que, par lettre du 24 janvier 2001, M. Jacques Santkin renonce à son mandat de sénateur coopté à la date du 31 janvier 2001.

Betrokkene voldoet nog aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden, bedoeld in de artikelen 1 en 41 van de wet van 23 maart 1989 met betrekking tot de verkiezing van het Europees Parlement.

L'intéressé remplit toujours à ce jour les conditions d'éligibilité prévues par les articles 1er et 41 de la

loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen.

Ik stel u voor de heer Jacques Santkin voor te dragen als vast lid van het Europees Parlement.

Je vous propose dès lors de présenter M. Jacques Santkin comme membre effectif du Parlement européen.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 19.41 uur. Volgende vergadering donderdag 1 februari 2001 om 14.15 uur.

La séance est levée à 19.41 heures. Prochaine séance le jeudi 1er février 2001 à 14.15 heures.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****DINSDAG 30 JANUARI 2001****MARDI 30 JANVIER 2001****INTERNE BESLUITEN****DECISIONS INTERNES****COMMISSIES****COMMISSIONS**

Samenstelling

Composition

Volgende wijzigingen en toevoeging werden door de PS-fractie voorgesteld:

Commissie voor de Sociale Zaken*Effectieve leden*

De heer Jean Depreter vervangen door de heer Bruno Van Grootenbrulle.

Plaatsvervangers

De heer Bruno Van Grootenbrulle vervangen door de heer Jean Depreter.

Commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven*Plaatsvervangers*

De heer Guy Larcier vervangen door mevrouw Karine Lalieux.

Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt*Plaatsvervangers*

De heer Jean Depreter toevoegen.

Les modifications et l'ajout suivants ont été proposés par le groupe PS:

Commission des Affaires sociales*Membres effectifs*

Remplacer M. Jean Depreter par M. Bruno Van Grootenbrulle.

Membres suppléants

Remplacer M. Bruno Van Grootenbrulle par M. Jean Depreter.

Commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques*Membres suppléants*

Remplacer M. Guy Larcier par Mme Karine Lalieux.

Commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique*Membres suppléants*

Ajouter M. Jean Depreter.

INTERPELLATIEVERZOEKEN**DEMANDES D'INTERPELLATION**

Ingekomen

Demandes

1. de heer Ferdy Willems tot de minister van Landbouw en Middenstand over "de erkenning van veemarkten".

(nr. 661 – verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw)

2. de heer Herman Van Rompuy tot de eerste minister over "de communautaire akkoorden".

(nr. 662 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

3. de heer Jacques Lefevre tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het drugsbeleid van de regering".

(nr. 663 – verzonden naar de plenaire vergadering)

1. M. Ferdy Willems au ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes sur "l'agrément des marchés aux bestiaux".

(n° 661 – renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture)

2. M. Herman Van Rompuy au premier ministre sur "les accords communautaires".

(n° 662 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

3. M. Jacques Lefevre à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la politique du gouvernement en matière de drogue".

(n° 663 – renvoi en séance plénière)

4. mevrouw Simonne Creyf tot de eerste minister over "de uitvoering van het Lambermontakkoord en de gevolgen voor de Vlamingen in Brussel".

(nr. 664 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

5. mevrouw Dalila Douifi tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota drugs".

(nr. 665 – verzonden naar de plenaire vergadering)

6. de heer Jacques Lefevre tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "diens aanwezigheid op de uitvaart van president Laurent Désiré Kabila".

(nr. 666 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

7. de heer Gerolf Annemans tot de eerste minister over "het Lambermontakkoord".

(nr. 667 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

8. de heer Bart Laeremans tot de eerste minister over "het Lambermontakkoord en de gevolgen ervan voor de Vlamingen in Brussel".

(nr. 668 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

9. de heer Ferdy Willems tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de recente gebeurtenissen in Congo".

(nr. 669 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Zaken)

10. de heer Vincent Decroly tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de drugsnota van de federale regering".

(nr. 670 – verzonden naar de plenaire vergadering)

11. mevrouw Simonne Leen tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota in verband met de drugproblematiek".

(nr. 671 – verzonden naar de plenaire vergadering)

12. mevrouw Karine Lalieux tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over "de liberalisatie van de postsector".

(nr. 672 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

13. mevrouw Maggie De Block tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de problematiek in de rusthuissector".

4. Mme Simonne Creyf au premier ministre sur "l'exécution de l'accord du Lambermont et les conséquences de celui-ci pour les Flamands de Bruxelles".

(n° 664 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

5. Mme Dalila Douifi à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note de politique fédérale en matière de drogues".

(n° 665 – renvoi en séance plénière)

6. M. Jacques Lefevre au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "sa présence aux funérailles du président Laurent Désiré Kabila".

(n° 666 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

7. M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "l'accord du Lambermont".

(n° 667 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

8. M. Bart Laeremans au premier ministre sur "l'accord du Lambermont et ses conséquences pour les Flamands de Bruxelles".

(n° 668 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

9. M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "les événements qui viennent de se produire au Congo".

(n° 669 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

10. M. Vincent Decroly à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue".

(n° 670 – renvoi en séance plénière)

11. Mme Simonne Leen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue".

(n° 671 – renvoi en séance plénière)

12. Mme Karine Lalieux au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur "la libéralisation du secteur postal".

(n° 672 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

13. Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les problèmes qui se posent dans le secteur des maisons de repos".

(nr. 673 – verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

14. de heer Jef Valkeniers tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de dood van president Kabila en de gevolgen ervan voor Centraal-Afrika".

(nr. 674 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Zaken)

15. de heer André Smets tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de ontoereikende begrotingsmiddelen die aan de NMBS worden toegekend om het tienjarig investeringsplan 2001-2010 te verwezenlijken, gelet op de door de regering besliste groeidoelstellingen".

(nr. 675 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

(n° 673 – renvoi à la commission des Affaires sociales)

14. M. Jef Valkeniers au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la mort du président Kabila et les conséquences de celle-ci pour l'Afrique centrale".

(n° 674 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

15. M. André Smets à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le manque de moyens budgétaires réservés à la SNCB pour réaliser le plan décennal d'investissement 2001-2010 au regard des objectifs de croissance décidés par le gouvernement".

(n° 675 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

Ingetrokken

Retraits

Bij brief van 25 januari 2001 deelt de heer Gerolf Annemans mee dat hij zijn interpellatie over "een mogelijk onderzoek over de regularisatiecommissies in verband met illegale praktijken van de Georgische maffia" (nr. 651) intrekt.

Par lettre du 25 janvier 2001, M. Gerolf Annemans fait savoir qu'il retire son interpellation sur "l'ouverture éventuelle d'une enquête sur les commissions de régularisation en ce qui concerne certaines pratiques illégales de la mafia géorgienne" (n° 651).

Bij brief van 29 januari 2001 deelt de heer Geert Bourgeois mee dat hij zijn interpellatie over "de omzendbrief van de minister van Justitie van 6 december 2000 betreffende de voorlopige invrijheidstelling" (nr. 652) intrekt.

Par lettre du 29 janvier 2001, M. Geert Bourgeois fait savoir qu'il retire son interpellation sur "la circulaire du ministre de la Justice du 6 décembre 2000 relative à la libération provisoire" (n° 652).

Ter kennisgeving

Pour information

VOORSTELLEN

PROPOSITIONS

Toelating tot drukken

Autorisation d'impression

1. Wetsvoorstel (de heren Alfons Borginon, Geert Bourgeois en Karel Van Hoorebeke) tot aanvulling van artikel 1226 van het Burgerlijk Wetboek (nr. 1062/1).

2. Wetsvoorstel (de heren Geert Bourgeois en Karel Van Hoorebeke) tot wijziging van artikel 320 van het Burgerlijk Wetboek (nr. 1064/1).

3. Wetsvoorstel (de heer Marcel Hendrickx) houdende invoeging van een bijkomende onverkiesbaarheid in de wet betreffende de verkiezing van het Europees Parlement, de provinciekieswet en de gemeentekieswet (nr. 1065/1).

1. Proposition de loi (MM. Alfons Borginon, Geert Bourgeois et Karel Van Hoorebeke) complétant l'article 1226 du Code civil (n° 1062/1).

2. Proposition de loi (MM. Geert Bourgeois et Karel Van Hoorebeke) modifiant l'article 320 du Code civil (n° 1064/1).

3. Proposition de loi (M. Marcel Hendrickx) ajoutant une cause d'inéligibilité dans la loi relative à l'élection du Parlement européen, dans la loi organique des élections provinciales et dans la loi électorale communale (n° 1065/1).

4. Wetsvoorstel (mevrouw Els Van Weert en de heer Karel Van Hoorebeke) tot aanvulling van het Burgerlijk Wetboek met bepalingen aangaande het gezamenlijk gezag van een ouder met een niet-ouder en tot wijziging van de wet op de jeugdbescherming (nr. 1066/1).

5. Wetsvoorstel (de heer Karel Pinxten) met betrekking tot de werknemersparticipatie in de winst en het resultaat van KMO's (nr. 1067/1).

6. Voorstel (de heer Jean-Jacques Viseur) tot wijziging van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers, teneinde in titel V een hoofdstuk VIII^{ter} in te voegen met betrekking tot een systematische analyse van de arresten van het Arbitragehof door de vaste commissies (nr. 1070/1).

4. Proposition de loi (Mme Els Van Weert et M. Karel Van Hoorebeke) complétant le Code civil par des dispositions relatives à l'exercice conjoint de l'autorité parentale par le père ou la mère et une tierce personne, et modifiant la loi sur la protection de la jeunesse (n° 1066/1).

5. Proposition de loi (M. Karel Pinxten) relative à la participation des travailleurs aux bénéfices et aux résultats des PME (n° 1067/1).

6. Proposition (M. Jean-Jacques Viseur) de modification du Règlement de la Chambre des représentants en vue d'insérer au titre V un chapitre VIII^{ter} ayant trait à l'examen systématique par les commissions permanentes des arrêts de la Cour d'arbitrage (n° 1070/1).

MEDEDELINGEN

COMMISSIE

Verslag

Volgend verslag werd ingediend:

namens de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt,
- door de heer Charles Janssens, over het wetsvoorstel van de heren Daniël Vanpoucke en Paul Tant tot wijziging van artikel 5 van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en van dat van hun rechtverkrijgenden (nr. 498/4).

SENAAT

Overgezonden wetsontwerp

Bij brief van 25 januari 2001 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geëvoceerde wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 36bis, 36ter, 110 en 111 en tot invoering van artikel 36^{quater} van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (nr. 1009/3).

Ter kennisgeving

REGERING

Ingediende wetsontwerpen

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

- wetsontwerp betreffende het wederrechtelijk registreren van domeinnamen (nr. 1069/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 77 van de Grondwet);

COMMUNICATIONS

COMMISSION

Rapport

Le rapport suivant a été déposé:

au nom de la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique,
- par M. Charles Janssens, sur la proposition de loi de MM. Daniël Vanpoucke et Paul Tant modifiant l'article 5 de la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droit (n° 498/4).

SENAT

Projet de loi transmis

Par message du 25 janvier 2001, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi portant modification des articles 36bis, 36ter, 110 et 111 du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus et introduisant un article 36^{quater} dans le même code; le Sénat ne l'ayant pas évoqué (n° 1009/3).

Pour information

GOVERNEMENT

Dépôt de projets de loi

Le gouvernement a déposé les projets de loi suivants:

- projet de loi relatif à l'enregistrement abusif des noms de domaine (n° 1069/1) (matière visée à l'article 77 de la Constitution);

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

- wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 366, 369, eerste lid, 3°, 372 en 374, eerste lid, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 1071/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 77 van de Grondwet).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

- projet de loi modifiant les articles 366, 369, alinéa 1er, 3°, 372 et 374, alinéa 1er, 3°, du Code judiciaire (n° 1071/1) (matière visée à l'article 77 de la Constitution).

Renvoi à la commission de la Justice

Uitgaven gedaan buiten de begroting

Bij brief van 26 januari 2001 zendt de eerste minister, in uitvoering van artikel 44, § 1, lid 2, van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, exemplaren over van de beraadslaging nr. 3179 door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Dépenses faites en marge du budget

Par lettre du 26 janvier 2001, le premier ministre transmet, en exécution de l'article 44, § 1er, alinéa 2, des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, des exemplaires de la délibération n° 3179 prise par le Conseil des ministres, relative à des dépenses faites en marge du budget.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Algemene uitgavenbegroting 2000

In uitvoering van artikel 15, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over:

- bij brief van 23 januari 2001, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu;

- bij brief van 26 januari 2001, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende de administratie der Pensioenen.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Budget général des dépenses 2000

En exécution de l'article 15, 2ème alinéa, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale transmet:

- par lettre du 23 janvier 2001, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement;

- par lettre du 26 janvier 2001, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant l'administration des Pensions.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

FAST COMITE VAN TOEZICHT OP DE POLITIEDIENSTEN

Onderzoek

Bij brief van 24 januari 2001 zendt de voorzitter van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten, overeenkomstig artikel 9 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, een vertrouwelijk onderzoeksverslag over.

Verzonden naar de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten

COMITE PERMANENT DE CONTRÔLE DES SERVICES DE POLICE

Enquête

Par lettre du 24 janvier 2001, le président du Comité permanent de contrôle des services de police transmet, conformément à l'article 9 de la loi organique du 18 juillet 1991 du contrôle des services de police et de renseignements, un rapport d'enquête confidentiel.

Renvoi à la commission spéciale chargée de l'accompagnement parlementaire du Comité permanent de contrôle des services de police

VARIA

Opmerkingen betreffende een wetsontwerp

DIVERS

Observations concernant un projet de loi

Bij brief van 24 januari 2001 zenden de voorzitter en de bureauleiden van de Hoge Raad voor de Justitie opmerkingen over betreffende het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de oprichting van een algemene vergadering van vrederechters en rechters in de politierechtbank (nrs. 800/1 tot 10-1999/2000).

Dit door de Kamer aangenomen wetsontwerp wordt besproken in de Senaat.

Ter kennisgeving

Par lettre du 24 janvier 2001, la présidente et les membres du bureau du Conseil supérieur de la Justice transmettent des observations concernant le projet de loi modifiant diverses dispositions en vue de créer une assemblée générale des juges de paix et des juges au tribunal de police (n°s 800/1 à 10-1999/2000).

Ce projet de loi, adopté par la Chambre, est en discussion au Sénat.

Pour information

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

30-01-2001

14:15 uur

mardi

30-01-2001

14:15 heures

INHOUD

Berichten van verhindering	1
INTERPELLATIES	1
Samengevoegde interpellaties van	1
- de heer Filip De Man tot de eerste minister over "een eventueel cannabis-gedoogbeleid" (nr. 594)	
- de heer Jo Vandeuren tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het akkoord in verband met het drugbeleid" (nr. 655)	
- de heer Jacques Lefevre tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het drugbeleid van de regering" (nr. 663)	
- Mme Dalila Douifi tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota drugs" (nr. 665)	2
- de heer Vincent Decroly tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de drugnota van de federale regering" (nr. 670)	2
- mevrouw Simonne Leen tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota in verband met de drugproblematiek" (nr. 671)	2
 <i>Sprekers: Filip De Man, Jo Vandeuren, Vincent Decroly, Jacques Lefevre</i>	
Verzoekschriften	10
INTERPELLATIES (VOORTZETTING)	10
<i>Sprekers: Dalila Douifi, Greta D'Hondt, Jo Vandeuren, Vincent Decroly, Yves Leterme, voorzitter van de CVP-fractie, Simonne Leen, Bart Laeremans, Fred Erdman, Tony Van Parys, Paul Tant, Gerolf Annemans, voorzitter van de VLAAMS BLOK-fractie, Daniel Bacquellaine, voorzitter van de PRL FDF MCC-fractie, Fientje Moerman, Hugo Coveliers, voorzitter van de VLD-fractie, Thierry Giet, Daniel Féret, Patrick Moriau, Jef Tavernier, voorzitter van de AGALEV-ECOLO-fractie, Marc Verwilghen, minister van Justitie, Filip De Man, Jacques Lefevre, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, Jef Valkeniers</i>	
<i>Moties</i>	41
Europees Parlement	42

SOMMAIRE

Excusés	1
INTERPELLATIONS	1
Interpellations jointes de	1
- M. Filip De Man au premier ministre sur "la mise en oeuvre éventuelle d'une politique de tolérance à l'égard du cannabis" (n° 594)	
- M. Jo Vandeuren à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "l'accord intervenu concernant la politique en matière de drogues" (n° 655)	
- M. Jacques Lefevre à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la politique du gouvernement en matière de drogues" (n° 663)	
- Mme Dalila Douifi à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note de politique fédérale en matière de drogues" (n° 665)	2
- M. Vincent Decroly à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 670)	2
- Mme Simonne Leen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 671)	2
 <i>Orateurs: Filip De Man, Jo Vandeuren, Vincent Decroly, Jacques Lefevre</i>	
Pétitions	10
INTERPELLATIONS (CONTINUATION)	10
<i>Orateurs: Dalila Douifi, Greta D'Hondt, Jo Vandeuren, Vincent Decroly, Yves Leterme, président du groupe CVP, Simonne Leen, Bart Laeremans, Fred Erdman, Tony Van Parys, Paul Tant, Gerolf Annemans, président du groupe VLAAMS BLOK, Daniel Bacquellaine, président du groupe PRL FDF MCC, Fientje Moerman, Hugo Coveliers, président du groupe VLD, Thierry Giet, Daniel Féret, Patrick Moriau, Jef Tavernier, président du groupe AGALEV-ECOLO, Marc Verwilghen, ministre de la Justice, Filip De Man, Jacques Lefevre, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, Jef Valkeniers</i>	
<i>Motions</i>	41
Parlement européen	42

PLENUMVERGADERING

van

DINSDAG 30 JANUARI 2001

14:17 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 30 JANVIER 2001

14:17 heures

De vergadering wordt geopend om 14.17 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering: Magda Aelvoet en Marc Verwilghen.

De vergadering is geopend.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Berichten van verhindering

Met zending buitenslands: Pierre Chevalier, Yvan Mayeur

Federale regering:

Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand: Landbouwrapraad

Annemie Neyts, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel: met zending buitenslands

Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking: met zending buitenslands

Interpellaties**01** **Samengevoegde interpellaties van**

- de heer Filip De Man tot de eerste minister over "een eventueel cannabis-gedoogbeleid" (nr. 594)

- de heer Jo Vandeurzen tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "het akkoord in verband met het drugbeleid" (nr. 655)

- de heer Jacques Lefevre tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over

La séance est ouverte à 14.17 heures par M. Herman De Croo, président.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance: Magda Aelvoet et Marc Verwilghen.

La séance est ouverte.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Excusés

En mission à l'étranger: Pierre Chevalier, Yvan Mayeur

Gouvernement fédéral:

Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes: Conseil agricole

Annemie Neyts, secrétaire d'Etat au Commerce extérieur: en mission à l'étranger

Eddy Boutmans, secrétaire d'Etat à la Coopération au développement: en mission à l'étranger

Interpellations**01** **Interpellations jointes de**

- M. Filip De Man au premier ministre sur "la mise en oeuvre éventuelle d'une politique de tolérance à l'égard du cannabis" (n° 594)

- M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "l'accord intervenu concernant la politique en matière de drogues" (n° 655)

- M. Jacques Lefevre à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé

"het drugbeleid van de regering" (nr. 663)

- Mme Dalila Douifi tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota drugs" (nr. 665)

- de heer Vincent Decroly tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de drugnota van de federale regering" (nr. 670)

- mevrouw Simonne Leen tot de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Justitie over "de federale beleidsnota in verband met de drugproblematiek" (nr. 671)

publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la politique du gouvernement en matière de drogues" (n° 663)

- Mme Dalila Douifi à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note de politique fédérale en matière de drogues" (n° 665)

- M. Vincent Decroly à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 670)

- Mme Simonne Leen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre de la Justice sur "la note politique du gouvernement fédéral relative à la problématique de la drogue" (n° 671)

01.01 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Paarsgroen wil een drugbeleid invoeren dat nog lakser is dan het vroegere gedoogbeleid van de voormalige CVP/SP-regering. De standpunten van de Franstalige partijen zijn hieraan niet vreemd: zowel PRL als Ecolo en PS staan een volledige depenalisering voor. Omdat in dit land de wil van Franstalige altijd wet is, zal minister Verwilghen tegen zijn wil in de drugwet moeten ondertekenen en een nieuw koninklijk besluit uitvaardigen.

01.01 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Cette coalition arc-en-ciel veut mettre en œuvre en matière de drogue une politique plus laxiste encore que la politique de tolérance du précédent gouvernement CVP-SP. Les points de vue adoptés par les partis francophones ne sont pas étrangers à cette évolution. Le PRL, Ecolo et le PS sont partisans d'une dépenalisation globale. La volonté des francophones faisant toujours loi dans ce pays, c'est à son corps défendant que le ministre Verwilghen sera contraint de signer la nouvelle loi et de promulguer un nouvel arrêté royal.

Steeds meer jongeren gebruiken drugs en dit op steeds jongere leeftijd. Volgens de voorstanders van depenalisering is cannabis echter niet erger dan tabak of alcohol. Bij al die gemakkelijke verdedigingen wordt er niet op een leugen meer of minder gekeken. Volgens deze regering was de omzendbrief van de vorige regering onduidelijk. De eventuele vervolging werd geenszins consequent toegepast. Dit is het alibi voor de huidige drugprofeten om het vroegere gedoogbeleid nog verder uit te hollen. Gevolg: in het nieuwe beleid mag een dealer in het gehele land 50 gram op zak hebben, vroeger was dit beperkt tot enkele grote steden.

Le nombre de jeunes qui se droguent ne cesse d'augmenter et ils commencent de plus en plus tôt. Les partisans de la dépenalisation du cannabis considèrent que cette substance n'est pas plus nocive que le tabac ou l'alcool. Ceux qui invoquent ces argumentations faciles n'en sont plus à un mensonge près. Pour les responsables du gouvernement actuel, la circulaire du gouvernement précédent manquait de clarté et les poursuites, lorsqu'elles étaient menées, manquaient de cohérence. Voilà l'alibi que les actuels apôtres de la drogue avancent pour pousser plus loin encore la politique de tolérance. La nouvelle politique permet ainsi aux dealers, partout dans le pays, de posséder 50 grammes, là où cette tolérance ne concernait que quelques grandes villes.

Van minister Verwilghen had de bevolking verwacht dat hij pedofielen en andere criminelen zou aanpakken. Nu blijkt het snelrecht niet te werken, komt er niet meer gevangenis capaciteit, komen recidivisten nog vlugger vrij en wordt, ten slotte, het druggebruik gedepenaliseerd. Ik hoop dat de minister daar zelf niet gelukkig mee is, maar hij laat het toch maar gebeuren.

La population attendait du ministre Verwilghen qu'il combatte les pédophiles et autres criminels. Il s'avère aujourd'hui que la procédure de comparution immédiate ne fonctionne pas, que la capacité d'accueil des prisons n'est pas revue à la hausse, que les récidivistes sont relaxés plus vite encore et que les drogues sont en définitive dépenalisées. J'espère que le ministre ne se réjouit

pas de cette évolution. Néanmoins, il laisse faire..

Nu zal er “verantwoordelijk en niet-problematisch druggebruik” bestaan. Dat is zelfs niet beperkt tot soft drugs. Voor cannabis wordt geen PV meer opgelegd en de drugs worden niet meer aangeslagen. Men zal wel optreden bij problematisch gebruik en overlast, maar wat is dat? Zelfs voortdurend gebruik zou zelfs niet noodzakelijkerwijze problematisch zijn.

On voit naître en matière de drogue la notion de consommation responsable, non problématique, qui ne s'applique par ailleurs pas qu'aux seules drogues douces. La possession ou la consommation de cannabis ne donneront plus lieu à l'établissement d'un procès-verbal. L'apparition de problèmes ou de nuisances dues à la consommation de drogue se traduira néanmoins par une intervention. Mais à partir de quand interviendra-t-on sur cette base puisqu'on considère que même la consommation continue n'est pas nécessairement problématique?

Overlast betekent dat men niet in aanwezigheid van minderjarigen mag *blowen*, maar in *De Zevende Dag* zei de minister dat men niet noodzakelijk moet optreden bij zestien- of zeventienjarigen. Men kan natuurlijk vragen wie drugs mag gebruiken en waar. Dat alles is weinig interessant voor de vlaamse ouders. Voor minister Aelvoet is het zelfs geen probleem dat een scholier van 16 drugs gebruikt. Mag men nu ook *blowen* in herbergen of op straat? Mag het in een jeugdhuis? Vanaf welke leeftijd mag men zelf drugs kweken?

Il est question de nuisance lorsque le joint est fumé en présence de mineurs. Cependant, le ministre a déclaré à l'émission de *Zevende Dag* que si les mineurs étaient âgés de 16 à 17 ans, l'intervention ne serait pas toujours requise. Reste alors à savoir qui est autorisé à consommer des drogues, et où il peut le faire. Voilà qui n'est guère de nature à rassurer les parents en Flandre. La ministre Aelvoet ne voit même aucun inconvénient à la consommation de drogue par un écolier de 16 ans. Peut-on désormais fumer dans les cafés ou dans la rue? Peut-on consommer de la drogue dans les maisons de jeunes? A partir de quel âge la culture de plants de cannabis est-elle autorisée?

De handel in cannabis blijft verboden, maar men mag wel kleine hoeveelheden soft drugs delen met vrienden? Minister Verwilghen geeft nu in feite een signaal dat de drugsbendes versterkt. Dat cannabis in Noord-Afrika ingeburgerd is, gaat ons niet aan. Alleen zal u door dit gedoogbeleid de Marokkaanse bendes nog meer ter wille zijn.

Le commerce de cannabis reste interdit mais le partage de petites quantités de drogues douces entre amis est autorisé. En réalité, le ministre Verwilghen donne là un signal qui conforte dans leurs positions les bandes qui se sont constituées constituées autour de la drogue. Peu nous chaut que la consommation de cannabis soit implantée dans les mœurs en Afrique du nord. Votre politique de tolérance sert davantage encore les intérêts des bandes marocaines.

Bij gebruik van hard drugs zal een PV worden opgesteld, maar de opsporing ervan beperkt zich tot de schoolbuurten. Reeds de vorige CVP-ministers van Justitie vonden het gebruik van drugs geen prioriteit als het maar niet in of rond de school gebeurde. De CVP is terzake dan ook hypocriet. Zij zijn immers begonnen met het gedoogbeleid.

La consommation de drogues dures fera l'objet d'un procès-verbal mais ne sera dépistée qu'aux alentours des écoles. Les prédécesseurs du ministre de la Justice issus du CVP estimaient déjà que la consommation de drogues ne constituait pas une priorité, pourvu qu'elle n'affecte pas les écoles ou leurs abords. Dès lors, le CVP fait preuve dans ce dossier d'une réelle hypocrisie. Ce parti a en effet été le précurseur de la politique de tolérance en matière de drogue.

Twee CVP-ministers van Justitie lieten de parketten weten dat soft drugs de laagste prioriteit kregen. In het *World Drug Report 2000* leren we nu dat in België het druggebruik sterker steeg dan het Europese gemiddelde. Datzelfde VN-rapport vreest dat het paarsgroen beleid het cannabisgebruik zal

Deux ministres de la Justice appartenant au CVP ont indiqué aux parquets que les drogues douces constituaient la dernière des priorités. La lecture du *World Drug Report 2000* nous apprend que l'augmentation de la consommation de drogues en Belgique est supérieure à la moyenne européenne.

doen toenemen. Dezelfde CVP-ministers stuurden een richtlijn rond waarin stond dat tegen hard drugs alleen moest worden opgetreden als het gebruik problematisch is of overlast veroorzaakt. De CVP heeft de doos van Pandora geopend, paarsgroen gaat gewoon een stap verder. !

Dat er meer opvang nodig is, is een open deur intrappen. Men moet niet alle verslaafden in de cel stoppen. Overigens tegenwoordig worden ook in de gevangenis drugs gebruikt. Verslaafde gedetineerden worden zonder meer terug op de maatschappij losgelaten. Zonder voldoende geld voor opvang is er geen oplossing mogelijk.

Men helpt verslaafden niet met gratis methadon of naalden, maar met een behandeling, die verplicht moet zijn. In de plaats reageert men met een depenalisering van cannabis, zoals ook wel blijkt uit de krantenkoppen: ons beleid is tolerant, niet preventief.

Komt er een massale voorlichtingscampagne om de jongeren op het gevaar van cannabis te wijzen? De beloofde 500 miljoen dienen niet alleen voor preventie, maar ook voor hulpverlening. Er zal wel niet veel geld meer overblijven voor ontradingcampagnes.

De beleidsnota probeert de laksheid te camoufleren onder een lawine van preventieve maatregelen. Dat is echter allemaal oogverblindend: de dealers krijgen een reuzengeschenk van de regering! Meer en meer jongeren zullen immers met drugs gaan experimenteren.

Ondertussen blijft minister Aelvoet wel fanatiek fulmineren tegen de tabaksindustrie en pakt zij zelfs de fabrikanten van chocoladesigaretten aan! Hier gelooft zij blijkbaar wel in de *stepping stone*-theorie: chocoladesigaretten leiden in haar ogen automatisch tot roken van gewone sigaretten. Geldt dit dan ook niet voor cannabisgebruik? (*Applaus van het Vlaams Blok*)

Ce même rapport, qui émane des Nations Unies, exprime la crainte de voir la consommation de cannabis augmenter sous le gouvernement arc-en-ciel. Les mêmes ministres CVP ont adressé au pouvoir judiciaire des circulaires précisant que l'intervention de ce dernier à l'égard des drogues dures ne se justifiait que lorsque leur consommation constitue une source de problèmes et de nuisances. Par conséquent, c'est le CVP qui a ouvert la boîte de Pandore, la coalition arc-en-ciel se contentant de poursuivre sur la voie tracée par le gouvernement précédent!

Plaider en faveur d'un renforcement de l'accueil des toxicomanes équivaut à enfoncer une porte ouverte. Tous les toxicomanes ne doivent pas se retrouver derrière les barreaux. Par ailleurs, la consommation de drogue en prison semble également être monnaie courante et les détenus toxicomanes sont purement et simplement relâchés dans la société. À défaut d'argent pour la mise en place de structures d'accueil suffisantes, aucune solution ne semble possible.

Ce n'est pas en leur distribuant de la méthadone ou des seringues que l'on vient en aide aux toxicomanes, mais en leur offrant un traitement, lequel doit être rendu obligatoire.

Plutôt que d'emprunter cette voie, le gouvernement préfère dépénaliser le cannabis. La une des journaux, qui annoncent que la Belgique met en œuvre une politique de tolérance et non de prévention, est claire à cet égard.

Prévoit-on une large campagne d'information pour mettre les jeunes en garde contre les dangers du cannabis ? Les 500 millions promis ne sont pas seulement destinés à la prévention, mais aussi à l'assistance et à l'accompagnement. Il ne restera donc pas grand-chose pour les campagnes de dissuasion.

La note politique constitue une tentative de dissimuler l'attitude laxiste sous une avalanche de mesures préventives. Mais tout cela n'est que poudre aux yeux: les dealers se félicitent du cadeau qui leur est offert par le gouvernement ! En effet, le nombre de jeunes à la recherche d'expériences nouvelles en matière de drogue va augmenter.

Entre-temps la ministre Aelvoet continue de fulminer contre l'industrie du tabac et s'en prend même aux fabricants de cigarettes en chocolat ! Elle semble donc admettre la théorie dite du *stepping stone* : à ses yeux, les cigarettes en chocolat conduisent automatiquement à fumer des cigarettes ordinaires. Pourquoi en serait-il autrement pour la consommation de cannabis ?

(Applaudissements du Vlaams Blok)

Junkies die creperen aan een overdosis zijn praktisch altijd begonnen met het roken van een joint.

Het ultieme argument van de drugpropheten is dat de *war on drugs* toch niet te winnen zou zijn. Het Vlaams Blok ziet dit anders: het is de te grote permissiviteit die het druggebruik doet toenemen! Dat is een sociologische realiteit. De *war on drugs* is trouwens wél te winnen. In de USA, waar streng wordt opgetreden, is het cocaïnegebruik recent met 70 procent gedaald.

In de plaats van de jeugd te beschermen geeft de regering aan de jongeren het signaal "blowen maar!". De ouders begrijpen deze nieuwe maatregel als een volledig vrijgeven van drugs. Hoe kunnen de ouders dan nog ten aanzien van hun kinderen volhouden dat ze van drugs moeten afblijven? Van een groene minister kan men dit verwachten: Agalev hangt tenslotte aan de waterpijp, maar dat de "Witte Ridder" dit doet, is schokkend. Ouders en grootouders in Vlaanderen zien nog maar eens wie de baas is in België. *(Applaus bij het Vlaams Blok)*

01.02 Jo Vandeurzen (CVP): Deze beslissing waarover we vandaag spreken is wellicht de meest belangrijke van deze regeerperiode. Het drugprobleem is complex en de drugnota bouwt verder op wat vroeger al werd aangebracht. Natuurlijk moet het drugbeleid uitgaan van de volksgezondheid, dat is verworven. Het luik preventie van de drugnota bevat positieve voorstellen, die daarom niet nieuw zijn. Trajectbegeleiding en opvang stuiten op enkele arresten. Op het vlak van substitutieproductie en registratie moet nog heel wat gebeuren.

Dit Parlement heeft nog nooit groen licht gegeven aan substitutieregeling. De CVP vraagt zich ook af welke middelen voor preventie zullen worden uitgetrokken.

De mededeling van de nakende depenalisering komt op een moment dat er geen behoorlijke coördinatie van de registratie van druggebruikers is, evenmin van een volwaardig preventiebeleid, zeker als men het vergelijkt met Nederland.

La grande majorité des toxicomanes qui meurent d'une surdose ont commencé par fumer des joints.

L'argument suprême des apôtres de la drogue est que la « guerre contre la drogue » ne peut de toute manière pas être gagnée. Le Vlaams Blok ne partage pas cette opinion. La consommation de drogue augmente en raison de la trop grande permissivité ! C'est une réalité sociologique. D'ailleurs, il est parfaitement possible de remporter le combat contre la drogue. Aux Etats-Unis, où la répression est sévère, on a récemment enregistré une baisse de 70% de la consommation de cocaïne .

Au lieu de protéger les jeunes, ce gouvernement les incite à agir à leur guise. Pour les parents, la nouvelle mesure s'apparente à une libéralisation totale de la drogue. Comment ces parents pourront-ils encore interdire aux jeunes de toucher à la drogue ? On pouvait s'attendre à une telle mesure de la part d'un ministre vert puisque les membres d'Agalev sont des adeptes du narghilé. Mais il est choquant de voir le « chevalier blanc » agir de la sorte. Les parents et les grands-parents en Flandre peuvent constater une fois de plus qui est le maître dans ce pays. *(Applaudissements sur les bancs du Vlaams Blok)*

01.02 Jo Vandeurzen (CVP): La décision dont nous parlons aujourd'hui est probablement la plus importante de cette législature. Le problème de la drogue est complexe et les auteurs de la note consacrée à ce problème poursuivent dans la voie empruntée jusqu'ici. Il est évident que la politique en la matière doit être axée sur la préservation de la santé publique. C'est une chose acquise. Le volet "prévention" de la note sur la drogue comporte des propositions positives qui ne sont pas neuves pour autant. Le suivi et la prise en charge se heurtent à quelques arrêts judiciaires. Sur le plan de la production et de l'enregistrement des produits de substitution, il reste beaucoup à faire.

Le Parlement belge n'a pas encore donné le feu vert à une réglementation sur les produits de substitution. Le CVP se demande aussi quels crédits seront alloués à la prévention.

L'annonce d'une dépénalisation imminente arrive à un moment où il n'y a pas de bonne coordination de l'enregistrement des consommateurs de drogues ni de politique préventive digne de ce nom. Ce constat est d'autant plus flagrant si l'on compare notre situation en la matière à celle des Pays-Bas.

De overheid moet in de ogen van de CVP consequent kiezen voor een echte ontradringsstrategie. Dat gebeurt echter niet. Integendeel, men kiest voor depenalisering. Hoe zullen de normen voor cannabisbezit nu worden vastgelegd? Hoe zal de notie "eigen gebruik" worden omschreven?

01.03 Filip De Man (VLAAMS BLOK): De situatie voor de grote steden verandert niet: de rondzendbrief van de vorige CVP-regering leidde ertoe dat daar niet meer werd vervolgd tot 50 gram. Wat is het verschil?

01.04 Jo Vandeurzen (CVP): In de rondzendbrief stond dat elke vaststelling aanleiding moest geven tot een vereenvoudigd proces-verbaal. Dat is nu niet meer het geval. Omwille van de vermeende rechtszekerheid van de gebruiker wordt de hele ontrading weggenomen. Ik zeg "vermeend" omdat heel wat concrete vragen onbeantwoord blijven. Wat is "eigen gebruik", "overlast", "problematisch gebruik"? Hoe zal men weten wat problematisch gebruik is zonder registratie? Het depenaliseren van cannabis leidt, zoals het VN-rapport aangeeft, tot een grotere vraag. Cannabisgebruik wordt immers als maatschappelijk aanvaardbaar voorgesteld.

In Zuid-Nederland stelt men nu al een *rush* op de lokale coffeeshops vast. Dat belooft! De eerste coffeeshop op Belgische bodem zal kortelings in Bornem worden geopend. Goed nieuws voor de heer Van Eetvelt. (*Gelach*)

01.05 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Hoe is het mogelijk dat u na zoveel jaren debatten en besprekingen in het parlement blijft volhouden dat repressieve maatregelen een ontradend effect hebben! Ook op sociaal, economisch en ander vlak is ontrading mogelijk.

In Nederland staat cannabisgebruik sinds 1977 niet langer in het strafrecht en uit alle rapporten van de Nederlandse regering blijkt dat er geen rechtstreeks verband is tussen het depenaliseren en een toename van het druggebruik.

01.06 Jo Vandeurzen (CVP): Ik zal daarop antwoorden in mijn conclusie. Depenaliseren doet de vraag groeien, dat blijkt ook in Nederland. De volgende vraag is dan: hoe gaan wij de kleinhandel organiseren? Illegale drugs zijn geen gescheiden

Pour le CVP, l'Etat devrait résolument faire le choix d'une stratégie de dissuasion. Or, ce n'est pas ce qu'il fait. Bien au contraire puisqu'il opte pour la dépénalisation. Comment les normes en matière de détention de cannabis seront-elles désormais fixées? Comment la notion « d'usage personnel » sera-t-elle dorénavant définie?

01.03 Filip De Man (VLAAMS BLOK): La situation est restée inchangée dans les grandes villes: après la publication de la circulaire du précédent gouvernement CVP, on a suspendu les poursuites pour les quantités ne dépassant pas les 50 grammes. Où est la différence?

01.04 Jo Vandeurzen (CVP): La circulaire préconisait l'établissement systématique d'un procès-verbal en cas de découverte de cannabis. Ce n'est plus le cas. La prétendue sécurité juridique du consommateur est censée justifier la suppression de toutes les mesures de dissuasion. "Prétendue" parce que de nombreuses questions concrètes restent sans réponse. Que faut-il entendre par "consommation personnelle", "nuisances", "consommation problématique"? Comment savoir, en l'absence d'un système d'enregistrement, s'il y a consommation problématique? Comme l'indique le rapport des Nations Unies, la dépénalisation soulève une question importante, la consommation de cannabis étant présentée comme socialement inacceptable.

Les Pays-Bas sont déjà confrontés à une ruée sur leurs *coffeeshops*. Voilà qui promet dans la perspective de l'ouverture prochaine, à Bornem, du premier *coffeeshop* belge. Voilà une nouvelle qui ne manquera pas de réjouir M. Van Eetvelt. (*Rires*)

01.05 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Comment expliquer qu'après tant d'années de débats et d'explications parlementaires vous continuiez à croire que la dissuasion passe par la répression? Il existe des formes de dissuasion sociale, économique...

Depuis 1977 l'usage du cannabis a été dépénalisé aux Pays-Bas et, selon tous les rapports du gouvernement hollandais en la matière, on ne constate pas de corrélation entre la dépénalisation et un accroissement de la consommation de drogues.

01.06 Jo Vandeurzen (CVP): Je répondrai sur ce point dans mes conclusions. La dépénalisation ne fait qu'augmenter la demande, comme le montre l'exemple néerlandais. Il se pose ensuite la question suivante: comment organiser le commerce de

circuits. Als men aan deze kan komen, kan men aan de anderen komen. Het gedoogbeleid in Nederland heeft de georganiseerde criminaliteit de wind in de zeilen gegeven.

Deze regering heeft een afweging gemaakt tussen de absolute vrijheid en de bescherming van een kwetsbare groep. Zij heeft gekozen voor de vrijheid van enkelen, en heeft de bescherming van de zwakkeren daaraan ondergeschikt gemaakt. Aan de werkgroep drugs van de vorige regeerperiode verklaarde toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Vande Lanotte dat drugs een element van sociale ongelijkheid en onvrijheid waren en bestreden moesten worden. Ik begrijp niet dat deze regering een totaal andere keuze maakt. Dat zouden de christen-democraten nooit hebben gedaan. *(Applaus bij de CVP)*

01.07 Jacques Lefevre (PSC): Zoals aangekondigd, stoelt de aanpak van de drugsproblematiek door de regering op twee grote beschouwingen: elk drugsgebruik houdt risico's voor de gezondheid in en een samenleving zonder drugs bestaat niet.

De PSC heeft die aanpak steeds verdedigd. Wij zijn altijd van oordeel geweest dat de strijd tegen alle vormen van verslaving een centrale plaats moet innemen in een alomvattend beleid van preventie en beheer van de drugsproblematiek.

Het voorzorgsprincipe moet overigens ook op de zogenaamde softdrugs van toepassing zijn.

Er moet een signaal komen dat erop wijst dat al die producten schadelijk zijn. De al te lakse houding ten aanzien van alcohol mag niet tot een normvervaging leiden.

Het preventiebeleid moet worden opgedreven.

Aangezien de boodschap van de regering een averechtse uitwerking kan hebben blijven wij ons zorgen maken.

De regering kondigt een wetswijziging aan waardoor een onderscheid zou worden gemaakt tussen cannabis en de andere verboden drugs en waardoor het gebruik van onwettelijke drugs in groep uit het strafwetboek zou worden gelicht. Waarop slaat dat onderscheid? Valt depenalisering van het gebruik in groep te rijmen met het voornemen van de regering om aan de jongeren

détail? Le trafic de drogues illégales ne passe pas par des circuits cloisonnés. Si on parvient à trouver une drogue, on parviendra aussi à en trouver une autre. Grâce à la politique de tolérance menée aux Pays-Bas, la criminalité organisée a le vent en poupe.

Ce gouvernement a pesé la liberté absolue et la protection d'un groupe vulnérable. Elle a préféré la liberté de quelques individus à la protection des catégories moins favorisées. Devant le groupe de travail chargé d'étudier le problème de la drogues, M. Vande Lanotte, ministre de l'Intérieur sous la législature précédente, avait déclaré que les drogues constituaient un élément de dépendance et d'injustice sociale et qu'il fallait donc en combattre le trafic. Je ne comprends pas le choix de ce gouvernement. Les chrétiens-démocrates n'auraient jamais pris cette option. *(Applaudissements sur les bancs du CVP)*

01.07 Jacques Lefevre (PSC): Il a été annoncé que l'approche du gouvernement en matière de drogues repose sur deux considérations principales: toute consommation de drogue comporte des risques pour la santé et, ensuite, une société sans drogue n'existe pas.

Le PSC n'a jamais cessé de défendre cette approche. Nous avons toujours considéré que la lutte contre les dépendances doit être au centre d'une politique globale de prévention et de gestion de la problématique des drogues.

Le principe de précaution doit, par ailleurs, s'appliquer également à des drogues dites douces.

Le signal de la nocivité de l'ensemble de ces produits doit être donné. L'approche trop laxiste à l'égard de l'alcool ne doit pas conduire à un nivellement par le bas.

Les politiques de prévention doivent être intensifiées.

Nous restons néanmoins inquiets par rapport aux effets pervers que pourrait avoir le message gouvernemental.

Le gouvernement annonce une modification législative qui conduira à effectuer une distinction entre le cannabis et les autres drogues illicites et à dépénaliser la consommation en groupe de drogues illégales. Sur quoi porte cette distinction?

La dépénalisation de la consommation en groupe est-elle pertinente, alors que le gouvernement prône une attention particulière à accorder aux jeunes?

bijzondere aandacht te schenken ?

De boodschap is verre van duidelijk. De PSC is altijd van mening geweest dat het vaststellen van een duidelijke norm van wezenlijk belang is. De rol van de wet bestaat er niet in de evolutie van de publieke opinie te bekrachtigen, maar wel de maatschappelijke ontwikkelingen om te buigen. De enige boodschap van deze regering bestaat erin het drugsgebruik te bagatelliseren. Hoe zal de regering ervoor zorgen dat zo'n tegenstrijdige boodschap geloofwaardig is ? Vreest de regering niet dat bepaalde volwassenen geen belangstelling meer zullen hebben voor hun preventieve opdracht?

Zal de regering in het koninklijk besluit de voor persoonlijke consumptie "gedoogde" hoeveelheid drugs becijferen? Zo niet, is het gevaar van een gedifferentieerd sanctiebeleid dat bijzonder kwalijke gevolgen zou hebben, dan niet denkbeeldig?

Zal de minister ten aanzien van de rechtbanken de "forum shopping" verdedigen? De evolutie van het gebruik zou per Gewest op grond van de gerechtelijke beslissingen terzake kunnen worden beoordeeld.

Wat verstaat men onder de "sociale overlast" en "problematisch gebruik"? De onduidelijkheid die nu omtrent dit begrip bestaat zou weleens de bestaande discriminatie ten aanzien van de meest kansarmen en kwetsbaren kunnen bestendigen.

Volgens de heer Philippe Bastin, directeur van Info-drogue, leidt het ontwerp met het principe van het problematische gebruik tot een ongezonde en kwalijke band tussen staat en burger.

De PSC heeft er altijd voor gepleit de consumenten aan een "adequate" toepassing van de norm te onderwerpen. Een overschrijding van de norm kan ook andere dan strafrechtelijke sancties tot gevolg hebben, bijvoorbeeld inzake hulp, bijstand, gezondheidsrisico's.

Wanneer het bezit en het gebruik zijn toegestaan, wordt het ontbreken van maatregelen inzake kwaliteitscontrole een probleem.

Wij vragen ons af waarom de gevangenispopulatie niet eenzelfde toegang heeft tot de behandelingen met vervangingsproducten waarnaar in de nota van de minister van Volksgezondheid wordt verwezen.

Het verheugt ons dat een stap wordt gezet in de richting van een echt preventiebeleid met de daartoe vereiste budgetten en een coördinatie- en samenwerkingsorgaan.

Le message est loin d'être clair. Or, le PSC a toujours estimé que la fixation d'une norme claire est primordiale. Le rôle de la loi n'est pas d'entériner les évolutions de l'opinion mais bien d'infléchir les évolutions sociales.

Le seul message véhiculé est un message de banalisation. Comment le gouvernement compte-t-il rendre crédible un message aussi contradictoire ? Le gouvernement ne craint-il pas de désintéresser ainsi certains adultes de leur mission de prévention ?

Le gouvernement fixera-t-il dans l'arrêté royal la quantité de drogue « tolérée » pour consommation personnelle ? A défaut, ne verra-t-on pas se développer une répression non uniforme particulièrement dommageable ?

Le ministre de la Justice défendra-t-il le « forum shopping », à l'égard des tribunaux ? On pourrait juger l'évolution de la consommation selon les régions en fonction des décisions judiciaires en la matière.

Qu'entend-on par « nuisance sociale » et « consommation problématique » ? Le flou entourant ces notions risque de consacrer la discrimination existante à l'égard des populations les plus défavorisées et les plus fragiles.

Selon le directeur d'Info-drogue, Philippe Bastin, le projet instaure avec ce principe d'"usager problématique" une relation malsaine et perverse entre l'Etat et le citoyen.

Le PSC a toujours été partisan d'une application « adéquate » de la norme pour les consommateurs. La transgression de la norme peut entraîner d'autres réactions que des sanctions pénales : aide, assistance, réduction des risques pour la santé.

L'absence de mesures de contrôle de la qualité des produits pose problème, détention et consommation étant autorisées.

Nous nous interrogeons sur le pourquoi de la discrimination dans l'accès de la population carcérale aux traitements de substitution, qui figure dans la note de la ministre de la Santé.

Nous nous réjouissons qu'un pas soit fait vers une réelle politique de prévention avec les budgets nécessaires et un organe de coordination et de coopération.

De oprichting van een Cel Drugbeleid en van een Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving illustreren die evolutie. Wij zullen aandachtig op de totstandkoming van de wetteksten toezien om onduidelijkheden en tegenstrijdigheden uit te sluiten en een efficiënte bestrijding van elke vorm van verslaving te garanderen. Dit zal de volkszondheid en de vrijheid van de burgers ten goede komen.

Aan hen die beweren dat het herhaaldelijk schenden van een wet de intrekking ervan rechtvaardigt, antwoorden wij dat de wet niet is bedoeld om een gewijzigde trend binnen de publieke opinie te bekrachtigen, maar om de sociale veranderingen om te buigen door waarden en aanknopingspunten aan te geven.

Aan hen die menen dat het bestraffen van cannabisgebruik geen oplossing is, antwoorden wij dat het depenaliseren mogelijke gebruikers en met name de meest kwetsbare onder hen, een foutief signaal geeft.

Aan hen die van mening zijn dat er geen reden is om cannabis anders dan de overige toegestane softdrugs te behandelen, antwoorden wij dat een neerwaartse nivellering niet is aangewezen. Wij vinden dat tabak en alcohol op dezelfde wijze moeten worden behandeld als cannabis en niet omgekeerd.

Het depenaliseren van cannabis zal niet tot een stopzetting van de drugshandel leiden, aangezien de dealersnetwerken voortdurend nieuwe en alsmear meer gesofistikeerde drugs op de markt brengen. De verkoop van cannabis in gespecialiseerde winkels zal de dealers niet beletten de bij wet opgelegde beperkingen te omzeilen.

Bovendien zijn de meeste harddrugsgebruikers ooit begonnen met het gebruiken van softdrugs, ook al toont wetenschappelijk onderzoek aan dat maar een minderheid van de cannabisgebruikers op harddrugs overschakelt. 5% van de cannabisgebruikers kampt met grote afhankelijkheidsproblemen.

Drugsgebruikers hebben in de eerste plaats hulp nodig; zij die ontgoocheld zijn in het leven in de gevangenis opsluiten biedt geen oplossing.

Een verbod blijft een onontbeerlijk pedagogisch instrument; de bagatellisering van drugs zal net zo verleidelijk of nog verleidelijker zijn dan het niet naleven van dat verbod.

La création d'une cellule politique en matière de drogue et d'un observatoire des drogues et des toxicomanies illustre ce progrès. Nous resterons attentifs à l'élaboration des textes légaux pour écarter toute ambiguïté et toute contradiction dans les termes et assurer l'efficacité de la lutte contre toute assuétude. La santé et la liberté de nos concitoyens en dépendent.

À ceux qui pensent que le viol d'une loi justifierait son abrogation, nous répondons que le rôle de la loi n'est pas d'entériner les évolutions de l'opinion, mais d'infléchir les évolutions sociales en énonçant valeurs et repères.

À ceux qui pensent que la pénalisation de l'usage du cannabis ne résout rien, nous répondons qu'une dépénalisation ne donnerait qu'un mauvais signal aux consommateurs potentiels, en particulier aux plus vulnérables.

Enfin, à ceux qui pensent qu'il n'y a pas de raison de traiter différemment le cannabis d'autres drogues autorisées dites « douces », nous répondons qu'il ne faut pas niveler par le bas. Pour nous, c'est le tabac et l'alcool qui doivent être alignés sur le cannabis et non l'inverse.

La dépénalisation du cannabis n'entraînera pas l'arrêt du trafic de drogues, puisque les réseaux de trafiquants mettent sans cesse sur le marché de nouvelles drogues, de plus en plus sophistiquées. La vente du cannabis dans des magasins spécialisés n'empêchera pas les dealers de contourner les limites imposées par la loi.

En outre, la majorité de consommateurs de drogues dures ont commencé par une drogue douce, même si les recherches démontrent que c'est une minorité de consommateurs de cannabis qui passent à des drogues dures, cinq pour cent des usagers du cannabis connaissant d'énormes problèmes de dépendance.

Les drogués ont avant tout besoin d'aide; la prison n'est pas une solution pour ceux qui sont victimes d'un mal de vivre.

La notion d'interdit reste un outil indispensable d'éducation; la banalisation des drogues sera tout aussi, voire plus, séduisante que la transgression.

Professor Noirfalise heeft aangetoond dat cannabis giftig is en tot afhankelijkheid leidt. De huidige wetenschappelijke onzekerheid moet ons tot grote voorzichtigheid aanzetten en bijgevolg moeten wij het voorzorgsbeginsel toepassen.

Een norm is een onontbeerlijk instrument om gedragingen te sturen. Het overschrijden van de norm kan tot andere dan zuiver strafrechtelijke maatregelen leiden.

De legalisering van de cannabisverkoop mag dan al een kwaliteitscontrole mogelijk maken – en dat is uit het oogpunt van de volksgezondheid een pluspunt – toch mag men niet uit het oog verliezen dat de liberalisering voor een echte toename van het drugsgebruik dreigt te zorgen, wat dan weer problemen op het stuk van de volksgezondheid doet rijzen.

Om een probleem op te lossen mag men er geen ander in het leven roepen. Wij moeten geloofwaardige, coherente, doeltreffende en adequate oplossingen aanreiken voor de maatschappelijke problemen waarmee wij worden geconfronteerd. (*Applaus bij de PSC-CVP*)

02 Verzoekschriften

Verscheidende verzoekschriften over de cannabisproblematiek werden ingediend.

Overeenkomstig artikel 95bis, 1, 2° van het Reglement worden die verzoekschriften bij de Kamer ter tafel gelegd teneinde bij het debat over het beleid van de regering inzake drugs te worden gevoegd.

Interpellaties (voortzetting)

02.01 Dalila Douifi (SP): De SP is bezorgd om het problematisch gebruik van drugs door de politici die zich aan hun eigen woorden beroezen, en om de overlast die zij daarmee veroorzaken. Blijkbaar maken velen misbruik van het thema om zich beter te profileren. Bezondigen zij zich niet aan zelfoverschatting? Is het signaal dat politici geven, werkelijk zo belangrijk? Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat er nauwelijks een verband bestaat tussen de mate van druggebruik en het problematisch druggebruik enerzijds en het hanteren van een soepel beleid. Het zijn de sociaal-economische factoren zoals opleiding, leef- en werkomstandigheden, sociale achterstelling die doorslaggevend zijn. Laten we ons dus eindelijk concentreren op het werkelijk problematische druggebruik.

Le professeur Noirfalise a démontré la toxicité et les effets de dépendance du cannabis. L'incertitude scientifique actuelle exige la plus grande prudence, et donc l'application du principe de précaution.

Une norme joue un rôle indispensable de guide ; sa transgression peut susciter des mesures autres que des réactions purement pénales.

Si la légalisation de la vente de cannabis permet de contrôler sa qualité, ce qui est appréciable d'un point de vue sanitaire, il ne faut pas négliger le fait que la libéralisation risque d'entraîner une augmentation réelle de l'usage de la drogue, tout aussi problématique en matière de santé.

Pour résoudre un problème, il ne faut pas en créer un autre. Nous devons apporter des solutions crédibles, cohérentes, efficaces et adaptées aux problèmes de société que nous rencontrons. (*Applaudissements sur les bancs du PSC-CVP*)

02 Pétitions

Diverses pétitions sur la problématique du cannabis ont été introduites.

Conformément à l'article 95bis, 1, 2° du Règlement ces pétitions sont déposées sur le bureau de la Chambre afin d'être jointes au débat sur la politique du gouvernement en matière de drogues.

Interpellations (continuation)

02.01 Dalila Douifi (SP): Le SP s'inquiète du comportement des hommes politiques qui font une consommation problématique de leurs propres paroles et génèrent ainsi une nuisance pour la société. Apparemment, de nombreux orateurs se servent abusivement de ce thème pour mieux se profiler. Ne se surestiment-ils pas? Le signal qu'émettent les hommes politiques revêt-il vraiment une telle importance? Des études scientifiques montrent qu'il n'existe pour ainsi dire aucun lien entre la consommation de drogue et la consommation à problème d'une part et la mise en œuvre d'une politique souple de l'autre. Les facteurs déterminants sont d'ordre socio-économique et concernent la formation, les conditions d'existence et de travail et la mauvaise situation sociale. Dès lors, occupons-nous de la

consommation de drogue véritablement problématique.

Deze beleidsnota vertrekt voor het eerst van een globale benadering: preventie, zorgverstrekking en repressie. Zij zet de aanbevelingen van de werkgroep drugs en de conclusies van 1997 om. De vorige richtlijn zorgde niet voor rechtszekerheid en gelijkheid en de commotie was toen minstens even groot.

C'est la première fois qu'une note politique repose sur une approche globale de la question : prévention, assistance et répression. Elle tient compte des recommandations et des conclusions du groupe de travail de 1997 qui avait étudié le problème de la drogue. La directive précédente ne s'appuyait pas sur la sécurité juridique et l'équité et avait suscité un émoi au moins aussi important.

Wij hopen op een pragmatische aanpak, ook op het vlak van het vervolgingsbeleid. De meeste landen kennen al een gedoogbeleid. Ook in de VS gaan er stemmen op voor een meer pragmatische aanpak.

Nous espérons que l'approche sera pragmatique, également en matière de poursuites. La plupart des pays appliquent déjà une politique de tolérance. Aux Etats-Unis aussi des voix s'élèvent en faveur d'une approche pragmatique.

Collega's uit de oppositie zijn van oordeel dat de regering een nieuwe legale drug toevoegt, naast alcohol en tabak. Die drug bestaat al. We moeten vooral ontradend werken. De meeste jonge gebruikers stoppen er later weer mee. Bovendien zijn het doorgaans geen probleemgebruikers en lijden hun studies of werk niet onder hun gebruik.

Des collègues de l'opposition reprochent au gouvernement de créer une nouvelle drogue légale, en plus de l'alcool et du tabac. Mais cette drogue existe déjà. Notre action doit avant tout être dissuasive. La plupart des jeunes consommateurs de drogue arrêtent de consommer en prenant de l'âge. En outre, ils ne génèrent ordinairement pas de nuisances et leurs études ou leur travail ne pâtissent pas de leur consommation.

02.02 Greta D'Hondt (CVP): Waarop stoelt het ontradingsbeleid inzake drugs? Dat contrasteert schril met de pleidooien die uw SP-collega Vanvelthoven hield in verband met de ontrading van tabaksgebruik.

02.02 Greta D'Hondt (CVP): Sur quels éléments est fondée la politique de dissuasion ? Vos propos contredisent le plaidoyer de votre collègue Vanvelthoven sur la dissuasion en matière de consommation de tabac.

02.03 Dalila Douifi (SP): Wetten moeten aan de maatschappij worden aangepast. Als ze niet gevolgd worden, moeten ze worden afgeschaft. Wij willen wijzen op de echte gevaren van druggebruik.

02.03 Dalila Douifi (SP): Les lois doivent être adaptées à la société. Lorsqu'elles ne sont pas respectées, elles doivent être supprimées. Nous voulons simplement souligner les dangers réels inhérents à la consommation de drogue.

02.04 Jo Vandeurzen (CVP): Pleit u voor een grote zuivering van ons strafrecht? Veel wetten worden immers niet toegepast, vele sancties niet opgelegd. Afschaffen dus maar?

02.04 Jo Vandeurzen (CVP): Préconisez-vous le grand nettoyage de notre droit pénal ? De nombreuses lois et de nombreuses sanctions ne sont pas appliquées. Considérez-vous qu'il n'y a qu'à les supprimer ?

02.05 Dalila Douifi (SP): Het is niet ons strafrecht dat een alcoholist van de drank zal afhouden. Hetzelfde geldt voor druggebruik. Cannabis zelf is minder gevaarlijk dan het vervolgen ervan. Wij moeten ons beleid focussen op de echte problematiek en dat is niet het opsporen van de niet-problematische druggebruiker. Het accent moet liggen op de zorgverlening aan de echte hulpbehoevende, problematische druggebruiker.

02.05 Dalila Douifi (SP): Ce n'est pas le droit pénal qui détournera un alcoolique de la boisson et il en va de même pour le consommateur de drogue. En soi, la consommation de cannabis est moins dangereuse que le fait de la poursuivre. Notre politique doit concerner les vrais problèmes, ce qui veut dire qu'il ne faut pas poursuivre les consommateurs de drogue qui ne génèrent pas de nuisances. L'accent doit être mis sur l'aide à ceux qui en ont réellement besoin, c'est-à-dire les consommateurs qui sont générateurs de nuisances.

De angst voor een verkeerd signaal mag ons niet verlammen. Wij moeten streven naar een pragmatische aanpak.

Op het werkveld bestaat heel wat expertise. De werking van die diensten wordt sinds lang belemmerd door allerlei bevoegdheidsconflicten en botsingen met de parketten. De oprichting van een cel drugs, zoals gevraagd door de werkgroep drugs, kan een oplossing bieden. Hoe ver staat het met de onderhandelingen over de bevoegdheidsverdeling?

Deze beleidsnota is een goede stap naar een normaliseringsbeleid, waardoor op een normale manier met drugs kan worden omgegaan en een efficiënte aanpak van echt drugmisbruik mogelijk wordt. *(Applaus)*

02.06 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Na tachtig jaar van hardnekkige verblinding en toenemende repressie is het taboe eindelijk doorbroken. Eindelijk gaan de politici in op de dringende vraag van actoren wier taak schier onmogelijk was zolang de repressieve aanpak de boventoon voerde. Nu is men bereid uit te gaan van de hypothese dat prohibitie hoe dan ook op een mislukking uitdraait inzake ordehandhaving en volksgezondheid faliekant uitkomt.

Men kan zeker nog zeuren dat deze hervorming maar een mager beestje is en dat er nog heel wat schemerzones overblijven, maar dat neemt niet weg dat de uitvoerende macht ertoe moet worden aangezet deze hervorming tot een goed einde te brengen, nu we de taboes eindelijk van ons kunnen afschudden.

Wij zijn blij dat de nadruk op preventie wordt gelegd, dat het domein van de preventiewerkers niet zal worden ingepalmd door allerlei politionele en op veiligheid toegespitste initiatieven en dat er een dynamisch overleg via de cel Drugs op gang zal worden gebracht. Het is een goede zaak dat legale en illegale drugs naast elkaar geplaatst worden en dat nogmaals bevestigd wordt dat gevangenisstraffen niet het juiste antwoord zijn wanneer de wet van 1921 wordt overtreden.

Dankzij de depenalisering op wettelijke en reglementaire basis zullen gebruikers, politiemensen en magistraten zich ontrukken aan de juridische Bermudadriehoek die de door de regering gehanteerde werkwijze met circulaire had gecreëerd.

De beleidsnota moet nu dringend vertaald worden

La crainte d'émettre un signal erroné ne doit pas nous paralyser. Nous devons faire en sorte que notre approche soit pragmatique.

Nous disposons sur le terrain d'une excellente expertise. Le fonctionnement des services concernés est depuis longtemps entravé par des conflits de compétences de tous ordres et par des heurts avec les parquets. La création d'une cellule "drogue", comme le préconisait le groupe de travail du même nom, pourrait constituer une solution. Qu'en est-il des négociations à propos de la répartition des compétences?

Cette note politique constitue un pas vers une politique de normalisation. Elle devrait permettre une approche normale du problème de la drogue et une lutte plus efficace contre les véritables abus en matière de drogue. *(Applaudissements)*

02.06 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV) : Un tabou est levé après quatre-vingts années d'aveuglement persistant et de répression croissante. Le politique répond enfin à l'appel urgent d'acteurs confrontés à des missions impossibles tant que prime, en la matière, un impératif strictement répressif. Il accepte de travailler sur l'hypothèse que le prohibitionnisme conduit à l'échec en matière de maintien de l'ordre public et de santé publique.

On peut gloser sur la timidité des avancées et la subsistance de certains flous, toujours est-il qu'il faut pousser l'exécutif à transformer l'essai dès lors que l'on rompt enfin avec des tabous.

Nous saluons le fait que l'accent soit mis sur la prévention, avec la volonté de ne pas coloniser le champ de la prévention par des initiatives policières et sécuritaires et de lancer une concertation dynamique par le biais de la Cellule Drogues. Nous apprécions également la mise en parallèle des drogues légales et illégales et la réaffirmation de l'inadéquation de la prison lorsque seules des infractions à la loi de 1921 sont poursuivies.

La dépénalisation sur une base légale et réglementaire fera émerger usagers, policiers et magistrats du triangle des Bermudes juridique dans lequel la méthode de gouvernement par circulaire les avait plongés.

Il est urgent que la note politique soit rapidement

in een werkbaar signaal. Hoe zullen de begrippen "openbare orde", "maatschappelijke overlast" en "probleemgebruik" in het koninklijk besluit in wording worden vertolkt ?

02.07 Yves Leterme (CVP): Heeft de heer Decroly daarjuist geen wenk gegeven aan de VLD-coalitiepartner door te vermelden dat men niet met de ene hand mag afnemen wat men met de andere heeft gegeven?

02.08 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): De begrippen die in een beleidsnota alleen oriëntaties aangeven, vereisen een discussie en moeten in een wettekst worden gedefinieerd.

De reglementering is het enige werkelijk allesomvattende antwoord op de uitdagingen inzake openbare orde en volksgezondheid. Elke maand achterstand weegt op onze gemeenschappelijke politieke verantwoordelijkheid, maar ook op het vermogen van de democratieën om infiltratie- en manipulatiestrategieën te bekampen.

02.09 Yves Leterme (CVP): Ik meen dat het moraliserend vingertje van de heer Decroly in onze richting, wanneer hij het heeft over de organisatie door de overheid van de bevoorrading van cannabis en drugs, beter een ander deel van het halfroond zou aanwijzen.

02.10 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Die begrippen zijn duidelijk. Zij bieden de mogelijkheid een nieuwe scheidingslijn te trekken tussen wat toegelaten is en wat verboden is.

Ecolo en Agalev zullen de regering hun vertrouwen schenken. Zij hopen dat het gedachtegoed terzake zal rijpen en dat spoedig een volgende stap zal kunnen worden gezet. (*Applaus bij Ecolo-Agalev, PS, SP en de PRL-FDF-MCC*)

02.11 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Drugs hebben altijd al bestaan en werden al altijd gebruikt. De mens zoekt nu eenmaal genotsmiddelen. Een drugvrije samenleving is een illusie. Maar niet alle druggebruik is onschadelijk. Daarom is het beter te voorkomen dan te genezen; en genezen is beter dan straffen.

Wij staan de normalisering van druggebruik voor en vinden dat het drugbeleid terecht onder Volksgezondheid ressorteert in plaats van onder Justitie. Wij maken hiermee een duidelijke keuze: eerst helpen, dan optreden. Dat noemen wij

traduite en signal lisible. En quels termes les notions « d'ordre public », de « nuisance sociale », de « consommation problématique » seront-elles traduites dans l'arrêté royal à venir ?

02.07 Yves Leterme (CVP): M. Decroly ne vient-il pas d'adresser au VLD un signal indiquant qu'il ne faut pas reprendre d'une main ce que l'on a donné de l'autre?

02.08 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV) : L'important est que les notions qui, dans une note de politique générale, ne correspondent forcément qu'à des orientations, soient discutées et leur définition fixée dans un texte légal.

La réglementation représente la seule réponse véritablement complète aux défis d'ordre public et de santé publique. Chaque mois de retard pèse sur notre responsabilité politique collective mais aussi sur la capacité des démocraties de lutter contre les stratégies d'infiltration et de manipulation.

02.09 Yves Leterme (CVP): Je pense que lorsque M. Decroly parle de l'organisation de l'approvisionnement en cannabis et en drogues par l'autorité publique, il devrait pointer son index moralisateur vers une autre partie de l'hémicycle plutôt que dans notre direction.

02.10 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV) : Ces notions ne sont pas laxistes. Elles permettent de tracer une nouvelle frontière entre ce qui est permis et interdit.

Ecolo et Agalev voteront la confiance au gouvernement et espèrent que la maturation des idées permettra de faire rapidement un pas supplémentaire. (*Applaudissements sur les bancs d'Ecolo-Agalev, du PS, du SP et du PRL FDF MCC*)

02.11 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): De tout temps, l'homme a consommé de la drogue. L'idée d'une société sans drogue procède de l'illusion. Toutes les formes de consommation de drogue ne sont cependant pas anodines. Dès lors, mieux vaut prévenir que guérir. Et guérir que punir.

Nous sommes partisans de la normalisation de la consommation de drogues et estimons que c'est à juste titre que les compétences en matière de drogue ont été transférées du département de la Justice à celui de la Santé publique. Ce transfert

rationele risicobeheersing. De beleidsnota behandelt zowel legale als illegale drugs, voorziet in een evaluatierapport en wil de aanbevelingen van de werkgroep drugs omzetten. Daartoe wordt een bedrag van 500 miljoen gereserveerd voor preventie en zorgverlening.

Druggebruik moet worden ontmoedigd. Wie toch drugs gebruikt, moet de gezondheidsrisico's kennen en beperken.

Er wordt een cel drugbeleid opgericht en een Belgisch waarnemingscentrum voor drugs, dat concrete gegevens verzamelt.

Inzake preventie zullen de Gemeenschappen hun inspanningen verder zetten. Om de afhankelijkheid van bepaalde medicatie in te dijken, moet er een betere controle komen op het voorschrijfgedrag en moet de reglementering worden aangepast. Ook moeten er anti-tabakcampagnes worden gevoerd en er is een beter toezicht nodig, ook in de cafés. De preventie ten aanzien van adolescenten moet worden opgevoerd.

Wij pleiten voor een integraal drugbeleid en zorgverlening via lokale zorgcircuits, een degelijke financiering van die circuits, nazorg, betrokkenheid van de ouders. Het accent moet liggen op de herintegratie van de drugverslaafde.

Naast het onderdeel zorgverlening blijft er terecht een repressief luik in de Justitie, met het accent op de witteboordcriminaliteit en een uniform Europees beleid.

De groenen stellen vast dat er in het beleidsplan terecht veel aandacht wordt besteed aan preventie ten aanzien van minderjarigen.

02.12 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): In *De Morgen* van 20 januari verklaart een vertegenwoordiger van het kabinet van minister Aelvoet dat minderjarigen met een beperkte hoeveelheid cannabis op zak "niets hoeven te vrezen". Is dat wat de groenen onder preventie verstaan?

correspond à un choix fondamental : aider d'abord, intervenir ensuite. Voilà qui, aux yeux des Verts, définit la maîtrise rationnelle des risques. La note du gouvernement s'intéresse tant aux drogues légales qu'aux drogues illégales, prévoit la rédaction d'un rapport d'évaluation et tend à la mise en œuvre des recommandations formulées par le groupe de travail parlementaire qui s'est penché sur la drogue. A cet effet, un montant de 500 millions est réservé pour la prévention et les soins.

La consommation de drogue doit être découragée. Ceux qui souhaitent malgré tout consommer de la drogue doivent en connaître en en limiter les risques.

Une cellule responsable de la politique en matière de drogue sera mise sur pied, ainsi qu'un centre d'observation des drogues, chargé de collecter des données concrètes.

En ce qui concerne la prévention, les Communautés poursuivront leurs efforts. Afin de limiter l'assuétude à certaines substances médicamenteuses, le comportement des praticiens prescripteurs doit être mieux contrôlé et la réglementation doit être adaptée. Des campagnes contre le tabac doivent également être mises sur pied. Le respect de la législation sur le tabac doit être mieux contrôlé, également dans les établissements horeca. Les mesures de prévention à l'égard des adolescents doivent être renforcées.

Nous plaidons en faveur d'une politique en matière de drogue et d'une organisation des soins intégrées, reposant sur les circuits de soins locaux, un financement appropriés de ces circuits, un suivi des soins et l'implication des parents dans l'aide aux jeunes toxicomanes. La priorité doit être accordée à la réintégration des toxicomanes.

Parallèlement au volet concernant les soins, il subsiste, à juste titre, un volet répressif ressortissant à la Justice, qui met tout particulièrement l'accent sur la répression de la criminalité en col blanc et sur la mise en œuvre d'une politique uniforme à l'échelle européenne.

Les verts constatent que la note politique accorde à juste titre une grande importance à la prévention à l'égard des mineurs.

02.12 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Un représentant du cabinet de la ministre Aelvoet déclarait dans le journal *"De Morgen"* du 20 janvier dernier que des mineurs détenant une quantité limitée de cannabis n'avaient rien à craindre. Est-ce là la signification que les verts donnent à la notion de prévention?

02.13 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Minderjarigen moeten worden beschermd. Dat vinden we belangrijk. We willen niet het gebruik bij jongeren in de hand werken. Daarover mag geen misverstand bestaan.

Indien de nieuwe wet in voege treedt, moet hij over geheel van het grondgebied consequent worden toegepast. (*Gelach op banken van het Vlaams Blok*)

Wij promoten drugs niet. We moeten drugs niet minimaliseren, maar ook niet dramatiseren: alcohol en tabak zijn nog altijd gevaarlijker dan cannabis. Jongeren moeten vooral weerbaar worden gemaakt. (*Applaus bij de meerderheid*)

02.14 Fred Erdman (SP): Professor De Ruyver bracht gisteren hulde aan de geschreven pers vanwege haar sereniteit; als ik zie hoe sommige passages van de drugsnotie worden geïnterpreteerd, twijfel ik aan de wijze waarop de communicatie is gebeurd.

Strafwet en strafvervolgning worden vermengd. We wijken niet af van onze internationale verplichtingen, vastgelegd in de verdragen. Blijft er een juridische reactie bestaan tegen drugbezit, ook van cannabis? Blijft de strijd tegen de drughandel gehandhaafd?

De regering kondigt een wijziging aan van de drugwet van 1921. De Nederlandse tekst daarover in de nota – op bladzijde 61 – is onbegrijpelijk.

02.15 Tony Van Parys (CVP): De drugnota zegt dat de wet van 1921 op twee punten zal worden gewijzigd: er moet ten eerste onderscheid worden gemaakt tussen cannabis en andere illegale drugs en, ten tweede het gebruik in groep van illegale drugs zal niet langer strafbaar worden gesteld. Gaat het hierbij al dan niet om alle soorten drugs? Wordt het injecteren van heroïne niet strafbaar als het maar in groep gebeurt?

02.16 Fred Erdman (SP): Er zijn inderdaad twee belangrijke knelpunten.

Blijft cannabis al dan niet een illegale drug?

Heeft het “gebruik in groep” alleen maar betrekking op cannabisgebruik? Blijft het gebruik in groep altijd strafbaar als er jongeren bij betrokken zijn, ook wanneer men zich tot cannabis beperkt?

02.13 Simonne Leen (AGALEV-ECOLO): Il est important de protéger les mineurs. Nous ne voulons pas encourager la consommation de drogue chez les jeunes. Il ne faut pas qu'il y ait de malentendus à ce sujet.

Lorsque la nouvelle loi entrera en vigueur, elle devra être appliquée de la même manière sur l'ensemble du territoire. (*Rires sur les bancs du Vlaams Blok*)

Nous n'encourageons pas la consommation de drogue. Le problème de la drogue ne doit pas être minimisé mais il ne faut pas non plus le dramatiser : l'alcool et le tabac restent plus dangereux que le cannabis. Il importe surtout de faire prendre conscience aux jeunes des risques qu'ils courent.. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité*)

02.14 Fred Erdman (SP): Hier, le professeur De Ruyver a rendu hommage à la presse écrite pour la sérénité dont elle fait preuve. Lorsque je constate quelle interprétation est donnée de certains passages de la note, je m'interroge sur la manière dont la communication s'est faite.

On mélange loi pénale et poursuites pénales. Nous ne dérogeons pas aux obligations internationales qui découlent des traités. Subsiste-t-il une objection juridique à la possession de drogue, même de cannabis ? La lutte contre le trafic de drogue sera-t-elle poursuivie ?

Le gouvernement annonce un aménagement de la loi sur la drogue, qui date de 1921. Le texte néerlandais qui traite de ce sujet en page 61 est inintelligible.

02.15 Tony Van Parys (CVP): Il est précisé dans la note politique sur la drogue que la loi de 1921 sera modifiée sur deux points: premièrement, une distinction devra être faite entre le cannabis et les autres drogues illégales et, deuxièmement, la consommation de drogues illégales en groupe ne fera plus l'objet de poursuites. S'agit-il dans ce dernier cas de la consommation de n'importe quel type de drogue? La prise d'héroïne ne sera-t-elle plus punissable si elle s'effectue en groupe?

02.16 Fred Erdman (SP): Il y a en effet deux problèmes importants.

Le cannabis reste-t-il ou non une drogue illégale?

La consommation en groupe ne concerne-t-elle que le cannabis? La consommation en groupe reste-t-elle punissable dans tous les cas si des mineurs y participent, même s'il ne s'agit que de cannabis?

Er komt een bindende richtlijn, die in een KB zal worden omgezet. Wat is die richtlijn? Een KB kan toch geen afbreuk doen aan de strafwet?

Tussen strafwet en strafvordering is een duidelijk onderscheid. Het strafrechtelijk beleid kan een lijn vastleggen. Er is dan wel duidelijkheid en organisatie nodig. Voor cannabisbezit wordt geen PV meer opgesteld en geen beslag gelegd. De politieambtenaar oordeelt dus, met de rechter, over de elementen "problematisch gebruik" en "overlast".

02.17 Jo Vandeurzen (CVP): De heer Erdman gaat er vanuit dat men, vanwege het KB, geen PV meer kan opmaken. Ik wijs op artikel 29 van het wetboek voor Strafvordering.

02.18 Fred Erdman (SP): Het KB mag geen afwijking van de in de strafwet vermelde kwalificaties van strafbare feiten invoeren. De verbaliserende politieagent moet niet gedwongen worden de wet te gaan "interpreteren". Belangrijk is hoe het PV, dat in alle duidelijkheid moet worden opgesteld, wordt opgevolgd. Er mag geen breuk komen tussen PV enerzijds en juridisch gevolg anderzijds.

02.19 Jo Vandeurzen (CVP): De justitiële aanpak van deze regering staat of valt met het feit dat de autoriteit niet optreedt bij het vaststellen van bepaald druggebruik. Hoe kan men het mogelijk maken dat de ene wet vastlegt dat een andere wet niet kan worden toegepast. Dat is toch onmogelijk!

Trouwens, als men geen PV mag maken van de vaststelling van gebruik, hoe kan men dan tot het niveau van de dealer opklimmen?

02.20 Fred Erdman (SP): Over de terugkoppeling heb ik zelf een vraag gesteld. Voor het eerste punt is misschien een wijziging van artikel 29 nodig. Het niet vermelden van een straf met uitstel op een attest zou tot een discriminatie kunnen leiden. Men moet vermijden dat het Arbitragehof moet optreden. Men mag niet de weg opgaan van een negatieve injunctie. Voor de minderjarigen verandert er niets, dat weten we sinds het artikel van professor De Ruyver van gisteren.

02.21 Tony Van Parys (CVP): We spreken hier over strafrecht. Men kan voor de rechtbank moeilijk het artikel van professor De Ruyver invoeren als

Une directive contraignante, qui sera transposée dans un arrêté royal, est attendue. Quelle en sera le teneur ? Un arrêté royal ne peut tout de même pas être en contradiction avec la loi pénale ?

Une distinction est clairement établie entre la loi pénale et l'instruction criminelle. La politique pénale peut définir une ligne à suivre. Clarté et organisation sont de rigueur. On ne dressera plus de procès-verbal pour la possession de cannabis et celui-ci ne sera plus saisi. Ce n'est dès lors plus le juge mais le fonctionnaire de police qui appréciera le caractère problématique et la nuisance occasionnée.

02.17 Jo Vandeurzen (CVP): M. Erdman estime qu'en vertu de l'arrêté royal, on ne pourra plus dresser de procès-verbal. Je voudrais faire observer qu'il y a lieu de tenir compte de l'article 29 du Code d'instruction criminelle.

02.18 Fred Erdman (SP): L'arrêté royal ne peut déroger à la qualification des actes punissables au sens de la loi pénale. Le fonctionnaire de police qui verbalise ne peut être tenu d'«interpréter» la loi. La suite réservée au procès verbal, qui devra être très clairement libellé, revêt une grande importance. Il ne peut y avoir de rupture entre le procès-verbal et les suites juridiques

02.19 Jo Vandeurzen (CVP): . L'approche juridique de ce gouvernement est conditionnée par l'absence d'intervention de l'autorité n'intervient pas lorsqu' un type de consommation de drogue a été constaté. Comment se peut-il qu'une loi dispose qu'une autre n'est pas applicable? Ce n'est tout de même pas possible!

Par ailleurs, si la consommation de drogue ne peut faire l'objet d'un procès-verbal, comment remonter jusqu'au dealer ?

02.20 Fred Erdman (SP): J'ai moi-même posé une question sur le feed-back. Pour ce qui est du premier point, il faudra peut-être modifier l'article 29. L'absence sur une attestation de la mention d'une sanction avec sursis pourrait avoir un effet discriminatoire. Il faut éviter que la cour d'Arbitrage doive intervenir. Il ne peut être recouru à une injonction négative. Nous savons depuis la publication hier de l'article du professeur De Ruyver que la situation reste inchangée pour les mineurs d'âge.

02.21 Tony Van Parys (CVP): Il s'agit du droit pénal. On pourra difficilement invoquer devant un tribunal l'article du professeur De Ruyver comme

interpretatie. We moeten vermijden dat dit debat eindigt met meer vragen dan waarmee het begonnen is. Er zijn precieze antwoorden nodig van de minister van Justitie op de pertinente vragen van collega Erdman.

02.22 Jo Vandeurzen (CVP): Het standpunt van professor De Ruyver over het Nederlandse gedoogbeleid was negatief. Nu verwijst de heer Erdman naar de heer De Ruyver!

02.23 Fred Erdman (SP): Ik pleit ervoor dat wij binnen de internationale verdragen blijven. Er verandert niets aan de strafbaarheid indien er minderjarigen bij betrokken zijn. Wij moeten blijven een onderscheid maken tussen strafrecht en strafvervolgning. Ik kijk ernaar uit de eigenlijke wet onder ogen te krijgen. Ik ben benieuwd of mijn vragen dan zullen beantwoord worden. Ik heb dus een duidelijke wet nodig, maar zeker geen handleiding vanwege de heer Van Quickenborne. *(Applaus bij de CVP en Vlaams Blok)*

02.24 Paul Tant (CVP): Ik protesteer wat dat betreft met klem tegen het feit dat bepaalde parlementsleden misbruik maken van onze persoonlijke postbakjes om commerciële publiciteit te maken voor een bepaald tijdschrift.

De **voorzitter:** De Senaat is niet meer wat hij ooit was. *(Gelach)*

02.25 Fred Erdman (SP): Dit is ook een sociaal probleem en ik wil geen sociale discriminatie. Dit is geen materie waar we politiek moeten scoren, dit is een materie waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen. *(Applaus bij de meerderheid)*

02.26 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): De wijze waarop de heer Erdman eerst heeft gezegd de regering te zullen steunen om vervolgens de ruggengraat van de drugnota te breken, wekt mijn bewondering. Ik dank de voorzitter omdat hij hem zijn spreektijd heeft laten overschrijden.

02.27 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Drugsgebruik en -misbruik zijn van alle tijden. De prohibitieve aanpak is ondoeltreffend gebleken. Dat falen mag evenwel niet tot een lakse of onverantwoordelijke houding leiden. Zoals alle - legale of illegale - drugs is ook cannabis niet onschadelijk.

interprétation. Il ne faudrait pas que les questions soient plus nombreuses à l'issue du débat qu'au début. Le ministre de la Justice se doit répondre clairement aux questions pertinentes de notre collègue Erdman.

02.22 Jo Vandeurzen (CVP): Le professeur De Ruyver avait adopté un point de vue négatif à propos de la politique de tolérance aux Pays-Bas. Et voilà que M. Edman fait référence au professeur De Ruyver.

02.23 Fred Erdman (SP): J'estime que nous devons respecter les traités internationaux. Le caractère punissable des faits n'est en rien modifié lorsque des mineurs d'âge sont impliqués. Nous devons maintenir la distinction entre le droit pénal et les poursuites pénales. J'attends avec impatience le texte de la loi. Je me demande s'il apportera une réponse à mes questions. Je souhaite une loi claire mais en aucun cas un manuel de la plume de M. Van Quickenborne. *(Applaudissements sur les bancs du CVP et du Vlaams Blok)*

02.24 Paul Tant (CVP): Je dénonce énergiquement l'utilisation que certains membres du Parlement font de nos casiers postaux personnels pour promouvoir un certain magazine.

Le **président:** Le Sénat n'est plus ce qu'il était. *(Rires)*

02.25 Fred Erdman (SP): Il s'agit également en l'occurrence d'un problème social et je ne tiens pas à instaurer une discrimination sociale. Il ne s'agit pas d'une matière à enjeu strictement politique, mais bien d'un domaine où il appartient à chacun d'assumer ses responsabilités. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

02.26 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Je suis admiratif devant la manière dont M. Erdman a commencé par annoncer son soutien au gouvernement pour ensuite dénoncer le fondement même de la note politique relative à la problématique de la drogue. Je remercie le président d'avoir permis à M. Erdman de dépasser son temps de parole.

02.27 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): La consommation et l'abus de drogue sont de toutes les époques. Le prohibitionnisme s'est avéré inopérant. Ce constat d'échec ne peut cependant mener au laxisme ni à l'irresponsabilité. Le cannabis, comme les drogues légales ou illégales, n'est pas inoffensif.

Ik ben blij dat de regering de drugsproblematiek in haar geheel aanpakt. Preventie, hulp en repressie zijn facetten van eenzelfde dossier.

De regering zal bijna een half miljard uittrekken voor preventie en zorgverlening. Een gedeelte van de opbrengst van de accijnzen op tabak en alcohol zal worden besteed aan preventie, overigens een bevoegdheid van Gemeenschappen en Gewesten. Preventie moet zowel op gebruikers als op niet-gebruikers, en in de eerste plaats op jongeren gericht zijn. De school is voorwaar de ideale uitvalsbasis van de preventiewerkers. Lessen welzijnsvorming moeten de adolescenten de middelen aanreiken om zich te ontplooiën. De preventie moet worden gestructureerd, en dat kan onder meer door vanaf het vijfde leerjaar in het basisonderwijs gezondheidsopvoeding te geven en verantwoordelijk gedrag aan te leren.

Voor verslaafden moeten er aangepaste zorgverleningsstructuren komen.

Wat meer bepaald de substitutiebehandelingen betreft, moet het bij artikel 3 van de wet van 24 februari 1921 bepaalde misdrijf worden geschrapt. Over de substitutiebehandelingen met methadon bestaat er nu een ruime consensus in medische kringen. Zij bieden immers tal van voordelen voor de volksgezondheid en de levenskwaliteit van de patiënt. Huisartsen en apothekers moeten over een echte rechtszekerheid kunnen beschikken en ik herinner er u aan dat ik zes jaar geleden al een wetsvoorstel met die strekking heb ingediend.

De bestrijding van de smokkel en de georganiseerde misdaad moet eveneens een prioriteit zijn. Er moet maximaal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden inzake inbeslagname en verbeurdverklaring. Wij moeten de mogelijkheid onderzoeken om het verbeurde geld dat afkomstig is van de drugshandel in bijstand en preventie te investeren.

Repressie van drugsgebruik of drugsbezit met het oog op persoonlijk gebruik moet beperkt worden. Het strafbeleid moet worden aangepast, en gevangenisstraf moet worden vermeden.

Inzake het bezit van cannabis of -derivaten voor persoonlijk gebruik garandeert de regering dat iedereen door het gerecht gelijk behandeld zal worden. Omdat de criteria aan de hand waarvan proces-verbaal kon worden opgemaakt tegen een

Je me réjouis que le gouvernement ait abordé la problématique de la drogue dans son ensemble. Il faut envisager la prévention, l'assistance et la répression.

Le gouvernement va consacrer près d'un demi-milliard à la prévention et à l'assistance ; une partie du produit des accises sur le tabac et l'alcool sera affecté à la prévention, compétence des Communautés et des Régions. La prévention doit viser les non-consommateurs comme les consommateurs, et surtout les jeunes. L'école est certainement le lieu idéal de prévention car elle rassemble divers acteurs de cette même prévention. Une réelle éducation au bien-être permettrait d'accroître les moyens de la personne et de donner aux adolescents les moyens de s'épanouir. Une structuration de la prévention doit être effectuée, notamment par l'intégration dès la cinquième primaire d'un cours d'éducation à la santé et à la responsabilité.

Quant à l'assistance aux consommateurs toxicomanes, il faut mettre en place un cadre permettant des soins sur mesure et continus.

En ce qui concerne plus spécialement les traitements de substitution, il faut supprimer l'infraction prévue à l'article 3 de la loi du 24 février 1921. Des traitements de substitution à la méthadone recueillent maintenant un large consensus dans le monde médical et comportent de nombreux avantages pour la santé publique et la qualité de vie du patient. Médecins généralistes et pharmaciens doivent disposer d'une vraie sécurité juridique et je vous rappelle que j'ai déposé une proposition de loi allant en ce sens, il y a six ans déjà.

La répression du trafic et de la criminalité organisée doit également constituer une priorité. Les possibilités de confiscation et de saisie doivent être optimisées. Il nous faut examiner la possibilité d'investir l'argent confisqué provenant de la drogue dans l'assistance et la prévention en la matière.

La répression de la consommation de drogues ou de leur détention pour consommation personnelle doit être limitée, la politique pénale adaptée et les peines de prison évitées.

En ce qui concerne la détention de cannabis ou de produits dérivés pour usage personnel, le gouvernement a garanti l'égalité de tous sur le plan judiciaire. Les critères permettant de dresser un procès-verbal à un consommateur jugé

"probleemgebruiker" of in geval van "maatschappelijke overlast" niet duidelijk genoeg omschreven waren, diende de politie, uit hoofde van de richtlijn De Clerck-Van Parys, te oordelen of vervolging opportuun was, wat een prerogatief van het parket is. Deze aanpak werkt niet.

Alle maatregelen in het kader van de richtlijn van 8 mei 1998, de vage criteria en het onduidelijke begrippenapparaat zijn ontoereikend gebleken.

Naar het voorbeeld van Nederland, is de regering zinnens een wetsontwerp in te dienen dat ertoe strekt een terecht onderscheid te maken tussen cannabis en de overige drugs en het gebruik in groep van illegale drugs uit het strafrecht te halen.

Op grond van de wet van 24 februari 1921 zal de regering een koninklijk besluit uitvaardigen waarin de gevallen worden omschreven waarin cannabisbezit zal worden vervolgd. Vervolgens zal een richtlijn worden uitgevaardigd om de criteria en de concepten duidelijk vast te stellen, elke willekeur uit te sluiten en het beleid van de parketten terzake te harmoniseren.

k herinner eraan dat cannabisbezit verboden blijft voor minderjarigen en dat in sommige gevallen bijstands- en beschermingsmaatregelen ten aanzien van die minderjarigen zullen kunnen worden genomen.

Wat de overige illegale drugs betreft, moet men een onderscheid maken tussen het bezit ervan met het oog op een winstgevende handel of voor persoonlijk gebruik. Gevangenisstraffen voor gewone gebruikers zijn uit den boze.

Deskundigen zijn overtuigd dat gevangenisstraffen of boeten niet de beste manier zijn om druggebruik te beteugelen.

Mij dunkt dat de beleidsnota problemen zal opleveren met betrekking tot de interpretatie van begrippen als "probleemgebruik" of "maatschappelijke overlast". Het Parlement moet worden betrokken bij de omschrijving van de begrippen in de richtlijn en de opstelling van het koninklijk besluit, opdat de gedeeltelijke depenalisering een tastbare, duidelijke en precieze uitwerking heeft.

En hoe zit het met de distributie ? De verkoop van cannabis strafbaar laten is intellectueel moeilijk houdbaar. Nochtans zullen niet alle gebruikers zich in Nederland kunnen gaan bevoorraden; sommigen

"problématique" ou qui présenterait des « nuisances sociales » n'étant pas suffisamment définis, la directive De Clerck-Van Parys confiait à la police le soin de juger de l'opportunité des poursuites, qui constituent l'une des prérogatives du Parquet. Ce fut un échec.

Toutes les mesures prévues par la directive du 8 mai 1998 ainsi que les critères vagues et le cadre conceptuel flou se sont avérés insuffisants.

À l'instar des Pays-Bas, le gouvernement entend déposer un projet de loi visant à distinguer le cannabis des autres drogues et à sortir du champ pénal la consommation en groupe de drogues illégales. Cette distinction est justifiée.

Sur base de la loi du 24 février 1921, le gouvernement entend prendre un arrêté royal qui déterminera les cas de poursuites pour détention de cannabis. Ensuite, une directive sera élaborée pour définir clairement et de manière opérationnelle les critères et les concepts, afin de ne laisser aucune place à l'arbitraire et d'établir une réelle harmonisation des pratiques des Parquets en la matière.

Je tiens à rappeler que la détention de cannabis reste interdite aux mineurs et que, dans certains cas, des mesures d'aide et de protection pourront être prises à leur égard.

Quant aux autres drogues illicites, il faut distinguer leur détention en vue d'un trafic lucratif ou pour consommation personnelle. L'emprisonnement du simple consommateur est à éviter.

Les experts sont convaincus que la peine de prison ou l'amende ne sont pas les moyens les plus appropriés pour mettre un terme à la consommation de stupéfiants.

La note du gouvernement, à mon sens, pose problème quant à l'interprétation de certains concepts tels que « consommation problématique » ou « nuisances sociales ».

Le Parlement devrait être associé à la définition des concepts de la directive et de l'arrêté royal pour que la dépenalisation partielle soit effective, claire et précise.

Qu'en est-il du problème de la distribution ? Continuer à sanctionner la vente du cannabis est intellectuellement difficile à défendre. Cependant, tous les consommateurs ne pourront se rendre aux

zullen gebruik moeten blijven maken van de diensten van hun plaatselijke dealer. Een reglementering ter zake had contacten met de maffia kunnen vermijden en de distributie van een product dat aan minimale kwaliteitsnormen voldoet, mogelijk kunnen maken.

De internationale verdragen staan een reglementering van de distributie van cannabis en cannabisderivaten in de weg. In het kader van het Belgische EU-voorzitterschap zou de regering het debat op internationaal en Europees niveau kunnen opentrekken, een debat dat we gelet op de cijfers over het cannabisgebruik van het EMCDDA niet langer uit de weg kunnen gaan.

02.28 Yves Leterme (CVP): Heb ik goed begrepen dat de overheid, omwille van de internationale afspraken, niet in staat is om een initiatief te nemen inzake de distributie van cannabis?

02.29 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): De reglementering betreffende de verdeling van afgeleide cannabisproducten moet in het voordeel van de consument worden uitgebreid. De huidige depenalisering lost niet alle problemen op. Wel betekent ze een stap vooruit, vooral inzake de vrijheid van de consument en het principe dat iedereen gelijk is voor de wet.

Enige hypocrisie is er nog altijd, aangezien het bezit wordt toegestaan maar niet wordt gereguleerd.

02.30 Yves Leterme (CVP): Betekent dit dan niet dat de volgende logische stap zou zijn dat de overheid de verspreiding van cannabis zelf in handen zou gaan nemen, voor zover alleszins internationale verdragen dit mogelijk maken?

02.31 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): De regering moet een initiatief nemen om tot een alomvattende aanpak van het probleem te komen. Elk narcotisme moet worden voorkomen. Voorts dient er terzake een EU-regelgeving te komen.

02.32 Fred Erdman (SP): Haalt u de zaken niet door elkaar? Niet de EU maar de Verenigde Naties hielden terzake een debat. Het verdrag van 1988 perkt de manoeuvreerruimte drastisch in.

02.33 Jo Vandeurzen (CVP): In de federale drugnota staat dus dat de regering zal aandringen op een wijziging van de internationale akkoorden.

Pays-Bas et une partie demeurera contrainte de recourir aux dealers locaux. La réglementation aurait évité les contacts avec les milieux maffieux et assuré la distribution d'un produit d'une qualité minimale.

Les conventions internationales font obstacle à la réglementation de la distribution du cannabis et produits dérivés. Dans le cadre de la présidence de l'UE, le gouvernement pourrait susciter le débat aux niveaux international et européen, débat inévitable au vu des chiffres de consommation du cannabis avancés par l'OEDT.

02.28 Yves Leterme (CVP): Ai-je bien compris ? Les accords internationaux auxquels notre pays a souscrit empêcheraient les pouvoirs publics belges de prendre une initiative en matière de distribution de cannabis.

02.29 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC) : Il faudrait encore réglementer davantage afin de permettre au consommateur de se fournir en produits dérivés du cannabis. La dépénalisation actuelle ne règle pas tous les problèmes. C'est un pas en avant, surtout du point de vue de la liberté du consommateur et du principe de l'égalité de tous devant la loi.

Une certaine hypocrisie qui consiste à autoriser la détention sans réglementation de la distribution persiste cependant.

02.30 Yves Leterme (CVP): Ne serait-il dès lors pas logique que l'autorité organise elle-même la distribution de cannabis dans une phase ultérieure, à la condition bien sûr que les traités internationaux le permettent?

02.31 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC) : Le gouvernement doit prendre une initiative au niveau européen afin d'aborder la problématique de manière globale. Il faut éviter tout narcotourisme et, sur un plan pragmatique, légiférer au niveau de l'Union européenne.

02.32 Fred Erdman (SP) : N'y a-t-il pas confusion ? Il y a eu débat au niveau des Nations Unies et non sur le plan européen. Le traité de 1988 réduit les marges de manoeuvre de manière radicale.

02.33 Jo Vandeurzen (CVP): On peut donc lire dans la note politique du gouvernement fédéral sur le problème de la drogue que ce dernier demandera instamment une modification des

accords internationaux concernés.

02.34 Yves Leterme (CVP): Ik zou het standpunt van de PRL-fractie inzake de vraag die ik zopas heb gesteld, willen kennen.

02.34 Yves Leterme (CVP): J'aimerais connaître le point de vue du groupe PRL sur la question que je viens de poser.

02.35 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Er bestaat geen eenparigheid over de afdwingbaarheid van de conventies van de Verenigde Naties of de Schengen-akkoorden. De juristen geven er verschillende interpretaties aan. Er is dus stof voor discussie. Op Europees niveau moeten besprekingen worden gevoerd om het recht te harmoniseren, zowel voor wat de aanpassing van het strafrechtelijk beleid als wat het repressieve aspect betreft. In Nederland heeft de drugshandel aangetoond welke kwalijke gevolgen de organisatie van de distributie heeft. Om dezelfde fouten te voorkomen moeten we verder kijken dan de nationale grenzen.

02.35 Daniel Bacquelaine (PRL FDF MCC): Sur le pouvoir contraignant des conventions des Nations Unies ou des accords de Schengen, il n'y a pas d'unanimité. Les juristes les interprètent différemment. Il y a donc matière à discussion en vue d'une harmonisation du droit, tant au niveau de l'adaptation de la politique pénale que de la répression. Aux Pays-Bas le narco-traffic a montré les effets pervers de l'organisation de la distribution. Pour éviter les mêmes erreurs, il faut travailler sur un plan plus large que le niveau national.

De regering stelt een coherent actieplan voor. De problematiek van de drugsverslaving en – gewenning is een grote uitdaging. Ik roep alle collega's van meerderheid en oppositie op constructief mee te werken aan deze actie die de steun van de PRL FDF MCC-fractie krijgt. *(Applaus)*

Le gouvernement nous a présenté un plan d'action cohérent. La problématique des assuétudes et des toxicomanies est un défi à relever. J'invite tous mes collègues, de la majorité et de l'opposition, à collaborer de manière constructive à cette action à laquelle le groupe PRF FDF MCC apportera son soutien. *(Applaudissements)*

02.36 Fientje Moerman (VLD): Het Parlement kan nu een eerste reactie geven op de federale drugnota. Het Parlement lag trouwens zelf mee aan de basis van de nota.

02.36 Fientje Moerman (VLD): Le Parlement est aujourd'hui invité à faire part de sa première réaction à la note exposant la politique que le gouvernement fédéral entend mettre en œuvre en matière de drogue.

De nota geeft een stand van zaken. Voor de eerste keer doet de regering dat zo uitgebreid. Tot op heden was het beleid weinig coherent. Gegevens zijn te schaars. De kost van de strafrechtelijke reactie is zelfs niet bekend. De te verwachten kosten zijn soms zeer precies bepaald, soms helemaal niet. Om de maatregelen correct te kunnen uitvoeren is een betere schatting van de kosten nodig. Dat is onder andere het geval voor preventie in het onderwijs en epidemiologie. Voor dit laatste wordt te weinig gedaan. De drugnota is nuttig voor het in kaart brengen van de huidige toestand, al bevat ze enkele onnauwkeurigheden.

Cette note s'inspire d'ailleurs largement des conclusions du groupe de travail parlementaire qui s'est penché sur ce dossier. La note propose un état de la situation. C'est la première fois qu'un gouvernement s'intéresse d' aussi près à cette matière. A ce jour, la politique en matière de drogue pèche par manque de cohérence. Les données concrètes disponibles à propos de ce dossier sont insuffisantes. Les coûts engendrés par la réaction de la société au phénomène de la drogue sur le plan pénal restent inconnus. En ce qui concerne les coûts, les prévisions sont parfois établies avec une précision extrême mais parfois aussi elles font totalement défaut. La mise en œuvre adéquate des mesures annoncées requiert une estimation des coûts plus précise. C'est notamment le cas pour la prévention dans le domaine de l'enseignement et de l'épidémiologie. Ce dernier aspect est insuffisamment pris en compte. La note relative à la drogue constitue un inventaire utile de la situation actuelle, même si elle comporte des imprécisions.

Welke concrete beleidsmaatregelen worden in de

En guise de mesures politiques concrètes, la note

nota vooropgesteld? Er komt een beleidsondersteunende cel drugbeleid en de federale en gemeenschapsmaatregelen zullen beter op mekaar worden afgestemd. De cel drugbeleid is echter nog niet voor morgen. Aangezien zij belast zal worden met de evaluatie van het drugbeleid, moeten maatregelen worden getroffen om deze evaluatie sneller te laten plaatsvinden.

Een andere prioriteit zijn de contracten met de gemeenten. Ook hier ontbreekt het pecuniaire aspect.

Volgt de inschakeling in het internationale drugbeleid? Het nieuwe opvolgingsbeleid inzake cannabis zou kaderen binnen de internationale afspraken. Toch worden op pagina 40 de internationale verdragen gehekelde. Wat is het nu? Waarom is een nieuwe onderhandeling over die verdragen nodig, als het nieuwe beleid kadert in die verdragen?

02.37 Jo Vandeurzen (CVP): De drugnota is duidelijk: ze geeft de regering het mandaat om op internationaal vlak te lobbyen om de verdragen te wijzigen. Mevrouw Moerman zal haar conclusies moeten trekken.

02.38 Fientje Moerman (VLD): Het is omdat de nota niet duidelijk is, dat ik de vraag stel aan de regering.

De beleidsnota beschouwt het strafrecht pas als de ultieme toevlucht. Dat was ook zo in 1998. Het cannabisbezit voor persoonlijk gebruik zal nu niet meer vervolgd worden: er wordt dus géén PV meer opgemaakt, alleen een politionele registratie voor statistische doeleinden om de evolutie van het gebruik te kunnen volgen.

Problematisch gebruik en maatschappelijke overlast blijven echter onvolledig gedefinieerd. Men valt weer terug op onduidelijke begrippen als openbare orde en richtbaarheid van het druggebruik. Het zal aan de overheid zijn het problematisch gebruik en de overlast te bewijzen. Het lijkt erop dat men cannabis slechts cosmetisch strafbaar wil stellen. Men vervolgt niet meer, tenzij in die twee specifieke

préconise la mise sur pied d'une cellule d'appui à la politique en matière de drogue et une meilleure harmonisation des mesures prises dans ce domaine par les autorités fédérales et communautaires. La cellule d'appui n'est cependant pas près de voir le jour. Comme elle aura notamment pour tâche de procéder à l'évaluation de la politique en matière de drogue, des mesures devront être prises avant qu'elle puisse mener à bien cette mission.

Les contrats avec les communes constituent une autre priorité. Là aussi, l'aspect pécuniaire est insuffisamment traité.

J'en viens à présent à l'intégration des mesures annoncées par le gouvernement dans la politique en matière de drogue à l'échelle internationale. La nouvelle politique de suivi en matière de cannabis s'inscrirait dans le cadre des engagements internationaux contractés par la Belgique. A la page 40, les traités internationaux font cependant l'objet de vives critiques. Qu'en est-il exactement? Si, comme le prétend le gouvernement, la politique qu'il entend mettre en œuvre s'inscrit dans ces accords, pourquoi ceux-ci doivent-ils faire l'objet de nouvelles négociations?

02.37 Jo Vandeurzen (CVP): La note relative à la drogue est claire : elle charge le gouvernement d'œuvrer à l'échelle internationale en faveur de la modification de certains traités. Il appartiendra à Mme Moerman d'en tirer les conclusions qui s'imposent.

02.38 Fientje Moerman (VLD): Si j'interroge le gouvernement, c'est précisément parce que la note manque de clarté à ce propos.

La note désigne la voie pénale comme l'ultime recours. Il n'en était pas autrement en 1998. La détention de cannabis à des fins de consommation personnelle ne fera plus l'objet d'un procès-verbal mais d'une procédure d'enregistrement par les services de police. Les données ainsi recueillies serviront à l'établissement de statistiques qui permettront de suivre l'évolution de la consommation de drogue.

La consommation constituant une source de problèmes et de nuisances sociales est toutefois définie de manière incomplète. Une fois de plus, on se réfère à des concepts imprécis tels que l'ordre public ou la visibilité de l'usage de drogues. Il appartiendra aux autorités de démontrer l'existence de problèmes ou de nuisances. J'ai le sentiment que le maintien de la consommation de cannabis dans le code pénal revêt un caractère purement

gevallen en sluit de ogen bewust voor de herkomst van die cannabis.

Het signaal dat drugs schadelijk zijn, wordt onduidelijk. Wij pleiten voor duidelijke grenzen na een goed opvolgings-en vervolgingsbeleid. Artikel 67 van het Schengen-akkoord verplicht ons tot goed nabuurschap, om drugtoerisme te vermijden. Deze nota maakt drugtoerisme naar Nederland echter onvermijdelijk, aangezien handel en kweken verboden blijven.

Voor minderjarigen zou er niets veranderen: er wordt een PV opgesteld, want zij plegen een als misdrijf omschreven feit. Er verandert echter wel iets, aangezien in de toekomst een onderscheid wordt gemaakt tussen cannabis en andere drugs. Bestaat er nog rechtszekerheid voor de minderjarige? Welke instructies voor het opsporings- en vervolgingsbeleid komen er? Er is nood aan meer duidelijkheid, ook voor parketten en minderjarigen. Is het niet beter om bij een minderjarige uit te gaan van een vermoeden van problematisch gedrag in plaats van hun druggebruik te beschouwen als onschuldig experimenteel gedrag?

De minderjarige die zijn *booster* opdrijft, vertoont ook experimenteel gedrag, maar gaat daarvoor niet vrijuit. Waarom steigert groen en links weldenkend Vlaanderen dan als men bij drugs dezelfde kordaatheid aan de dag wil leggen?

Ik lees in de regeringsverklaring dat na een evaluatierapport de regering en het Parlement samen een coherent drugbeleid zullen uitbouwen. Ik hoop dat de regering oog heeft voor onze opmerkingen en wacht met spanning de juridische teksten af. Ondertussen wachten we op duidelijkheid inzake de rechtszekerheid, de minderjarigen en de internationale verdragen. (*Applaus VLD, CVP en Vlaams Blok*)

02.39 Tony Van Parys (CVP): Moeten we de vergadering niet schorsen zodat de regering haar nota kan bijwerken? Behalve de groenen lijkt immers geen enkele regeringspartner bereid om de

cosmétique. Les parquets n'entameront plus de poursuites, sauf en cas de problèmes ou de nuisances sociales, et fermeront les yeux sur l'origine du cannabis.

Le signal qu'il conviendrait d'adresser à la population pour la convaincre de la nocivité des drogues commence à s'estomper. Nous sommes quant à nous partisans de délimitations nettes par la mise en œuvre d'une politique de suivi et de poursuites appropriée. L'article 67 des accords de Schengen nous contraint à entretenir de bonnes relations avec nos voisins pour éviter le tourisme de la drogue. Or, la note sur la drogue qui nous est soumise aujourd'hui rend ce tourisme inévitable aux Pays-Bas dès lors que le commerce et la culture de ces produits restent prohibés.

Pour les mineurs d'âge, rien ne change en apparence: ils seront verbalisés pour avoir commis un fait qualifié de délit. Mais les choses évoluent néanmoins dans la mesure où une distinction sera désormais établie entre le cannabis et les autres drogues. Les mineurs d'âge jouiront-ils encore d'une sécurité juridique? Quelles instructions comptez-vous donner en matière de politique de recherches et de poursuites? Il faut, pour les parquets et les mineurs d'âge, notamment, une plus grande clarté dans ce domaine. Ne vaudrait-il pas mieux, en ce qui concerne les mineurs d'âge, retenir une présomption de comportement à problèmes plutôt que de considérer dans leur cas que la consommation de drogue procède d'une expérimentation anodine?

Le comportement du mineur d'âge qui pousse le volume de l'installation sonore dont est équipée sa voiture relève également de l'expérimentation, mais il est punissable. Pourquoi la gauche et les verts de la Flandre bien-pensante s'insurgent-ils lorsque le gouvernement souhaite la même fermeté à l'égard des consommateurs de drogues?

Je lis dans la déclaration de gouvernement qu'après la rédaction d'un rapport d'évaluation, le gouvernement et le Parlement définiront ensemble une politique cohérente en matière de drogue. J'espère que le gouvernement tiendra compte de nos observations et je suis très impatiente de prendre connaissance des textes juridiques. Entre-temps, nous attendons du gouvernement qu'il précise la situation en ce qui concerne la sécurité juridique, les mineurs d'âge et les traités internationaux. (*Applaudissements sur les bancs du VLD, du CVP et du Vlaams Blok*)

02.39 Tony Van Parys (CVP): Ne devrions-nous pas suspendre la séance pour que le gouvernement puisse corriger sa note? A l'exception des Verts, aucun partenaire du

nota te onderschrijven. We hoorden van SP en VLD wel zeer kritische vragen.

02.40 Hugo Coveliers (VLD): Laten we op de antwoorden wachten en dan onze houding bepalen.

02.41 Tony Van Parys (CVP): Ik ben benieuwd of socialisten en liberalen uit de antwoorden wel de gepaste conclusies zullen durven te trekken.

De **voorzitter:** *Wait and hear!*

02.42 Thierry Giet (PS): Het drugdebat is de jongste jaren sterk geëvolueerd. Verslaving is weliswaar een ingewikkeld verschijnsel en een controversieel onderwerp, maar het komt er nu op aan de druggebruiker een menselijk gezicht te geven. Aan druggebruik werden tal van studies gewijd, tevens vond binnen de politieke instanties en in het Parlement, onder impuls van collega Moriau, een discussie over drugs plaats.

Het repressiebeleid heeft zowat overal gefaald, aangezien de productie, de smokkel en het gebruik van illegale drugs alsmaar toegenomen zijn. Het verschijnsel werd vanuit tal van invalshoeken, gaande van een strikt verbod tot de meest libertaire theorieën, geanalyseerd.

De federale regering heeft in haar beleidsnota gekozen voor een allesomvattende en geïntegreerde benadering, waarvan de draagwijdte ruimer is dan de regeringsverklaring van 1999 en het eenvoudig kader van een depenaliserig van cannabis overstijgt.

De nota behandelt het drugbeleid in zijn geheel op een evenwichtige manier.

Die nieuwe benadering vloeit voort uit een politiek compromis dat kadert in de filosofie van de huidige regering, die de therapeutische begeleiding verkiest boven een strafrechtelijke repressie, wel wetende dat, hoewel een drugvrije maatschappij een illusie is, druggebruik risico's kan inhouden.

De regering kondigt aan dat 500 miljoen zal worden vrijgemaakt voor preventie : uit strafrechtelijk oogpunt bestaat de gedragslijn erin voorrang te geven aan therapeutische bijstand. Dat is een ware revolutie : er wordt gekozen voor een zachte benadering die echter voor de komende jaren van doorslaggevend belang zijn.

Een uit vertegenwoordigers van de bevoegde

gouvernement ne paraît disposé à adhérer à la note. Le SP et le VLD ont formulé des questions très critiques.

02.40 Hugo Coveliers (VLD): Attendons les réponses avant de prendre position.

02.41 Tony Van Parys (CVP): Je me demande si les socialistes et les libéraux oseront tirer des réponses qui ont été fournies les conclusions qui s'imposent .

Le **président :** *Wait and hear!*

02.42 Thierry Giet (PS) : Le débat sur l'usage des drogues a beaucoup évolué depuis quelques années. La toxicomanie est, certes, un phénomène complexe et un sujet polémique, mais il s'agit aujourd'hui d'humaniser le consommateur de drogue. De nombreuses études ont été menées sur l'usage des drogues, de même qu'un débat au sein des instances politiques et du Parlement sous l'impulsion de notre collègue Moriau.

La réponse répressive a échoué un peu partout, puisque la production, le trafic et la consommation de drogues illégales ont continué de s'accroître. De multiples tendances de l'analyse du phénomène, allant de la prohibition stricte aux théories libertaires, ont été observées.

La note politique du gouvernement fédéral a opté pour une approche « globale et intégrée », dont la portée dépasse la déclaration gouvernementale de 1999 et le simple cadre d'une dépénalisation du cannabis.

La note englobe l'ensemble de la politique des drogues, de manière équilibrée.

Cette approche nouvelle résulte d'un compromis politique qui s'inscrira au crédit de la philosophie d'action de l'actuel gouvernement, qui préfère l'accompagnement thérapeutique à la répression pénale tout en sachant que, si une société sans drogue est illusoire, l'utilisation de drogue peut engendrer des risques.

Le gouvernement annonce le déblocage d'une enveloppe de 500 millions en matière de prévention. Pénalement, la ligne de conduite consiste à donner la priorité à l'aide thérapeutique. Il s'agit-là d'une révolution, douce dans son approche mais déterminante pour les années à venir.

Une «Cellule Drogue» composée de représentants des autorités compétentes sera chargée

autoriteiten samengestelde "drugcel" zal met de optimalisatie van het verzorgingsaanbod en het ontwikkelen van strategische plannen worden belast. Dan rijst nog het probleem van de financiering. Is zeven miljoen per jaar genoeg?

Dezelfde vraag rijst met betrekking tot de Algemene Cel vanaf 2002. Wij wachten op concrete maatregelen.

Er komt een Belgisch waarnemingscentrum voor drugs en drugverslaving, en er wordt een systeem uitgewerkt voor "early warning". Dit uiterst belangrijke instrument moet uitmonden in de implementatie van Europese standaardindicatoren. De regering zal echter geen testers laten ontwikkelen waarmee de gebruiker de kwaliteit van zijn stuff kan controleren. Die onduidelijkheid kan grote risico's inhouden.

De verkoop en het bezit van cannabis zijn momenteel verboden krachtens twee wetteksten. Paradoxaal genoeg is het gebruik van cannabis niet verboden. Nagenoeg iedereen was het erover eens dat die wetteksten geen voeling meer hebben met de maatschappelijke realiteit en juridisch gezien delicaat en zelfs discriminerend zijn. Om die willekeur weg te werken werden al verscheidene wetsvoorstellen ingediend. Op grond van een evenwichtig akkoord werd nu overeengekomen onze internationale en Europese verbintenissen na te komen, al zijn uiteenlopende interpretaties mogelijk.

Door de nieuwe drugrichtlijn normatieve kracht te geven wordt het gebruik in groepsverband uit het Strafwetboek gelicht. Het bezit van cannabis voor persoonlijk gebruik door een volwassene zal weldra niet meer strafrechtelijk worden vervolgd, tenzij er sprake is van maatschappelijke overlast of probleemgebruik. De maatschappij heeft er immers geen baat bij dat de gevangenen vol zitten met verslaafden die de openbare orde verder niet verstoren.

Er werden veiligheidsmaatregelen ingebouwd : elk parket krijgt een gespecialiseerde magistraat, en via de gerechtshuizen zal een persoon instaan voor de verbinding tussen gerecht en sociale sector.

De Belgische wetgeving zal een duidelijk onderscheid maken tussen cannabis en andere illegale drugs. Enkel het regelmatige gebruik van cannabis wordt uitdrukkelijk uit de categorie van probleemgebruik gelicht, al is willekeur niet uitgesloten bij de interpretatie van begrippen als "probleemgebruik" of "maatschappelijke overlast".

d'optimiser l'offre de soins, de développer des plans stratégiques. Se pose le problème de son financement. Sept millions par an seront-ils suffisants?

La même question se pose à l'égard de la "Cellule générale" à partir de 2002. Nous attendons que des mesures concrètes soient annoncées.

Un Observatoire belge des drogues et des toxicomanies sera créé et un « système d'alerte précoce » sera mis au point. Cet outil est d'une importance capitale. Il doit aboutir à la mise en place d'indicateurs standardisés européens. Mais le gouvernement ne fera pas développer des systèmes de testing permettant aux consommateurs de contrôler la qualité des produits utilisés. Il y a là un manque de clarté qui pourrait déboucher sur de graves dangers.

Aujourd'hui, deux textes légaux interdisent la vente et la détention de cannabis mais, paradoxalement, pas sa consommation. De l'avis quasiment général, ces textes n'étaient plus en phase avec la réalité sociale, ils étaient juridiquement scabreux, voire discriminatoires. Cet arbitraire avait été dernièrement combattu par le dépôt de différentes propositions de loi. Au terme d'un accord équilibré, il a été décidé de respecter nos obligations européennes et internationales. Elles sont cependant susceptibles d'interprétations divergentes et doivent permettre d'aller plus loin.

En conférant à la prochaine directive sur les drogues une valeur normative, il a été décidé que « l'usage en groupe » disparaîtra du Code pénal. La détention par un adulte de cannabis pour usage personnel ne sera plus passible de poursuite pénale, sauf en cas de nuisance sociale ou d'usage problématique. En effet, il ne sert pas à la société de remplir les prisons de personnes dépendantes ou qui ne troublent pas l'ordre public.

Des garde-fous sont prévus : chaque Parquet comptera un magistrat spécialisé ; par ailleurs, par le biais des maisons de justice, une personne fera le lien entre la justice et le secteur social.

La loi belge introduira une nette distinction entre le cannabis et les autres drogues illégales. Le seul usage régulier de cannabis est donc explicitement banni des usages problématiques. Cependant, le risque existe de voir l'arbitraire subsister en matière de consommation dite « problématique » ou « créant des nuisances sociales ».

Wij zullen dus aandachtig toezien op de formulering van het koninklijk besluit en de teksten aan de hand waarvan die begrippen in de dagelijkse realiteit zullen worden gehanteerd.

Inzake handel en distributie is er niets beslist. Deze contradictie valt blijkbaar moeilijk op te heffen. Om de drugshandel daadwerkelijk aan te pakken en waterdichte kwaliteitscontroles mogelijk te maken, moeten de productie en distributie van cannabis ook gereguleerd worden.

De PS is van oordeel dat de reglementering van distributie, productie, en van het in de handel brengen volgende zaken vereist: het oprichten van een Belgisch Instituut voor Waarmaking en Controle dat de personen en instellingen erkent en controleert en de producten waarmerkt; het oprichten van een Federaal Observatorium voor Cannabis dat adviezen en voorstellen inzake softdrugs formuleert; het verbieden van reclame en consumptie in openbare ruimten; het verbieden van de distributie aan minderjarigen die nog geen 16 zijn.

Die reglementering biedt de mogelijkheid op een gecontroleerde markt kwaliteitsproducten tegen redelijke prijzen aan te bieden, de consument uit de clandestiniteit te halen en het probleem epidemiologisch beter te analyseren.

Het verheugt ons dat de regering het cannabisdossier in alle objectiviteit wil behandelen. Nu kan het debat op gezins-, school- en gemeenschapsniveau worden geopend.

België moet zijn EU-voorzitterschap aangrijpen om na te denken over een heronderhandeling van de VN-verdragen en de andere internationale en Europese akten.

Behalve de noodzakelijke evaluatie van de tehuizen voor maatschappelijke en medische opvang en de herziening van hun financieringssysteem, wil ik ook het belang onderstrepen dat wordt gehecht aan de organisatie van het verzorgingsaanbod via de circuits dankzij welke de aan verslaving verbonden verzorging kan worden geoptimaliseerd en via de "case management-bijstand" aan verslaafden. Dat initiatief moet worden aangevuld met residentiële opvangcentra voor wie zich niet tot andere instellingen kan of wil richten.

Ook de integratie van behandeling met substitutieproducten in een dwingende wet die voorziet in de registratie van de voorschriften en de permanente opleiding van de artsen, wordt door de PS toegejuicht.

Nous serons donc attentifs à la rédaction de l'arrêté royal et des textes qui encadreront l'application quotidienne de ces notions.

Rien n'a été décidé en matière de commerce ni de distribution. La contradiction continue à avoir la peau dure. Il faudrait également réglementer la production et la distribution du cannabis pour s'attaquer réellement aux trafiquants et assurer un contrôle sanitaire complet.

Pour le PS, la réglementation de la distribution, production et commercialisation passe par: la création d'un Institut belge de certification et de contrôle ayant pour mission l'agrément et le contrôle des personnes et établissements et la certification des produits; la création d'un Observatoire fédéral du cannabis ayant compétence pour émettre avis et propositions relatifs aux drogues douces; l'interdiction de la publicité et de la consommation dans des lieux publics; l'interdiction de distribution aux mineurs de moins de 16 ans.

Cette réglementation mettrait sur un marché contrôlé des produits de qualité à des prix raisonnables, sortirait le consommateur de la clandestinité et permettrait une meilleure analyse épidémiologique du phénomène.

Nous saluons le choix du gouvernement de traiter le cannabis en toute objectivité. Le débat peut maintenant s'ouvrir au sein de la famille, de l'école et de la société.

Nous devons profiter de notre présidence de l'Union européenne pour réfléchir à une renégociation des conventions des Nations Unies et des autres actes internationaux et européens.

Outre la nécessaire évaluation des maisons d'accueil socio-sanitaires et la révision de leur système de financement, je veux souligner l'importance accordée à l'organisation de l'offre de soins par le biais des circuits permettant d'optimiser les soins liés à la dépendance et par celui de l'assistance aux toxicomanes par *case management*. Cette initiative doit être complétée par des centres d'accueil résidentiels pour ceux qui ne peuvent ou ne veulent pas recourir à d'autres institutions.

Le PS se réjouit également que les traitements de substitution soient intégrés dans une législation contraignante prévoyant l'enregistrement des prescriptions et la formation continue des médecins.

Ik begrijp echter niet goed waarom de regering "inzake gecontroleerde heroïnedistributie geen experimenten zal lanceren of financieren", zoals in de nota te lezen staat.

Nochtans leiden dergelijke experimenten tot een daling van het aantal HIV- of hepatitisbesmettingen en van de criminaliteit onder heroïnegebruikers.

Ze moeten worden beschouwd als verzorging van een erg marginale groep van de bevolking die we niet aan zijn lot mogen overlaten.

Het hoofdstuk preventie moet prioriteit krijgen. Het professionaliseren van de preventieve aanpak van het problematisch gebruik van de zogeheten legale drugs als alcohol en tabak, stuit nog op veel tegenkanting. De primaire preventie die de uit druggebruik voortvloeiende problemen wil voorkomen primeert te veel op de secundaire preventie, die gericht is op ernstiger gevallen, en op de tertiaire preventie.

Met de Gemeenschappen zou ten gronde moeten worden onderhandeld over de problemen inzake de verslaving aan geneesmiddelen, het gevaar van druggebruik door autobestuurders, de preventie van nicotineverslaving en alcoholisme. Hulpverleners en onderwijzend personeel moeten beter worden opgeleid en jongeren en ouders moeten beter worden geïnformeerd.

Wat de preventie van drugverslaving betreft zijn aanpassingen noodzakelijk. In de akkoorden tussen de actoren en het departement van justitie zal de respectieve rol van alle betrokkenen worden verduidelijkt.

De PS zal trachten de aanzet tot nieuwe voorstellen te geven. Wij zullen aandachtig toezien op de implementatie van de voorgestelde maatregelen en op hun evaluatie in termen van volksgezondheid, evenals op de beslissingen die door de ordediensten en de parketten zullen worden genomen. (*Applaus van de PS*)

02.43 Daniel Féret (FN): De nota, waarin de regering haar plannen uiteenzet, bevestigt dat wij nergens staan in de strijd tegen drugs.

In België ressorteert het drugprobleem vooral onder de Gemeenschappen en Gewesten, terwijl het een wereldwijde plaag betreft, iets wat men in alle andere landen heeft ingezien.

De werkgroep wil het cannabisgebruik gedogen en heeft ook de tabaksverslaving onderzocht, ervan uitgaand dat tabak uiterst gevaarlijk is. Dat is

En revanche, je comprends mal que, selon la note, le gouvernement « ne lancera et ne financera pas d'expériences en matière de délivrance contrôlée d'héroïne ».

Ces expériences ont pourtant un effet favorable sur la diminution des cas par contagion de l'HIV ou de l'hépatite, ainsi que sur la délinquance.

Il faut les considérer comme des soins à offrir à une population très marginalisée que nous ne pouvons ignorer.

Le volet préventif de la note doit être prioritaire. La professionnalisation de la prévention des problèmes liés à la consommation des drogues dites légales, dont l'alcool et le tabac, bute encore sur bien des pierres d'achoppement.

La prévention primaire qui tend à éviter les problèmes dus à l'usage des drogues prévaut trop sur la prévention secondaire, liée à des cas plus avancés, et sur la prévention tertiaire.

Une négociation plus poussée devrait être menée avec les Communautés sur la dépendance aux médicaments, les dangers de l'usage des drogues chez les conducteurs, la prévention du tabagisme et de l'alcoolisme.

La formation des intervenants de l'aide et des enseignants doit être renforcée, comme l'information des jeunes et des parents.

Pour la prévention des toxicomanies, des adaptations sont nécessaires, et des accords entre les intervenants et le département de la Justice clarifieraient les rôles.

Nous tenterons, au PS, d'être l'aiguillon d'autres propositions.

Nous serons vigilants à l'application des mesures proposées et à leur évaluation en matière de santé publique et de décisions prises par les forces de l'ordre et les Parquets. (*Applaudissements sur les bancs du PS*)

02.43 Daniel Féret (FN) : La note confirme que nous ne sommes nulle part dans la lutte contre la drogue et nous livre les intentions du gouvernement.

En Belgique, le problème de la drogue relève surtout des compétences communautaire et régionale, alors qu'il s'agit d'un fléau planétaire, ce qu'ont bien compris tous les autres pays.

Le groupe de travail prétend vouloir ignorer l'usage du cannabis, tout en incluant dans son étude la

inderdaad het geval, zowel voor de rokers zelf als voor hun omgeving. De strijd tegen het roken moet een van de pijlers van het gezondheidsbeleid zijn, maar minister Jean-Marc Nollet heeft tot dusver nagelaten de nodige maatregelen te treffen om de gezondheid van onze kinderen te beschermen.

Het getuigt van grote onwetendheid om in het kader van het drugdebat het gebruik van cannabis los te koppelen van de overige drugs, omdat cannabis, hoewel minder bedreigend dan cocaïne of heroïne, de hersencellen aantast en de banalisering ervan misdadig is.

Om het aantal drugverslaafden te verminderen moet een positief aansporingsbeleid in de producerende landen worden gevoerd en moeten de landen waar het drugtoerisme welig tiert, streng worden aangepakt. Het groeiend aantal landen dat wordt aangetrokken door de aanzienlijke economische winsten uit de drugproductie, moet er met alle mogelijke middelen en dwangmaatregelen toe worden aangezet van die productie af te stappen.

Nederland wordt overspoeld met Franse en Belgische drugtoeristen. België zou van Nederland moeten eisen dat het terzake een ontmoedigingsbeleid voert. De middelen zijn voorhanden, maar de wil ontbreekt.

Ten slotte moet men zich afvragen waarom de jeugd zijn heil zoekt bij kunstmatige genotsmiddelen. In onze materialistische maatschappij, met al haar onrechtvaardigheid en kansarmoede, zijn tal van kinderen het noorden kwijt en kunnen zij het jachtig leven niet meer aan.

De politici, zowel ter linker- als ter rechterzijde, zouden bij zichzelf te rade moeten gaan en daar zo spoedig mogelijk de nodige conclusies moeten uit trekken.

02.44 Patrick Moriau (PS): Meer dan één jongere op twee geeft toe dat hij al eens geblowd heeft. Nochtans heeft een repressief beleid jarenlang de clandestiene markt alleen maar versterkt. Met deze beleidsnota wordt het taboe van de heilzame blinde prohibitie eindelijk doorbroken. Eindelijk kiest men voor een andere, globale en geïntegreerde aanpak, waarvoor ik altijd al gepleit heb.

Zolang de federale beleidsnota niet in een wettekst is gegoten, zal in onze straten en steden laksheid heersen. De regering stelt een preventieve benadering in plaats van een op straffen gerichte benadering voor.

dépendance au tabac, considéré comme une substance extrêmement dangereuse. Certes, il l'est, tant pour le fumeur que pour son entourage. Il fait faire du combat contre le tabagisme une des priorités de la politique de la santé, mais le ministre Jean-Marc Nollet n'a pas encore trouvé le temps de prendre les mesures qui s'imposent afin de protéger nos enfants.

Isoler, dans le débat, l'usage du cannabis relève d'une grande ignorance, car cette drogue, certes moins pathogène que la cocaïne ou l'héroïne, est toxique pour les cellules cérébrales et sa banalisation procède d'une attitude criminelle.

Pour réduire le nombre de toxicomanes, il faut mettre en œuvre une politique d'incitation positive dans les pays producteurs et manifester une attitude ferme à l'égard des pays où se pratique le narcotourisme. Il faut dissuader les pays de plus en plus nombreux à être alléchés par les formidables retombées économiques que procure la production de drogues de cultiver ces poisons mortels par tous les moyens et par toutes les contraintes.

Les Pays-Bas sont particulièrement visités par les narcotouristes français et belges. La Belgique doit pouvoir exiger de son voisin du nord une politique de découragement de ce dernier. Les moyens existent mais la volonté fait défaut.

Enfin, il importe de s'interroger sur les raisons qui poussent nos jeunes à se réfugier dans les paradis artificiels. Notre société matérialiste, avec son cortège d'injustices et d'exclusions, rend beaucoup de nos enfants déboussolés devant les exigences de la vie actuelle.

Il appartient aux hommes politiques de gauche comme de droite, de faire leur examen de conscience et d'en tirer, au plus tôt, les conclusions qui s'imposent.

02.44 Patrick Moriau (PS) : Plus d'un jeune sur deux reconnaît avoir fumé un « joint ». Pourtant, depuis des années, la politique de répression n'a fait que renforcer le marché clandestin. Dès lors, la note du gouvernement brise enfin un tabou, celui des vertus de la prohibition aveugle. Une autre approche, globale et intégrée, pour laquelle j'ai toujours plaidé, est abordée enfin !

Tant que la note fédérale n'aura pas été traduite dans un texte de loi, le laxisme règnera dans nos villes et dans nos rues. Le gouvernement propose une approche préventive au lieu d'une approche punitive.

De op dit spreekgestoelte aangehaalde stepping-stonetheorie, die nota bene door een Amerikaanse journalist is uitgevonden met betrekking tot zwarte jazzmuzikanten, houdt farmacologisch gezien geen steek, maar ze past natuurlijk wel in het kraam van de "handelaren in de dood" die alleen aan hun winstbejag denken.

Met de intensivering van de strijd tegen de drugshandel wordt het vraagstuk van de gecontroleerde distributie van primordiaal belang. Gecontroleerde distributie van morfine bestaat nu al in de ziekenhuizen, en in Californië kan dat ook al voor cannabis, maar altijd is er dat waas van hypocrisie.

Uit een enquête van Le Soir blijkt dat een niet onaanzienlijk deel van de bevolking voor de beleidsoptie van de regering is gewonnen.

Jongeren wier enige misdrijf erin bestaat dat ze een jointje hebben gerookt, worden door de wet als criminelen beschouwd. Tegelijk leven we in een maatschappij die het gebruik van gelukspillen voorstaat !

Er is een grote stap voorwaarts gedaan, maar er moeten nog heel wat clichés worden ontkracht. Daarnet heb ik de heer Lefevre nog aan het woord gehoord, wiens argumentatie eigenlijk neerkomt op een pleidooi voor de prohibitie van alcohol !

Dat zijn argumenten van onwetenden, van mensen die niet beter weten of prohibitie is de oplossing. Sommigen blijven zich vastklampen aan hun taboes, maar anderen hebben wel de moeite gedaan om zich te informeren en hun standpunt bij te sturen. Het is echter niet de bedoeling te bagatelliseren, maar wel te relativieren.

Zolang de oorzaken van de hang naar roesmiddelen niet gevonden zijn, zal er ook geen wondermiddel bereid kunnen worden.

02.45 Yves Leterme (CVP): Tijdens de vorige regeerperiode groeide een consensus over een driesporenbeleid inzake drugs, gestoeld op ontrading, hulpverlening en repressie.

Daartoe is samenwerking tussen alle actoren nodig. Preventie en hulpverlening zijn gedeeltelijk in handen van wie samenleeft met de gebruikers: partner, familie, jeugdleiders, opvoeders. Zij ervaren deze beleidsnota als een kaakslag, omdat die hun inspanningen om drugs te ontraden tot niets herleidt.

La théorie de l'escalade invoquée à cette tribune, alors qu'elle a été inventée par un journaliste américain à l'intention des jazzmen noirs, n'a aucun sens sur le plan pharmacologique ou autre mais elle en a un sur le plan commercial bien sûr, pour les «marchands de mort»...

Avec un renforcement de la lutte contre le trafic, la question de la distribution contrôlée devient primordiale. Elle existe déjà en milieu hospitalier pour la morphine, et même en Californie pour le cannabis, mais toujours avec une certaine hypocrisie

Une large frange de notre population s'est prononcée dans un sondage du « Soir » pour l'option choisie par le gouvernement.

Des jeunes dont le seul délit est d'avoir fumé un joint sont considérés comme criminels par la loi, alors que nous vivons dans une société qui prône l'usage des médicaments pour atteindre le bonheur.

Un grand pas a été fait, mais il reste de nombreux lieux communs à pourfendre. J'entendais encore, il y a un instant, M. Lefevre, que son argumentation amenait in fine à plaider en faveur de la prohibition de l'alcool !

Ce ne sont là que les arguments des ignorants, de ceux qui croient encore que la solution est celle de la prohibition. Si certains restent sur leurs tabous, d'autres ont pris la peine de s'informer et d'infléchir leur position. Toutefois, en ce domaine, il ne s'agit pas de banaliser mais de dédramatiser.

Il n'y a pas de recette miracle tant que l'on n'aura pas trouvé les sources du mal-être.

02.45 Yves Leterme (CVP): Sous le gouvernement précédent, un consensus s'était dégagé en faveur d'une politique à trois voies en matière de drogue, à savoir la dissuasion, l'aide et la répression.

La collaboration de tous les acteurs est requise à cet effet. La prévention et l'aide sont en partie du ressort de ceux qui côtoient le toxicomane au quotidien: le partenaire, la famille, les chefs de mouvements de jeunesse, les éducateurs. Tous ressentent cette note politique comme un camouflet car elle réduit à néant tous leurs efforts de

dissuasion.

02.46 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Dit is pure demagogie. Nergens in deze nota staat te lezen dat drugs niet schadelijk zijn of wordt hun gebruik aangemoedigd. Mensen uit het onderwijs of de jeugdbeweging hebben een ontradende boodschap; zij hebben geen behoefte aan een verwijzing naar het strafrecht. Dat weet ik uit ervaring. Deze nota zegt wel degelijk dat drugs schadelijk zijn.

02.47 Yves Leterme (CVP): De heer Tavernier leeft nu al met het hoofd in de wolken. Als schepen van jeugd heb ik andere ervaringen.

Alle goede voornemens zijn verdwenen door de doelbewuste aankondiging dat softdruggebruik gelegaliseerd wordt. Die beslissing staat haaks op wat de samenleving wil. Het gaat hier overigens niet alleen over het wegwerken van de dubbelzinnigheid in de voorgaande rondzendbrief. Na een debat dat bijna twee jaar in beslag nam, is er binnen de meerderheid en de regering nog geen consensus. De nieuwe drugnota is geen toonbeeld van duidelijkheid. De beslissing om soft drugs vrij te maken en het druggebruik te banaliseren, komt er louter omwille van de rechtszekerheid van een bepaald soort groene elite. Uiterekend de minister van Volksgezondheid stond daarbij achter hen.

De minister van Volksgezondheid heeft al heel wat onzin uitgekraamd, onder meer over de chocoladesigaret, maar tot nu toe waren haar flaters niet fundamenteel. Haar uitschuivers in dit dossier zijn wel ernstig. Het druggebruik wordt door haar gebanaliseerd.

De regering-Verhofstadt teert nu al anderhalf jaar op een anti-CVP-gevoel, op een stortvloed van onbetaalbare beloftes en op duur verpakte leugens. De jongste weken levert ze echter het bewijs dat ze onvoldoende moed, slagkracht en samenhang heeft om de problemen van deze tijd aan te pakken. Deze drugnota past in dat kader. Dit wordt de regering die het druggebruik zal hebben gebagatelliseerd.

De bestrijding van de drugverslaving verdient een andere aanpak waartoe deze regering niet in staat is. *(Applaus bij de CVP)*

02.48 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): Dit debat heeft een aantal kritische vragen naar voren gebracht over een thema dat de bevolking beroert.

02.46 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Ce discours est pure démagogie. Cette note n'indique nulle part que la drogue ne serait pas nuisible et n'en encourage nullement la consommation.. Les responsables de l'enseignement ou des mouvements de jeunesse véhiculent un message dissuasif. Ils n'ont nul besoin d'une référence au droit pénal. Je parle d'expérience. La note affirme clairement la nocivité des drogues.

02.47 Yves Leterme (CVP): M. Tavernier vit déjà la tête dans les nuages. En tant qu'échevin de la jeunesse, je pourrais lui faire part d'expériences bien différentes.

L'annonce délibérée de la légalisation des drogues douces a dissipé toutes les bonnes intentions.. Cette décision est contraire aux vœux de la société. Il ne s'agit d'ailleurs pas seulement de mettre un terme à l'ambiguïté de la circulaire précédente. Après un débat qui a pratiquement duré deux ans, il n'y a toujours pas de consensus au sein de la majorité et du gouvernement. La nouvelle note sur la drogue n'est pas un modèle de clarté. La décision de libéraliser la consommation de drogues douces et donc de banaliser cette consommation n'a été prise que pour garantir la sécurité juridique d'une certaine élite verte. Et c'est précisément la ministre de la Santé publique qui soutient ces personnes.

La ministre de la Santé publique a déjà débité beaucoup d'absurdités, notamment au sujet des cigarettes en chocolat. Mais jusqu'à présent ses gaffes ne prêtaient guère à conséquence. Il en va autrement dans ce dossier. La ministre banalise la consommation de drogue.

Le gouvernement Verhofstadt profite depuis un an et demi déjà d'un sentiment anti-CVP, d'une avalanche de promesses hors de prix et de mensonges joliment présentés. Ces dernières semaines, il a toutefois fourni la preuve que son manque de courage, d'efficacité et de cohésion ne lui permettent pas de résoudre les problèmes de notre époque. La note sur la drogue s'inscrit parfaitement dans cette réalité. Ce gouvernement sera le gouvernement qui aura banalisé la consommation de drogue.

La lutte contre la toxicomanie doit être approchée différemment et ce gouvernement n'est pas capable de définir une telle approche. *(Applaudissements sur les bancs du CVP)*

02.48 Marc Verwilghen, ministre (en néerlandais): Ce débat a permis de mettre en avant une série de questions très importantes sur un sujet qui touche véritablement la population.

Het regeerakkoord spreekt op twee plaatsen over de drugproblematiek: bij de vermelding van het veiligheidsplan en bij de belofte om een grondige evaluatie te maken van het huidige drugbeleid.

De aanpak van drugoverlast past volledig in de filosofie van het veiligheidsplan. Wat zijn de prioriteiten van de regering ter zake? Op de eerste plaats willen we de aanmaak van drugs aanpakken. In tweede instantie richten we ons op de verdeling en in derde instantie op het individuele gebruik van drugs.

We willen de vraag naar verdovende middelen tegengaan en het individuele gebruik maximaal beperken. We zullen het vervolgings- en opsporingsbeleid daaraan aanpassen. De strafrechtelijke reactie, vooral het al dan niet vervolgen van cannabisgebruik, kreeg te veel aandacht.

Een eerste vraag is of België zijn internationale en Europese verplichtingen naleeft. Het antwoord daarop is ja.

De algemene regel is dat men drughandel en – gebruik bestrijdt. Wij hebben geen enkele drug uit het strafwetboek gelicht. Er wordt rekening gehouden met de aanbevelingen van de parlementaire werkgroep drugs en met de evaluatie van de richtlijn. We moeten rekening blijven houden met een maatschappelijke realiteit, met name de aanwezigheid van drugs. Er komt geen signaal dat druggebruik aanmoedigt en we kiezen niet voor een depenalisering van het druggebruik, ook niet voor administratieve afhandeling of een gedoogbeleid. Er komt dus ook geen *coffeeshop* in Bornem. We kiezen ook niet voor maximaal toegelaten hoeveelheden, noch voor een open kweek van een bepaalde hoeveelheid planten.

02.49 Yves Leterme (CVP): Ik stel vast dat er geen sprake zal zijn van het gedogen van coffeeshops in België. Maar wat doet de minister met het aanbieden van drugs via internet?

02.50 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): Het antwoord is duidelijk: het vermelden op internet van de mogelijkheid om drugs aan te kopen, valt onder de verbodsbepaling van de wetgeving in haar huidige stand van zaken.

02.51 Yves Leterme (CVP): Zal er ook effectief worden opgetreden? Wat bedoelt de minister met “de wetgeving in de huidige stand van zaken”?

Dans l'accord de gouvernement, le problème de la drogue est évoqué à deux endroits : dans le contexte du plan de sécurité et dans le cadre de la promesse d'une évaluation approfondie de la politique actuelle en matière de drogue.

L'approche des nuisances entraînées par la drogue s'inscrit parfaitement dans la philosophie du plan de sécurité. Quelles sont les priorités du gouvernement dans ce domaine ? Il entend en premier lieu s'attaquer à la fabrication des drogues. En deuxième lieu, nous voulons nous pencher sur le problème de la distribution et en troisième lieu sur le problème de la consommation individuelle.

Nous voulons faire obstacle à la demande de stupéfiants et en limiter au maximum la consommation individuelle. Nous adapterons en conséquence la politique de poursuites et de recherches. Trop d'attention a été accordée à l'aspect pénal, surtout au fait de poursuivre ou non les consommateurs de cannabis.

La Belgique respecte-t-elle ses obligations internationales et européennes ? La réponse est oui.

La règle générale est que nous entendons combattre le trafic et la consommation de drogue. Aucune drogue n'a été retirée du code pénal. Nous tenons compte des recommandations du groupe de travail parlementaire qui a examiné le problème de la drogue ainsi que de l'évaluation de la directive. Nous devons tenir compte d'une réalité sociale qui est l'existence de la drogue. Nous ne donnons aucun signal qui encourage la consommation de drogues et nous n'optons pas pour une dépénalisation de la consommation de drogue, ni pour un traitement administratif ou encore une politique de tolérance. Il n'y aura donc pas de «coffeeshop» à Bornem. Nous n'optons pas davantage pour des quantités maximales autorisées ni pour la culture libre d'une certaine quantité de plants.

02.49 Yves Leterme (CVP): Je constate qu'il ne sera donc pas question de tolérer l'ouverture de "coffeeshops" en Belgique. Mais que ferez-vous en ce qui concerne la vente de drogue via internet?

02.50 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais): La réponse est claire la législation actuellement en vigueur interdit de faire mention sur un site internet de la possibilité d'acheter de la drogue.

02.51 Yves Leterme (CVP): Mais interviendra-t-on réellement? Qu'entendez-vous exactement par "la législation actuellement en vigueur"?

02.52 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Inzake de internethandel volstaat het om de VN-rapporten na te kijken: men wijst Nederland en Groot-Brittannië aan en vraagt beide landen om maatregelen te treffen. Wij kunnen ook eigen maatregelen nemen.

02.53 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Zal ook in het KB en de richtlijn geen maximumhoeveelheid worden vastgelegd? Dan heeft men dezelfde toestand als na de rondzendbrief.

02.54 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): De regering heeft speciale aandacht voor de bescherming van de minderjarigen en voor de meerderjarigen die in een probleemsituatie zitten. Wij kiezen voor de individuele aanpak.

De wijzigingen worden in drie stappen doorgevoerd. De drugwet van 1921 wordt op twee punten gewijzigd. Het gebruik in groep verdwijnt als strafbaarstelling. Deze bepaling diende om de opiumhuizen te bestrijden. De regering opteert ervoor om het individuele gebruik te blijven viseren.

Er zal een onderscheid worden vastgelegd tussen drugs enerzijds en cannabis anderzijds en bijgevolg zal de wet van 1921 moeten worden gewijzigd. Er zal eveneens een KB worden opgesteld met een aantal duidelijke richtlijnen voor alle actoren. In een volgende fase zal een circulaire worden opgesteld om het vervolgingsbeleid te begeleiden.

Ondertussen verandert er niets! De vigerende wetgeving blijft onverkort van kracht.

Het thema van het cannabisgebruik krijgt in heel dit debat heel veel aandacht. Ik verwijs in dit verband naar de vroegere conclusies van de parlementaire werkgroep. De parlementaire werkgroep vond dat de strafrechtelijke interventie ten aanzien van de druggebruiker maar aangewezen was bij druggerelateerde criminaliteit. Op basis daarvan heeft men de vervolging van druggebruik voor eigen gebruik de laagste prioriteit gegeven. Nu willen we meer duidelijkheid scheppen. We moeten noodzakelijkerwijze prioriteiten stellen. De regering neemt toch nog een stringente houding aan, door niet-problematisch gebruik alleen voor cannabis niet te vervolgen. Er zal geen PV worden opgesteld als er geen aanwijzingen zijn van problematisch gebruik, als ze geen maatschappelijke overlast is en als er geen risicosituatie wordt geschapen. Voor het overige verandert er niets.

02.52 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): En ce qui concerne la vente de drogues par internet, il suffit de consulter les rapports des Nations Unies: les Pays-Bas et la Grande-Bretagne sont montrés du doigt et on est invités à prendre des mesures. Nous pouvons également nous-mêmes prendre des mesures.

02.53 **Filip De Man** (VLAAMS BLOK): Aucune quantité maximale ne sera-t-elle fixée dans l'arrêté royal et dans la directive? On se retrouvera alors dans la même situation qu'après la diffusion de la directive.

02.54 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Le gouvernement porte une attention toute particulière à la protection des mineurs et des personnes majeures en situation difficile. Nous optons pour une approche individuelle.

Les modifications seront apportées en trois phases. La loi sur la drogue de 1921 est modifiée sur deux points. La consommation de drogues en groupe n'est plus pénalisée. Il s'agissait à l'époque de lutter contre les fumeries d'opium. Le gouvernement a choisi de continuer à viser l'usage individuel.

Nous établirons une distinction entre, d'une part, les drogues et, d'autre part, le cannabis. Par conséquent, nous devons modifier la loi de 1921. Et nous prendrons un arrêté royal pour donner une série de directives claires à tous les acteurs. Dans une phase ultérieure, nous publierons une circulaire assurer l'accompagnement de la politique des poursuites.

Entre-temps, rien ne changera! La législation actuelle restera intégralement d'application.

Dans ce débat, une très grande attention est portée au thème de l'usage du cannabis. Je vous renvoie à cet égard aux conclusions auxquelles était parvenu autrefois le groupe de travail parlementaire. Le groupe de travail parlementaire a estimé que l'intervention pénale vis-à-vis du consommateur de drogue était plus indiquée dans le cas de crimes liés à la drogue. Sur cette base, nous avons donné la priorité la plus basse à la poursuite de l'usage personnel de drogues. Aujourd'hui, nous souhaitons clarifier davantage la politique en la matière. Nous devons nécessairement fixer des priorités. Le gouvernement fait malgré tout preuve de rigueur dans la mesure où l'absence de poursuites à l'égard de consommateurs ne posant pas de problèmes ne concerne que le cannabis. Il ne sera pas dressé de procès-verbal s'il n'y a pas d'indice d'usage problématique, de nuisance sociale ou de situation

Is de nieuwe cannabisregeling ook van toepassing voor minderjarigen? Ik geef toe dat dit thema me in heel deze problematiek het meest heeft beziggehouden. De nieuwe regeling is niet van toepassing op de minderjarigen, dit wil zeggen: iedereen die strafrechtelijk minderjarig is, met andere woorden iedereen onder de leeftijd van 18 jaar. Voor hen geldt de nieuwe regeling dus niet!

02.55 Tony Van Parys (CVP): Wordt het gebruik in groep van drugs zoals crack, cocaïne en heroïne nu al dan niet uit de strafwet gehaald?

02.56 Minister Marc Verwilghen : Neen. Dat gebeurt niet. Dat gebruik wordt niet uit de strafwet gehaald en blijft dus strafbaar.

02.57 Tony Van Parys (CVP): Dat is volledig in tegenspraak met wat in de beleidsnota staat.

02.58 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): De nota heeft het expliciet over het gebruik in groep zoals bedoeld in de wet van 1921. Druggebruik blijft strafbaar.

02.59 Fred Erdman (SP): Het gebruik als dusdanig staat niet in de wet van 1921, gebruik in groep en bezit wel. Komen er strafrechtelijke maatregelen voor de individuele gebruiker?

02.60 Jo Vandeurzen (CVP): De werkgroep drugs heeft de wettelijke regeling vastgesteld. Alleen gebruik in groep is nu strafbaar en dat verdwijnt uit de strafwet.

02.61 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): In de laatste vijftig jaar werd niemand gestraft op basis van gebruik in groep. Bezit is verboden, alleen voor cannabis komt er een andere regeling.

Het "problematisch gebruik" is voldoende gekend op het terrein. Een Amerikaanse studie (DSM) legde de problematische psychische afhankelijkheid vast. Politiediensten kunnen dit maar al te goed detecteren. De vaststelling van problematisch gedrag zal echter door een hiervoor opgeleide hulpverlener moeten gebeuren. Wat het vaststellen van maatschappelijke overlast betreft, verwijs ik

à risque. Pour le surplus, rien ne changera.

La nouvelle réglementation relative au cannabis s'applique-t-elle aussi aux mineurs d'âge ? C'est le point qui m'a le plus préoccupé dans tout le dossier. Le nouveau règlement ne s'applique pas aux mineurs d'âge. Il s'agit de toute personne qui n'est pas majeure d'un point de vue pénal, c'est-à-dire quiconque n'a pas atteint l'âge de 18 ans. Le nouveau règlement ne sera pas appliqué à ces personnes.

02.55 Tony Van Parys (CVP): La consommation en groupe de certaines drogues telles que le crack, la cocaïne et l'héroïne est-elle ou non dépénalisée ?

02.56 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais): Non, ce n'est pas le cas. La consommation de drogues de ce type reste punissable.

02.57 Tony Van Parys (CVP): Vos propos sont en totale contradiction avec le texte de la note politique.

02.58 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais): La note évoque explicitement la consommation en groupe comme l'avait prévu la loi de 1921. La consommation de drogue reste punissable.

02.59 Fred Erdman (SP): La consommation en tant que telle n'est pas mentionnée dans la loi de 1921 mais la consommation en groupe et la possession de drogue le sont. A-t-on prévu des mesures pénales pour le consommateur individuel ?

02.60 Jo Vandeurzen (CVP): Le groupe de travail qui a examiné le problème de la drogue a arrêté le règlement légal. Seule la consommation en groupe est punissable et ce type de consommation sera rayé de la loi pénale.

02.61 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais): Au cours de ces cinquante dernières années, personne n'a été sanctionné pour avoir consommé en groupe. La possession de drogue est prohibée mais une autre règle sera appliquée au cannabis.

La consommation problématique est suffisamment connue dans la pratique. Une étude américaine (DSM) a défini la dépendance psychique problématique. Les services de police ne la détectent que trop facilement. Le comportement problématique devra cependant être constaté par un prestataire de soins dûment formé. En ce qui

naar de wetgeving van 1999.

Hoe zal deze nieuwe aanpak wetgevend worden gerealiseerd? De regering denkt een zestal maanden nodig te hebben om de wetsaanpassing te kunnen doorvoeren. Ondertussen – ik herhaal het – verandert er niets, wat hierover door sommigen ook moge worden beweerd.

Ik kom nog tot enkele concrete vragen. Mag men onder invloed van cannabis een wagen besturen? Neen. Dat is strafbaar volgens de wet van 16 maart 1999, aangevuld door een ministeriële richtlijn van vorig jaar. Er mag daarover geen enkele twijfel bestaan.

02.62 Jacques Lefevre (PSC): Zoals bekend, mag wie een joint heeft gerookt geen auto besturen. Maar hoe kan dit worden gecontroleerd? De gevolgen van cannabis kunnen zes weken na het gebruik nog worden waargenomen terwijl de roker er natuurlijk de dag zelf vrij van is!

02.63 Minister Marc Verwilghen (Frans): Door de wet van 16 maart 1999 aan te nemen, stemde u voor die incriminatie: die wet wordt toegepast en in circulaire wordt ten behoeve van de politiediensten verduidelijkt welke procedure moet worden gevolgd. Wanneer blijkt dat de betrokkene niet in staat is om een wagen te besturen wordt hij aan een test onderworpen. Als het urinestaal na controle positief blijkt te zijn, wordt tot een bloedtest overgegaan.

(Nederlands) De internationale verdragen staan ons niet toe de levering te regelen. Bovendien wensen wij druggebruik te ontraden. Kweek is nooit bij wet geregeld.

02.64 Jo Vandeurzen (CVP): Gaat de regering een initiatief nemen, met Nederland, om de internationale verdragen te wijzigen?

02.65 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): Op dit ogenblik is er geen initiatief. Wat er in de toekomst zal gebeuren, weet ik niet.

Er werd een aantal kritische vragen gesteld door de heer Erdman en mevrouw Moerman, die toch ook het positieve van de nota hebben onderstreept. Ik hoop deze vragen beantwoord te hebben, maar blijf ter beschikking van de Kamer indien ze meer uitleg wenst. *(Applaus bij de meerderheid)*

02.66 Minister Magda Aelvoet (Nederlands): De regering heeft zich bij het bepalen van haar drugbeleid laten inspireren door drie bronnen: de

concerne le constat de la nuisance sociale, je vous renvoie à la législation de 1999.

Sous quelle forme cette nouvelle approche sera-t-elle transposée dans des textes de loi? Le gouvernement estime avoir besoin de quelques six mois pour procéder aux modifications législatives. Je répète qu'entre-temps, et en dépit des propos de certains, rien ne change.

J'en viens à présent à quelques questions concrètes. La conduite sous l'emprise du cannabis est-elle autorisée? Non. Elle est sanctionnée par la loi du 16 mars 1999, complétée par une directive ministérielle de l'année dernière. Il n'y a aucun doute à ce sujet.

02.62 Jacques Lefevre (PSC) : Comme vous le savez, il est interdit de conduire en ayant fumé un joint, mais comment le contrôler? Les effets du cannabis se perçoivent encore six semaines après la consommation, alors que le fumeur en est évidemment débarrassé le jour même!

02.63 Marc Verwilghen , ministre (en français) : En adoptant la loi du 16 mars 1999, vous avez voté cette incrimination. Cette loi a été mise en application et des circulaires indiquent aux forces de police la marche à suivre. Il y a contrôle et test lorsqu'il apparaît que la personne n'est pas en état de conduire. Si le contrôle de l'urine est positif, on passe au test sanguin.

(En néerlandais): Les traités internationaux ne nous permettent pas de réglementer l'approvisionnement. En outre, nous voulons décourager l'usage de drogues. La question de la culture n'a jamais été réglée par voie légale.

02.64 Jo Vandeurzen (CVP): Le gouvernement prendra-t-il, en concertation avec les Pays-Bas, une initiative visant à modifier les traités internationaux?

02.65 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais): Pour l'heure, aucune initiative n'a été prise. J'ignore ce qu'il en sera à l'avenir.

M. Erdman et Mme. Moerman ont formulé plusieurs questions critiques tout en soulignant les points positifs de la note. J'espère avoir ainsi répondu aux questions mais je reste bien sûr à la disposition de la Chambre pour tout complément d'information. *(Applaudissements de la majorité)*

02.66 Magda Aelvoet , ministre (En néerlandais): Pour élaborer sa politique en matière de drogues, le gouvernement a puisé son inspiration à trois

aanbevelingen van de Kamer uit 1997, de beleidsmemoranda van de sector die we bij het aantreden van de regering hebben ontvangen en de beleidsnota's van regeringen uit het buitenland. Op basis van deze informatie is de federale werkgroep drugs aan de slag gegaan.

Wat verstaan we nu onder drugs? Hierover bestaat heel wat verwarring. Het effect van tabak en alcohol wordt hierbij nog al eens over het hoofd gezien.

02.67 Jef Valkeniers (VLD): Ik heb als psychiater meer dan 30 jaar ervaring met verslaafde patiënten: er is nogal wat verschil tussen alcohol- en tabakverslaafden enerzijds en drugsverslaafden anderzijds. *(Applaus van het Vlaams Blok)*

02.68 Minister Magda Aelvoet (Nederlands): Ik heb niet gezegd dat alle drugs even gevaarlijk zijn of dezelfde effecten hebben. Wetenschappelijke studies uit binnen- en buitenland vermelden dat tabak en alcohol elk hun specifieke problemen veroorzaken, terwijl bijvoorbeeld heroïne en cocaïne op alle vlakken slechter scoren dan tabak en alcohol. Cannabis heeft wel degelijk schadelijke effecten, vooral voor wat betreft de luchtwegen en de rijvaardigheid.

Een keuze die in de richting gaat van een volledig verbod op alle drugs, alcohol en tabak inbegrepen, kan in geen enkele samenleving; alleen reglementering is mogelijk. Wij willen druggebruik beperken en staan een gedifferentieerd beleid voor, waarbij de oude, vertrouwde drugs een apart statuut krijgen en de kwalificatie van cannabis verschuift.

De pijlers waarop het beleid wordt gebouwd, zijn preventie, zorgverlening en regressie. Dat is de rode draad in de nota. Nooit heeft er een geïntegreerd beleid bestaan, nu stellen wij er een voor. De actiepunten zijn gericht op de integrale en globale aanpak. Al in 2001 willen wij een cel gezondheidsbeleid-drugs oprichten, waaraan ook de gemeenschaps- en gewestministers deelnemen, en in 2002 volgt dan de cel drugbeleid.

Hierover werd al druk overlegd met Gewesten en Gemeenschappen. Zij konden ruimschoots

sources : les recommandations de la Chambre de 1997, les mémorandums politiques du secteur que nous avons reçus lors de l'installation du nouveau gouvernement et les notes de politique générale de gouvernements étrangers. C'est sur la base de ces informations que le groupe de travail fédéral chargé des questions relatives à la drogue s'est attelé à la tâche.

Qu'entendons-nous par drogues? La définition de cette notion est très confuse. A ce propos, on oublie souvent les effets nocifs du tabac et de l'alcool.

02.67 Jef Valkeniers (VLD): En tant que psychiatre, j'ai plus de trente ans d'expérience avec les toxicomanes. Il existe une différence très nette entre, d'une part, les personnes atteintes de tabagisme et d'alcoolisme, et, d'autre part, les toxicomanes. *(Applaudissements sur les bancs du Vlaams Blok)*

02.68 Magda Aelvoet , ministre (en néerlandais): Je n'ai pas dit que toutes les drogues étaient aussi dangereuses ou produisaient les mêmes effets. Des études scientifiques réalisées en Belgique et à l'étranger ont fait apparaître que le tabac et l'alcool génèrent chacun des difficultés spécifiques chez les consommateurs alors que, par exemple, l'héroïne et la cocaïne s'avèrent causer plus de dommages psychologiques que le tabac et l'alcool. Bien entendu, le cannabis produit des effets nocifs, particulièrement en ce qui concerne les voies respiratoires et l'aptitude à conduire.

Dans aucune société, il n'est possible de faire un choix dans le sens d'une interdiction totale de toutes les drogues, en ce compris l'alcool et le tabac. Seule la voie de la réglementation est possible. Nous entendons limiter l'usage de drogues et préconisons une politique différenciée conférant un statut distinct aux anciennes drogues qui nous sont familières et faisant la qualification du cannabis.

Les piliers sur lesquels repose notre politique sont la prévention, la thérapie et la répression. Tel est le fil rouge de notre note. Il n'y a jamais eu de politique intégrée dans ce domaine ; nous en proposons une aujourd'hui. Les actions que nous préconisons sont axées sur une approche intégrale et globale. Dès 2001, nous voulons créer une cellule de la politique de la santé-drogues à laquelle participeront également les ministres communautaires et régionaux. En 2002, nous lancerons une cellule de la politique en matière de drogues.

Cette question a déjà fait l'objet d'une concertation intensive avec les Régions et les Communautés,

opmerkingen formuleren over hun bevoegdheidsterrein: preventie en zorgverlening. We beschikken ondertussen over interessante cijfergegevens betreffende de kosten die de regio's nu al dragen en over de kosten die ze verwachten. Voor het federale niveau hebben we zelf de kostprijs van het nieuwe geïntegreerde beleid becijferd. We zijn helemaal niet krenterig: 500 miljoen frank is niet niets. Dat krijgt jammer genoeg veel minder aandacht dan de nieuwe kwalificatie van cannabis, waarop de media en nogal wat politici zich blindstaren.

qui ont eu largement l'occasion de formuler des observations à propos de leur domaine de compétences, à savoir la prévention et l'assistance. Nous disposons aujourd'hui de chiffres intéressants concernant les frais déjà supportés par les Régions et les frais futurs. Pour le niveau fédéral, nous avons nous-mêmes calculé le coût de la nouvelle politique intégrée. Nous ne sommes pas parcimonieux: 500 millions de francs, ce n'est tout de même pas rien. Malheureusement, tout cela retient bien moins l'attention que la requalification du cannabis, sur laquelle se focalisent les médias et de nombreux hommes politiques qui perdent totalement de vue les autres aspects.

02.69 Jo Vandeuren (CVP): Zitten de uitgaven voor het gezondheidsluik binnen de bestaande preventie- en samenlevingscontracten – iets meer dan 300 miljoen – al bevat in de 500 miljoen die nu wordt uitgetrokken? Waarom is het onderdeel gezondheidsbeleid binnen de samenlevingscontracten nog altijd niet de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid?

02.69 Jo Vandeuren (CVP): Ce montant de 500 millions englobe-t-il déjà les dépenses pour le volet santé des contrats de prévention et de société existants et qui s'élèvent à un peu plus de 300 millions ? Pourquoi le volet santé des contrats de sécurité ne relève-t-il toujours pas de la compétence de la ministre de la Santé publique ?

02.70 Minister Magda Aelvoet (Nederlands): De 500 miljoen zijn wel degelijk supplementair. Er is dan nog eens een pot van circa 200 miljoen voor de dagcentra.

02.70 Magda Aelvoet , ministre (en néerlandais): Il s'agit effectivement de 500 millions de crédits supplémentaires. Par ailleurs, il y a encore un autre crédit d'environ 200 millions de francs pour les centres de jour.

Wat de bevoegdheid over die 320 miljoen in het kader van de samenlevingscontracten betreft, is er nog geen beslissing gevallen.

En ce qui concerne la compétence sur les 320 millions de francs affectés dans le cadre des contrats de société, aucune décision n'a encore été prise.

Men verwijt de regering dat ze het drugdebat verengt tot het cannabis-thema. Ik spreek dit ten stelligste tegen. Bij tal van bezoeken op het werkveld, heb ik de integraliteit van het drugbeleid aangekaart. Voor epidemiologie, evaluatie en onderzoek hebben wij veel belang gehecht aan een Belgisch waarnemingsinstituut. Met controle op verschillende drugs zullen wij doorgaan, zodat we onmiddellijk kunnen optreden als er nieuwe producten opduiken. Dat is de *early warning*.

On reproche au gouvernement de limiter le débat sur les drogues au seul thème du cannabis, ce que je conteste vivement. Lors de nombreuses visites sur le terrain, j'ai abordé la politique en matière de drogue dans sa globalité. Pour l'épidémiologie, l'évaluation et la recherche, nous avons attaché beaucoup d'importance à un observatoire belge. Nous maintiendrons le "early warning", c'est-à-dire un contrôle des différentes drogues afin de pouvoir intervenir immédiatement en cas d'apparition de nouveaux produits.

De Gemeenschappen hebben een bijzonder grote verantwoordelijkheid inzake preventie, maar de informatie en de aanpak van tabak en alcohol blijven een federale aangelegenheid.

Les Communautés portent une énorme responsabilité en matière de prévention, mais l'information et l'approche quant aux problèmes liés au tabac et à l'alcool restent des compétences fédérales.

02.71 Jef Valkeniers (VLD): Zal het waarnemingscentrum evaluaties verrichten en dus ook het nieuwe beleid evalueren en eventueel terugfluiten?

02.71 Jef Valkeniers (VLD): L'observatoire doit procéder à des évaluations et donc également passer au crible la nouvelle politique et le cas échéant la remettre en cause?

02.72 Minister **Magda Aelvoet** (*Nederlands*): Wij willen jaar na jaar evalueren, waarbij de gegevens door alle betrokken departementen zullen moeten worden geleverd.

02.73 **Jef Valkeniers** (VLD): Zal de regering bereid zijn om terug te komen op haar beslissing, wanneer na evaluatie blijkt dat er een toename van het cannabisgebruik is?

02.74 Minister **Magda Aelvoet** (*Nederlands*): Bij de evaluatie zullen de passende conclusies worden getrokken. De medisch-sociale opvangcentra (MSOC's) worden op dit ogenblik geëvalueerd. Binnenkort beschikken wij over de resultaten. Inzake zorgverlening, risicobeperking en reïntegratie streven we naar een stroomlijning van het zorgaanbod en van de financiering en naar een *case management*. Daarnaast zijn er middelen voor crisisopvang en voor gevallen met dubbele diagnose: psychiatrie en drugproblematiek.

Er wordt voor cannabisgebruik een onderscheid gemaakt tussen meerder- en minderjarigen. Meerderjarigen die geen problematisch gebruik kennen en geen overlast veroorzaken, komen niet voor de strafrechter. Alle Europese landen zoeken naar een oplossing voor cannabis. Administratieve sancties, zoals in Spanje en Italië, zijn lineair en vinden we daarom niet geschikt. Onze individuele aanpak maakt een opportuniteitsbenadering mogelijk: is er al dan niet een probleem? Een algemeen wettelijk verbod biedt geen oplossing. Iets niet wettelijk verbieden, staat echter nog niet gelijk met het promoten. Ik heb dezelfde reacties gehoord bij de depenalisering van abortus. Het aantal abortussen zou spectaculair toenemen, want depenalisering stond voor sommigen gelijk aan aanmoediging. De feiten hebben het ongelijk van deze pessimisten aangetoond.

02.75 **Yves Leterme** (CVP): Het gaat erom dat de minister van Volksgezondheid tekent voor het gelijkschakelen van cannabis met tabak en alcohol. Ik vrees dat zij onderschat welk nefast effect deze banalisering zal hebben, terwijl ik toegeef dat loutere bestraffing niet de oplossing is.

02.76 Minister **Magda Aelvoet** (*Nederlands*): Ik ontken dat cannabis hetzelfde statuut krijgt als tabak en alcohol. Dat werd hier al meermaals uiteengezet. Vrijheid en verantwoordelijkheid zijn twee essentiële uitgangspunten in onze benadering.

02.72 **Magda Aelvoet**, ministre (*en néerlandais*): Nous souhaitons procéder à une évaluation d'année en année dans le cadre de laquelle les données devront être communiquées par l'ensemble des départements concernés.

02.73 **Jef Valkeniers** (VLD): Le gouvernement sera-t-il disposé à revenir sur sa décision si l'évaluation devait mettre en évidence une augmentation de la consommation de cannabis?

02.74 **Magda Aelvoet**, ministre (*en néerlandais*): Au moment de l'évaluation, le gouvernement tirera les conclusions qui s'imposent. Les maisons d'accueil socio-sanitaires (les MASS) font actuellement l'objet d'une évaluation dont les résultats seront disponibles d'ici peu. En matière de prise en charge, de réduction des risques et de réinsertion, nous oeuvrons en faveur de l'affinement de l'offre de soins et du financement et d'un *case management*. Parallèlement, des moyens sont également prévus pour l'accueil en situation de crise et les cas relevant d'un double diagnostic (psychiatrie et drogue).

En ce qui concerne la consommation de cannabis, une distinction est établie entre mineurs et majeurs. Les personnes majeures dont la consommation n'engendre ni problèmes, ni nuisances ne comparaitront pas devant le juge pénal. Tous les pays européens sont à la recherche d'une solution pour le cannabis. Les sanctions administratives, telles qu'elles ont été instaurées en Espagne et en Italie, présentent un caractère linéaire et ne nous semblent dès lors guère appropriées. Notre approche individuelle permet d'intervenir au cas par cas: y a-t-il véritablement un problème? Une interdiction légale générale ne constitue pas une solution. Ne pas instaurer d'interdiction légale ne signifie pas promouvoir cette pratique. J'ai entendu les mêmes réactions à propos de la dépénalisation de l'avortement. Certains avaient prédit une augmentation spectaculaire du nombre d'avortements, estimant que la dépénalisation était synonyme d'un encouragement. Les faits ont démontré que ces pessimistes avaient tort.

02.75 **Yves Leterme** (CVP): Il s'agit du fait que la ministre de la Santé publique veut assimiler le cannabis au tabac et à l'alcool. Je crains qu'elle ne sous-estime l'effet néfaste de cette banalisation. En revanche, j'admets volontiers que l'approche purement répressive ne constitue pas une solution.

02.76 **Magda Aelvoet**, ministre (*en néerlandais*): Le cannabis n'aura pas le même statut que l'alcool ou le tabac. Cela a déjà été dit à plusieurs reprises à cette tribune. La liberté et la responsabilité sont deux principes essentiels de notre approche.

(Frans) Zoals ik ook gezegd heb in een interview met de krant *Le Soir* lijkt het me absoluut noodzakelijk dat ontspannende of opwekkende middelen als alcohol of tabak beschikbaar blijven. Cannabis blijft illegaal. Er verandert wél wat op het gebied van de strafrechtelijke vervolging. Sommige fracties slagen er niet in het evenwicht te onderkennen tussen bepaalde waarden. Zoals mijn collega van Justitie al zei, maakt ons ontwerp het mogelijk een grotere rechtszekerheid te creëren. De bescherming van minderjarigen blijft gewaarborgd.

Wij willen de vinger aan de pols van deze tijd houden. Miskennen dat er in geheel Europa gepoogd wordt om cannabis een plaats te geven in de samenleving, is de realiteit miskennen.

Cannabis blijft dus een illegale drug, maar er verandert wel wat op het stuk van de strafrechtelijke vervolging. (Applaus)

02.77 Jo Vandeurzen (CVP): Als deze nota wordt goedgekeurd, heeft de regering dan een mandaat om over de internationale verdragen opnieuw te onderhandelen? Deze vraag werd aan beide ministers gesteld, maar niet beantwoord.

02.78 Filip De Man (VLAAMS BLOK): De bevolking krijgt een aantal signalen: soft en hard drugs in groep gebruiken is niet langer strafbaar. Dat is een onthutsende boodschap voor de ouders van heroïnegebruikers die elkaar via naalden besmetten.

De regering wil de maatschappelijke realiteit volgen. Ook het aantal inbraken en consumptiegevallen gaat in stijgende lijn. Wil men ook daar depenaliseren? Dit is een perverse logica. Cannabis wordt toegevoegd aan het lijstje van de sociaal aanvaarde drugs tabak en alcohol. Minister Aelvoet verwijst naar de abortuswet. Het aantal abortussen is na 12 jaar echter nog even hoog.

Hoe zal de politieman oordelen over probleemgebruik? Hij zal moeten beslissen of hij een geval al dan niet doorverwijst naar het parket. De regering legaliseert in feite de soft drugs. (Applaus Vlaams Blok)

02.79 Jo Vandeurzen (CVP): Het gebruik in groep van illegale drugs wordt niet meer strafbaar gesteld. Dat opent vele poorten voor de drugbaronnen. Hoe

(En français) : Comme je l'ai dit dans un entretien au journal *Le Soir*, il me paraît indispensable de ne pas supprimer les possibilités de joie et de détente qu'offrent l'alcool ou le tabac. Le cannabis reste illégal. Mais c'est par rapport aux poursuites pénales que les choses changent. Certains groupes politiques ne parviennent pas à admettre l'équilibre entre certaines valeurs. Comme l'a dit mon collègue de la Justice, il sera possible, avec notre projet, de créer une plus grande sécurité juridique et la protection des mineurs reste garantie comme auparavant.

Enfin, nous voulons être à l'écoute de notre temps. Ignorer que, dans l'Europe entière, on cherche une place pour le cannabis, serait ignorer la réalité.

Bref, le cannabis reste une drogue illégale. C'est au niveau des poursuites pénales que les choses changent. (Applaudissements)

02.77 Jo Vandeurzen (CVP): Si cette note est approuvée, le gouvernement dispose-t-il d'un mandat pour renégocier les traités internationaux? Cette question adressée aux deux ministres, est restée sans réponse.

02.78 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Plusieurs signaux ont été adressés à la population: la consommation en groupe de drogues douces et dures n'est plus punissable. Cette information va prendre de court les parents des consommateurs d'héroïne qui transmettent la maladie par l'entremise des seringues qu'ils se passent de l'un à l'autre.

Le gouvernement souhaite rester en phase avec la réalité sociale. Puisque le nombre de cambriolages et de faits de corruption est également en hausse, va-t-on également les dépénaliser? La logique est perverse. Le cannabis est ajoutée à la liste des drogues socialement admises qui comprenait déjà le tabac et l'alcool. La ministre Aelvoet se réfère à la loi sur l'interruption volontaire de grossesse. Douze ans après son approbation, le nombre d'avortements n'a pas augmenté.

Comment le policier jugera-t-il s'il si la consommation est ou non problématique? Il devra décider du renvoi éventuel vers le parquet. En fait, le gouvernement légalise les drogues douces. (Applaudissements sur les bancs du Vlaams Blok)

02.79 Jo Vandeurzen (CVP): La consommation en groupe de drogues illégales ne sera plus passible de sanctions pénales. Voilà qui ouvrira de

men dat in goede banen zal leiden is onduidelijk.

nombreuses portes aux barons de la drogue. La façon dont on espère régler tout cela ne m'est pas apparue clairement.

Hoe zal iemand die cannabis rookt en daar gedurende lange tijd de sporen van draagt in het bloed, worden overtuigd om niet te sturen?

Comment pourra-t-on convaincre une personne qui a fumé du cannabis, et qui en garde longtemps les traces dans le sang, de ne pas prendre le volant ?

Is een en ander wel verzoenbaar met ons wetboek van Strafvordering?

Cette situation est-elle compatible avec notre Code d'Instruction criminelle ?

De minister van Volksgezondheid durft niet te antwoorden op de vraag of de internationale verdragen zullen worden gewijzigd. Wij concluderen daaruit dat het wel degelijk een feit is: België en Nederland gaan op het internationale forum de strijd aan voor een legalisering van drugs.

La ministre de la Santé publique n'ose pas répondre à la question de savoir si les traités internationaux seront modifiés. Nous en concluons que la Belgique et les Pays-Bas vont bel et bien oeuvrer, au niveau international, pour une légalisation des drogues.

Deze beleidsnota is een stap in de verkeerde richting. (*Applaus bij de CVP*)

Cette note politique est un pas dans la mauvaise direction. (*Applaudissements sur les bancs du CVP*)

02.80 Jacques Lefevre (PSC): Als ik beide ministers zo hoor, valt mij een verschil in mentaliteit op. Minister Verwilghen volgt blijkbaar het beleid van zijn voorgangers, met enkele nieuwe accenten. Mevrouw Aelvoet daarentegen lijkt bereid om de norm op te blazen.

02.80 Jacques Lefevre (PSC) : En entendant les deux ministres, j'ai perçu des mentalités différentes. M. Verwilghen semble suivre la politique de ses prédécesseurs, avec quelques nouveautés. En revanche, Mme Alvoet est, semble-t-il, prête à faire sauter la norme.

Mij dunkt dat het verbod gehandhaafd moet worden. Ik ben ervan overtuigd dat het bestraffen van de cannabisgebruiker geen oplossing is. Maar in welk opzicht zal dit ontwerp leiden tot een eenvormigere toepassing van de richtlijn van 1998 ?

Je crois qu'il faut conserver des interdits et suis convaincu que punir les consommateurs de cannabis n'est pas une solution. Mais en quoi le projet actuel aboutit-il à plus d'uniformité dans l'application de la directive de 1998 ?

In het eerste aan de verenigingen overgelegde verslag stelt u dat sommige parketten vervolging instellen voor 5 grammetjes cannabis. Met uw maatregelen zal de diversificatie nog groter worden.

Dans le premier rapport transmis aux associations, vous disiez que certains Parquets poursuivaient pour cinq grammes de cannabis et d'autres pour cinquante grammes. Aujourd'hui, avec vos mesures, la diversification va être encore plus grande.

U heeft geen antwoord gegeven op mijn vragen over methadongebruik in de gevangenis. Gedetineerden die geen methadon krijgen, dreigen verder harddrugs te zullen blijven gebruiken. Hier is actie zeker geboden.

Vous ne m'avez pas répondu à propos de l'utilisation de la méthadone en prison. Les détenus à qui on la refuse risquent de continuer à utiliser des drogues dures. Il y a là une mesure à prendre.

02.81 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV): Cannabis mag niet worden gebagatelliseerd en evenmin gedemoniseerd. Vandaag wordt een en ander echter gebagatelliseerd en sommigen proberen hierop een antwoord aan te reiken.

02.81 Vincent Decroly (ECOLO-AGALEV) : Le cannabis ne doit être ni banalisé, ni diabolisé. Mais c'est aujourd'hui qu'il y a banalisation et c'est à cette question que certains, ici, entendent apporter une réponse.

Hoe kan de vraag naar cannabis worden teruggeschoefd? Door de ingeslagen weg, die ertoe heeft geleid dat de handel in cannabis 50% uitmaakt van de drughandel in Europa, te blijven bewandelen? Een en ander bijsturen lijkt mij een

Comment réduire la demande du cannabis ? Est-ce en poursuivant dans la voie actuelle, qui fait du trafic de cannabis 50% du chiffre européen du trafic de drogue ? Réorienter les choses c'est une idée porteuse.

interessante denkpiste.

Het voorzorgsprincipe moet in acht worden genomen als het gaat om projecten waarmee men slecht of weinig vertrouwd is en dat is niet het geval met cannabis : het Nederlandse voorbeeld bewijst dat.

Een status quo brengt een sociale en economische kost, alsook een kost op gezondheidswaarde met zich die in aanmerking moet worden genomen.

Wij schenken de regering ons vertrouwen, zij het met enig voorbehoud, maar in de overtuiging dat een stap voorwaarts werd gezet.

02.82 Fred Erdman (SP): De regering gaf een aantal verduidelijkingen, onder meer inzake internationale verdragen en minderjarigen. Bepaalde noties zullen nog nader moeten worden omschreven. Verwijzen naar bestaande noties is onvoldoende. Ik betwijfel of de politie bij machte is alle noties te evalueren.

Er leeft een duidelijke bezorgdheid bij de bevolking. De regering moet zorgen voor duidelijke communicatie. Bepaalde beslissingen, zoals inzake het repressieve luik, zullen worden genomen eens de teksten er zijn. Ik ben blij dat van meet af aan duidelijk wordt gemaakt wat in de strafwet blijft en wat aan strafvervolgning wordt blootgesteld. Onze uiteindelijke houding zal afhangen van de rechtszekerheid op het vlak van repressie. We wachten op de teksten. (*Applaus*)

02.83 Daniel Féret (FN): Mevrouw de minister, u verklaarde dat u cannabis niet op gelijke voet wil plaatsen met tabak en alcohol, twee producten die de regering tot de ware drugs rekent.

Nochtans is medisch aangetoond dat de dagelijkse consumptie van twee of drie glazen bourgogne voor de gezondheid uitstekend kan zijn. Dat is de "French paradox".

Laten we uitgaan van het regeringspostulaat dat de roker en de alcoholist weten aan welke risico's zij zich blootstellen en op hun genotmiddel accijnzen betalen. Bent u van plan om verdergaand in die logica ook accijnzen op cannabis te heffen?

Hoewel de verkoop verboden blijft, heeft de fractieleider van de Franstalige liberalen ten onrechte beweerd dat de overheid de verkoop zou organiseren. Ik klaag de kakofonie aan die binnen de regering heerst.

Quant au principe de précaution, il doit être d'application face à des projets peu ou mal connus et ce n'est pas le cas pour le cannabis : l'exemple hollandais le prouve.

Le statu quo entraîne un coût social, sanitaire et économique qui est à prendre en considération.

Nous accordons notre confiance au gouvernement, avec quelques réserves, certes, mais avec la conviction qu'un pas en avant a été fait.

02.82 Fred Erdman (SP): Le gouvernement a apporté certains éclaircissements, notamment en ce qui concerne les traités internationaux et les mineurs d'âge. Certaines notions devront encore être précisées. Il ne suffit pas en effet de se référer à des notions existantes. Je me demande si la police est en mesure d'évaluer correctement toutes ces notions.

La population est manifestement préoccupée par ce problème. Le gouvernement doit veiller à assurer une communication correcte. Certaines décisions, comme celle qui a trait au volet répressif, seront prises dès que les textes seront prêts. Je me réjouis de ce l'on précise d'emblée ce qui est maintenu dans le Code pénal et ce qui peut donner lieu à des poursuites pénales. En définitive, notre attitude sera de la sécurité juridique sur le plan de la répression. Nous attendons les textes. (*Applaudissements*)

02.83 Daniel Féret (FN) : Madame la ministre, vous avez déclaré que vous vouliez placer le cannabis sur un plan différent du tabac et de l'alcool qui, selon le gouvernement, doivent être considérés comme des drogues à part entière.

Or, il a été médicalement démontré que la consommation quotidienne de deux ou trois verres de Bourgogne pouvait être excellente pour la santé. C'est le «French paradox».

Partons du postulat gouvernemental : le fumeur et l'alcoolique connaissent le risque qu'ils prennent et ils paient des accises sur les produits qu'ils achètent.

Envisagez-vous dès lors de lever également des accises sur le cannabis ? Même si les ventes restent interdites, le président de groupe des libéraux francophones a prétendu que les ventes devaient être organisées par l'État. C'est injuste. Je dénonce la cacophonie qui règne au sein de la

majorité.

02.84 Fientje Moerman (VLD): Wanneer de regering zelf voorstelt om zo'n probleem samen met het Parlement te behandelen, is het normaal dat wij vragen stellen en dat zij daarop antwoordt. Wij kregen een reeks verduidelijkingen: Er komt een jaarlijkse parlementaire evaluatie en zo nodig komen er bijstellingen. Op internationaal vlak worden geen initiatieven genomen. Er komt geen open kweek van cannabis. Verkoop van cannabis via het internet is verboden. Het gebruik in groep van drugs wordt niet verboden, aangezien het hier een wetsregel uit 1921 betreft die al vijftig jaar niet is toegepast. Dit is slechts een wettelijke bepaling die onder de wetsevaluatie sneuvelt. Ik reken erop dat het KB in het Parlement zal worden besproken. Daarvoor bestaan precedents: voor Financiën werden gevoelige KB's ook in het Parlement besproken. Wij kregen ook het duidelijke antwoord dat het voorgestelde beleid niet van toepassing is op 18-jarigen.

Wij wachten vol ongeduld op de uiteindelijke teksten. Deze beleidsnota is een goed werkstuk en een nuttige inventaris.

De samenwerking met de andere beleidsniveaus is zeer moeilijk. Prioritaire accenten en budgettaire steun zullen nodig zijn om preventie te doen slagen. *(Applaus)*

Moties

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Jo Vandeurzen, Yves Leterme en Jacques Lefevre en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre en mevrouw Dalila Douifi
en het antwoord van de minister van Justitie en de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu,
gelet op de vaststelling dat er manifeste onduidelijkheden blijven in verband met de verzoenbaarheid van de nota van de regering inzake drugs met de internationale verbintenissen en in verband met de rechtszekerheid, inzonderheid van minderjarigen, in het nieuwe drugbeleid,
verzoekt de regering

02.84 Fientje Moerman (VLD): Lorsque le gouvernement propose lui-même de discuter d'un tel problème au Parlement, il est normal que nous posions des questions et que le gouvernement y réponde. Nous avons obtenu une série d'éclaircissements. Une évaluation parlementaire est prévue chaque année et le cas échéant, des corrections seront apportées. Il n'y aura pas d'initiatives au niveau international. Il n'y aura pas de culture libre du cannabis et la vente de cannabis par internet est également interdite. La consommation de drogue en groupe n'est pas interdite puisque cette consommation était réglée par la loi de 1921 et que cette disposition n'est plus appliquée depuis cinquante ans. Il ne s'agit que d'une disposition légale qui est supprimée après une évaluation. J'espère que l'arrêté royal fera l'objet d'une discussion au Parlement. Il y a des précédents: certains arrêtés royaux sensibles concernant les Finances ont également été discutés au Parlement. Nous avons obtenu une réponse claire: la politique préconisée ne s'appliquera pas aux moins de 18 ans.

Nous attendons avec impatience la version définitive des textes. La note à l'examen constitue un bon document de travail et un inventaire utile.

La coopération avec les autres niveaux de pouvoir est très malaisée. La réussite de la politique de prévention dépendra des priorités qui seront définies et de l'importance de l'aide budgétaire qui sera octroyée. *(Applaudissements)*

Motions

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Jo Vandeurzen, Yves Leterme et Jacques Lefevre et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre et Mme Dalila Douifi
et la réponse du ministre de la Justice et de la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement,
constatant qu'il subsiste manifestement des imprécisions à propos de la compatibilité de la note du gouvernement relative à la drogue avec les engagements internationaux contractés par la Belgique et les problèmes de sécurité juridique liés à la nouvelle politique en matière de drogue, en particulier en ce qui concerne les mineurs,

- het drugbeleid consequent te baseren op een ontradingsstrategie;
- de Gemeenschappen aan te sporen de noodzakelijke middelen vrij te maken voor het preventie- en hulpverleningsbeleid inzake drugs;
- geen enkele stap te doen in de richting van een gedoogbeleid m.b.t. illegale drugs, waaronder cannabis;
- af te zien van de intentie om op het internationale vlak een wijziging van de bestaande verdragen na te streven;
- derhalve de federale drugnota aan deze aanbeveling aan te passen".

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Filip De Man en luidt als volgt:

"De Kamer, gehoord de interpellaties van de heren Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre en mevrouw Dalila Douifi en het antwoord van de minister van Justitie en de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, dringt er bij de regering op aan de ministers van Justitie en Volksgezondheid te vervangen. Geen van beiden draagt bij tot de rechtszekerheid of de volksgezondheid in dit land."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Dirk Van der Maelen, Thierry Giet en Jef Tavernier en mevrouw Martine Dardenne.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

03 Europees Parlement

De heer Freddy Thielemans werd op 13 juni 1999 verkozen tot vast lid van het Europees Parlement. Bij koninklijk besluit van 12 januari 2001 werd hij benoemd tot burgemeester van de Stad Brussel. Hij heeft de eed in die functie afgelegd op 17 januari 2001.

Gelet op de onverenigbaarheid van het mandaat van Europees parlements lid met het mandaat van burgemeester van de Stad Brussel heeft de heer Freddy Thielemans ontslag genomen als Europees parlements lid met uitwerking op 17 januari 2001 bij brief van 30 januari 2001 gericht aan de voorzitter van het Europees Parlement.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te

demande au gouvernement

- de faire preuve de cohérence en fondant sa politique en matière de drogue sur une stratégie de la dissuasion;
- d'inciter les Communautés à dégager les moyens nécessaires à la politique de prévention et d'aide en matière de drogue;
- de n'entreprendre aucune initiative dans le sens d'une politique de tolérance en ce qui concerne les drogues illégales et, en particulier, le cannabis;
- de renoncer à son intention d'œuvrer, à l'échelle internationale, en faveur d'une modification des traités existants;
- par conséquent, d'adapter la note fédérale relative à la drogue à cette recommandation."

Une seconde motion de recommandation a été déposée par M. Filip De Man et est libellée comme suit:

"La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Filip De Man, Jo Vandeurzen, Jacques Lefevre et Mme Dalila Douifi et la réponse du ministre de la Justice et de la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, insiste auprès du gouvernement pour qu'il procède au remplacement des ministres de la Justice et de la Santé publique, qui ne contribuent nullement, l'un à la sécurité juridique, l'autre à la Santé publique dans ce pays."

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Dirk Van der Maelen, Thierry Giet et Jef Tavernier et Mme Martine Dardenne.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

03 Parlement européen

M. Freddy Thielemans a été élu le 13 juin 1999 membre effectif du Parlement européen. Par arrêté royal du 12 janvier 2001, il a été nommé bourgmestre de la Ville de Bruxelles. Il a prêté serment dans cette fonction le 17 janvier 2001.

Le mandat de député européen étant incompatible avec le mandat de bourgmestre de la Ville de Bruxelles, M. Freddy Thielemans a démissionné en qualité de parlementaire européen avec effet au 17 janvier 2001, par lettre adressée le 30 janvier 2001 à la présidente du Parlement européen.

Le suppléant, appelé à le remplacer est M. Jacques

vervangen is de heer Jacques Santkin. De verkiezing van deze laatste als plaatsvervangend lid van het Europees Parlement werd tijdens de plenaire vergadering van 1 juli 1999 goedgekeurd.

In de plenaire vergadering van de Senaat op 25 januari 2001 werd meegedeeld dat de heer Jacques Santkin bij brief van 24 januari 2001 met ingang van 31 januari 2001 aan zijn mandaat van gecoöpteerd senator verzaakt.

Betrokkene voldoet nog aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden, bedoeld in de artikelen 1 en 41 van de wet van 23 maart 1989 met betrekking tot de verkiezing van het Europees Parlement.

Ik stel u voor de heer Jacques Santkin voor te dragen als vast lid van het Europees Parlement.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus wordt besloten.

De vergadering wordt gesloten om 19.41 uur. Volgende vergadering donderdag 1 februari 2001 om 14.15 uur.

Santkin. L'élection de ce dernier comme membre suppléant du Parlement européen a été validée au cours de la séance du 1er juillet 1999.

En séance plénière du Sénat du 25 janvier 2001, il a été communiqué que, par lettre du 24 janvier 2001, M. Jacques Santkin renonce à son mandat de sénateur coopté à la date du 31 janvier 2001.

L'intéressé remplit toujours à ce jour les conditions d'éligibilité prévues par les articles 1er et 41 de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen.

Je vous propose dès lors de présenter M. Jacques Santkin comme membre effectif du Parlement européen.

Pas d'observation? (Non)
Il en sera ainsi.

La séance est levée à 19.41 heures. Prochaine séance le jeudi 1er février 2001 à 14.15 heures.